

Tam Saha

TFF'nin Aylık Futbol Dergisi

● Nisan 2010 ● Sayı: 66

Arda Turan

**Oyunun
baş aktörü**

Türkiye Futbol Federasyonu

Adına Sahibi:

Mahmut Özgener

Yayın Yönetmeni:

Zeki Çol

Sorumlu Yazışları Müdürü:

Mazlum Uluç

Yazışları:

Bağış Erten

İlker Uğur

Barış Tarık Mutlu

Nihat Özten

Türker Tozar

Gürsel Kuru

Görsel Tasarım:

Hasan Teoman

Baskı:

Elma Basım

Halkalı Caddesi

No: 164 B-4 Blok

Sefaköy/İstanbul

Tel: (212) 697 30 30

Faks: (212) 697 70 70

Yazışma Adresi:

Türkiye Futbol

Federasyonu

Medya İletişim

Departmanı

İstinye Mahallesi

Darüşşafaka Caddesi

No: 45 Kat: 2

34460

Sarıyer/İstanbul

Telefon: (212) 362 22 22

Dahili: 22 70 / 22 71

e-mail: tamsaha@tff.org.tr

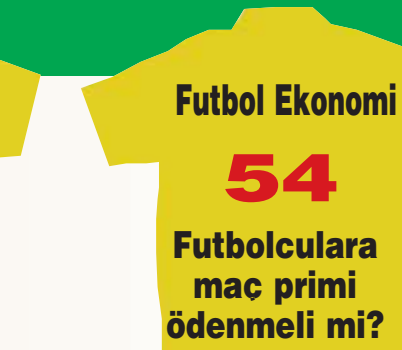
Web Sitesi:

<http://www.tff.org>

YEREL SÜRELİ YAYIN

Para ile satılmaz

Bu sayıya fotoğraf katkısı sağlayan **Vatan ve Türkiye** gazeteleri, foto muhabiri dostlarımız **Haydar Tanışan**, **Eser Erenler**, **Bahadır Çekişler**, **Mahmut Bürkük**, **Süleyman Gültekin**, **Halid Kayaçan**, **Fehim Kayaçan** ve **Ali Yedek'e** teşekkür ederiz.

Kendimi Türk futboluna adadım

A Milli Takımımızın Teknik Direktörlüğüne getirilen Guus Hiddink, Mart ayında İstanbul'a gelerek TFF Başkanı Mahmut Özgener'le bir basın toplantısı düzenledi ve sözleşme imzaladı. Milli Takım'ı çalıştırdığı sürece başka bir kulüpte görev almasının söz konusu olmadığını ve kendisini tam anlamıyla Türk futboluna adadığını söyleyen Hollandalı teknik adam, hedefler konusunda gerçekçi olunmasını istedi.

A Milli Takımımızın yeni teknik direktörü Guus Hiddink, Mart ayı içinde İstanbul'a geldi ve TFF Başkanı Mahmut Özgener'le düzenlediği basın toplantısında sözleşme imzaladı. Beşiktaş'taki Four Seasons Bosphorus Hotel'de düzenlenen basın toplantısında Milli Takımlardan Sorumlu Yönetim Kurulu Üyesi Levent Kızıl ile Milli Takımlar Sorumlu Yardımcısı Oğuz Çetin ve A Milli Takım Antrenörü Engin İpekoğlu da hazır bulundu. Toplantının açılış konuşmasını yapan TFF Başkanı Mahmut Özgener, "20 yıl aradan sonra bir kez daha Türkiye'de çalışacak olan Sayın Guus Hiddink'e, hoş geldin diyorum" diyerek başladığı konuşmasında Hiddink'in antrenörlük tecrübesinde elde ettiği olağanüstü birikimi, bundan sonra ay-yıldızlı ekibimiz için harcayacak olmasından dolayı yaşadığı mutluluğu dile getirdi. Türk futbolunu başarıya taşımak ve bu başarıları kalıcı hale getirebilmek için isimlerden önce "sistem"e ihtiyaç duyduklarını ve bu nedenle yeni bir yapılanmaya

gittiklerini belirten Özgener, "Hiddink, bu yeni yönetim modelinin en önemli parçasıdır. Futbolumuzu uluslararası alanda başarıya götürecektir ve de en önemlisi bu başarıyı istikrarlı kılacak deneyim, birikim ve özelliklere sahip bir isimdir" dedi ve yeni yapılanma sürecine destek istedi.

Hiddink "Ülke kendini başarıya adanmış"

Guus Hiddink ise TFF'nin teklifini çok düşünmeden kabul ettiğini belirterek, "Buraya gelirken çok fazla düşünmedim. TFF ile çalışmaktan mutluyum" dedi. Farklı tekliflerin de bulunduğunu söyleyen Hiddink, "Bir yere giderken hep içimdeki hislere göre davranırım. Bütün ülke iyi

Guus Hiddink

sonuçlara kendini adanmış durumda. Benim için en önemli şey insanların buna gösterdikleri tutku ve adanmışlık" diye konuştu. Fenerbahçe'de çalıştığı 20 yıl öncesinden bu yana tecrübe kazandığını anlatan Hiddink, "Geçmişimde çok şey öğrendim, ama geleceğe bakmalısınız. Türk futbolunun geleceği çok daha iyi olacak. Projeler gerçekten çok güzel. Hollanda Federasyonu'nda TFF'nin 2016 Avrupa Şampiyonası adaylığıyla ilgili sunumundan çok etkilendim. Euro 2016'nın Türkiye'de yapılması için toplum ve hükümet tarafından çok büyük heves olduğunu gördüm. Eylül ayında başlayacak Avrupa Şampiyonası elemeleri için çalışmalarla büyük bir hızla girişeceğimiz" ifadelerini kullandı.

Sadece Milli Takım

Toplantıda imzaların atılmasının ardından soru-cevap bölümüne geçildi. Hiddink, "Bir kulüp takımından teklif gelirse, Milli

Takım'la birlikte çalıştırmayı düşünür müsünüz?" sorusuna, "Şu andan itibaren kendimi TFF ve Türk futboluna adanmış durumdayım. Başka bir kulüpte çalışmanın yolu yok. Çünkü öncelikle fiziksel olarak mümkün değil. İkincisi burada bir işi çok iyi şekilde yapmaya odaklanmalıyız" cevabını verdi. Hiddink, Avustralya ve Güney Kore'de çalıştığı dönemlerdeki gibi Türkiye'nin de kendi tarzında bir oyun planı olacağını ifade ederek, "Türk oyuncular teknik anlamda son derece yetenekli. Oynamayı seviyorlar. Oyuncuların çoğu teknik anlamda donanımlı. Herkes ileri gitmek isteyecektir. Maceracı bir durum var bu durumda. Ben de ileri gitmek isteyeceğim. Bu da insanları cezbeden bir durum yaratacak. İnsanlar maceracı durumu seviyor" dedi. Türkiye'nin 2016 Avrupa Şampiyonası'na ev sahipliği için aday olmasına da değinen Hollandalı teknik adam, "Benim buraya gelişim için temel sebep bu değil, ancak son derece önemli bir neden. Geldiğim yerlerden edindiğim tecrübelerle, 2016 Avrupa Futbol Şampiyonası için elimden geleni yapacağım" ifadelerini kullandı. Hiddink, Türkiye'ye kaç oy kazandıracağı sorusu üzerine de "Türkiye için bu büyük bir fırsat.

Bu güzel olaya ev sahipliği yapmak gerçekten mükemmel bir durum oluşturacak. Türkiye'de futbol adına her şeyin gelişimine önemli katkıda bulunacak. Avrupa'daki ilişkilerim konusunda temaslarımız olabilir. Avrupa dışındaki insanların da ikna edilmesi gerekebilir. Ben de bu tecrübelerimi kullanacağım. Özellikle proje konusundaki planları gördükten sonra daha hevesliyim" dedi.

Gerçekçi olmalıyız

Türkiye için neyin başarı olacağı ve bu yöndeki hedefler konusundaki soruları yanıtlayan tecrübeli teknik adam, "Türkiye için yarı final hedefi tabii ki nihai hedef değil. Gerçekçi davranmamız lâzım. Her zaman hedefleriniz olmalı, ancak hedefler şartlara da bağlı. Atmamız gereken adımları atacaktır. Bakalım hedef maçlarımız bizi ne tür noktalara götürecektir. Şu an 'Ben yarı finallere gitmekle mutlu olmam' demek için çok erken. Arada çok şey olacak.

Uzun bir zaman var" diye konuştu. Guus Hiddink, çok istenmesinin nedenini ise başarılarına bağladı. Bu yöndeki bir soruyu "Ben bunu başarılarıma bağlıyorum. Elimden gelen her şeyi yapıyorum.

Gelecekte de burada elimden geleni yapacağım. Tecrübemi takımımın paylaşacağım. Onlara en iyisini vermeye çalışacağım. Onlar da ellerinden geleni yaparsa, zaten biz en iyisine ulaşacağız" diye cevaplandıran Hollandalı, milli takımın başında nasıl bir tarzda çalışacağı sorusuna da "İşimin en büyük ve sevdiğim kısmı, Türkiye'deki maçları takip etmek olacak. Zaten oynayan oyuncuları seçiyorum. Pek çok maç ve oyuncuyu görmek için sabırsızlanıyorum. Birçok oyuncuyu takip ediyorum, ama bunu derinleştirmem gerek. Milli Takım olarak pek yerinizde duramazsınız. Seyahat etmek durumundasınız. Ben de seyahat eden bir yöneticiyim. Türkiye'de olduğu gibi yurtdışında da seyahat edeceğim. Ayrıca maçları izleyeceğim gibi şehirleri ziyaret edip antrenörlerle de görüşeceğim" cevabını verdi. Yabancı oyuncu

konusundaki görüşlerini de anlatan Hiddink, "Bütün ülkelerde bununla ilgili tartışmalar var. Ben mümkün olduğunca kendi ülkenizden çıkan oyuncular kullanmanızdan yanayım. Burada kulüplerden bir çatışma yaşanabilir. Bunun üzerine çıkmak lazım. Ulusal anlamda milli oyuncularımızın başarılarıyla gurur duymalıyız" dedi. 2002 Dünya Kupası'nda üçüncü olan Türk futbolunun, o dönemden itibaren değişimler yaşadığına dikkat çeken Hiddink, "Ben de o dönemde Güney Kore'nin başındaydım. Türkiye ile üçüncülük için karşılaşmıştık. Türkiye için güzel bir sonuç oldu, ama o günden bugüne, yönetimle ilgili değişimlerin yaşandığını ben de farkındayım. Henüz derinlemesine inceleme yapmadım. Yöntemlerde değişiklikler olmuştur. Modernleşme adına pek çok değişiklikler olmuştur. Oyuncular uluslararası standartlara eriştiler" diye konuştu. Hiddink, Türkçe öğrenip öğrenmeyeceği konusundaki soruyu ise şu şekilde yanıtladı: "Birkaç dil konuşabiliyorum. Aslında bir dili bilerseniz de tamamıyla öğrenmek çok zor. Türkçede bazı kelimeleri biliyorum. Daha önce Rusça ve Korece öğrenmek zorunda kaldım. Zor dillerdi. Biraz Türkçe biliyorum, ama tamamıyla öğrenmek çok zor. Dillere ilgilim var. Belki öğrenirim."

Çalıştığım her yerden keyif aldım

Çalıştığı herkesin kendisine enerji verdiğini kaydeden Hiddink, "Hâlâ, çalıştığım insanlar bana çok fazla enerji veriyor. Oyuncuların yanı sıra yöneticiler de enerji sağlıyor. Burada da bu enerjiyi karşılıklı olarak sağlayacağım. Chelsea ile çalışmaktan keyif aldım. Yüksek standartlarda, başarılı bir takım. Büyük talepleri olan bir kulüp. Oyuncuların da benim taleplerim oldu. Onlar da buna çok güzel yanıt verdiler. Eminim Türkiye ile de aynı keyfi sağlayacağız. Duyduğum kadarıyla Türk takımı son derece etkileyici. Entegre olmuş bir şekilde, başarılarıma imza atacağız" diye konuştu. Hiddink, sansasyonel başarılarından çok istikrarlı ve grafiklerini sürekli yukarı çıkardıkları bir başarıdan yana olduklarını dile getirdi.

Mutlu bir başlangıç

2012 Avrupa Şampiyonası finalleri hedefiyle yola çıkan Milli Takımımız, 2010 yılına Honduras galibiyetiyle başladı. Hiddink'in yardımcısı Oğuz Çetin'in yönetimindeki maçta yeni oyuncular deneme fırsatı da bulan ay-yıldızlılar, Emre Güngör ve Hamit Altıntop'un golleriyle sonuca gitti. Sonuçtan daha güzeli ise Milli Takımımızın belli bir periyotta da olsa umut verici bir oyun sergilemesiydi.

FIFA sıralamasında 41. basamaktayız

FIFA, Mart ayı dünya sıralamasını açıklarken, 1 basamak yükselen Türkiye, 739 puanla 41. sırada yer aldı. İspanya, 1642 puanla zirvedeki yerini korurken, Brezilya 1594 puanla ikinciliğini, Hollanda da 1324 puanla üçüncülüğünü sürdürdü. İtalya'nın 4. sırada yer aldığı sıralamada, Milli Takımımızın 2012 Avrupa Futbol Şampiyonası elemelerindeki rakiplerinden Almanya, 1 basamak yükselerek, 5. sıraya yerleşti. İlk 10'un diğer ülkeleri Portekiz, Fransa, İngiltere, Arjantin ve Yunanistan oldu. Milli Takımımızın Avrupa Şampiyonası elemelerindeki diğer rakiplerinden Avusturya, 5 basamak yükselerek 56. sırada yer alırken, 2 basamak düşen Belçika 68, 5 basamak çıkan Azerbaycan 109, 4 basamak gerileyen Kazakistan ise 127. sırada yer buldu.

Dünya Kupası finallerine gidemeyen Milli Takımımız, yeni hedefi 2012 Avrupa Şampiyonası finalleri için yeni teknik kadrosuyla ilk sınavını Honduras karşısında başarıyla verdi. Teknik

Direktör Guus Hiddink'in Ağustos ayında işbaşı yapacak olması nedeniyle sorumluluk yardımcısı Oğuz Çetin'deydi. Çetin'in Honduras maçı için açıkladığı kadroda ise Trabzonspor'dan kaleci

Onur Recep Kıvrak, Remzi Giray Kaçar, Bursaspor'dan Volkan Şen, Ozan İpek ve Beşiktaş'tan Necip Uysal yeni isimler olarak yer alıyordu. Oğuz Çetin de düzenlediği basın toplantısında, Hiddink'le bilgi akışı sağladığını, ancak Honduras maçının belirlenmesinde tüm sorumluluğun kendisine ait olduğunu söylüyor, Hollandalı teknik adam gelene kadar süreci en iyi şekilde yönetmek istediğini belirtiyordu. Çetin, kadroya ilgili olarak, 50-60 kişilik geniş bir havuza sahip olduklarını vurguluyor ve "Hiddink, kendi futbol felsefesi doğrultusunda bir takım yapılandırarak ve bunu yaparken oyuncu seçimlerine

gidecek. Tabii ki bizim fikirlerimizi de dikkate alacak. Süper Lig bittiğinde, ABD'ye gitmeden önce Milli Takım'ın kadrosu aşağı yukarı şekillenmiş olacak" diyordu. Milli Takımımızın rakibi Honduras, aslında hiç de küçümsenecek bir takım değildi. Bir kere bizim yapamadığımızı yapmışlar, Dünya Kupası finallerine gidip biletini ceplerine koymuşlardı. Üstelik FIFA'nın dünya sıralamasında da 35. basamakta, yani bizim üzerimizde yer alıyorlardı. Dünya çapında yıldızları bulunmasa da takım olmayı başaramışlardı ve bunu da büyük ölçüde Kolombiyalı teknik direktörleri Reinaldo Rueda'ya borçlular. İşte o Rueda, maçtan önce yaptığı değerlendirmede "Bu kadar uluslararası tecrübesi olan Türkiye

ile oynamak bizim için çok büyük bir şans. Türkiye, 2002 Dünya Kupası ve 2008 Avrupa Şampiyonası finallerinde yaptıklarıyla uluslararası potansiyelini göstermişti. Türk Milli Takım'ını çok beğeniyorum. Daha önce Türkiye'de Kolombiyalı Mondragon, Cordoba ve Victoria oynuyordu. Şimdi de Gutierrez geldi. Bu nedenle Türkiye Ligi'ni zaten takip ediyorum. Milli Takım'daki tüm oyuncuları biliyorum ve beğeniyorum" ifadelerini kullanıyordu. Rueda, Milli Takımımızın başına getirilen Guus Hiddink için de "Çok büyük bir futbol kültürü ve bilgisi olan müthiş bir antrenör. Başarısı tabii ki şartlara bağlı ama kendisi çok büyük bir teknik direktör" yorumunda bulunuyordu. Türk futbolunu yakından takip eden Rueda'nın Messi ile karşılaştırılan Arda ile ilgili bir soru üzerine yaptığı "Arda çok değişik bir örnek. Bu genç yaşına rağmen uluslararası tecrübesi çok üst düzeyde. Hem Türkiye hem Galatasaray ile uluslararası çok maç oynamış, çok yetenekli bir oyuncu. Kendini geliştirmeye de devam edecek. Kesin olan şu; Arda başka bir ligde olsaydı daha başka bir açıdan bakılırdı" değerlendirmesi de ilginçti.

Önce durgun, sonra coşkulu

3 Mart akşamı geldiğinde, iki takım İnönü Stadı'nın çimlerinde karşı karşıyaydı. Milli Takımımız, dörtlü savunma anlayışını koruyor, orta alanı üç oyuncuyla kontrol ederken, hücum hattında da üç oyuncuyla diziliyordu. Hamit Altıntop, Mehmet Aurelio ve Emre Belözoğlu'nun oluşturduğu orta saha, oyunun iki yönünü de başarıyla oynayabilen oyuncularla kurulmuştu ve maçın kilit noktası sağlama alınmış görünüyordu. Santrfor olarak Mevlüt Erdinç'in görev aldığı takımın hücum kanatlarında ise Volkan Şen ve Arda

Turan yer alıyordu. Maçın ilk 25 dakikasında iki takımın da oyuna kayda değer bir ağırlık koyduğu söylenemezdi. Honduras daha çok kendi alanında karşılaşmayı seçiyor ve alanı daraltıyor, Milli Takımımız ise o dar alan içinde oyun kurmakta zorlanıyordu. Bu dönemde kanatlarımızın da işlediği söylenemezdi. Ancak 25. dakikadan itibaren takımımızın oyunu oturuyor, pas bağlantıları sağlıklı bir trafiğe dönüşüyor, Emre Belözoğlu orta alanda oyuna ağırlığını koyuyor,

özellikle Arda'nın bulunduğu kanat işlemeye başlıyor ve Milli Takımımız göze hoş gelen bir oyunla pozisyon üretimine geçiyordu. 30'da Arda'nın ortalandığı topa arka direkte boş pozisyonda bulunan Aurelio'nun kafa vuruşunu kaleci önlüyor, bir dakika sonra Hamit'in şutu az farkla dışarı çıkıyor ama gol de "artık geliyorum" diyordu. Nitekim skorboardun 41'i gösterdiği dakikada Emre'nin kullandığı kornörden gelen topu uzak direkte Arda kafayla indiriyor,

stoperlerimizden Emre Güngör de kale çizgisine yakın noktadan içeri itiyordu. Bu gol Milli Takımımızla üçüncü maçına çıkan Emre Güngör'ün de ilk golüydü. Milli Takımımız güzel oyununu ikinci yarının başına da taşıyordu. 55'te rakip savunma az adamla yakalanmış, Halil'in pasında ceza alanı önünde topu alan Hamit Altıntop, mükemmel bir vuruşla topu doksan'a göndermişti. Skorun 2-0 olmasının ardından, oyun tipik bir hazırlık maçı görüntüsüne dönüyor, sık oyuncu değişiklikleri

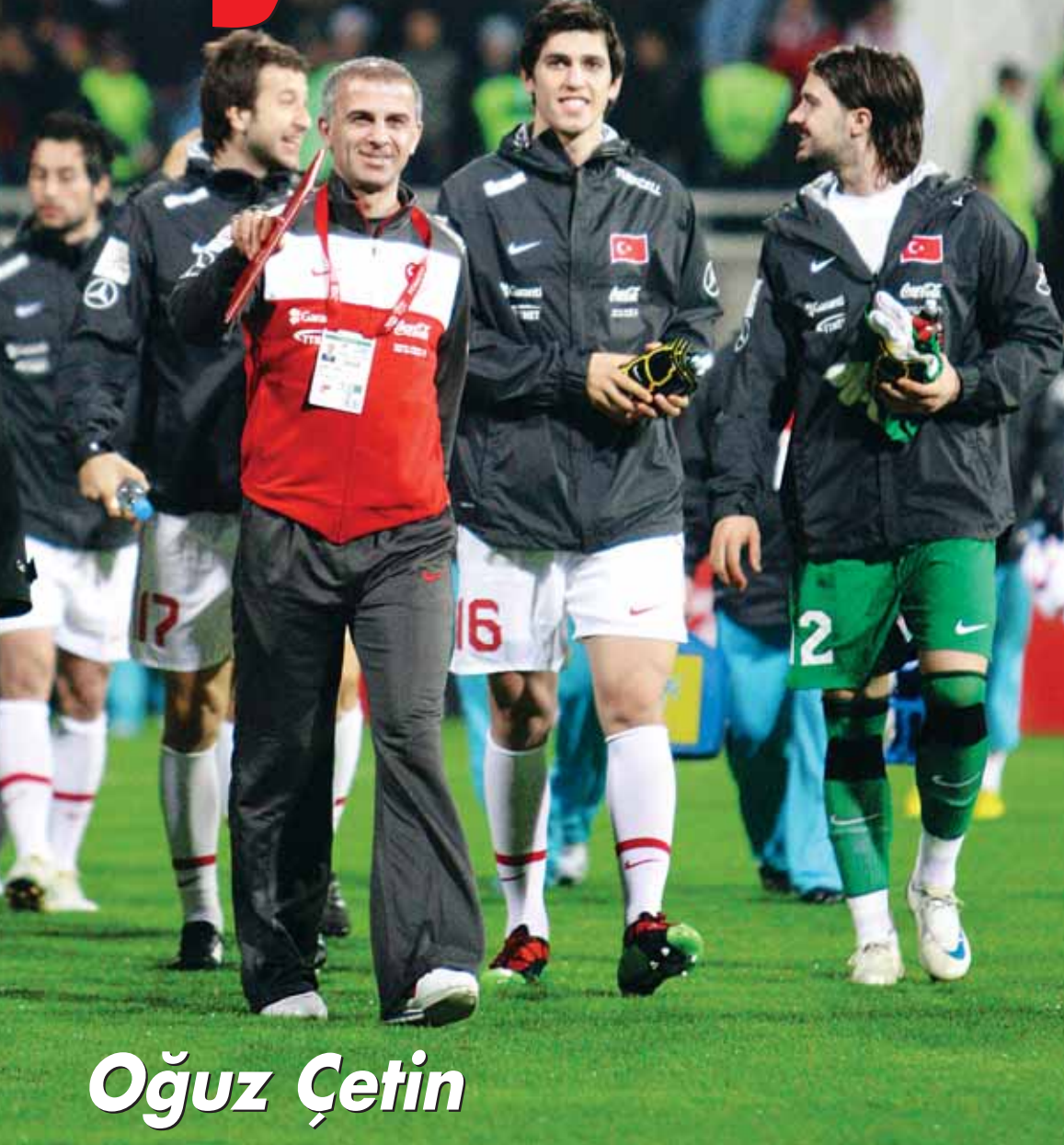
ile tempo giderek azalıyor ve 90 dakika böylece tamamlanıyordu. Oğuz Çetin, maçın ardından yaptığı değerlendirmede, "Yoğun lig maratonunda oynanan bu özel maçta, oyuncularımız özveriyle kampa katıldı. Disiplin içinde hareket edip, maçı en iyi şekilde tamamladılar. Kendilerine teşekkür ediyorum. Hem genç oyuncuların hem de bünyemizde bulunan oyuncuların durumunu görme fırsatı bulduk. Neticeyi almak da keyifli oldu. Eksiklerimizi gördük. Memnun oldum" diyordu.

Yeni forma şıklığı

Milli Takımımız, Honduras'la oynadığı 2010 yılının ilk maçına, Nike tarafından tasarlanan yeni dış saha formasıyla çıktı. Formanın tasarım aşamasında tüm Türkiye'de detaylı araştırmalar yapılarak, halkın genel beğenisini yansıtan bilgiler toplandı. Bu bilgiler sonucunda Milli Takım'ın uzun yıllar giydiği ve Türk halkının da büyük beğenisini kazanan ay-yıldızlı forma yeniden tasarlandı. Hâkim rengi beyaz olan bu yeni tasarımı formanın göğsünde kırmızı bir bant ve bandın üstünde ay-yıldız bulunuyor. Uzun süren araştırma ve tasarım çalışmaları sonucunda üretilen formada önceki formalarda kullanılan teknolojik özellikler daha da geliştirilerek uygulandı. Yeni formanın öncekilerden en büyük farkı ise geri dönüşüm özelliğinin bulunması. Milli Takım'ın yeni forması hem futbolcular hem de taraftarlar için aynı özellikte geliştirildi. Geri dönüşümü yapılmış plastik şişelerden elde edilen kumaşlardan üretilen formalar futbolcuları daha kuru, daha serin ve daha rahat tutacak şekilde tasarlandı. Bu tasarım sayesinde futbolcuların vücut sıcaklığı, sahadayken istenilen düzeyde tutulabiliyor. Bu formada kullanılan Nike Dri-Fit kumaş, teri buharlaştığı yer olan formanın dışında tutarak futbolcuların daha kuru kalmasını sağlıyor. Formanın her iki yanında uzanan ve şortlarda bel kısmının altında bulunan yeni havalandırma bölgeleri ise kumaştan içeri giren havayı ciddi derecede artırarak futbolcuların daha serin hissetmesine olanak sağlıyor. Şortlarda ise bel kısmının altında, omurganın alt kısmının yakınında ek bir havalandırma bölgesi bulunuyor. Formanın yeni çift dokumalı yapısı ona daha ince bir görüntü kazandırırken, yüzde 10 daha esnek bir yapı veriyor. Ayrıca vücudun doğal hatlarını vurgulayan yeni dinamik kavrayışı, maksimum hava dolaşımı ve hareket sunuyor.

Artık basit gol yememeliyiz

Oğuz Çetin

Mazlum Uluç

▼Fatih Terim'le birlikte sizin de Milli Takım'daki göreviniz sona ermişti. Ancak sonra geri döndünüz. Bu süreçte neler yaşandı, geri dönüşünüz nasıl oldu? ▲Bilindiği gibi Fatih Hocamızın veda konuşmasıyla birlikte ben de istifamı verip Milli Takım'la ilişkimi bitirdim ve yüzümü Süper Lig'e döndüm. Aradan 3.5 ay geçmişken Başkanımız aradı. Hiddink'le görüşmesinde adımın geçtiğini ve hocanın beni

arayacağını söyledi. Birkaç gün sonra Hiddink aradı ve bilgi almak için yüz yüze görüşmemizin iyi olacağını söyledi. 4.5 yıldır Milli Takımlarda çalışmış birisi olarak kendimi bu hizmeti vermek zorunda hissettim. ▼Yani o ana kadar Hiddink'ten size gelen bir teklif yoktu. ▲Hayır, hayır. Maksat sadece görüş alışverişinde buluşmaktı. Hazırlığı yapıp 27 Ocak'ta Amsterdam'a gittim. Gün boyunca Türk futbolu, kulüpler, Federasyonumuz ve yoğun olarak

kadar artık tek yetkili olarak liglerde boy göstermek istesem de önümdeki süreç ve kariyerim açısından bu görevin benim için önemli olabileceğini düşündüm. Hiddink'in kariyeri ve bana katabilecekleri belliydi. Böyle bir teklif gelince olumlu düşüncelerimi dile getirdim. ▼Milli Takım'dan ayrılırken, "Yarım kalan işlerimiz var... Şunları da yapmalıydık" diye düşünmüş müydünüz? ▲Fatih Hocayla çok önemli bir süreç geçirdim, Türk futbolunda

Milli Takım hakkında bilgileri aktardım. Hiddink benimle çalışma arzusu içinde olduğunu ve ne düşündüğümü sordu. Her ne

çok önemli yer tutan bir insanın bilgi ve birikimlerinden yararlanmış oldum. Kendisine minnettarım. Ancak bu 4.5 yıllık sürecin sonuna doğru yaklaştığımızda benim adıma bir adım sonrasının olmadığı belliydi. Milli Takım'dan ayrıldığımda kamuoyunda daha farklı imajı olan birisi olarak bu işi noktalamak isterdim ancak o noktada değildim. ▼Ne anlamda değildiniz? ▲4.5 yılı Milli Takımlarda, Fatih Hoca gibi değerli bir insanla direkt çalışmış bir teknik direktörün kamuoyunda daha aranan, istenen, göz önünde olan bir kişi olması gerekirdi. Ama o süreçte bu oluşmadı. ▼Milli Takım'da bugüne kadar yaptıklarınızla yetinmemek ve hep üzerine biraz daha fazla koyarak gitmek zorundasınız. Kafanızdan neler geçiyor? ▲Elbette daha verimli olmaya

çalışacağım. Sorumlu yardımcı olarak bugünkü yetki alanım daha geniş. Hocanın yabancı olmasından dolayı tüm işleyişin benim üzerimden geçiyor olması, Hiddink'in burada olmadığı dönemlerde işleyişi yönetmek, futbolu oluşturan unsurlarla daha iç içe olmak, daha aktif olmak gibi imkânlar mevcut. Bunları en iyi şekilde yaparken kapasitemi ortaya koymak için de önümde bir fırsat var. ▼Milli Takımımızın bugününe geleceğiz ama önce bir 2010 elemelerinin muhasebesini yapalım. İspanya'nın gerisinde kalmamız anormal sayılmazdı ama Bosna'ya geçilmeyi kimse beklemiyordu. Bu süreçte nerede ve nasıl hatalar yaptık? ▲Geçmişte fazla girmeden genel anlamda done vermek gerekirse fikstür toplantıları çok önemli. O dönemde kuraya gidilmek zorunda kaldık. İki İspanya maçını üst üste oynamak bir şanssızlıktı. Belçika ve Bosna-Hersek maçının üst üste gelmesi de öyle. En kritik noktalardan birisi iki İspanya maçımızı kaybetmemiz ve bu arada Bosna'nın iki Belçika maçını da kazanmasıydı. Ama bir gerçek var ki, eğer hedefiniz varsa, alt klasmadaki ülkelere karşı puan kaybetmemeniz gerek. Hele grubun en önemli takımına karşı sıfır çektiyseniz, diğer takımlara

puan kaybetmemeniz gerekiyor. ▼Euro 2012'nin fikstür çekimi sırasında ciddi bir hazırlık yaptığınızı ve istediğinizde yakın bir sonuç aldığınızı biliyoruz. Bu süreçten biraz söz eder misiniz? ▲Fikstürün belirlenmesinde bir takım faktörleri göz önüne almanız gerekiyor. Bunlar çok abartılmamalı ama göz ardı da edilmemeli. En çok dikkat ettiğimiz konulardan bir tanesi, ikili maçların, klasmanda üst sıralarda yer alan takımlarla arka arkaya gelmemesi idi. Bunu başardık. Ayrıca rakiplerle son 4 yılda oynadığımız maçlarda neler yaptığımızı baktık. Başarı ve başarısızlıkların hangi aylarda geldiğini saptadık. Rakiplerin son 4 yılda oynadığı tüm maçlardaki başarı ve başarısızlıkların hangi aylara denk geldiğini inceledik. İklim şartlarına, sezon planlamalarına, ikili maçlardaki başarı oranlarına baktık. Almanya özelinde şöyle bir tabloyla karşılaştık. Oynadığımız 4 maçın sadece birini kaybetmişiz. O da Avrupa Şampiyonası'nda, iyi bir oyun ve talihsiz bir sonuçla. Diğer üç maçın ikisini kazanmış, birinde berabere kalmışız. Bunlar da hep Ekim ayına denk gelmiş. Demek ki Ekim ayında Almanlara karşı başarılı olmuşuz. Almanya son 4 yılda 22 maç yapmış, 16'sını

kazanmış, 5 kez berabere kalmış, 1 kez yenilmiş. Yani 13 puan kaybetmiş. Bu 13 puanın 9'unu Ekim ayındaki maçlarda yitirmiş. Dolayısıyla Almanya maçlarımızı Ekim ayına aldırдық. ▼Peki bu çalışmalarınızı fikstür toplantısında karşı taraflara kabul ettirmekte zorlanmadınız mı? ▲Almanya ile ilgili hocanın çok büyük desteği oldu. Bu tip fikstür toplantılarında genellikle klasmanda en üstte olan takım başkanlık yapar. Hocanın burada ismi ve ilişkileri çok önemliydi. Almanlarla daha önceden konuşarak anlaştık ve diğerlerini istediğimiz şekle sokma yoluna gittik. Bir noktada taviz vermemiz gerekti. Orada da deplasmandaki ilk Almanya maçının ardından Azerbaycan deplasmanına gideceğiz. Ancak bunun getirdiği bir avantaj da var. Son iki maçımızı içeride oynayacağız. ▼En çok Almanya üzerinde durduğunuz anlaşılıyor. Son Avrupa Şampiyonası'nda çok iyi oynadığımız maçı kaybetmiştik. Almanları nasıl bir oyun mantalitesi ile yenebiliriz? ▲Bir kere oyunu elden kaçırmamak lâzım. Avrupa Şampiyonası'ndaki Almanya maçında oyunun her anına hâkimdik. Bu tip maçlarda en önemli olan, pozisyon hatası yapmamak. O maçta üç golde de bireysel hatalar vardı. ▼Bu kişisel hatalardan ve pozisyon hatalarından çok çektik. Bu hataların zaman asgari düzeye indirebileceğiz? ▲Yedigimiz gollerin yüzde 50'sinden fazlası duran toptan. Bunu hocayla da paylaştım. Bu konuya çok daha fazla eğilip özellikle defansif duran toplarda çok daha iyi konsantre ve organize olmamız lâzım. Artık dünya futbolunda en önemli konulardan biri duran toplar. Başa baş giden maçlarda oyunu duran toplarla çözebiliyorsunuz. Honduras maçı öncesi bunu sık sık dile getirdim ve o maçta aleyhimize bir pozisyon yaşamadık, ama duran toptan gol attık. ▼Avusturya ve Belçika da yabana atılacak takımlar gibi durmuyor. ▲Bana göre Almanya maçları daha dengeli olacak ama Avusturya ve Belçika maçları daha zor geçecek. Almanya oyunu dengede tutmak isteyen bir takım. Ancak Belçika

ve Avusturya ciddi bir yapılanmayla değişim geçiren rakipler. Belçika'nın kadrosuna baktığımızda iyi takımlarda oynayan 14-15 etkili oyuncu görüyorsunuz. Rakiplerin hepsi bizi zorlayacak. Özellikle küçük takım-büyük takım diye değil, alt klasman-üst klasman diye konuşuyorum. Hadi alt klasman dediğiniz Azerbaycan'ı Bakü'de rahat rahat yenin bakalım. Mümkün değil. ▼Bu tip takımlara karşı neden zorlanıyoruz? ▲Bir kere takım halinde ciddi savunma yapan, sert oynayan, rakibi bozan, sinirlendiren takımlar. Azerbaycan'daki maç çok sert ve mücadele yönü yüksek bir maç olacak. ▼Bizde de sinirlenmeye müsait oyuncuları var. Bunu nasıl engellemeyi düşünüyorsunuz? ▲Yeni dönemde oyuncuların futbolun dışında başka şeylerle ilgisi olmayacak. Bunu yapmak zorundalar. Agressif tavırları topa ve oyuna karşı olacak. Rakiple, hakemle, seyirciyle işleri olmayacak. ▼Aksi bir tablo da zaten takımı antipatik gösteriyor. ▲Ama sizin de şunu kabul etmeniz lâzım; hangi ülkede yaşıyoruz? Bu ülkedeki spor kültürümüz ne? Kişilere değil, olayın geneline, büyük resme bakalım. Bugün hangi Avrupa ülkesinde bizdeki gibi bir futbol ortamı var? Medyanın, seyircinin baskısı, kulübün içindeki baskı... Niye bu çocuklar bu kadar agresif? Çünkü büyük bir baskı ortamında yaşıyorlar. Milli Takım'a Avrupa'dan gelen oyuncularımız maç kaybettiğinde üzülüyor mu? Elbette üzülüyorlar ama maç bittiğinde onlar için hayat devam ediyor. Bizdeyse öyle değil. Oyuncuların tüm agresif davranışlarının altında ülkemizdeki spor kültürü yatıyor. Bunun içine en eğitimsizinden en eğitimsizine kadar herkes dâhil. Spor kültürü başka bir şey. Üç üniversite bitiren birisi, tribündeki en agresif kişi olabiliyor. Öncelikle bir özeleştiri yapmak ve Türkiye'deki spor kültürünü sağlıklı bir zemine oturtmak gerekiyor. ▼Teknik direktörün kimliği de oyuncular üzerinde etkili değil mi? ▲Hiçbir dönemi kast etmeden, genel olarak söylemem gerekirse, teknik adamların karakter yapıları, takımı etkiliyor. Ortada bir başarı ve takım karakteri varsa, teknik adamın rolü çok büyüktür. Bunun artıları da oluyor, eksileri de. İşler iyi gitmediği zaman eksileri konuşuluyor. Bu dönemde Hiddink'in karakteristik yapısı, futbola bakışı, yaklaşımı, tutumu,

davranışları da oyunculara etkileyecek ve kendisine benzetecektir. Geçmiş dönemde de Fatih Hocanın ciddi başarıları var. Bu başarıda onun takıma da yansıyan kazanma azmi, inanç, pes etmemek, sonuna kadar mücadele etmek gibi özellikleri var.

▼Yakından tanıyan birisi olarak, Hiddink’in başarıyı getirecek kişisel özellikleri neler?
▲Hollanda bir dünya ülkesi. Hayata bakışları, yaşayışları çok farklı. Hiddink’in teknik adamlığı da öyle. Çalıştığı yerlere baktığınızda İngiltere, Güney Kore, Avustralya, Rusya gibi birbiriyle çok ilgisiz ülkeler görüyorsunuz. Hiddink bir dünya vatandaşı. Hayat görüşüyle, vizyonu, bulunduğu kültürlerle uyum sağlamasıyla o kültürün içindeki insanlardan en üst düzeyde verim alabiliyor. Bir de çok babacan bir adam.

▼Mesela Simon Cuper, Hiddink’le ilgili bir değerlendirmesinde “Ruslara gülmesini, eğlenerek oynamasını öğretti” diyor.
▲Gerçekten de öyle bir insan. Türk futbolunu biliyor ama içine girdiğinde iyice irdeleyecek, oyunculara tek tek yakından tanıyacak. Çok tecrübeli olduğu için kişilik analizlerini çok çabuk elde edecek. Kendi oyun felafesi var. Ama bu arada Türk futbolu ve oyuncusu ne durumda, hangi oyuna yatkın, bunları görecektir. Türk futbolunun topla ve öne doğru oynamaya isteği gibi özellikleri var.

Ancak bu özellikler bize ne gibi zaaf lar getiriyor, buna bakacak. Savunma yönünde nelere önem verilecek gibi, olaya çok geniş açılardan bakacak. Gördüğüm kadarıyla ne istediğini bilen, kendi içinde disiplini olan, taviz vermeyen ama bunun yanında o derece de babacan, arkadaş ve pozitif bir kişilik. Burada da oyuncuları kendi etrafında çok çabuk toplayacağını düşünüyorum.
▼Anlattıklarınızdan ortaya çıkan tablo, Hiddink’in Türkiye’ye bir sistem dayatmayacağı şeklinde.

▲Futbolun temel prensipleri var. İster Koreli, ister Avustralyalı, ister Türk olun bu prensiplere uymak zorundasınız. Ama bunun etrafına kendi felsefinizi, oyun anlayışınızı yerleştirirsiniz. Bizim futbol konusunda zengin yeteneklere sahip oyuncularımız var. Ancak futbol öne doğru güzeldir. Geriye doğru ise zor gelir. Bizim gibi ülkeler için zor tarafı budur. Oynamayı severiz, oynatmamayı da az sevecek yaparız. Hiddink, savunmadaki zaaf ları minumuma indirecek ama hiçbir zaman hücum zenginliğini kısırlaştırmayacak.
▼Hiddink’in sahadaki oyun anlamında Türk futbolu adına en

büyük farkı ne olacak?

▲Bunu elbette kendisi daha iyi dile getirebilir. Bir de yaşayarak görmek gerekir. Fatih Hocanın Türk futboluna ve Milli Takımlara büyük hizmeti olmuştur. Onun döneminde bir iskelet kadro oluşturulmuştur. 35 Ümit takım oyuncusu A takıma gelmiş ve 15’i barınabilmiştir. Bu iskeleti nasıl geliştirebiliriz, içine kimleri sokabiliriz, oyun anlayışını daha olumluyla nasıl taşıyoruz; bunları ortaya koymaya çalışacağız. Hiddink oyun hâkimiyetini elinden kaçırmayan bir takım oluşturmak isteyecek. Bunun için de hücumu ve savunmayı dengeli yapmak gerekiyor. Bu denge, oyunumuzu kısırlaştırmamalı tabii. İçinde zenginlikler barındırmalı ve yeri geldiğinde riskler de olmalı. Ancak o risk anlarında bile savunma en doğru biçimde yapılmalı. Bana göre günümüzün futbolunda önemli olan top hâkimiyeti. Top hâkimiyetiyle oynamayı seçtiğiniz zaman sakin, ama yeri geldiğinde çabuk, top güvenliği altında, telaş yapmadan oynamalısınız. Honduras maçında da bunu yapmaya çalıştık.

▼Honduras maçını üçlü orta sahaya oynadık. Bu üçlü Hamit, Aurelio, Emre gibi oyunun iki tarafını da oynayabilen isimlerden seçilmiştir. Bundan sonra hep bu tip orta sahalarla mı oynayacağız?
▲Rakibe ve oyunun gidişine göre bir takım değişiklikler yapabilirsiniz. Ama asıl olan oyunu kontrol etmek ve topa hâkim olmaksa böyle bir orta sahaya oynamak her zaman avantajdır. Bizim özelliğimiz, topla iyi olmamız. Topla keyif aldığımız zaman maç içindeki motivasyonumuz artıyor. Top bizde kalmalı, kolay kaybedilmemeli, oyuncu basit pası verip devam etmeli, her top final topu olarak oynanmamalı, telaş yapılmamalı. Asıl olan takım bütünlüğü. Topun üç hali var. Sizin ayağınızda, rakipte ve geçiş anı. Top hâkimiyeti ve top güvenliğiyle, keyif alarak, sakin oynarsak bu geçişler minimum oluyor. O zaman takım bütünlüğünü bozmadan oynarsınız. Barcelona’yı seyrettiğiniz zaman bunu görüyorsunuz. Yoksa takımın karakteristik yapısı rakibe baskı yapacak tarzda değil. Ama bütünlüğü bozmuyorlar. Honduras maçından önce iki gün boyunca

hep bunu konuştuk ve maçta da gördük. Tabii 4-4-2 dizilip de takımdan bunu istemekle 4-3-3 dizilip istemek farklı. Biz de bu anlayış içinde top hâkimiyeti ve güvenliği olan üçlü orta sahaya oynadık. Hatta Emre ve Hamit’in bir maçta ceza sahası önünde 2-3 şut attığını, gol pası yaptığını, zaman zaman dribling yaptığını görmeniz lâzım. Pasif orta saha oyuncusu olarak kalırlarsa dinamizmi sağlayamazsınız. Oyun kesilir o zaman.

▼Honduras maçında özellikle 25-55. dakikalar arasında Emre ve Hamit’in söylediğiniz gibi oynamaya başlamasıyla keyif veren bir oyun ortaya çıktı.
▲Bunu geliştirebiliriz. Maçın başından sonuna kadar olmazsa bile büyük bir dilimine yayabiliriz. Bu maçın bir özelliği de rakibimizin Dünya Kupası’na gidiyor olmasıydı. Kim rakiple ilgili küçümseyici ne söylerse söylesin, ciddi bir rakibe karşı oynadık. Rakibi analiz ettiğimizde, top ayağında olan oyuncusuna baskı uygulanmadığında defans arkasına koşularla tehlikeli olduklarını görmüştük. Uzun bir aradan sonra ilk maçımızı oynuyorduk ve benim de takımın başında ilk maçımdı. Bu nedenle defansla ilgili bir takım önlemler aldım. Savunmanın arkasına koşu ya da top yemesini istemedim, bu nedenle top rakipteyken takımı biraz geriye çektim. Yoksa bizim takımın maçın belli bir dakikasında rakibe kendi sahasında basıp oradan çıkarmayacak kapasitesi var.

Ama son 15 dakikada rakip, aralara ciddi koşular yaptı ve topla da buluştu. Honduras buydu işte. Baştan itibaren takım bütünlüğünden, ciddiyetten ya da organizasyondan biraz sapsaydık neler yaşayabileceğimizi görmüş olduk.

▼Top hâkimiyetini en iyi sağlayabileceğimiz sistem 4-3-3 müdür?

▲Bana göre bize uygun sistem bu. Ama bunu geliştirmek lâzım.

4-3-3’te santrforlar yalnız görülüyor. Burada kanat oyuncularının içeriye girip çıkması, orta saha oyuncularının destek vermesi çok önemli. Euro 2008’de bir Çek maçı var, 4-4-2 oynarken 2-0 yeniktik, 4-3-3’e döndükten sonra üç tane gol attık. Asıl olan oyunun bütünlüğü ve oyuncuların birbiriyle uyumudur. Ama şöyle bir şey var, 4-3-3 ya da 4-5-1 oynadığınız zaman oyuncuların birbiriyle mesafeleri kısalıyor, kulvarlar daha belirginleşiyor, birbirine destek vermek, kademeye girmek çok daha kolay oluyor. Bizim oyunumuz da buna çok müsait. Ama 4-4-2’de mesafeler açılıyor, koşu mesafeleri uzuyor, destek vermek ve kademeye girmek zorlaşıyor.

▼Yeni takımın A planı 4-3-3 mü olacak?

▲Onu ilerleyen dönemde net biçimde göreceğiz. Benim tercihim 4-3-3 oldu ve tek ön libero olarak Aurelio’yu kullandım. Ama bazen rakibe ve maçın gidişine göre çift ön liberoyla da oynayabiliriz. Benim gündemde Aurelio tek ön libero oynadığı zaman yüzde yüz verimlidir ve rakibin 10 tehlikesinden 7’sini ceza sahasına sokmadan keser. Çift ön libero oynadığımızda ise Aurelio’nun verimi düşer, ancak buna karşılık tek ön libero oynadığınızda Tuncay’ın kanatta kalacak olması da bir handikaptır. Tuncay santrfor partneri olarak daha verimli oluyor. İşte bunları çözmemiz gerekiyor. Tuncay’ı geliştireceğiz, Aurelio’nun çift ön liberoda daha verimli hale gelmesini sağlayacağız. Her oyuncunun yüzde yüz vuracağı bir mevki var. Başka bir yerde oynadığınızda yüzde 60’a düşebiliyor. Biz oyuncuları yüzde yüz verimli olabileceği mevkilerde kullanmaya çalışacağız.

▼Milli Takım için geniş bir oyuncu havuzuna sahip olduğunuzu biliyoruz.

▲Avrupa’da bir millî takım oluşturulur ve 25 oyuncuyla yürür

gider. Araya bir-iki oyuncu girip çıkar. Bizdeyse ligde oynayan ve Genç Milli Takımlara gelen oyuncuların A Milli Takım’a yükselmesi, kulüpteki gençlerin bir adım daha yukarı çıkması adına sürekli bir dinamizm ve sirkülasyon var. Bunların hepsini takip etmeniz lâzım. Bu dönemde Milli Takımımızın bir iskelet kadrosu olacak. Ama ligde formda olan ve uluslararası seviyede oynayabilecek potansiyele sahip oyunculara da yer vereceğiz. Uluslararası seviye çok farklı bir şey. Ligde fırtına gibi esen bazı oyuncuların uluslararası düzeyde verim alamayabiliyorsunuz.

Bir de bu grubun içine atacağımız genç oyuncularımız var. Geniş kadromuz 60 isimden oluşuyor. Aralarından ilk bakışta 20-25 tanesini zaten çekersiniz. Diğerlerini de sürekli izleyeceğiz.
▼Mesela Necip’i Honduras maçının kadrosuna aldınız ve oynattınız.

▲Geçen dönemdeki en büyük sıkıntılarımızdan biri Aurelio’nun eksikliğiydi. Aurelio kişiliği, futbolculuk yetenekleri ve sahada verdikleriyle bizim için çok önemli bir oyuncu. Her şeyiyle bir Türk kadar Türk. Onun yokluğunda yerine oynayabilecek Mehmet Topal, Selçuk Şahin, Hüseyin Çimşir, Mustafa Sarp gibi oyuncular var. Ama bunlar zaten bildiğimiz oyuncular. Bu oyuncuların önüne geçecek yetenekte bana göre Necip var. Bugün için yeterli mi, hayır. Ama amacım Necip’i alıp Aurelio’nun alternatifi ilân etme. Necip bu motivasyonla yaşmalı, günlük yaşantısını buna göre değiştirmeli, kulübü ve kamuoyu ona bu gözle bakmalı.

▼Necip adına neler yapılmalı sizce?

▲Necip çok iyi, tertemiz bir çocuk ve geleceği olan bir sporcu. Ama genelde sporcularımız antrenmana çıkar, 2 saat çalışır, yer-içer, belki eve gider dinlenir ama televizyonun karşısında yatar. Böyle olmamalı. Necip’in günlük bir yaşam programı olmalı. Akşam antrenmanı varsa sabah kendine ait bir takım çalışmaları girmeli. Bunu büyükleri organize etmeli. Vücudunun daha atletik hale gelmesi için ona bir program hazırlanmalı. Taktiksel anlayışının daha da geliştirilmesi için bizim ve kulübünün özel doneler vermesi gerekiyor. Bunlar atla deve şeyler değil. Yeter ki kulüplerle ilişkilerimiz iyi olsun. Ben o kulübe gidip iyi ilişkiler içinde bunları konuşabileyim. Zaten onu var eden kulübündeki hocası. Mustafa Hoca da onu takıma koyuyor. Bakın, Necip zaten 2 yıl sonra banko oynayacak. Ama Türk oyuncusunda gelişim uzun sürüyor. Böyle bir hareket başlatıp Necip’i 6 ay içerisinde olgunlaştırabilirsek bizim

için kazanç olur. Türk futbolcusu için 18-23 yaş arasında hep bir geçiş dönemidir gidiyor. Necip’in Ernst’le Fink’i kesmesi kolay değil tabii ki. Ama bu yola gidildiğinde, kulübü önümüzdeki sezonun yapılanmasını planlarken o mevkie öncelikle kulüp antrenörlerine teklif etmek gerekiyor. Milli Takım’ı açıklamadan önce Ertuğrul Hocasyla görüştüm ve onun görüşlerini aldık. Sonra Volkan’la Ozan’ı kadroya dâhil ettim. Maçtan sonra da yine hocayla konuşup geri bildirimde bulundum. Asıl olan ligdeki hoca. O futbolcusuna sahip çıkarsa Milli Takımımız bir noktaya gelir.

▼A Milli Takım’la diğer takımların ayrılımasından nasıl bir fayda bekliyorsunuz?

▲Bir kere zarar olmadığını söyleyeyim. Asıl işleyişte Ümit ve A Milli Takım’ın birlikte hareket etmesi gerekiyor. Çünkü arada geçişler var. Ne şekilde olursa olsun burada önemli olan Ersun Hoca ve Raşit Hocasyla aramızdaki iletişim. Hiddink’in bana söylediği, A takımında ne yapılıyorsa, Ümit Milli Takım’da da aynı yapılmalı. Oradaki oyuna ve oyuncuya etkimiz olmalı. Biz 4-3-3 oynarken Ümit Milli Takımımızın 3-5-2 oynayacak hâli yok. Hiddink ne yapmak istiyorsa Ümit Milli Takım’la da paylaşılacak. Ümit Milli Takım her ne kadar yarışmacı bir takım da olsa asıl görevi A Milli Takım’a oyuncu yetiştirmek. Bu da tamamen iyi ilişki ve diyaloglarla olacak.

▼Bir diğer konu da bazı gurbetçi oyuncuların bizi değil, yaşadıkları ülkenin millî takımını seçmesi. Bu konuda neler yapacaksınız? Mesela Mesut Özil’i kazanma şansınız yok muydu?

▲İşleyişin içinde 100 isim var, bir tanesi tercihini Almanya’dan yana kullanınca ve hele de yetenekli olunca göze batıyor. Ama aslında sistem iyi yürüyor. Üstelik her türlü handikap ve Almanya’nın çıkarmış olduğu yasaya rağmen. Bu tip spesifik örnekler yine çıkacaktır. Çünkü bu çocuklar oradaki dördüncü nesil. Alman gibi yetişmişler ve kariyer planlamalarını da Almanya’ya göre yapmışlar. Mesut Özil, Genç Milli Takımlara davet edilip gelse ve sonra Almanya’yı tercih etseydi bir oyuncu kaybetmiş olurduk. Ama o aileye saygı duymak lâzım. Kariyer planlamalarını Almanya’ya göre yapmış ve uygulamışlar. Hiçbir çağrıya cevap vermeyen bir aile. Şunu unutmamak lâzım, hayat sadece futbol oynadığınız dönemle sınırlı değil. Hayatın 40’lı yaşlardan sonra ne kadar zorlaştığını yaşayarak bilen insanlarız.

Bu insanlar Türk Milli Takımını seçtikleri gün Alman vatandaşlığıyla ilgili bütün haklarını kaybediyor. Milli Takım’da oynama garantileri de yok. Oynasalar bile futbolu bıraktıktan sonra önlerinde upuzun bir hayat var. Bence tüm bu dezavantajlara rağmen Federasyonumuz son derece başarılı. Özellikle Avrupa yapılanmasında başındaki Erdal Keser çok iyi çalışmalar yapıyor. Geçtiğimiz ay Almanya’daki oyunculara izledik. Mesela Ömer Toprak, Alman Ligi’nde 90 dakikalar oynuyor. Onu görüp, iyi tahlil edip, faydalanacağımıza inandığımızda teklifte bulunmamız gerekiyor. Yoksa ezbere “Gel, bizde oyna, bütün haklarını yitir, olmadı git” gibi bir haksızlık yapamayız. Dolayısıyla Milli Takım’a uzun süreli hizmet edecek oyuncular iyi tespit edip kazandırmalıyız. Bunu da yapacağız.

▼Milli Takım’da oyuncu bulma konusunda sıkıntı çektiğimiz mevki var mı?

▲Kalede sorun yok. Çok iyi genç kaleciler geliyor. Ancak yabancı sayısının 6 artı 2 olması ve özellikle bazı mevkilerin yabancılarla dolması, Ümit Milli Takım’daki oyuncularımızın şans bulup oynamasını zorlaştırıyor. Bu bir gerçek. Bu oyuncuların gelişmeleri, olgunlaşmaları yavaşlıyor. Stoper, santrfor ve ön liberoda bu sıkıntıları yaşıyoruz. Sol bek mevkiinde de hassas olmamız gerekiyor. Caner’i Honduras maçında sol bek oynattım. Fatih Hoca da orada oynatmıştı. Çünkü o yetenek Caner’de var. Ama Caner’de geçmişle bugün arasında ciddi bir fark görünüyor. Fiziksel olarak daha atletik, daha dinamik, savunma oyuncusu olarak daha agresif. Bu kampta onunla şunu konuşmak zorunda kaldım, “Asıl olan senin yeteneğin. Kendini çok iyi geliştirdin. Daha mücadeleci ve agresifsin. Ama bu değişimi yaparken kendi yeteneklerinden uzaklaşmaya başladın. Böyle yaptığın zaman özelliğin kalmaz. Kaliteni kaybetmeden agresif olmalısın” dedim. Caner’i 5 yıldır tanıyoruz. O günden bugüne gelmesi için 5 sene mi geçmesi gerekiyordu? Üstelik henüz dört dörtlük de diyemeyiz. İşte sorun bu. Caner gibi bir yeteneği biz Türk futbolunda 5. sene sonunda bir yerlerde görmeye başladık. Oysa çok daha çabuk gelebilirdi. Buradan Necip’e gelirse, o da 5 yıl sonra zaten Milli Takım’da da Beşiktaş’ta da oynayacak. Önemli olan bu süreci olabildiğince kısaltabilmek.

Yerimizden kıpırdamadık

Beş takımla yola çıktığımız Avrupa kupaları maceramız, son olarak Fenerbahçe ve Galatasaray'ın Avrupa Ligi'nden elenmesiyle nihayete erdi. Peki, bu yolculuğun sonunda kulüplerimiz ne kadar puan topladı, Avrupa kupalarına kaç takımla katılacağımızı belirleyen ülke puanımız hangi noktaya ulaştı? En baştan şunu söyleyelim, kupa maçları devam ediyor olsa da bizim 11. sıradaki yerimiz değişmedi. Dolayısıyla kupa kontenjanımız da sabit kaldı. Kulüplerin kazandıkları puanlarda ilk sırayı alan Fenerbahçe'yi, Galatasaray, Beşiktaş, Sivasspor ve Trabzonspor izledi.

Erdiñç Sivritepe

Avrupa kupalarında bu sezon 5 takımla katıldık ve Mart ayı geldiğinde son temsilcilerimiz Galatasaray ile Fenerbahçe'nin elenmesiyle defterimizi kapattık. Bu süreçte takımlarımızın topladığı puanlar önemli, çünkü önümüzdeki sezonlarda Avrupa kupalarına kaç takımla katılacağımız, bu puanlarla elde ettiğimiz sıralamaya göre belirlenecek.

İsterseniz önce Avrupa kupalarında bu sezon için yapılan köklü değişikliklerden söz edelim. Çünkü bu değişiklikler hem puanlamada hem de takım sayısında önemli farklılıkları da beraberinde getirmişti. Bir kere Intertoto Kupası kaldırıldı, UEFA Kupası'nın adı değiştirilerek UEFA Avrupa Ligi adını aldı. UEFA Şampiyonlar Ligi'nde ülkeler sıralamasında üst basamaklarda bulunan ülkelerin doğrudan katılım sayıları azaltılarak, grup maçlarına daha çok ülkenin şampiyonunun katılımı sağlandı.

Şampiyon olan takımlar elemelerini ayrı bir rota üzerinden, ülke sıralamasında üstlerde bulunan ancak şampiyon olmayan 10 takım da başka bir rota üzerinden oynadı.

Intertoto Kupası'nın kaldırılması üzerine, UEFA Avrupa Ligi'ne katılan takım sayısı özellikle ülkeler sıralamasında alt basamaklarda yer alan takımlar lehine artış gösterdi. Daha önce ana turlardan sayılan 1. tur, eleme turlarına dönüştürüldü ve ana turlar tıpkı Şampiyonlar Ligi'nde olduğu gibi grup maçları ile başlıyor kabul edildi. Daha önce bir ülkeden UEFA Kupası'na katılan takımlar genelde aynı turdan başlarken, Avrupa Ligi'nde ülkelerin iki hatta üç değişik turda katılmaya başladığı görüldü. Grup maçlarında tek devreli lig maçları sistemi terk edildi ve iki devreli, her takımın birbiriyle hem içeride

hem de dışarıda oynadığı gerçek lig formatına geçildi. Her iki turnuvada eleme turları sayısı dörde çıktı ve zamanlama olarak kupalar eşzamanlı oynanmaya başlandı. Bu yapısal değişiklikler dışında, ülkeler ve kulüpler klasmanında kulüplere ve dolayısıyla ülkelere verilen puanlamalarda da değişikliklere gidildi. Bu değişikliklerin bazıları sadece kulüpler klasmanına, bazıları her iki klasmana da uygulandı. Eleme turlarının ve özellikle Avrupa Ligi'nde takım sayısının artması, ülkeler klasmanında bu kupanın değerini arttırdı. Ülkeler klasmanında alt sıralarda olan ülkeler bu değişiklikten daha çok yararlanmaya başladı. Hem ülkeler arası hem de iki kupa arasındaki durumun dengelenmesi için Şampiyonlar Ligi'nde verilen ödül puanlarında da değişiklik yapıldı. Gruplara katılma başarısı gösteren kulüplere 3 yerine 4 puan verilmeye başlandı. Gruplarda elenmeden son 16'ya kalan kulüplere verilen 1 puan ödül ise 5 puan olarak değiştirildi. Tüm bu değişikliklerin ardından oynanan maçlarda kupalardaki 5 temsilcimizin topladığı puanlara göz atalım.

Eleme turları

Kupalarda ülkemizi temsil eden takımlardan sahaya ilk çıkan, geçen sezon ligi beşinci sırada bitiren Sivasspor, Şampiyonlar Ligi'nde yolculuğuna 3. turdan başladı. Belçika'nın Anderlecht takımı ile eşleşen kırmızı-beyazlı ekip, bir galibiyet, bir yenilgiyle

elenmesine rağmen 2 puan topladı ve statü gereği yoluna Avrupa Ligi'nde devam etti. Aynı turdan Avrupa Ligi'ne katılan Fenerbahçe'nin rakibi ise Macaristan'ın Honved takımıydı. Sarı-lacivertliler bu turu bir galibiyet, bir beraberlik ve 3 puanla geçmeyi başardı. Galatasaray da İsrail'in Maccabi Netanya takımı karşısında iki galibiyetle 4 puan toplayarak play-off turuna çıktı. Mücadeleye play-off turundan

başlayan Trabzonspor, Avrupa Ligi'ne kısa sürede veda etti. Bordo-mavili takım, Fransa'nın Toulouse takımı karşısında bir galibiyet, bir yenilgi ile 2 puan toplarken, gol farkıyla elenmekten kurtulamadı. Sivasspor ise Ukrayna'nın Shakhtar Donetsk takımına iki maçta da kaybederek elenirken bu turda puan kazanamadı. Fenerbahçe, İsviçre'nin Sion takımını ile eşleşti ve bir beraberlikle eleyerek 3 puan topladı ve grup aşamasına kaldı. Galatasaray da Estonya'nın Levadia Tallinn takımı ile eşleşmesini bir galibiyet, bir beraberlikle geçerek 3 puan daha aldı ve grup aşamasına kaldı. Eleme turları sonrasında Sivasspor

2, Trabzonspor 2, Fenerbahçe 6, Galatasaray 10 puan toplamıştı. Ancak bu puanların Türkiye'nin puan hanesine yansımaları yarı yarıya oldu. Çünkü eleme turlarında toplanan puanlar, kural olarak ikiye bölünüyordu. Dolayısıyla Türkiye, eleme turlarında hanesine 10 puan yazdırmış oldu. Bu arada eleme turlarında toplanan puanların kulüp klasmanlarında kullanılmadığını da hatırlatalım.

Grup maçları

Grup maçlarının en kârlı takımı Fenerbahçe oldu. Sarı-lacivertliler, grupta oynadıkları altı maçta beş galibiyet elde ederek tam 10 puanı hanesine yazdırdı. Galatasaray ise

altı maçta dört galibiyet, bir beraberlik alarak 9 puanla tamamladı. İki takımımız da gruplardan çıkmayı başararak puan toplama şanslarını sürdürdü. Lig şampiyonumuz Beşiktaş ise direkt olarak Şampiyonlar Ligi gruplarında yer aldı. Siyah-beyazlılar, statü gereği hiç maç yapmadan 4 ödül puanı ile yola çıktı. Gruplarda oynadığı altı maçta bir galibiyet, bir beraberlikle 3 puan toplayan Beşiktaş, sezonu toplam 7 puanla kapattı.

Son 32'ler turu

Hem Fenerbahçe hem Galatasaray bu turda yaptıkları iki maçta bir beraberlik, bir yenilgi ile 1'er puan daha toplayarak elendi. Ana turlarda Fenerbahçe 11, Galatasaray 10, Beşiktaş ise 7 puan toplamış oldu. Bu puanlar da ülke puanına eklenince, Türkiye'nin bu yıl kupalarda topladığı puan sayısı 38 oldu. Kupalara 5 takımla katıldığımız için ülke olarak kulüp başına yıllık ortalamamız 7.600 olarak gerçekleşti. Gelelim kulüpler sıralamasına... Bu kategoride iki büyük değişiklik yapıldığını görüyoruz. Önceki yıllarda kulüplere ülke puanının yüzde 33'ü ekleniyordu. Bu oran azaltıldı ve artık ülke puanı yüzde 20 eklenmeye başladı. Daha önceleri eleme turlarında elenen kulüplerin topladıkları puanlar sayılmıyordu. Bu yıldan başlayarak elemelere katılan tüm takımlara puan verilmeye başlandı. Ancak ülke sıralamalarında yıllardır uygulanan galibiyete 2 puan ve eleme turları puanını ikiye bölme işlemi yerine, tamamen başka bir sistem uygulamaya sokuldu. Kulüplere elendikleri tura göre sabit bir puan verildi. Bu puanlar ülke sıralamaları için geçerli olmayıp sadece kulüpler sıralamasında kullanılacak. Avrupa Ligi'nde 1. eleme turunda elenenlere 0.25, 2. eleme turunda elenenlere 0.5, 3. eleme turunda elenenlere 1, play-off turunda elenenlere 1.5, Şampiyonlar Ligi'nde ise 1. eleme turunda elenenlere 0.5, 2. eleme turunda elenenlere de 1 puan verildi. 3. eleme turunda elenenler ile play-off turunda elenenler ise yollarına Avrupa Ligi'nde devam ettikleri için Avrupa Ligi'nde elendikleri tura göre puan topladı. Avrupa Ligi'nde play-off turunu geçerek grup maçlarına

Son 5 yılın kulüpler sıralaması için toplanan puanlar

Fenerbahçe	54.800
Galatasaray	43.890
Beşiktaş	33.890
Trabzonspor	10.390
Kayserispor	8.890
Sivasspor	8.390
Türkiye	6.890

Türk takımlarının bu sezon elde ettiği puanlar

Takım	Elemeler	Ana turlar	Ülke katsayısı	Toplam
Fenerbahçe	-	11	1.520	12.520
Galatasaray	-	10	1.520	11.520
Beşiktaş	-	7	1.520	8.520
Sivasspor	1.500	-	1.520	3.020
Trabzonspor	1.500	-	1.520	3.020

eklenince kulüp puanları son şeklini aldı.

Sıralama puanlarının kullanılışı

Ülkeler sıralamasında edindiğimiz yer, bizim kupalara kaç takımla ve hangi turlardan başlayacağımızı belirliyor. Türkiye, tıpkı geçen yıl olduğu gibi bu yıl da 11. sıradaki yerini korudu. Ülke sıralamasında 11. olan ülkelerin kontenjanı ise şöyle:

Lig şampiyonu	Şampiyonlar Ligi grup aşaması
Lig ikincisi	Ş.L. 3. eleme turu
Kupa şampiyonu	Avrupa Ligi play-off turu
Lig üçüncüsü	Avrupa Ligi 3. eleme turu
Lig dördüncüsü	Avrupa Ligi 2. eleme turu

Türkiye Kupası şampiyonu, ligi ilk iki sırada bitirirse kupa finalisti olan takım Avrupa Ligi'ne katılacak. Kupa şampiyonu ligi üçüncü ya da dördüncü bitirirse lig beşincisi Avrupa Ligi'ne 2. eleme turundan katılma hakkı kazanacak. Bu yıl olduğu gibi kupa şampiyonunun Şampiyonlar Ligi'nde oynaması halinde, takımların başlayacağı turu, ligi bitiriş sıralaması tayin edecek. Kulüp puanları ile bir genel sıralama yapmak ise çok anlamlı değil. Çünkü kulüp puanları genel sıralamadaki yerlerine göre değil, aynı kupada, aynı turda bulunan takımların kendi aralarında yapılan bir sıralamaya göre önem taşıyor. Bu puanlar her turda seri başlarını saptamakta kullanılıyor. Elemeli turlarda kulüplerin yarısı seri başı olduğu için, kulüplerin o tur sıralamasında üst yarıda olması gerekiyor.

Grup aşamalarında ise kulüpler toplam puanlarına göre dört torbaya ayrılıyor. Puan çokluğu üst torbada yer almalarını sağlıyor. Bizim kulüplerimiz tüm yıl boyunca seri başı sıralamalarına bu sezon elde ettikleri değerlerle katılacak. Bu takımlar dışında bir takımımız kupalara katılırsa, ülke puanından aldıkları yüzde 20 değer olan 6.890 ile kendisine yer bulacak.

Ülkeler Sıralaması

1. İngiltere	77.713
2. İspanya	76.043
3. İtalya	61.910
4. Almanya	60.207
5. Fransa	51.573
6. Rusya	43.125
7. Ukrayna	39.550
8. Romanya	39.491
9. Portekiz	36.962
10. Hollanda	36.546
11. Türkiye	34.450
12. Yunanistan	29.899
13. İsviçre	28.375
14. Danimarka	27.350
15. Belçika	26.500
16. İskoçya	25.791
17. Bulgaristan	22.000
18. Çek Cumhuriyeti	21.975
19. Avusturya	19.575
20. İsrail	18.875
21. Kıbrıs R.K.	17.999
22. Norveç	17.400
23. Slovakya	15.832
24. İsveç	14.191
25. Sırbistan	14.000
26. Polonya	12.541
27. Hırvatistan	12.332
28. Belarus	11.541
29. İrlanda Cum.	9.541
30. Finlandiya	9.499
31. Bosna-Hersek	8.749
32. Litvanya	8.416
33. Letonya	8.248
34. Moldova	7.290
35. Slovenya	6.957
36. Macaristan	6.750
37. Gürcistan	5.748
38. İzlanda	5.415
39. Azerbaycan	5.373
40. Makedonya	5.332
41. Liechtenstein	4.500
42. Kazakistan	4.499
43. Estonya	4.374
44. Arnavutluk	3.999
45. Ermenistan	2.999
46. Galler	2.581
47. Karadağ	2.125
48. Faroe Adaları	1.832
49. Kuzey İrlanda	1.624
50. Lüksemburg	1.249
51. Andora	1.000
52. Malta	0.916
53. San Marino	0.750

53 ülkeden sadece 5'inin takımları yola devam ediyor. Koyu renkle yazılanlar, kupalarda takımları bulunan ülkeler. Bu ülkelerden arkamızda bulunan Belçika'nın matematiksel olarak bizi yakalama imkanı bulunmadığı için 2009-2010 beş yıllık ülke sıralamasını 11. sırada bitirmemiz kesinleşti.

O Türk futbolunun parlayan yıldızı... Galatasaray'ın 23 yaşındaki kaptanı... Milli Takımımızın gözbebeği...

Ama dertli mi dertli. Türkiye'de genç oyuncuların yaşadığı dramı öylesine çarpıcı cümlelerle dile getiriyor ki, ağzı açık dinlemek elde değil. Türk futbolunun, ancak herkesin işini iyi yapması halinde düzeleceğini vurgularken, hakemlerden yöneticilere, medyadan spor yorumcularına söyleyecek çok sözü var.

4-4-2'yi Milli Takım'da öğrendim

Arda Turan

Finallere gidemediğimize ilk defa az üzüldüm. Dönüp maçlara baktığımda, hepsinde rakiplerimizden daha iyi oynadık. Ama biz 90 dakikanın 85 dakikasını iyi oynadığımız bir maçı, 5 dakikalık konsantrasyon eksikliği nedeniyle kaybediyoruz.

Kendi oynadığım maçlar için artık hep mantıklı skoru düşünüyorum. Dünyanın en büyük takımında da oynasam, o gün için beraberlik yetiyorsa ben o avantajı kullanırım. İspanya'ya saldırdık da ne oldu? O gün 1 puan alsaydık bugün belki Dünya Kupası finallerindeydik.

Bu ülkede bizim Dünya Kupası'na gitmemizi istemeyenler vardı. En azından herkes bu inancı taşıyordu. Bosna-Hersek ülke olarak bizden daha fazla inanmıştı. Bizim insanlarımızın bir kısmı ise Avrupa Şampiyonası'nda yarı final oynamış takımlarına inanmıyordu.

İspanya, İngiltere veya İtalya eşleşmesine göre Almanya eşleşmesi bence çok daha iyi. Almanya kaliteli bir takım ama son oynadığımız Avrupa Şampiyonası yarı finalinde onlardan daha iyi futbol oynayabildiğimizi de gösterdik. Bence bu eşleşme dezavantaj değil avantaj.

Gerard ile Lampard İngiliz Milli Takımı'nın başına kimin geçmesi gerektiğiyle ilgili isim söylüyor. Ben söyleyince "Arda'nın haddine değil" oluyor. Benim haddime değilse, hiç kimsenin haddine değil. Ama Hiddink de çok iyi bir hoca ve kariyeri ortada.

Türk futbol modelinden söz edilecekse, her zaman oynamayı düşünen bir takım olmalıyız. Çünkü biz savunma yapmayı çok iyi beceremiyoruz. Biz topa sahip olarak savunma yapmalıyız. Hep oynayan ve hücum eden bir takım olmalıyız.

40 maç yenilmeyen bir Genç Milli Takımımız vardı. 1987 grubunda inanılmaz oyunculara sahiptik. O takıma bakıyorsunuz, bugün sadece 2-3 tanesi oynuyor, sadece 1-2 tanesi ilk on birde yer alabiliyor. Böyle bir yerde bütün suç çocuklarda mı?

Mazlum Uluç

▼ Milli Takım gemisi yeni bir kaptanla yeni bir hedefe yelken açıyor. Ancak bu konuyu konuşmadan önce derin bir hayal kırıklığıyla biten 2010 Dünya Kupası yolculuğumuzdan söz edelim. Nerelerde yanlış yaptığımızı ortaya koyarsak bu muhasebe 2012 hedefine yürürken yolunuzu aydınlatılabilir diye düşünüyorum.

▲ Samimiyetle söylüyorum, ilk defa az üzüldüm. Gerçekten oyun anlamında her şeyi yaptığımızı düşünüyorum. Dönüp maçlara baktığımda, hepsinde rakiplerimizden daha iyi oynadık. Ama biz duran toplan gol yiyoruz. 90 dakikanın 85 dakikasını iyi oynadığımız bir maçı 5 dakikalık konsantrasyon eksikliği nedeniyle kaybediyoruz. Bu bizim klasik yapımız. Estonya'da berabere kaldığımız maç var; o maç aynı şekilde oynansın bir daha asla o sonuçla bitmez. Deplasmanda İspanya'ya kaybettığımız maç var. Bir kişi İspanya'nın nasıl bir takım olduğunu göremiyor ve bizim o gün oynadığımız futbolu eleştiriyorsa, ben gerçekten o kişinin futboldan anlamadığını düşünürüm. Çünkü o gün pozisyonuna sadık, iyi oynayan hatta İspanya'dan daha etkili pozisyonlar bulan bir takım görüntüsündeydik.

Ancak 1-0 öne geçtikten sonra Bernabeu'nun atmosferini kullanıp kazandılar. Ama Ali Sami Yen'de onları mahvettik. 3-0 bitebilecek maçı 2-1 kaybettik. Neden? 1-1'i korumayı düşünmedik. Eğer 1-1'i korusaydık o 1 puan bizi ikinci yapmaya yeterdi. Ama onu düşünmedik. Çünkü Türk insanın ve Türk medyasının üç günlük maç aralarındaki baskısı bizi etkiliyor. Sadece kazanmayı istiyorsunuz. Aslında ben artık kendi oynadığım maçlar için hep

mantıklı skoru düşünüyorum. Dünyanın en büyük takımında da oynasam, o gün için beraberlik yetiyorsa ben o avantajı kullanırım. Artık bu mantalitedeyim. İspanya'ya saldırdık da ne oldu? O gün 1 puan alsaydık bugün belki Dünya Kupası finalistlerinden birisi olacaktık.

▼ Takım olarak da mı böyle düşünüyorsunuz artık?

▲ Takım olarak da olgunlaştığımızı düşünüyorum. Çünkü aynı oyuncularla 4-5 yıldır birlikte oynuyorum. Buraya geldiğimde 18-19 yaşındaydım, her milli maç bizi olgunlaşmaya götürdü. Oyun anlamında, performans anlamında iyi işler yaptık. Ama Dünya Kupası'na gidememek hayal kırıklığı tabii ki.

▼ 2010'a gidememek, o futbol karnavalının içinde yer alamamak Türk futboluna ve kişisel olarak oyuncuların kariyere neler kaybetti sence?

▲ Çok büyük şeyler kaybettik. Dünya Kupası'na gitmek çok önemli bir şeydi. Orada Avrupa Şampiyonası'ndan daha büyük bir başarı elde edebilirdik. Çünkü Avrupa Şampiyonası'nda hep üst düzey Avrupa takımlarıyla oynuyorsunuz. Dünya Kupası'nda ise nispeten daha

zayıf takımlar var. İyi konsantre olduğumuzda bu takımın iyi yerlere gidebilecek potansiyeli var. Çünkü bu takım cesaretli oyunculardan kurulu. Bu çok farklı bir şey. Cesaretli, iyi mantaliteye sahip, kazanmak isteyen, kimseden korkmayan oyunculardan

dünyanın gözü orada olacak. Hem Türk futbolunu hem de kendimizi tanıtmak için büyük bir fırsattı. Bir Avrupa Şampiyonası bizi bireysel olarak ne kadar ileriye taşıdı. Dünya Kupası'nda bir o kadar daha ileriye gidebilirdik.

Bu ülkede bize inanmayanlar var

▼ Peki, 2010'u hangi duygularla izleyeceksin?

▲ Elemelerin hemen hemen her maçında oynamış birisi olarak vicdanım rahat. Futbol keyfi almak için televizyonun karşısına geçeceğim. Çünkü ben ve arkadaşlarım elimizden gelen her şeyi yaptık. Ama şu yönden çok üzgünüm, bu ülkedeki herkes bizim Dünya Kupası'na gitmemizi istemiyordu. Bunu söyleyince şimdi "Arda çok konuşuyor" diyecekler.

▼ "Herkes Dünya Kupası'na gitmemizi istemiyordu" derken bunu hangi anlamda söylüyorsun?

▲ Yani en azından herkesin bu inancı taşımadığını söylüyorum. İyi takım olmadığımızı söyleyenler var. Bosna-Hersek ülke olarak bizden daha fazla inanmıştı. Bizim insanlarımızın bir kısmı ise Avrupa Şampiyonası'nda yarı final oynamış takımlarına inanmıyordu.

▼ Bu neden kaynaklanıyor sence?

▲ Bizim insanımızın karakteristik yapısı bu. Avrupa üçüncülüğü bu ülke insanları için başarı değil. Her zaman Avrupa üçüncüsü oluyoruz ya!

▼ 2010'da olmama hali 2012 elemeleri için ekstra bir itici güç olur mu?

▲ Tabii ki olur. Bir turnuva kaçırıldı, bir daha kaçırılmak istemeyiz. Bence güzel de bir kura çektik. Bir de

rakiplerle oynayacağımız maçlarda deplasman havası yaşamayacağız. İyi konsantre olursak, iyi motivasyon sağlarsak bu gruptan mutlaka çıkarız.

▼ Gruba genel bir bakış atarsak Almanya ile çekeceğimiz gibi görünüyor. Ancak Dünya Kupası elemelerinde de İspanya-Türkiye gibi bir tablo varken aradan bizim yerimize Bosna-Hersek çıktı.

▲ Artık futbolda biz ve o yok. Çünkü herkes pozisyonuna sadık bir oyun oynuyor. Bu nedenle çok iyi takımların bile bulduğu pozisyonların sayısı 6-7'yi geçmiyor. Bunları da kaçırdığınız

Sorun çocukların kişisel gelişimini sağlayamamakta. Biz İngiltere, Hollanda ya da Fransa'daki gibi büyümüyoruz ki. Dertlerle, sıkıntılarla büyümüyoruz. Yardım etmezseniz, kötü oynama fırsatı vermezseniz bu çocuklar çıkamaz.

Manisaspor'dan geri dönüşümde Gerets'in şans vermesi ve benim o şans ilk seferinde iyi kullanmam var. Belki o ilk şans iyi kullanamayıydım ben de bugün olmayacaktım. Bu ülkede çocuklar böyle kalıyor işte. Ama sorarsanız hep hocalarımız haklı.

Çok yetenekli çocuklar göz göre göre gidiyor. Antrenörlerin kaç tanesi çocuklara özel antrenman yaptırmış? Kaç tanesi mental bir antrenman yaptırmış? Kaç tanesi bir psikolog getirmiş? Kaç tanesi tahtada 1 saat boyunca pozisyonunu, oyununu anlatmış?

Ben 4-4-2'nin nasıl oynanacağını Milli Takım'da yeni öğrendim. Fransız çocuklar, Benzema'lar, Hatem Ben Arfa'lar bunları 15 yaşında biliyordu. Sonra beni onlarla kıyaslıyorlar. Beni onlarla niye kıyaslıyorsunuz ki?

Üç günde bir maç oynuyorum, haftada bir kez yemeğe gidiyorum. Oraya 35 tane kamera geliyor. Kusura bakmasınlar ama 35 kamera oraya geliyor diye haftada bir kez gittiğim yemekten kaçamam yani. Giydiğim ceket de eleştireceklerse eleştirsinler.

18-19 yaşındaki çocuğun hiçbir şeyine izin vermiyorsun, sadece eleştiriyorsun. Çocuk güzel kızla gezemiyor, iyi arabaya binemiyor, kaliteli yemek yiyemiyor, psikoloğunu tutmuyorsun, iyi antrenman vermiyorsun, sonra çocuk büyük futbolcu olsun diye bekliyorsun.

Herkes "Türk futbolu nereye gidiyor?" diyor. Oysa herkes kendi işini iyi yapsa futbolumuz çok daha iyi yerlerde olacak. Kadir Has Stadı'nda oynamak çok hoşuma gidiyor. Yöneticilerimiz 18 tane şöyle stat yapsalar da baksak futbolumuz nasıl ileri gidiyor.

Burada bir maç kaybettiğin zaman 15 gün sokağa çıkamıyorsun. Avrupa'daki oyuncu kaybettiği maçın ardından stadın barında bir şeyler içiyor. Bakın Sabri'nin saçlarına, kaç tane beyaz var. Benim de saçlarımda beyazlar çıkmaya başladı.

zaman oyun dengede gidiyor. İşte biz Estonya'da, Bosna'da kaçırdık, içerideki İspanya maçında kaçırdık. Futbol 90 dakika boyunca çok iyi konsantr olmanız gereken bir oyun haline geldi. Evet, Almanya'nın ve bizim bir avantajımız var. Ama kesinlikle günümüz futbolunda favori diye bir şey yok.

▼Peki, ne yapmak gerekiyor o zaman?

▲Her maç ayrı bir final gibi görmek ve onun gereklerini yerine getirmek, 90 dakikaya odaklanmak, yoğunlaşmak gerekiyor. Çünkü 90 dakika çok iyi savaşıyorsunuz ama bir duran toptaki konsantrasyon kaybınız bütün emeklerinizi boşa çıkarıyor. İspanya'daki maçta bunu yaşadık. Bir duran topta Pique gelip vurdu ve iş bitti.

Almanya eşleşmesi avantaj

▼Yine de takımlara tek tek bakarsak, en ciddi rakibimiz Almanya olarak görünüyor. Bir kere büyük turnuvaların tümüne katılma ve hatta katılmanın ötesinde şampiyon olma alışkanlıkları var. Bir yandan bizim Milli Takımlarımızdaki oyuncuların önemli bir bölümünü de onlar yetiştiriyor. Almanya eşleşmemizi nasıl değerlendiriyorsun?

▲İspanya, İngiltere veya İtalya eşleşmesine göre Almanya eşleşmesi bence çok daha iyi. Almanya kaliteli bir takım ama son oynadığımız Avrupa Şampiyonası yarı finalinde onlardan daha iyi futbol oynayabildiğimizi de gösterdik. Şansları eşit iki maç oynayacağız. Bence Almanya eşleşmesi dezavantaj değil avantaj.

▼Grubun bir başka takımı Belçika ile Euro 2008 elemelerinde birlikteydik ve iki maçta da yenemedik.

▲Bence İstanbul'daki maçta kazanabilecek kadar üstün futbol oynadık. Rövanşa ise zaten her şey

bitmişti ve maçın havası yoktu. Ama bu sefer öyle olmayacak. Tamam, Advocaat'la yeni bir yapılanmaya girdiler, yurtdışında iyi takımlarda oynayan oyuncular var ama ne olursa olsun bizim kadar kaliteli bir takım değiller.

▼Avusturya hakkında neler düşünüyorsunuz? Onlar da 2008 finallerine umulan üzerinde futbol oynamışlardı.

▲Başta da dediğim gibi hepsi zor maç olacak. Ama iyi hazırlırsak sorun yaşamayız. Aslında bakarsanız Azerbaycan maçı da Kazakistan maçı da zor olacak. Çünkü artık her takım en azından savunma yapmasını biliyor.

▼Takımın başında artık Hiddink var. Uzun süren yeni teknik direktör arayışlarında senin içinden neler geçti? Hiddink'in gelişini nasıl yorumluyorsun?

▲Ben o süreçte de ne düşündüğümü söylemiştim. Her zaman Türk hocadan yana oldum. Fikrimi söylediğimde "Bu Arda'nın haddine değil" dediler. Hayatında futbol oynamamış insanlar bu konuda fikir beyan ediyorsa, bu onlardan çok benim haddime dir. Ben bu Milli Takım'ın futbolcusuyum ve bu ülkenin Milli Takım'ının başına geçecek teknik direktörün uyuğu hakkında söz söylemem kadar doğal bir şey olamaz. Steven Gerard ile Frank Lampard çikıyor ve İngiliz Milli Takım'ının başına kimin geçmesi gerektiğiyle ilgili isim söylüyor. Ben söyleyince "Arda'nın haddine değil" oluyor. Benim haddime değilse, hiç kimsenin haddine değil. Ben fikrimi söyledim, "Türk hoca olmasından yanayım" dedim. Çünkü duygular da önemli. Ama Hiddink kararına da saygı duyuyorum. Sonuçta Hiddink çok iyi bir hoca, kariyeri ortada. Umarım Milli Takımımıza çok faydalı olur.

▼"Duygular önemli" dedin. Gerçekten de Türk oyuncusunun duygusal bir yapısı var. Dolayısıyla aynı dili konuştuğu teknik

adamlar en azından motivasyon açısından daha sağlıklı bir ilişki kurabildiği söylenir. Şimdi Hiddink'le neler yaşanacak?

▲Gerçekten de Türk insanının duyguları her zaman önde gelir. Evet, profesyoneliz ama kimse kimseyi kandırmasın, bizim duygularımız her zaman ön plandadır. Ben de o yüzden Türk antrenör demiştim. Ama şimdi de bizi çok yakından tanıyan Oğuz Hoca var.

▼Bir de Gerets örneği var önümüzde. Onun döneminde para pul almadan kendi kendini motive eden bir futbolcu topluluğu şampiyon oldu Galatasaray'da.

▲Doğru. Bu da çarpıcı bir örnek. Zaten her şey oyuncuda biter ve oyuncular kendi kendini motive etmesini bilir. Ama Gerets döneminde de Erdal Keser vardı, bizi iyi tanıyan Stumpf vardı. Bir de Gerets farklı yapıda bir teknik direktördü. Belçikalıydı ama bizim karakterimize yakın bir insandı. Duygusal, savaşmayı seven, takımına hırslı aşılayabilen ve zorluklarla boğuşmayı bilen bir antrenördü Gerets. Dilerim Hiddink'le de aynı havayı yakalayabiliriz.

İnsanlar artık ölmesin!

▼Oyuncular dünya meseleleri üzerine kafa yorma fırsatı bulabiliyor mu?

▲Ben bulabiliyorum. Her gün ana haber bültenlerini izliyorum. Evde pijamalarımı giyer, "ajans" dinlerim. Hatta bana gülerler, "Dede" diye. Çok isterim ki ülkemiz çok daha iyi yerlere gelsin. Mesela Anzaklar, Harry Kewell'la beni barış elçisi seçmişlerdi ve o gün bir şey söylemişim. O cümleyi de nasıl söylemişim bilmiyorum ama çok mutlu olmuşum. "Ben bu ülkeye her baktığımda bu toprakların savaşmak için değil yaşamak için olduğunu düşünüyorum" demiştim. Geçenlerde Veda filmine gittim; orada, "Oğul sen bilmezsin, biz bu ülkeyi korurken, Kürtler, Lazlar, Çerkezler hep beraber savaştık" diye bir cümle vardı. Ya, biz kimi öldürüyoruz? Gelin hep birlikte yaşayalım, gelişen dünyaya ayak uyduralım. Doğuya her türlü yatırım yapılınsın. Belki Emre Aşık ağabeyle Ayhan ağabey bana kızacaklar, çünkü özel bir şey bu ama üçümüz

▼Hiddink'in şöyle bir avantajı da olabilir. Çok farklı ülkelerin takımlarını çalıştırdı ve başarı sağladı. Yani kendi dilini konuşmayan insanlarla anlaşmasını da bilen birisi. Dolayısıyla burada da bu özelliğini avantaja çevirebilir.

▲Doğru, olabilir tabii. Hiddink çok büyük bir hoca ve kariyeri asla tartışılmayacak bir teknik adam. Mutlaka katkıları olacaktır.

▼Hiddink bir sistem adamı. Türk oyuncusunun ise Rijkaard'ın da söylediği gibi bir oyun disiplini ve taktik uyum sorunu var. Oyuncularımız yetenekli ama daha çok doğaçlama oynamayı seviyor. Bu durum sence yeni dönemde nasıl bir tablo ortaya çıkartır?

▲Milli Takım'da bunları aştık artık. Herkes pozisyonu biliyor ve herkes sisteme uymanın bilincinde. Sol kanatta oynayan bir adam sağ kanada gidip pres yapamayacağını biliyor artık. Futbol oynamayı öğreniyorsunuz yavaş yavaş (gülüyor).

▼Yıllardır bir Türk futbol modelinin oluşturulmasından söz ediliyor ancak ortada henüz böyle bir model olduğu söylenemez. Sence bizim oyuncu yapımıza göre Türk futbol modelinin oyun anlayışı nasıl olmalı?

▲Türk futbol modelinden söz edilecekse her zaman oynamayı düşünen bir takım olmalıyız. Çünkü biz savunma yapmayı çok iyi beceremiyoruz. Biz topa sahip olarak savunma yapmalıyız. Hep oynayan ve hücum eden bir takım olmalıyız.

Bütün suç genç oyuncularda mı?

▼Türkiye'de genç oyuncuların üzerinde beklentilerin oluşturduğu bir baskı var ve sen bu baskı çemberini kırarak ufkunu açanlardan birisin. Ama her oyuncu için aynı şey söz konusu değil. Genç oyunculara yüklenen sorumluluğun ağırlığı hakkında neler söyleyebilirsin?

▲Daha yakın zamanda bir röportaj okudum. İsim veremeyeceğim ama bir altyapı sorumlusu, kendi

bu okul yaptırmak istiyoruz. Bu okulu da Doğu'da yaptırılmak istiyoruz. Oralara gidiyoruz, aslan gibi insanlar var. Bu ülke hepimize yeter. Ben huzur içinde bir arada yaşayabileceğimize inanıyorum. Terör örgütünü yöneten insanların da artık böyle düşünmesi gerekiyor. Bıraksınlar kişisel çıkarları için savaşı sürdürmeyi. Savaşlar sadece silah tüccarlarının işine yarar. Gençler bunun farkında olsun ve kanmasınlar. Bir de "Başbakan Davos'ta stratejik hata yaptı" diyorlar. Hayır yapmadı. Orada doğruları söyledi. İsrail'in çocukları öldürdüğünü söyledi. Bunun nesi hata? Benim evde bağırarak istediklerimi söyledi. Benim sokakta arkadaşşıma isyan ettiğim, üzüldüğüm, "Bu çocukları nasıl öldürürler" dediğim şeyi, gitti orada söyledi. Ben bir Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı olarak bundan mutlu oldum. Bu hataysa

keşke bütün hatalar böyle olsa. Burada benim siyasi olarak nerede durduğum önemli değil. Türkiye'de şöyle bir şey var; söylenen şeyin doğru olup olmadığına değil, siyasi olarak hangi tarafın söylediğine bakılıyor. Oysa kim olursa olsun karşımızdaki insanın söyledikleri bizim kişisel doğrularımızla uyuşuyorsa onu alkışlamalıyız. "İnsanlar ölmesin" demek kadar güzel bir şey olabilir mi? Hayata böyle bakmak gerekiyor.

altyapisında oynayan oyuncuyu eleştiriyor. 40 maç yenilmeyen bir Genç Milli Takımımız vardı. 1987 grubunda inanılmaz oyunculara sahiptik. Cafer Can, Mülâyim, Uğur Uçar, Serdar Özkan, Gürhan Gürsoy, İlhan Parlak, Ergün ve içinde daha birçok oyuncunun bulunduğu 40 maç yenilmeyen o takıma bakıyorsunuz, bugün sadece 2-3 tanesi oynuyor, sadece 1-2 tanesi ilk on birde yer alabiliyor. Böyle bir yerde bütün suç çocuklarda mı?

▼Sorun nerede peki?

▲Sorun çocukların kişisel gelişimini sağlayamamakta. Onlara yardımcı olamamakta. O psikolojik dönemde, destekle beraber çıkmalarını sağlayamıyorlar. O çocuklar okullarında çok üst düzey eğitim görmüyorlar ki. Aile durumları da çok iyi olamayabiliyor. Biz İngiltere, Hollanda veya Fransa'daki gibi büyümüyoruz ki. Dertlerle, sıkıntılarla büyümüyor. Bu çocuklara yardım etmezseniz, kötü oynama fırsatı vermezseniz bu çocuklar çıkamaz. Fabregas, Arsenal'deki ilk döneminde her maçında iyi mi oynamıştı? Açsın maç kasetlerini baksınlar. Bu çocuklara 10 maç versinler, eminim ki hepsi büyük takımların tümünde oynayacak kalitede.

▼Sen nasıl başardın?

▲Bunun birkaç sebebi var. Ailem ve yaşadığım tecrübeler çok önemli. Ama bir de Marcel Desailly'nin "Kaptan" kitabını okumuştum. Bir genç oyuncunun yaşadığı bütün sıkıntıları anlatıyordu. O kitap beni bir çıkış noktasına itmişti. Her futbolcunun böyle zorluklar yaşadığını ve bu zorlukları yenenlerin çıkış yapabileceğini öğrenmişim. Tabii bir de Fatih Terim'in, Hagi'nin, Manisaspor'da Ersun Yanal'ın katkıları var. Geri dönüşümde Gerets'in şans vermesi ve benim o şans ilk seferinde iyi kullanmam var. Belki o ilk şans iyi kullanamayıydım ben de bugün olmayacaktım. Bu ülkede çocuklar böyle kayboluyor işte. Ama sorarsanız hep hocalarımız haklı. Hepsine saygım sonsuz ama öyle bir şey yok. Çok yetenekli

çocuklar göz göre göre gidiyor. Kaç tanesi çocuklara özel antrenman yaptırmış? Kaç tanesi çocuklara mental bir antrenman yaptırmış? Kaç tanesi çocuklar için bir psikolog getirmiş? Kaç tanesi tahtada 1 saat boyunca pozisyonunu, oyununu anlatmış?

▼Bunların hiçbiri yok mu yani altyapılarda?

▲Yok tabii. Kim, çocuğu alıp 4-4-2'de nerede, nasıl durulur, top ceza sahasına yaklaştığında defans oyuncusu alandan adama geçer, çünkü golü adam atar diye öğretmiş? Bana hiç kimse 4-4-2'yi anlatmadı. "Oradan oraya, buradan buraya kayacaksın" dediler sadece. Ama 4-4-2 sadece böyle bir şey değil ki. Alanı nerede kapatırsın, alandan adama nerede geçersin, mesafeleri nerede daraltırsın, nerede oyunu açarsın? Üç kişiyi geçip de orta yapabilirsiniz, hiç kimseyi geçmeden de orta yapabilirsiniz. Ama ben bunları yeni öğreniyorum. Bunları öğretmedilerse benim suçum ne? Ben bunları A Milli Takım'da öğrendim. Fransız çocuklar, Benzema'lar, Hatem Ben Arfa'lar bunları 15 yaşında biliyordu, ben şimdi öğreniyorum. E bana öğretmiyorlarsa suç kimde? Sonra beni onlarla kıyaslıyorsunuz ki? Beni onlarla niye

kıyaslıyorsunuz ki? Benim kendi ülkemde giydiğim cekete kızıyorlar. Neymiş, özel hayatımı göz önünde yaşayıyorum. Ben göz önünde yaşayıyorum. Üç günde bir maç oynuyorum, haftada bir kez yemeğe gidiyorum. Oraya 35 tane kamera geliyor. Kusura bakmasınlar ama 35 kamera oraya geliyor diye haftada bir kez gittiğim yemekten kaçamam yani. Giydiğim ceket eleştireceklerse eleştirsinler. Umurumda değil. 18-19 yaşındaki çocuğun hiçbir şeyine izin vermiyorsun, sadece eleştiriyorsun. Çocuk güzel kızla gezemiyor, iyi arabaya binemiyor, kaliteli yemek yiyemiyor, psikoloğunu tutmuyorsun, iyi antrenman vermiyorsun, sonra çocuk büyük futbolcu olsun diye bekliyorsun. Olamayınca da suçluyorsun. Ben bunu kabul etmiyorum. İsteyen bana "Çok bilmişsin" desin. Peki, o çocukları oynatan nasıl oynatıyor? Fatih Hoca kimleri oynattı. Ersun Yanal, Yılmaz Vural, Tolunay Kafkas, Ertuğrul Sağlam, Abdullah Avcı, Samet Aybaba, Thomas Doll nasıl oynatıyor? Zaten artık o hocaların zamanı. Gençleri oynatanlar fark oluşturuyor. Herkes bu hocaların takımlarından bahsediyor. Çünkü bu genç çocuklar oynamak istiyor ve fırsatını bulduklarında da ellerinden gelenin en iyisini yapıyor. Ben bunlara kafamı takip düşünsem eriyip giderim.

▼Baskı altındaki genç oyuncu sosyal hayata katılmak ve kendini kişisel olarak geliştirmek konusunda böylesine sağlıklı bir ortamda ne yapabilir?

▲Asıl mesele bu zaten. Çocuklar sosyal hayatlarını geliştiremedikleri için kendilerini sahaya da yansıtamıyor. Çünkü özgüvenleri eksik kalıyor. Sanat önemli, dizi oyuncuları önemli ama futbolcular bu halkın en önemli figürleri. Çünkü bu ülkede herkes futbol konuşuyor, futbolla yaşıyor. Bu derece önemli bir aktivitenin figürü olan 17-18 yaşındaki oyuncuları sinemaya gitmeli, kız arkadaşlarıyla gzmeli, izin gününde gece hayatına da gitmeli. Ha, çok alkol alıyorsa uyarırsınız. Eğer oyuncu yaşayamazsa olmaz. Ben senede 50 maç

Milli Takım stadı olsun, her maçımızı orada oynayalım. Mesela Şükrü Saracoğlu Stadı Millî Takım stadı olarak belirlensin. Ya da İnönü Stadı'nı, yeni tamamlanacak Aslantepe'yi seçsinler. Yani bütün maçlarımızı rakibin üzerinde baskı kurulabilecek bir statta oynayalım.

Dünya hayatımda yaşayabileceğim en büyük onur Galatasaray kaptanlığı. Kaptanlığı lâyıkıyla yaptığımdan bir gram bile şüphem yok. İnşallah şampiyonlukla da taçlandırırız, kupayı kaldırdığım gün dünyanın en mutlu insanı olacağım.

Santıfor olarak da çok iyi oynadığımı düşünüyorum. Takımım için gerekeni yaptım. Savaşım, topu korudum, takımımın öne çıkmasını sağlamaya çalıştım, gol de attım. "Otur bekle" desinler oturur beklerim. Çünkü ben Galatasaraylıyım.

Şampiyon olduğumuz zaman Avrupa'ya gitmek istiyorum. Galatasaray taraftarı da beni orada görmek ister. Burukluk olacaktır belki ama ben 90 yaşına da gelsem yine Galatasaray taraftarıyım. Gitmek istiyorum çünkü bu ülke şartları beni çok zorluyor.

Çok üstüme geliyorlar, sıkıyorlar, keyfimi kaçırıyorlar. Ben gülmeyi, eğlenmeyi, yaşamayı seven bir adamım. Belki Avrupa'da başaramayacağım ama denemek istiyorum. Buna şu anda gücüm de imkânım da yeteneğim de var. Ben bunu yapacağım.

oynuyorsam insanlar buna saygı duymalı. İyi oynamış, kötü oynamış önemli değil. 50 maç sahaya çıkmak dile kolay. Demek ki ben futbola aşığım, Galatasaray'a çok aşığım. Birinin bunu anlayamaması için kör olması lâzım. Arkadaşlarımız doğum günümle ilgili bir DVD hazırlamış, annemin de görüşlerini almışlar. Annem "Yani" diyor, geveliyor, "Oğlum Galatasaray'ı çok seviyor" diyor, düşünüyor, "Ya, her şeyi Galatasaray oğlumun" diyor. Annem bunu anlatmak istiyor. Yani ben böyle bir adamsam, futbola âşıkım, kıyafetimi çek koy, ama saatlerce programında eleştirme. Bu çocuğun annesine, babasına, kız arkadaşına lâf söyleme. Bu çocuk da insan. Ben insanların ailesiyle, kız arkadaşlarıyla ilgili konuşuyor muyum?

Herkes işini yapsa her şey çok güzel olur

▼Bunları yapanlar, "Biz bu futbolcuları rahat bıraksak da işlerini daha rahat yapsalar, futbolumuz da bir adım daha ileriye gitse" diye düşünmüyor mudur sence?

▲Olur mu? O zaman reyting alamazlar. Sonra herkes "Türk futbolu nereye gidiyor?" diyor. Oysa herkes kendi işini iyi yapsa futbolumuz çok daha iyi yerlerde olacak. Mesela herkes hakemlere yükleniyor. Oysa hakemlerimiz bugün çok daha iyi maç yönetiyor. Onlardan çok memnunum. Tabii ki takım kaptanıyım ve tepki veriyorum ama durup baktığımda hakemlerin büyük bir gelişme gösterdiğini görüyorum. Herkes kendine bakıp düzetmeye çalışsa çok daha güzel olacak. Bir şey söyleyeyim mi, Kayserispor'la berabere kaldık, zemin de kötü ama Kayseri'de oynamak çok hoşuma gidiyor. Yöneticilerimiz, başkanlarımız 18 tane şöyle stat yapsalar da baksak futbolumuz nasıl ileri gidiyor.

▼Kadir Has Stadı'nda oynamak gerçekten de farklı mı?

▲Olmaz olur mu? Seyircinin bir "Oooo" diye bağırması bile hoşuna gidiyor insanın. Soyunma odaları harika... Bir de zeminini düzelseler o güzelim stadın. Gerekirse 6 ay maç oynatmasınlar ama zemini düzelsin. O stadı Kayseri'ye kim

yaptıysa Allah ondan razı olsun. Bursa'nın böyle bir stadı olsa ne güzel olur. O zaman Bursa'dan hiç bir takım çıkamaz.

▼Eğer 2016 Avrupa Şampiyonası adaylığımız kabul edilirse birbirinden güzel 6 stadımız daha olacak.

▲Her şehre böyle statlar lâzım. Futbolcu iyi statta iyi futbol oynar. Avrupa Şampiyonası finallerinde 10 kere oynayayım, hepsinde iyi oynarım. Top güzel, zemin

güzel, atmosfer güzel, kendimi de kuvvetli hissediyorsam neden kötü oynayayım? Bu anlamda Türkiye'nin 2016 adaylığı gerçekten çok önemli ve eğer kazanırsak Türk futbolu büyük bir aşama gerçekleştirebilir.

▼Herkesin işini yapması gerektiğinden söz ettin. Statlar konusunda topu yöneticilere attın. Futbolumuzun gelişmesi için başka kimler mesleğini iyi yapmalı?

▲Futbolu da iyi yorumlayan insanlara ihtiyaç var. Rıdvan Dilmen iyi yorumluyor mesela. Futbolu çok iyi bildiğini hissediyorsunuz. Onu arayıp konuşuyorum. Hakan Şükür de iyi yorum yapıyor, onunla da konuşuyorum. Zeki Çol, Ömer Üründül de iyi yorumluyor. Futbolcunun psikolojisinden anlıyorlar. Ben onların hiç kimsenin kıyafetine bir şey söylediğini duymadım, hep futbolu yorumladılar. Bir Banu Yelkovan, bir Kanat Atkaya iyi yorum yapıyor. Onları izlediğinizde ya da okuduğunuzda farklı bakış açıları yakalayabiliyorsunuz. Birileri ülke futboluna katkı yapacaksa böyle yapmalı. NTV'de "Yenilse de yensen de" diye bir program var, taraftarlar katılıyor. Ama oraya gelen taraftarlar da çok bilinçli. Onları dinlemek de hoşuma gidiyor.

▼Takımlarımızın uluslararası alanda belli bir noktaya kadar gelip orada tıkanmış görüyoruz. Bu tıkanma sence nereden kaynaklanıyor?

▲Dediğim gibi, 90 dakika iyi oynuyorsunuz ama bir anlık konsantrasyon hatasından golü yiyorsunuz. Mesela Atletico Madrid maçında taçtan gol yedik. Siz istediğiniz kadar penaltımızı vermediler diye feryat edin. Adamlar taçtan, kornerden gol yemiyor. Siz böyle gol yerseniz elenirsiniz. Ben inanıyorum ki Uğur Uçar çok iyi bir defansif oyuncu, Sabri Sarioğlu, Gökhan Gönül, Hakan Balta da öyle... Caner'i sol bek oynatamıyoruz. Bu kadar müthiş bir sol ayağı sol bek oynatamıyoruz. Neden? Çünkü bilgi eksikliği var. Caner'in nasıl bir kumaş var biliyor musunuz? Topa nasıl vuruyor biliyor musunuz? Her topa vurduğunda 5 dakika onu seyrediyorum. Ama nasıl oynayacağını bilememek gibi bir sorunu var. Bunu en başta da kendim için söylüyorum. Bu konuda Ayhan Akman çok iyi bir örnektir.

▼Evet, biliyorum. Onunla yaptığımız röportajda "Ben futbol oynamayı Lucescu döneminde öğrendim" demişti.

▲Ayhan Akman gerçekten iyi futbolcudur, kumaşı bellidir. Ama futbolu belli bir aşamadan sonra oynaya oynaya öğrenmiştir. Şimdi de bize öğretiyor. Emre Aşık nasıl oynuyor sanıyorsunuz? Futbolu biliyor, pozisyon alıyor, hamleyi ne zaman yapacağını farkında. Tecrübeli yani. Tecrübe, oyunu bilmek aslında. Türkiye'de oyunu ancak oynaya oynaya öğrenebiliyorsunuz. Avrupa'daki oyuncu bu bilgiyi temelden alıyor.

Saçlarımıza aklar düştü

▼Avrupa'nın üst düzey takımlarındaki oyuncular yılda ortalama 60-70 maç oynarken, bu sayı ülkemizde 40-50 maçla sınırlı. Bu maç eksikliği bizim biraz daha geride kalmamızda bir etken midir sence?

▲Oradaki psikolojik şartlarla buradaki arasında dağlar kadar fark var. Sen burada bir maç kaybettiğin zaman 15 gün sokağa çıkamıyorsun. Oradaki oyuncu kaybettiği maçın ardından stadın barında bir şeyler içiyor. Bakın Sabri'nin saçlarına kaç tane beyaz var. Daha 24-25 yaşında. Benim de saçlarımda aklar oluşmaya başladı. Bunlar

hayatın gerçekleri. Kafamıza takmıyoruz diye bir şey yok. Sokağa bu gerçeklerle çıkıyoruz. Evet, çok para kazanıyoruz. Peki, Chelsea'deki adam çok para kazanıyor mu, onlar da şöhretli değil mi?

▼Asıl sormak istediğim, onların daha fazla maç yapıyor olmasının, karşı karşıya geldiğimizde bizim açımızdan bir dezavantaja dönüp dönüşmediği.

▲Onların şöyle bir avantajı var, biz senede 10 tane üst düzey maç oynuyoruz, onlar o düzeyde 50 maça çıkıyor. Tabii bu da onlara bir avantaj getiriyor.

Milli Takım stadı olsun

▼Milli Takımımız bütün maçlarını evinde oynayacak deniliyor. Peki, sen evdeki maçlarda yeterince tribün desteği sağlandığını düşünüyor musun? Hele bazı maçlarda tribünleri coşturabilmek için stat hoparlöründen yapılan anonsların bile yetersiz kaldığını hatırlarsak... Milli Takım taraftarlığı konusunda bir sıkıntı var mı?

▲Yapsınlar bir Milli Takım stadı, her maçımızı orada oynayalım.

▼Atatürk Olimpiyat Stadı olabilir mi?

▲Yok, yok. O statta rakibinize baskı kuramazsınız. Futbolcu açısından keyifli bir stat değil. Mesela Şükrü Saracoğlu Stadı Millî Takım stadı olarak belirlensin, her maçımızı orada oynayalım.

▼Galatasaray kaptanı olarak bunu söyleyebilmen çok güzel.

▲E tabii... Orada oynayalım, 50-60 bin seyirciyle rakibin üzerinde bir baskı kuralım. Ya da İnönü Stadı'nı seçsinler, bütün maçlarımızı orada oynayalım. Şimdi Aslantepe projesi tamamlanıyor; orayı seçsinler. Yani rakibin üzerinde baskı kurulabilecek bir stat seçilsin ve bütün maçlarımızı orada oynayalım.

▼Hep aynı statta oynamanın getirdiği bir avantaj var mıdır?

▲Olmaz mı? Ali Sami Yen'de kendimi evimdeki yatak odasından daha rahat hissediyorum. Ali Sami Yen'deyken bana dünyanın en iyi futbolcusuyum gibi geliyor. Sanki güllerin üzerinde yürüyormuş gibi hissediyorum. Geçenlerde bir takımın yönetici "Ali Sami Yen kokuyor" demişti. Ben kazan dairesinin o kokusunu bile seviyorum. Her maç öncesi orada çay içmek benim için bir zevk. Yani alıştığımız stadın atmosferi çok önemli.

▼Futbol artık gerçek bir endüstri haline dönüştü. Yayın gelirleri, sponsorlar derken inanılmaz paralar dönüyor. Bu durum oyunun ruhuna nasıl yansıyor?

▲Para, oyunun ruhunu etkilemez. Ben gazozuna da oynasam aynı şekilde oynarım. İdman maçında bile kendimi yerlere atıyorum, kaybetmeyeyim diye. Hayatım boyunca oynarken primi düşünmedim. Çok büyük primlerin verileceği maçlar da oynadım ama parayı aklıma bile getirmedim. Oyuncuların yüzde 90'ı da böyledir. Futbolcu sadece oynayıp kazanmayı düşünür. Ben de hep parayı değil kariyeri düşündüm. Kariyer zaten size parayı da getirir.

Galatasaray kaptanlığı en büyük onurum

▼Galatasaray kaptanlığını Türkiye için oldukça erken bir yaşta aldın. Sorumluluğun artması da seni bir vites daha yukarı taşımış görünüyor. Bu konuda ne söyleyeceksin?

▲Mourinho'nun çok güzel bir sözü var, "Bana baskı var mı diye soruyorlar, baskı evine ekmeye götürmeye çalışan insanların üzerinde olur" diyor. Evet, benim üzerimde baskı var ama ben bu baskıdan keyif alıyorum. Bir de şöyle bir şey var. Galatasaray taraftarı bazen bana homurdanıyor. En fazla gücüm giden de bu oluyor. Çünkü ben iyi de oynasam kötü de oynasam daima mücadele ediyorum. Babam da bana homurdandığında bozuluyorum. Çünkü ailemden biri huzursuzluk çıkarmış gibi geliyor. Galatasaray'daki homurtulara da aile içindeki huzursuzluk olarak bakıyorum. Kaptanlığa gelince, çok seviyorum. Pazubandı her taktığımda, soyunma odasından çıkarken aynaya her baktığımda içimden "Çok şükür" diyorum. Bunu yaşadığım, bu pazubandı koluma taktığım için... Dünya hayatımda yaşayabileceğim en büyük onur Galatasaray kaptanlığı. Bu konuda çocuk ruhlı düşünüyorum. Evde odama gidip pazubandıma

bakıyorum. Düşünsenize, en büyük hayalinize kavuşmuşsunuz. Galatasaray kaptanlığını lâyıkıyla yaptığımdan bir gram bile şüphem yok. Hiç yakışsız bir davranışta bulunmuyorum, çok da güzel taşıdığımı düşünüyorum. İnşallah şampiyonlukla da taçlandırırız, kupayı kaldırdığım gün dünyanın en mutlu insanı olacağım.

▼Bir gün kaptan olacağını hayal ediyordun da Hakan Şükür'ün yerinde oynayacağını düşünür müydün?

▲Bir şey söyleyeyim mi, herkes o bölgede kötü oynadığını düşünüyör ama ben çok iyi oynadığım fikrindeyim. Takımım için gerekeni yaptım. Her şeyi takımım için yapıyorum zaten. Orada savaşım, topu korudum, takımımın öne çıkmasını sağlamaya çalıştım, gol de attım.

▼Biz klasik bölgesinin dışında oynatılmak istenen bazı oyuncuların buna razı olmadığını da şahit olmuşuz.

▲Ben Galatasaray'da sağ bek de oynadım. 3-5-2 sisteminde beşlinin solunda da oynadım. Ön libero, forvet arkası, kanatlar, her yerde oynadım. Bana ne görev verilerse onu yaparım. "Otur bekle" desinler, oturur beklerim. Çünkü ben Galatasaraylıyım. Ama bunun benim için ne demek olduğunu biliyorlar. "Galatasaray taraftarına yararlanmaya çalışıyor" diyorlar. "Benim buna ihtiyacım yok" dediğimde de millet yanlış anladı. Ben bunu söylemiyorum ki. Ben ölesiyse Galatasaraylıyım. Ben bir Galatasaraylımı düşünüyorum. Oynamadığım maçta taraftar gibiyim. Kendi maçımı izlerken kendime kızıyorum.

▼Herkes artık "Arda Avrupa'ya gitsin" diyor. Senin gelişimin açısından da bu önemli bir aşama olacak gibi görünüyor. Bu konuda ne düşünüyorsun?

▲Şartlar oluşunca gitmek istiyorum. Yani şampiyon olduğumuz zaman gitmek istiyorum. Galatasaray taraftarı da beni orada görmek ister. "Bizim çocuğumuz

Avrupa'da oynuyor" düşüncesi onlara da gurur verir. Burukluk olacaktır belki ama ben 90 yaşına da gelsem yine Galatasaray taraftarıyım. Gitmek istiyorum çünkü bu ülke şartları beni çok zorluyor. Çok üstüme geliyorlar, sıkıyorlar, keyfimi kaçırıyorlar. Ben gülmeyi, eğlenmeyi, yaşamayı seven bir adamım. Belki Avrupa'da başaramayacağım ama denemek istiyorum. Buna şu anda gücüm de imkânım da yeteneğim de var. Ben bunu yapacağım.

▼Eskiden beri hayalinin Premier Lig olduğunu biliyoruz.

▲İngiltere'yi istiyorum. Her zaman Liverpool'da oynamak istediğimi söylüyorum. Galatasaray'a yakın çünkü. Forması kırmızı, örf ve adetleri, gelenekleri olan bir kulüp. Hayırlısı inşallah.

▼Evlilik?

▲Hayatın ne getireceği belli olmaz. O yüzden bu konu hakkında fikir beyan etmiyorum. Sadece "Hayırlısı olsun" diyorum. Çok hanımefendi bir kız arkadaşım var. Oturmasını, kalkmasını bilen, dünya görüşü olan, bir şeyler paylaşabildiğim bir insan. O yüzden çok mutluyum. Bana çok yardımcı oluyor. Beni hiç üzüyor, hep işime odaklanmamı sağlıyor. Kendisi de şöhretli bir iş yaptığı için beni çok iyi anlayabiliyor. Onunla çok huzurluyum.

Jules Rimet'nin isyanı

Dağhan **Irak** / Caner **Eler**

Birinci Dünya Savaşı'nın sonrası, yani 1920'ler, dünyada önemli değişimlere sahne oldu. Savaşa kadar dünyada hüküm süren imparatorluklar birer birer tarihe gömülürken yerlerini bu imparatorlukların içinden çıkan çok sayıda ulus-devlet alıyordu. Bu değişim, futbolu da önemli derecede etkilemişti. Zira daha imparatorluk zamanında futbol uluslaşma süreciyle beraber gelişmiş, bu sporun doğasındaki rekabet, etnik ve ulusal rekabetlerin bir kanalı hâline gelmişti. Pek çok ulusun daha devletleşmeden önce bile milli takımı vardı. Ulus-devletlerin kurulmasıyla beraber bunların sayısı arttı ve birer birer FIFA üyesi olmaya başladılar. FIFA'nın üye sayısının artması uluslararası müsabaka düzenlemeyi kolaylaştırıyor, turnuvaların kapsamını büyütüyordu. Ancak yine de bu dönemde ne dünya için ne de futbol için sular tamamen durgun sayılmazdı. Her şeyden önce Birinci Dünya Savaşı'nın hesapları tam olarak kapatıldığı kesinlikle söylenemezdi. Savaşı kaybeden ülkelere uygulanan yaptırımlar bu ülkelerde bunalımlara yol açmış, ulus-devletlerin kurulma aşamasında da aynı imparatorluğun eski tebaaları arasında sınır anlaşmazlıkları baş göstermişti. Dünya aslında ağır ağır yeni bir savaşa doğru ilerliyordu. Futbolda ise amatörlik-profesyonellik tartışması gündemi işgal etmeye devam ediyordu. TamSaha'nın daha önceki sayılarında bu diyeti takip edenler, futbolun İngiltere şehirlerinde doğduğu yıllardan itibaren bir amatörlik-profesyonellik tartışmasının var olduğunu hatırlayacaktır. İngiltere'de kırsaldan göç eden ve şehirde ilk işçi sınıfını oluşturanlar tarlalarda çok fazla kurala bağlı olmadan oynanan geleneksel futbolu da yanlarında getirmişlerdi. İşçi sınıfı ağır çalışma koşulları nedeniyle bu oyuna zaman ayıramazken, oyunu kurallara bağlayarak spor hâline getiren üst-orta sınıf oldu. Yeni İngiliz elitinin spor yapmak için para almasına gerek yoktu, ancak fiziksel ve sportif

yetenekleri de genelde kısıtlıydı. Futbol ve diğer bazı birkaç spor dalı temaşa sporu hâline gelmeye başladıkça ve organizasyonlarından para kazanıldıkça amatörlerin performansı seyirci çekmeye yetmemeye başlamıştı. Bunun sonucu olarak organizatörler bu oyunu yıllarca köylerde oynamış, güçlü kuvvetli fabrika işçilerine yöneldi. İşçilere futbol oynamak için kaçırıldıkları mesainin ücreti organizatörler tarafından ödeniyordu. Profesyonellik böyle doğmuştu. Amatörler ile profesyoneller arasındaki sportif güç ve sosyal farklar, sporun yönetimine tamamen hâkim olan amatörlerin profesyonellere sınırlar getirmesine yol açtı. Pek çok spor dalında kapılar profesyonelliğe tamamen kapatıldı. Bu karışıklığın şahikası ise İngiliz elitinin de doğusunda büyük rol oynadığı Modern Olimpiyat Oyunları'ydı. Oyunlara profesyonellerin alınmama uygulaması neredeyse yüz yıl sürdü. Futbolda ilk Dünya Kupası'nın ortaya çıkışının kökleri de bu karışıklığa dayanıyor. 1914'ten itibaren Olimpiyat Oyunları'ndaki futbol turnuvası FIFA tarafından tanınmaya başlamıştı. Ancak bu turnuvalara profesyoneller tabii ki alınmıyordu. Diğer taraftan futbol geliştikçe profesyonelleşiyor ve yalnızca amatörler için değil, profesyoneller için de düzenlenmeye başlandı. 1928 Amsterdam Olimpiyatı öncesi FIFA Başkanı Jules Rimet, Uluslararası Olimpiyat Komitesi (IOC) yetkilileriyle masaya oturdu ve profesyonellik tartışması gündemi işgal etmeye devam ediyordu. TamSaha'nın daha önceki sayılarında bu diyeti takip edenler, futbolun İngiltere şehirlerinde doğduğu yıllardan itibaren bir amatörlik-profesyonellik tartışmasının var olduğunu hatırlayacaktır. İngiltere'de kırsaldan göç eden ve şehirde ilk işçi sınıfını oluşturanlar tarlalarda çok fazla kurala bağlı olmadan oynanan geleneksel futbolu da yanlarında getirmişlerdi. İşçi sınıfı ağır çalışma koşulları nedeniyle bu oyuna zaman ayıramazken, oyunu kurallara bağlayarak spor hâline getiren üst-orta sınıf oldu. Yeni İngiliz elitinin spor yapmak için para almasına gerek yoktu, ancak fiziksel ve sportif

dünya hâlâ oldukça gergindi. Dahası önceki yıllarda FIFA'nın düzenlemeye çalıştığı uluslararası turnuvalar fiyaskoyla sonuçlanmıştı. Eğer amatörlik-profesyonellik konusunda böyle bir yol ayrımına gelinmemiş olsaydı, büyük ihtimalle Jules Rimet ve arkadaşları böyle bir işe cesaret edemezdi. İlk Dünya Kupası'nın ev sahipliği için Macaristan, İtalya, İsviçre, İspanya, Hollanda ve Uruguay başvuruda bulundu. FIFA'nın Avrupa'daki üye sayısı daha fazlaydı ama dünya futbolunda da ağırlık Güney Amerika'daydı. Türkiye'nin de katıldığı 1928 Olimpiyatı'nda futbol finalini Uruguay ve Arjantin oynarken, İtalya dışındaki Avrupa takımları ilk turlarda dökülmüştü. Dahası 1930, Uruguay'ın bağımsızlığının yüzüncü yılıydı ve Uruguay hükümeti de organizasyonun masraflarının neredeyse tamamını karşılama garantisi vermişti. Eğer kupa kâr ederse, para FIFA'ya bölüşülecekti. Zarar hâlinde ise tüm sıkıntıyı Uruguay göğüsleyecek, FIFA'nın kasasından para çıkmayacaktı. Kupa ev sahipliği Uruguay'a verildi. Bu arada bu karar alındıktan birkaç ay sonra tüm dünyada Amerika merkezli olarak patlayan ekonomik kriz özellikle Avrupa'ya

büyük darbe vurmuştu. Uruguay ise Amerika'yla nispeten daha az ticari ilişkisi bulunduğundan Güney Amerika ülkeleri arasında en az zarar gören ülkelerden biri oldu. Yani, eğer FIFA kupanın ev sahipliğini diğer Avrupalı adaylardan birine vermiş olsaydı dahi, büyük ihtimalle görev yine Uruguay'a devredilecekti. Zaten kupanın ev sahipliğine aday olan diğer ülkeler birakalım organizasyon yapmayı, kupaya hazırlanmak için gerekli parayı dahi bulamadı ve çekildi. Masrafların büyük bölümünün karşılanmasına rağmen çok az Avrupa takımı kupaya gelmeye hevesliydi. Bu tabii ki IOC'ye rest çekerek kendi organizasyonunu düzenlemeye niyetlenen FIFA için bir yıkım olurdu. Jules Rimet, şahsen devreye girdi ve başta kendi ülkesi Fransa olmak üzere dört Avrupa ülkesini katılmaya ikna etti. Bu ülkelerin Uruguay hükümeti tarafından karşılanmayan masraflarını da FIFA karşılayacaktı. Sonuçta, Uruguay'ın başkenti Montevideo'daki üç stadyumda oynanan Dünya Kupası'na on üç takım katıldı. 1928'deki son olimpiik futbol turnuvasına on altı takımın katıldığı düşünüldürse yapılan organizasyon IOC'ye karşı kesin bir zafer değildi.

Dünya Kupası

Ama dönemin koşullarında bundan iyisini yapmak da zordu. Dünya Kupası yerine yine Olimpiyat içinde turnuva yapılsaydı 1932'de Los Angeles'a kaç Avrupa ülkesi takım gönderebilirdi, bunu da bilmek imkânsız. Dolayısıyla 93 bin seyircili Uruguay-Arjantin finaliyle neticelenen ve ev sahibi ülkenin kazandığı ilk Dünya Kupası'nı başarılı adanmak gerekiyor. Kaldı ki kupanın asıl başarısı, IOC dışındaki uluslararası spor örgütlerinin de üst düzey organizasyonlar düzenleyebileceğini kanıtlamak oldu. FIFA'nın Dünya Kupası, diğer spor dallarının neredeyse tümüne bu yolda örnek oldu. Bunu yapabilmek cesaret isterdi ve Jules Rimet'de bu cesaretin olması her şeyi değiştirmişti. Kupa sona erdiğinde pek çokları aynı fikirdeydi; bu kupa Jules Rimet olmadan mümkün olamazdı. Peki, Jules Rimet kimdi?

Dünya Kupası'nın babası

Fransa'nın doğusunda bulunan Haute Saone bölgesinin Theuley-les-Lavoncourt adlı kasabasına gittiğinizde sizi bir anıt karşılar. Çim bir futbol ceza sahası ve doğal olarak bir kale, karşısında ise topa gayet sakin ve barışçıl tavrıyla bakan bir adam. Bu anıt dünyayı farklı bir şekilde de olsa değiştiren adamlardan biri olan Jules Rimet'nin hatırasını yaşatır. Fransa'da birçok önemli kişi için anıt yapılmıştır. Lâkin 20. yüzyılda insanlar üzerindeki derin etkiler bırakan, onların dimağlarına kazınan Charles de Gaulle, Henri Matisse ve Marcel Proust gibi önemli Fransızların hiç biri dünya üzerinde onun kadar fazla ülke, şehir ve insana ulaşmayı başaramadı. Bir bakkalın oğlu olarak büyüyen küçükçülüğe uzanan hayatında Jules Rimet icat ettiği kupa ile okyanusta tsunamiler oluşturacağını tahmin etmiyordu muhtemelen. Önümüzdeki aylarda özellikle en çok konuşacağımız konuların başında, Jules Rimet'nin tohumlarını atıp yeşerttiği Güney Afrika'da düzenlenecek Dünya Kupası başrolü üstlenecek. O halde insanoğlunun en büyük meşalesi olan ve düzenlendiği dönemlerde başka her şeyin akışını durduran bu büyük olayı icat eden, aynı zamanda dünya futbolunun bir nevi çehresini değiştiren eski FIFA Başkanı bu mütevazı Fransız kim?

Torunu Yves Rimet büyükbabasının tarif ederken; "İnancıl ve idealist düşünce yapısına sahipti. Sporun tüm dünyayı birleştirebilecek bir unsur olduğunu düşünüyordu. Onun zamanındaki birçok önemli kişinin aksine şunu fark etmişti ki, uluslararası spor profesyonel olmalıydı. Gerçekten demokratik olabilmek ve geniş toplulukları sağlıklı bir biçimde peşinden sürüklemek için bu gerekliydi" sözlerini kullanmıştı verdiği röportajda. Ona göre Jules Rimet bugünün para merkezli, artık "business" olarak tabir edilen futbol düzenini görsel hayal kırıklığı yaşardı. Onun vizyonu, futbolu tasavvur ettiği bu değildi. 1956'da hayatını kaybettiği yıl, son verdiği demeçlerin birinde uluslararası futbolun Ortaçağ dönemindeki şövalyelik ruhunu tekrar yaratacağını, o ruha dünyanın ihtiyacı olduğunu belirtmişti. Sadece futbolun değil, sporun bütün olarak kitleleri en çok etkileyen unsur olarak insanoğlunun sahip olması gereken çalışkanlık, dürüstlük, samimiyet, kurallara uymak, dostluk ve âdil olmak gibi önemli özelliklerin kadir, kıymet bulmasını sağlayacağını düşünüyordu. Kendi isminin verildiği "Jules Rimet Trophy" yani Brezilya üç kez kazandığı için ülkenin müzesine götürülen ilk Dünya Kupası'nın çalındığını ve eritilerek som altının yok edildiğini görebilseydi, değişen dünya düzeninin savruk bir şekilde yanlış yöne gidişi onun yüreğini sılatırdı. Fransız heykeltıraş Abel Lafleur tarafından 1930 yılında, "Nike" adlı antik Yunan zafer tanrıçasından esinlenilerek tasarlanan, bu küçük ve kanatları bulunan heykelcik aynı yıl Uruguay'daki ilk Dünya Kupası için Rimet'nin çantasında Atlantik Okyanusu'nu kat etmişti. Kupa hikâyesine ufak bir virgöl koyup, "Kimdi Jules Rimet?" sorusunun cevabını aramaya devam edelim.

Hayatında futbol oynamamış biri

Aslında akli kurcalayan ve muallakta kalan bir soru da hayatında futbol oynamamış ve spor pratiği bakımından sadece gençliğinin bir bölümünde çok az da olsa eskrim ve atletizmle ilgilenen birinin, futbolu günümüzde uluslararası bir iş sektörü ve tüm dünyanın en büyük tutkusu haline getiren bu turnuvayı, yani Dünya Kupası'nı nasıl icat edebildiğidir. Jules Rimet 1873'te Fransa'nın doğusundaki Franche-Comté bölgesinin Haute Saone yöresinde Theuley-les-Lavoncourt kasabasında dünyaya geldi. Mütevazı geliri olan bakkal bir babanın oğlu olan Jules Rimet, örnek bir öğrenci olarak işçi sınıfına dâhil babasının gururu olmaya

daha okul yıllarında başladı. Hatta babası sırf onun eğitimi ve iyiliği için Jules 11 yaşındayken Paris'e taşınmayı dahi göze aldı. Olimpiyat Oyunları'nın yeniden düzenlenişini sağlayan kişi olan Baron Pierre de Coubertin, aristokrat kesimden değil de alt sınıftan gelmesine rağmen Rimet'yi yetiştiren ve spor yöneticisi konumuna getiren adamdı. Bu gerçek onun spora olan yaklaşımını ve bakış açısını derinden etkileyen bir unsur oldu. Rimet, Coubertin ve diğer aristokrat kökenli spor adamlarının sporda amatörlüğü tutkulu bir şekilde savunmasını kibirli, tepeden bakan tavırlarının bir çeşidi olduğunu, bununla sosyal dışlanmayı ve sınıfsal ayrımı gerçekleştirdiklerini düşünüyordu. Fransız spor adamı, özellikle 19. yüzyılda ağır tahribatlar veren, o günlere kadar da sert bir şekilde etkisini sürdüren milliyetçiliğin önüne geçme konusunda sporun insanlar arasında kuracağı iletişimi ve açacağı uzlaşma kanallarını kullanmanın önemini savunuyordu. Ama bunun efektif olabilmesi için gereken şartın, sporun tüm sosyal sınıflara ulaşabilmesi olduğunu vurguluyordu. 20'li yaşlarına geldiğinde, genç Jules yoğun çalışma temposuyla beraber avukatlığa adımlarını atıyordu. Spora ilgisi tutku boyutlarının ötesindeydi. Özellikle de sporun organize edilmiş ve düzenlenmiş şekliyle çok ilgileniyordu. 1897'de henüz 24 yaşındayken, kendisi gibi düşünen birkaç arkadaşıyla Paris banliyölerinde Red Star adını verdikleri spor kulübünü kurdu. Birçok spor branşında olanak sunan Red Star, hangi sınıftan olursanız olun sizi kabul eden bir yapıdaydı. Hayati bir kararla branşların arasına futbolu da aldı. O dönemde futbol, Avrupa ve hatta dünyada hızla yayılma eğilimindeydi. Futbolun Fransa'daki algısı ise özellikle aristokrasinin derin etkisiyle oldukça zayıftı. Fransız orta sınıfı tarafından aşağı ve hor görülen, eşkıyaların, profesyonellerin ve İngilizlerin oynadığı gereksiz bir oyun mertebesindeydi. O yıllarda, tam olarak 1904'te FIFA kuruluyordu. Bunu Fransa'da fark eden ve özellikle de Paris'te gerçekleşmesini önemseyen ender Fransızlardan biriydi Rimet. FIFA ilk kurulduğu yıllarda dünya futbolunu geliştirme konusundaki planları özellikle de uluslararası turnuva ya da kupa konusundaki düşünceler biraz fluydı. İlk plan amatör yapıda

futbolu uluslararası turnuva olarak Olimpiyat Oyunları kapsamına sokmaktı. Paralel evren misali Rimet'nin planları da yavaş yavaş yoluna giriyordu. İlk olarak 1910'da Fransa'daki ilk ulusal futbol liginin kurulmasında rol oynadı. Kısa bir süre sonra da ligin başkanlık görevini üstlendi. 1914'te Birinci Dünya Savaşı'nın patlak vermesi Rimet ve arkadaşlarının önce Fransa ve sonrasında dünya futbolunu belli bir kod düzenine, idari ve formal yapıya kavuşturma planlarına ağır darbe vuruyordu. Rimet savaş sırasında Fransa ordusundayken Croix de Guerre (Savaş Haçı) kazanacak kadar önemli bir subay haline gelmişti. İşin entresanı, savaş ona futbolun dünyada ne kadar büyük bir hızla yayıldığını da göstermişti. 1914 Noelinde, Britanyalı ve Alman askerlerin Tarafsız Bölge'de yaptıkları maça tanık olmuştu.

FIFA'nın başında 33 yıl

Savaştan sonra, 1919'da Rimet kendi projesi olan ligin gelişimiyle beraber, günümüzde "FFF" (Federation Française de Football) olarak bilinen Fransa Futbol Federasyonu'nun kurulmasına liderlik edip ilk başkanı olma onuruna da erişiyordu. Ulusal organizasyonun başına geçmek, Rimet'nin büyük bir uluslararası kupanın düzenlenmesi konusundaki hayallerini geçerce dönüştürme yoluna açmış oldu. Savaştan sonra FIFA'da başlayan mantalite değişikliği ve boyutları büyümeye başlayan futbolun yönetimi konusundaki yenilikçi tavrıyla beraber, 1920'de Antwerp kentinde düzenlenen Olimpiyat Oyunları'nda Jules Rimet bu konudaki fikirlerini açıklama fırsatını buldu. Zaten bir yıl sonra da FIFA'daki ağırlığını iyice atırıp 1 Mart 1921'de Daniel Burley Woolfall'ın yerine FIFA Başkanlığı'na seçildi. 1954'e kadar tam 33 yıl oturacağı koltuğa seçilmesi dünya futbolunun çehresini ve kaderini değiştirecek dönüm noktası oluyordu. 12 üyeli aldığı FIFA'yı 85 üyesinin olduğu ve Dünya Kupası gibi bir organizasyona sahip bir güç odağı kurum haline getirmekle beraber futbolun her mecrada bu kadar konuşulmasında payı ve çabaları yadsınamazdı. Rimet'nin diğer önemli vasıfları olan hatipliği ve ikna kabiliyeti devreye girerek, 1926'da FIFA Yönetim Kurulu'na harekete geçirdi ve olası bir

seçimi Dünya Kupası'nın ilk adımını atması konusunda çok büyük pozitif bir etki yaratmıştı. 21 Haziran 1930'da turnuva için dizayn edilen ve yapılan som altından kupayı küçük bir çantaya koyup kızı ve Fransız delegasyonu ile birlikte

Dünya Şampiyonası'nın düzenlenebilmesi için özel bir komite oluşturmasını sağladı. Bu proje ve girişimler FIFA ile IOC arasındaki gerginliği tırmıyordu. Rimet'nin içinde tohumlarını atıp yıllar içerisinde büyüttüğü dünya çapında bir futbol turnuvası düzenlenmesi fikri, başta Baron de Coubertin olmak üzere "amatör spor savunucuları" tarafından direniş görüyordu. Olimpiyat kapsamında Olimpik Futbol Turnuvası varken FIFA'nın daha profesyonel bir yapıda, dünya çapında bir turnuva düzenlemesini istemiyorlardı. FA (İngiltere Futbol Federasyonu) de bu konuda en büyük engellerden biriydi. Savaşın sonra FIFA'nın liderliğini üstlenen "FA", Dünya Kupası fikrine hem eski düşmanlarıyla aynı ortamda bulunmamak hem de İngiltere'deki futbolun diğer ülkelerin çok üzerinde olduğunu düşünmesinden dolayı karşıydı.

Çetin ceviz bir centilmen

O dönemdeki zorlukları hatırlatan torun Yves Rimet, "Büyükbabam hep bir centilmendi ancak tam bir çetin cevizdi" diyordu. Avukat olan Rimet, tartışması zor bir adamdı. Çünkü düşüncesinden hiç aman vermeyen ve hiç vazgeçmeyen, inatçı bir yapıya sahipti. "İngiliz yetkililerle birebir görüşmelerde hep ikna ediciydi ancak iş kurumsal olarak onları ikna etmeye gelince ilerlemek imkânsız hâle geliyordu. Anglosakson-Fransız ilişkilerinde bu zaten hep böyle değil midir?" diye hoş bir nükleyle anlatıyor o yılları Yves Rimet. Nihayet 1928'de yapılan FIFA Kongresi'nde 25 evet oyuna karşılık 5 ret cevabıyla dört yılda bir Dünya Kupası düzenlenmesine karar veriliyordu. Hayır cevabı veren beş ülke İsveç, Danimarka, Estonya, Norveç ve Finlandiya'ydı.

Uruguay'da buluşalım!

Bir yıl sonra Barcelona'da yapılan kongrede ise İsveç, İtalya, Hollanda, İspanya gibi önemli Avrupalı adayların önünde Uruguay ilk Dünya Kupası'nı 1930 yılında düzenlemek için seçilen ülke oluyordu. Uruguay 1924 ve 1928 Olimpiyatları'nda şampiyon olmanın yanı sıra çepkeni bir stadyum (Centenario) inşa etmeyi de önermişti. Anayasasının yüzüncü yılı kutlamaları hatırasına bu stadın yapılacağını taahhüt eden Uruguay'ın seçilmesinde asıl önemli rolü ise kupa

için ülkeye gelecek tüm takımların seyahat ve konaklama masraflarını karşılamayı önermesi oynadı. Üstelik bu kalemin içerisine kişi başına verilecek 75 dolar, artı gün başına masraf olarak yarım dolar verilmesi de konulmuştu. Belki teklif kabul edilmişti, artık Dünya Kupası düzenlenecekti lâkin o günler Jules Rimet için çok da rahat ve huzurlu geçmiyordu. Britanya federasyonlarının başı çektiği bir grup, 1928'de fikrin ilk kabul edilmesinden bu yana amatör ve profesyonel konusunun tam olarak netleşmemesinden dolayı hep çekimser hatta karşıt aktiviteler içerisine giriyordu. O zamanlar işçi ve alt sınıflar profesyonel sporcular iken, aristokrasi ve burjuvazinin simgesi sporcular ise amatörlüğün sembolüydü. Fikre en başından beri çok heyecan duymadan yaklaşan, ancak buna karşın kongrede karşı oy kullanmayan Britanya federasyonları, bu konuda çok sert tavır sergiliyordu. Olimpiyat Oyunları içerisinde yer alan Olimpik Futbol Turnuvası'na dünyanın her yerinden takımlar gelebiliyordu ancak profesyoneller katılamıyordu. Jules Rimet ise düzenlenecek Dünya Kupası'nın daha küresel ve daha kucaklayıcı bir şekilde hem amatörlere hem de profesyonellere açık olmasını hedefliyordu. Rimet'nin o dönemde en büyük destekçisi ise çalışma arkadaşı, sonradan UEFA oluşumunu sağlayan ve ilk başkanı olan, bir diğer önemli Fransız futbol adamı olan Henri Delaunay olacaktı. Rimet'nin Avrupa takımlarını Uruguay'a seyahat ve karşıt görüşlere dayanma konusunda yılmamasının hep Delaunay sayesinde olduğu konuşulur. 1930'da Güney Amerika'ya uçakla seyahat henüz gerçekleşmiyordu. Atlantik Okyanusu'nu geçip aynı yolla geri dönecek olan futbolcularından üç ay boyunca ayrı kalmak istemeyen kulüpler, ülke federasyonlarını baskı uygulayarak birçok iştiraki zorlaştırdı. Delaunay ve Rimet'nin özel çabalarıyla Avrupa ülkelerinden dört ekip gelmeyi kabul etti (Fransa, Belçika, Romanya ve Yugoslavya). Bunlar arasında Fransa'nın olması Rimet için bambaşka anlamlar ifade ediyordu. Profesyonel futbol düzeyinin Avrupa'dan çok daha gelişmiş olduğu Güney Amerika kıtası hem organizasyonu hem de futbol düzeyi anlamında özellikle de Uruguay-Arjantin finalyle dikkatleri kupanın üzerine çekti. Montevideo

enova'dan kalkan Conte Verde adlı lüks gemiye binen Jules Rimet (aynı gemide Romanya ve Belçika takımları da vardı), yılların emeğinin, çabalarının ve en önemlisi kişisel hayalinin gerçekleşmesini görmek için iki hafta boyunca Atlantik Okyanusu'nu arşınlayacaktı. O günlerde gazeteyle verdiği demeçte Rimet, "Kupanın gerçek altından yapılması, Dünya Kupası'nın gelecekte gezegenin en büyük ve en önemli spor organizasyonu olacağını simgeliyor" diyerek spora bakış açısını ve hayalini çok net ifade etmişti. Uruguay'ın her ayrıntısına kadar dikkat ederek yaptığı güzel organizasyon Rimet'yi çok mutlu etmişti. Ancak asıl final maçı sonrası FIFA Başkanı olarak Uruguay Kaptanı Nasazzi'ye Dünya Kupası'nı verdiği an, tarif edilemez duygular içindeydi. Daha sonra kaleme aldığı anılarında, Uruguay'da tanık olduğu heyecan düzeyinin adeta bir fırtına gibi olduğunu, o yoğun tutkunun kendisini çok etkilediğini söylemişti. Her ne kadar çok iyi bir ilk kupa olsa da kupa öncesinde yaşanan bazı sıkıntıların değişik versiyonları, 1934 İtalya ve 1938 Fransa'da vuku buldu. Mussolini'nin İtalya'daki Dünya Kupası'nı, maçların radyodan yayınlanmasının da verdiği fırsatla bir düzenlenen kupada ise bu sefer Almanya takımının Fransa maçına çıktığında verdiği Nazi selamı, FIFA Başkanı'nın başını çok ağrıtmıştı. Yine kupaya katılacak Avusturya'nın Nazi Almanya'sı tarafından işgal edilip, turnuvada aynı çatı altında mücadele etmeleri diğer büyük kafa karıştırıcı konu olmuştu.

Nobel ödülü reddedildi

Diplomatik ilişkilerde ve barışçıl çabalarda hep başarılı olan Jules Rimet, İkinci Dünya Savaşı'na rağmen ayakta kalan FIFA ve Dünya Kupası'nın barışın devamı açısından önemli rol oynayacağını düşünüyordu. Ancak 1956'da Nobel Barış Ödülü'ne aday gösterildiğinde jüri tarafından ödülü reddedilmişti. 1934 Dünya Kupası sırasında faşizmle

alakalı problemlerin ve orada Rimet'nin tepkisiz kalmasının bu ödülü engellediği konuşulmuştu. Ödülü o yıl kimseye vermedi Nobel Komitesi. Bu iddialar üzerine Yves Rimet yine büyükbabasını anlatırken onun spordan daha çok aslında edebiyatla ilgilenen, sakin mütevazı bir adam olduğunu anlatıyor. Yves Rimet aynı zamanda, Katolik ve Hristiyan Demokrat olan dedesi için, "politikanın kirli işlerin döndüğü bir cendere olduğunu" ve bu tip mecralara karışmak istemeyen Rimet'nin hümanist ve barışçıl düşünceleri gerçeğe çevirmek adına hep spor eksenini tercih ettiğini belirtiyor. Savaşın sonra 1946'da Lüksemburg'da toplanan kongre, dünya şampiyonuna verilen kupanın adını "Jules Rimet Trophy" olarak belirliyordu. Torun Rimet bunun üzerine sorulan soruya ise "Dünya üzerindeki en önemli kupa onun adını taşıyordu ancak futbolu özel hayatına hiç sokmazdı. Küçükken beni dizine alıp şiir, kitap, müzik, doğa ve her şey hakkında konuşur, ancak asla futboldan ve FIFA'daki başarılarından bahsetmezdi" diyerek cevap veriyordu. Dünyayı aynı çatı altında toplamak ve dünya çapında barışçıl bir zirve turnuvası düzenlemek hayaliyle yola çıkan bir adamın, şu günlerde gezegende 300 milyonun üzerinde lisanslı futbolcu olduğunu görse muhtemelen dili tutulurdu. 1954'te 81 yaşındayken aktif görevinden ayrılan ve Onursal FIFA Başkanı olarak açıklanan Jules Rimet, 1956'da hayata gözlerini yumduğunda FIFA ve Dünya Kupası dünyanın en önemli güç odağı ve olayı olma yolunda emin adımlarla ilerliyordu. Tarih akışının en zorlu ve en çetrefilli dönemlerin biri boyunca (iki Dünya Savaşı) futbolu geliştirmeye, tüm sınıfların sporu ve en önemlisi herkesin ortak paydada bulunduğu bir kupayla taçlandırılmaya çalışan, hayalinin peşinde koştuktan geri durmayan, bakkalın oğlu olarak büyüyen dünyanın en büyük organizasyonlarından birini yaratan adamın hikâyesiydi bu. Günümüz futbol düzeninde yaşadığımız bazı sıkıntıları düşünerek, yazımızı büyük hayalperest Jules Rimet'nin yine geleceği tasarladığı bir sözülle bitirelim: "İnsanoğlu bir gün futbolun doğru yolunda ilerlediğinde, insancıl zarafeti en yüksek seviyede sergilemeye başlayacak. Bu zariflik, insanların birbirine sonsuz güven ve saygı içerisinde, kalplerinde tek bir nefret kırıntısı, dudaklarında tek bir küfür olmadan ortak bir noktada buluşabilmelerini sağlayacak."

2016 Avrupa Şampiyonası'na ev sahipliği için İtalya ve Fransa ile giriştiğimiz yarışta Nisan ayı çok önemli bir dönemeç. Bu dönemde avantaj sağlamak için ne gibi çalışmalar yapıldığını, TFF Genel Sekreter Vekili ve Euro 2016 Proje Direktörü Orhan Gorbon'la konuştuk. Gorbon, bu süreçte teslim edilen adaylık dosyasındaki revizyonların yapılacağını, yurtiçi ve yurtdışı tanıtım projelerinin sürdürüleceğini, oy kullanacak UEFA İcra Kurulu üyeleriyle de yoğun tempoda görüşmeler yapılacağını belirtiyor ve "Şansımızı yüzde 33'e yükselttik" diyor.

Üç kanaldan operasyon

Orhan Gorbon

Duygu Terzioğlu

▼Adaylık sürecinde son iki aya giriyoruz. Geline aşamayı özetleyebilir misiniz?

▲Bu tip adaylıklarda üç farklı faaliyet yürütmek gerekiyor. İlki işin tamamen teknik tarafı. Stadyumlar, havaalanları, oteller, biletler, vs... Bütün bu bilgiler doğrultusunda çalışmaları yapıp dosyayı hazırlamak ve 15 Şubat tarihinde teslim etmemiz gerekiyordu. Adaylık dosyamızı bitirdik, teslim ettik. Şimdi UEFA'dan dosyamızla ilgili bazı sorular ve yorumlar bekliyoruz. Onları da hazırlayıp soruların cevaplarını yeniden UEFA'ya göndereceğiz. İkinci olarak hem yurtiçi hem yurtdışı tanıtım alanlarımızda çalışmalarımızı sürdürüyoruz. Gerek yabancı

basın gerekse yurtiçi basın kaynaklarını kullanarak outdoor medya ve TV için oluşturduğumuz projelerimizi uyguluyoruz. Bu şekilde Türkiye'de ve Avrupa'da bilinirliği artırıyoruz. Üçüncü ve son kısım dış ilişkiler. Oy kullanacak olan UEFA İcra Kurulu üyeleri ile temaslarımız çok büyük önem taşıyor. Bu konuda da çok yoğun bir tempo içerisindeyiz. 28 Mayıs'a kadar inşallah her üç kanalda da başarılı bir operasyon yürüteceğiz. ▼Çok yoğun bir seyahat trafiği içerisindeyiz. Şu ana kadar nereleri ziyaret ettiniz ve bundan sonra nereye gidilecek? ▲UEFA bünyesindeki adaylık konularında etkili olan iki ayrı çok önemli komite var. En önemlisi

UEFA İcra Kurulu. Bu komitenin oy kullanacak olan 13 üyesi var. Her birini tek tek ziyaret etmeyi planlıyoruz. Şu ana kadar 8 ülke federasyonuna ziyarette bulunduk. Malta, Litvanya, Almanya, İsrail, Hollanda, Romanya, Slovakya ve Ukrayna. Nisan ayı çerçevesinde geri kalan 8 ülkeyi de ziyaret edip oy verecek olan komite üyelerine direkt olarak projemizi anlatacağız. Bir de UEFA'nın Milli Takımlar Komitesi var. Bu komite çoğunlukla diğer federasyonların genel sekreteri olarak görev yapan yaklaşık 14 kişiden oluşuyor. Onları da tek tek ziyaret etmeyi planlıyoruz. UEFA İcra Kurulu ile yapılan görüşmeler üst düzey, başkanlar seviyesinde gerçekleşiyor. İkincisi ise daha ziyade genel sekreterler seviyesinde olacak. 28 Mayıs'a kadar olan süreçte her iki

komite üyelerinin hepsini, yani yaklaşık 25 ülkeyi ziyaret etmiş olacağız.

▼Nisan ayı çok önemli bir ay. Değerlendirme ziyareti yapılacak. Bununla ilgili nasıl hazırlıklar yapıyorsunuz?

▲8-9 Nisan tarihleri arasında UEFA heyeti İstanbul'a teftiş ziyaretinde bulunacak. UEFA'nın bize bildirdiğine göre iki heyet halinde geliyorlar. Teknik ve politik konularla ilgili olarak ikiye ayrılıyor. Teknik komite dosya içeriği ile ilgili araştırmalar yapmak üzere geliyor. Politik konuyla ilgilenen komite ise devlet desteğiyle ilgili konularda görüşmeler yapacak. Bu her iki toplantı için çok ciddi çalışmalar yürütüyoruz. Toplantılar İstanbul Çırağan Oteli'nde gerçekleşecek. Gerek devletimiz, gerek bizler o

toplantılarda da UEFA yetkililerini etkilemeyi başaracağız. Bu tip hazırlıkların mükemmel organize edilmesi çok önemli. Çünkü teftiş ziyaretini mükemmel organize eden bir ülke, teftiş ziyaretine gelen UEFA yetkilisine, "Bakın normalde bizim bütün organizasyonlarımız bu kalitededir" diye gizli bir mesaj vermiş oluyor. Dolayısıyla bu teftiş ziyaretinin en ufak detayına kadar tek tek planlanması çok büyük önem taşıyor.

▼Kamuoyundan alınan destek konusunda neler düşünüyorsunuz?

▲Tabii ki Türkiye gibi bir futbol ülkesinde ve genç nüfusa sahip ülkede hiçbir zaman kamuoyu desteğinden şüphemiz olmadı. Kamuoyumuz tamamıyla bizim arkamızda. Aslında birçok daha enteresan projeye çok daha

heyecanlı, çok daha Türkiye'yi kapsayan, kamuoyuna yönelik projeler hayata geçirilebilir. Bu çok önemli ancak şu anda bütün dikkatimiz ve ilimiz batıya kaymış durumda. 13 adet UEFA İcra Kurulu üyesinden oy almak için Avrupa'da uygulanması gereken birçok proje var. Şu anda onlarla daha çok meşgulüz. Kamuoyu desteği için çok teşekkür ederiz, ancak şu anda bütün enerjimizi lobi faaliyetlerine veriyoruz. Bir takım paydaşlarımızla görüşemediysek, nedeni bundandır. ▼Guus Hiddink'in Milli Takım Teknik Direktörü olması adaylığımızı nasıl etkiler? ▲Kesinlikle bu çok güzel bir durum. Yani zamanlama olarak çok güzel. Tam UEFA EURO 2016 kararının verilmesine 72 gün kala

UEFA İcra Kurulu'nun oy kullanacak 13 üyesi var. Her birini tek tek ziyaret etmeyi planlıyoruz. 8'ini ziyaret ettik, kalan 5 ülkeyi Nisan ayında ziyaret edeceğiz. Bir de UEFA'nın Milli Takımlar Komitesi var. Onları da tek tek ziyaret etmeyi planlıyoruz. 28 Mayıs'a kadar yaklaşık 25 ülkeyi ziyaret etmiş olacağız.

8-9 Nisan tarihleri arasında UEFA heyeti teftiş ziyaretinde bulunacak. Teknik ve politik konularla ilgili olarak iki heyet gelecek. Bu ziyaretler çok önemli. Çünkü teftiş ziyaretini mükemmel organize eden ülke, UEFA yetkilisine "Bakın normalde bizim bütün organizasyonlarımız bu kalitededir" diye gizli bir mesaj vermiş oluyor.

Guus Hiddink'in Avrupa'daki bilinirliği, Hollanda'da gazetesindeki köşe yazısı, bundan sonra bizim talep etmemiz durumunda katılacağı organizasyonlar ve yabancı basınla temasları bizim adaylığımız için çok faydalı olacak. Adaylığımız için bu gelişme çok iyi bir zamanlamada, çok iyi bir destek oldu.

28 Mayıs'ta yapılacak 30 dakikalık nihai sunumun çok etkileyici olması gerekiyor. Bu konuda çok iyi çalışmamız lâzım ki İtalya ve Fransa'dan daha iyi bir iş çıkaralım. Şu anda onu planlıyoruz. Son olarak da diğer ülkelerle temaslarımız büyük önem taşıyor. Oy verecek olan kurul üyelerinin kalbine hitap edecek söylemler yaratmaya çalışıyoruz.

Sayın Guus Hiddink'in böyle bir görevi kabul etmesi bizim için çok olumlu bir gelişme. Tabii bu Sayın Guus Hiddink'in kişiliği ile de sınırlı değil. Sanırım bu bütün Avrupa kamuoyuna, Türkiye'nin Türk futbolunu yeni bir seviyeye çıkartmak için ne kadar doğru işler yaptığını, Türkiye'nin ne kadar uzun vadeli ve enternasyonal düşündüğünü gösteriyor. Sayın Başkanımız, yönetim kurulumuz ve UEFA EURO 2016 vizyonumuzun Milli Takım vizyonumuzla örtüşmesi buradaki en büyük mesaj. Tabii bütün bunların dışında da Guus Hiddink'in Avrupa'daki bilinirliği, Hollanda'da gazetesindeki köşe yazısı, bundan sonra bizim talep etmemiz durumunda katılacağı organizasyonlar ve yabancı basınla temasları bizim adaylığımız için çok faydalı olacak. Özetlemek gerekirse, adaylığımız için bu gelişme çok iyi

bir zamanlamada, çok iyi bir destek oldu.

▼Rakiplerimizle ilgili gelişmeleri takip ediyor musunuz?

▲Tabii ki çok yakından takip ediyoruz. Hem medyadan hem UEFA üzerinden takip ediyoruz hem de İtalya ile biraz baha birebir temasımız var. Yani takip ediyoruz ama zaten bir sürpriz yok. İtalya, Fransa gibi Avrupa futbolunun devlerinden, Avrupa'nın en aktif iki oyuncusundan böyle bir organizasyon sürecinde yavaşlamaları, geri düşmeleri zaten beklenemez. Her iki ülke de kazanmak için elinden geleni yapıyor. Takip etmekle beraber şu anda çok şaşırtıcı, sürpriz bir durum yok.

▼Bundan sonra ne tip çalışmalar yapacaksınız?

▲Bu dönemden sonra üç tane çok önemli olay var. Bir tanesi

bahsettiğim 8-9 Nisan tarihleri arasında yapılacak olan teftiş ziyaretinin çok iyi geçmesi. İkincisi 28 Mayıs'ta yapılacak olan nihai sunum. 30 dakikalık çok etkileyici bir sunum olması gerekiyor. Aday olan her ülke bu sunumu gerçekleştirecek. Bizim bu konuda çok çok iyi çalışmamız lâzım ki İtalya ve Fransa'dan daha iyi bir iş çıkaralım. Şu anda onu planlıyoruz. Son olarak da diğer ülkelerle temaslarımız büyük önem taşıyor. Oy verecek olan kurul üyelerinin kalbine hitap edecek söylemler yaratmaya çalışıyoruz. Bundan sonra bütün enerjimizi bu üç faaliyete vereceğiz. Hedefimiz, dikkatimizi dağıtmadan bu üçünü muhteşem şekilde yapmak.

▼Türkiye'nin şansı nedir?

▲Bu tip adaylıklarda o kadar çok farklı yönden bakılabiliyor ki, her şeyi söylemek mümkün. Bazı açılardan Türkiye'nin şansı çok

yüksek ama bazı açılardan da rakiplerin şansı çok yüksek ve dediğim gibi rakiplerimiz de çok zorlu. Normal şartlarda üç adayın olduğu bir yarışta herkesin şansı yüzde 33'tür. Ancak İtalya ve Fransa gibi çok favori ve çok güçlü ülkelerin karşımızda olmasından dolayı sanki biraz daha düşük, yüzde 20 ile başladık gibi algılanabilir. Ama çok yoğun çalışmalarla ve bu işi çok ciddiye alarak şansımızı yüzde 33'e yükselttiğimizi düşünüyorum. Şu an itibarıyla şansımız yüzde 33'ten fazladır demek doğru olmaz. Ancak bence Türkiye'nin İtalya ve Fransa gibi dev ülkelerle eşit şansa sahip olması Türkiye Futbol Federasyonu'nun bir başarısı olarak görülmeli. Birçok alanda İtalya ve Fransa'nın seviyesine yükselmeye çalışırken adaylığımızın bu düzeyde olması bence çok gurur verici, güzel bir gelişme.

2016 Avrupa Şampiyonası adaylığı çerçevesinde Mahmut Özgener başkanlığındaki TFF heyeti oy hakkı bulunan UEFA Yönetim Kurulu üyeleri ile UEFA Milli Takım Müsabakaları Komitesi üyelerini ziyaretlere ay içerisinde devam etti. TFF Heyeti, Şubat ayı sonunda ve Mart ayı boyunca yaptığı ziyaretlerde Litvanya Futbol Federasyonu Başkanı Liutauras Varanavicius, Malta Futbol Federasyonu Başkanı Joseph Mifsud, Almanya Futbol Federasyonu Başkanı Theo Zwanziger, Romanya Futbol Federasyonu Başkanı Mircea Sandu, İsrail Futbol Federasyonu Başkanı Avraham Luzon, Slovakya Futbol Federasyonu Başkanı Frantisek Laurinec ve Ukrayna Futbol Federasyonu Başkanı Grigoriy Surkis ile bir araya geldi. Mahmut Özgener başkanlığındaki heyet İsrail'in Tel Aviv kentinde düzenlenen UEFA Kongresi'ne de katıldı. Toplantılarda Türkiye'nin adaylık projesi UEFA Yönetim Kurulu üyelerine detaylı biçimde aktarılıyor. Ziyaretler bu ay da devam edecek.

Lobi faaliyetleri devam ediyor

Yaşayan efsane

Francisco Varallo

Dünya Kupası'nın ilk finali bundan tam 80 sene önce, yani 1930'da oynandı. Uruguay ile Arjantin arasındaki o final maçında forma giyenlerden sadece bir tanesi bugün hayatta ve tam 100 yaşında. Dünya Kupası tarihinin yaşayan efsanesi Arjantinli Francisco Varallo, döneminin futbol anlayışıyla ilgili oldukça çarpıcı şeyler anlatıyor. Bazılarına "Demek ki o zamanlar öyleymiş" diye şaşırıyorsunuz, bazılarına da "Aslında o günden bugüne hiçbir şey değişmemiş" diyorsunuz.

FIFA World'dan Çeviren: **Hasan Cemali**

1930'da Uruguay'da düzenlenen ilk Dünya Kupası'ndan bu yana uluslararası futbol önemli değişiklikler geçirdi. Uruguay ile Arjantin arasında oynanan 1930 finalinde 80 yıl önce forma giyen Francisco Varallo, o finalden hayatta kalan tek futbolcu olma sıfatını taşıyor. Günümüze değin dünya futbolunun geçirdiği gelişmeleri dile getiren Varallo "O zamanlar bir çocukum" diyor. Bugün ilk Dünya Kupası'nı gören veya "oyndım" diyen hemen hemen hiç kimse yok gibidir. Arjantin Millî Takımı'nın futbolcusu Francisco Varallo ise Montevideo'da oynanan 1930 Dünya Kupası finalini unutuyor. İki ay önce 100. yaşına basan Varallo, Centenario Stadı'nda ev sahibi Uruguay'a 4-2 yenildikleri tarihi finalde henüz 20 yaşındaydı. Bu Dünya Kupası'ndan sonra formasını giydiği Buca Juniors ile muhteşem bir sekiz yıl geçirdi. Kulübünün profesyonel tarihinde tüm zamanların en golcü oyuncusu unvanına erişti. 210 maçta rakip fileleri 181 kez havalandıran Varallo'nun bu rekoru, günümüzün golcüsü Martin

Palermo tarafından 2008'de tarihe gömüldü. Eski nesil Varallo'dan söz ederken sert şutlarından, gol sezgisinden ve iyi huyundan bahseder. O kadar eli açıktır ki, futbol anılarını, objelerini, resimlerini söyleşi yapanlara, hayranlarına dağıttığı için kendisiyle ilgili geçmişten hemen hemen hiç bir şey kalmamıştır. Elindekiler çok yakın geçmişle ilgili arta kalanlardır. Kızı, babasının oldukça eli açık olduğunu açıklarken, "Her şeyi elinden çıkardı. Röportaj için gelenlere resimlerini, arkadaşlarına formalarını verirken kaçırmadı. Boca Juniors müzesine verecek hiçbir şeyi kalmamıştı" diyor. Şimdi gelin sözü yaşayan efsaneye bırakalım ve FIFA dergisinin sorularına verdiği cevaplara göz atalım.

▼İlk Dünya Kupası ile ilgili anılarınızdan söz edebilir misiniz?

▲Bir rüyanın gerçekleşmesi gibi bir şeydi bu. Arjantin olağanüstü iyi ve güçlü bir takımdı. Dünya Kupası başlamadan iki ay önce ancak bir kez giymiştim milli formayı. Küçüktüm. O zamanlar futbolun ustaları olan Luis Monti, Manuel Ferreira, Guillermo Stabile gibi hayranı olduğum oyuncularla aynı takımda oynamanın mutluluğunu tatmışım.

O tarihlerde takımı yöneten çalıştırıcıların sözü pek geçmezdi. Deneyimli, isim yapmış futbolcular on biri oluştururdu. İlk kez milli formayı giydiğim Fransa maçı öncesi takımımızın

kaptanı Ferreira'ya nasıl oynamam gerektiğini sorduğumda, "Bildığın gibi oyna, istediğini yapmakta serbestsin" demişti. Sonuçta her şey iyi olmuş, beklenen futbolumu oynamıştım. **▼Arjantin'in ilk Dünya Kupası'nı kazanma umudu son 45 dakikada bitmişti.**

▲Şili maçında dizimden sakatlanmıştım. Yarı finalde ABD'ye karşı forma giymemişim. Finalde oynayabilmek için iyileşmem beklenmişti. Finalde oynamam gerekiyordu. Oynamam ama ağrılar içinde. Oynamam gerekmişti. İkinci yarı sancılardan ayağımı hissedemez olmuştum. On kişi kalmıştık. İlerleyen dakikalarda iki oyuncumuz daha sakatlanınca sekiz kişi ile mücadele etmek zorunda kalmıştık. Uruguay bizi yenmişti. Sekiz oyuncu on bire karşı ne yapabilirdi ki?

▼Geçen seksen yılda futbolda birçok gelişmeler yaşandı. Sizin zamanınızda çalışma ve beslenme nasıldı, örnekler misiniz?

▲1930'larda haftada en fazla üç kez idman yapardık. Bense ayrıca zorlar, kendimi geliştirmek için çalışırdım. La Plata'dayken parkta koşar, Buenos Aires'de ise Boca'nın sahasında özel idmanlar yapardım. Sağlıklı kalmak için geçtiğim yıllara kadar bu tür çalışmalara aralıksız devam ettim. Sürekli hareketlilik benim neşe kaynağımdı. Benim zamanımda beslenme uzmanları yoktu. Bize tavsiye edilen salamlı sandviç yemememizdi. Ben daima iyi ve doğru beslenirdim. Arjantin'in tipik geleneksel yemeği olan eti daima

tercih etmişimdir. Maçlardan önce de yerdim. Takım arkadaşlarım yemek konusunda şaşkınlıklarını gizleyemeyerek "Nasıl oluyor da bizden daha çok yiyorsun? Bu sana oynarken sıkıntı vermiyor mu?" derlerdi. Ben de "Yemezsem gol atamam" derdim. Oysa yediğimiz yemek sağlıklıydı ve bu da bize enerji veriyordu. Ne sigara içiyorduk ne de alkol alıyorduk. Karbonatlı içkiler yoktu. Makarna ise o denli revaçta değildi. İyi gıda almış olmalıyım ki hâlâ dişlerim sapasağlam. Genetik olarak dayanıklı olduğum bir gerçek. Şişmanlamadım, kilolarım olmadı ve daima sıırım gibiydim. Futbolculuk kariyerim boyunca medical check-up'tan geçmedim. Bugün ise tıp çok ilerledi. Sakatlıklara çareler buluyor. Uruguay'daki Dünya Kupası'nda başıma gelen sakatlıktan kurtulmam o kadar kolay olmamıştı. Oldukça sıkıntı çekmişim iyileşinceye kadar. Bugün ise ameliyatlardan sonra çabucak iyileşip sahalara dönebilmeyorlar. Sanki sihirli değnek değmiş gibi. **▼Futbolcunun yaşam tarzı nasıldı?**

▲Orta halli bir aileden geldim. Üç kardeşten biriydim. Hiç bir zaman fakirlik çekmedim. Okumak için her türlü imkân ve fırsat sağlanmıştı. Tatil gibi bir kavram yoktu. Geçmişte insanlar ya kent dışındaki yeşil alanlara gider veya Buenos Aires'te tiyatro ve galerilere itibar ederlerdi. Ben bir sahil kenti olan Mar del Plata'ya gitmeyi adet haline getirmiştim.

O tarihlerde antrenörlerin sözü pek geçmezdi. Deneyimli, isim yapmış futbolcular on biri oluştururdu. İlk kez milli formayı giydiğim maç öncesi kaptan Ferreira'ya nasıl oynamam gerektiğini sorduğumda, "Bildığın gibi oyna, istediğini yapmakta serbestsin" demişti.

Orta halli bir aileden geldim. Hiç bir zaman fakirlik çekmedim. Okumak için her türlü imkân ve fırsat sağlanmıştı. Sırf yüzmek için 400 kilometrelik tozlu yolda seyahat etmeyi göze almıştım. Denizde yüzmeye bayılıyordum. Bir de hızlı araba sürmeyi çok severdim.

Benim zamanımda futbolcu o kadar önemli değildi. Babam futbolcu olmamı hiç bir zaman istemedi. Arkadaşlarımla futbol oynadığımı bir görsün, çekip alırdı beni sahadan. Biraz para kazanmaya başlayınca ailem futbola başka gözle bakmaya başladı.

Ünlü tango şarkıcısı Carlos Gardel ile ahbaplık kurdum. Birlikte boy gösterdiğimiz gecelerde, Buenos Aires'in ikonik bulvarı Corrientes'te tüm ilgiyi üzerimizde toplardık. Fakat tanınmış olmak özel hayatımızı hiç bir vakit engellememişti. Kimse bizi gazete sütunlarına taşımazdı.

Bir süre antrenörlük yaptım ama ailemin ısrarı üzerine bıraktım. Daha sonra kızım Teresa'nın şu anda başında bulunduğu loto bayiliği acentesini kurdum. Bugünkü gibi yüksek kazançlar sağlayamıyorduk. Hayatım boyunca çalışmak zorundaydım.

Sırf yüzmek için 400 kilometrelik tozlu yolda seyahat etmeyi göze almıştım. Denizde yüzmeye bayılıyordum. Boca'da oynarken elime geçen biraz parayla bir araba satın aldım. Hızlı sürmeyi çok severdim. Mar de Plata'ya varmek dört saatimi alır. 80 yaşına kadar araba kullandım ve fren yapmadığım için frenlerinin yıpranmadığı bir gerçek. Çünkü o yıllarda trafik bugünkü gibi seyrek görülürdü uzun yollarda.

▼Seyahatlerinizden biraz söz eder misiniz?

▲Futbol sayesinde seyahat yapma fırsatını buldum. İlk kez New York'ta kar gördüm. Yurtdışında katıldığımız bir turdu bu. Kafile ikiye ayrılmıştı. Bir kısmı Avrupa'ya giderken benim bulunduğum grup ABD, Meksika ve Küba'ya yöneldi. Seyahatler o denli sık değildi. İlk Avrupa'ya çıkışım 1998'de gerçekleşti. Fransa'daki Dünya Kupası öncesi FIFA'nın davetlisi olarak Monaco'nun yakınındaki sahil kenti Bordighera'ya gittim. Güzel bir yerdin ancak girdiğim deniz Mar del Plata'daki gibi güzel değildi. Her taraf kayalıktı.

▼Sosyal hayatta futbolcuya hangi gözle bakılırdı?

▲Benim zamanımda futbolcu o kadar önemli değildi. Star olmak ayrıcalıktı ama bu da çok enderdi. Babam futbolcu olmamı hiç bir zaman istemedi. Arkadaşlarımla futbol oynadığımı bir görsün, çekip alırdı beni sahadan. Oysa amcalarımdan biri bu konuda beni destekleyerek yerel bir kulüp olan 12 de Octubre'ye yazdırmıştı. Biraz para kazanmaya başlayınca ailem futbola başka gözle bakmaya başladı. Boca Juniors, Arjantin'in en tanınmış kulübüdür. Burada oynamanın bir ayrıcalık olduğunu gördüm. Ülkenin ileri gelen simalarının dikkatini çeker olmuştu. Ünlü tango şarkıcısı

Carlos Gardel ile ahbaplık kurdum. Boy gösterdiğimiz gecelerde, ıslık ıslık Buenos Aires'in ikonik bulvarı Corrientes'te tüm ilgiyi üzerimizde toplardık. Çünkü tanınmış olmak özel hayatımızı hiç bir vakit engellememişti. Sinemalara, tiyatrolara bir film yıldızı kız arkadaşım ile giderdim ama kimse de çıkıp bizi gazete sütunlarına taşımazdı. O zaman ortam çok sağlıklıydı. Futbol hayatımı noktaladıktan sonra normal aile hayatımda mutlu oldum.

▼Futbolu bıraktıktan sonra neler yaptınız?

▲Futbolu noktaladıktan sonra antrenörlük kursuna katıldım ve bu arada da Boca veteranlar takımında oynamaya başladım. 1957 ve 1959 yılları arasında teknik direktörlüğünü yaptığım Gimnasia y Esgrima takımının kümede kalmasını sağladım. Daha sonra ailem futbula bırakmam için ısrarcı davrandı. Onların sevgi ve saygısı beni futbula bırakmaya ikna etmişti. Ancak futboldan kopmak

mümkün değildi. Arkadaş toplantılarında futbol konuşmak olağandı. Kültür-fizik hocalığı yaptığım oldu okullarda. Küçüklerin futbolunu geliştirmek için de çalışmalar yaptım. Daha sonra kızım Teresa'nın şu anda başında bulunduğu loto bayiliği acentesini kurdum. Bugünkü gibi yüksek kazançlar sağlayamıyorduk. Hayatım boyunca çalışmak zorundaydım. Kenarda birikmiş paramız yoktu. Buenos Aires'ten, adıma La Boca semtinde bir lokanta kurmak için teklif aldım. Futbolda yaptığım

isim ilgililerin dikkatini çekmişti. Para benim için daima ikinci planda kalmıştı. Futbol oynadığım dönemde İtalya'dan cazip transfer tekliflerini geri çevirmiş ve evimde kalmayı tercih etmişim. Ailemle birlikte olmaktan dolayı çok mutluydum.

▼Futbolu izliyor musunuz?

▲Golcülerini yakından izlerim. Batistuta gibi. Futbolculara önerim şudur; yarım daire çizerek tüm gücünüzle vurduğunuz zaman inanılmaz bir gole imza atarsınız. Bugün oynasaydım Batistuta tarzında olurum. Stilimiz hemen hemen aynıydı. Benimle fotoğraf çekirmek onu onurlandırmıştı.

▼Güçlü bir hafızaya sahipsiniz.

Dünya Kupası tarihinde önemizin farkındasınızdır herhalde.

▲Buralarda genç nesil bile benim kim olduğumu biliyor. İnanılır gibi değil. Fransa'dayken İngiltere, Almanya, Polonya, İsviçre'den futbol meraklılarının sevgi ve saygı gösterisiyle karşılandım. Bazıları bana hâlâ mektup yazar, hediyeler gönderir. Bu gibi unutulmaz jestler beni çok mutlu kılar. Futbola müteşekkirim. La Plata'da herkes beni tanır. Yaşlısı, genci çocuğu, beni gören selamlar. Ben örnek bir vatandaş olarak algılanırım. Yaşıma rağmen hâlâ futbol gündeminin içindeyim.

Dünya Kupası İstanbul'a geliyor

Coca-Cola, FIFA Dünya Kupası 2010 kapsamında, gelmiş geçmiş en büyük FIFA Dünya Kupası Turu'nu düzenliyor. Gittiği her ülkede büyük bir coşkuyla karşılanan, futbol fanatiklerine verdiği coşku kadar ülke gündeminde de kendine yer bulan FIFA Dünya Kupası Turu 13-15 Nisan 2010 tarihleri arasında da İstanbul'daki futbolseverlerle buluşuyor. FIFA Dünya Kupası, İstanbul'da bulunduğu süre boyunca Coca-Cola tarafından düzenlenen çeşitli etkinliklerle sporseverlerle buluşacak. FIFA Dünya Kupası için hazırlanacak etkinlik alanında sporseverler kupa ile hatıra fotoğrafı çekirme imkânına da sahip olacak. Kupaya, Kamerunlu ünlü futbolcu Roger Milla da eşlik edecek.

Mahpus damında futbol

Dünya Kupası'na ev sahipliği yapacak Güney Afrika'nın Robben Adası, ırkçı yönetimin olduğu dönemde dünyanın en kötü koşullarına sahip hapisanesine ev sahipliği yapıyordu. Sayıları 1400'ü bulan mahkûmların geleceğe yönelik umutlarının adı futboldu. Önce hapisanede bir futbol federasyonu kuruldu, ardından 8 takımlı bir lig organize edildi. Üstelik FIFA'nın bütün kuralları uygulanarak. Hakemler de kuralların öngördüğü kriterlere göre sınavdan geçirilerek seçildi. Tabii disiplin komitesi de unutulmadı. Kâğıt topraklarla hücrelerde başlayan ligin Cumartesi günleri bahçede oynanmasına izin verilmesi, hayatta kalma ve onur savaşının bir ölçüde kazanılması anlamına da geliyordu.

Mustafa Taha

Çoğu zaman futbol, "22 kişinin sahada oynadığı bir oyun" olarak nitelendirilse de yaşanan bazı örnekler bize, futbolun bir oyundan daha fazlası olduğunu gösteriyor. Tıpkı Güney Afrika'nın Robben Adası'nda 1960'lı yıllarda yaşananlarda olduğu gibi. Robben Adası, Güney Afrika'nın Cape Town şehri açıklarında bir ada. Onu farklı kılan özelliği Güney Afrika'daki iktidarda ırkçı yönetimin olduğu dönemde dünyanın en kötü koşullarına sahip hapisanesine ev sahipliği yapmasıydı. Nelson Mandela hapisanede geçirdiği 30 yılın ilk 18'ini Robben Adası'nda yaşadı. Robben Adası sadece Mandela'ya değil, farklı etnik, siyasal, sosyal geçmişe sahip insana da ev sahipliği yaptı. Sayıları 1400'ü bulan bu insanların tek suçu "beyaz yönetimin" şiddet eylemlerine, yaptıkları gösteriler ve konuşmalarıyla tepki koymuş olmalarıydı. Yıllarca en kötü koşullarda Robben Adası'ndaki hapisanede yaşayan bu insanların geleceğe yönelik umutlarının adı futboldu. Kendi özgürlüklerinden daha çok, Güney Afrika'nın özgürlüğü için savaşan hapisanede mahkûmları, farklı etnik ve siyasal görüşe karşın aynı amaç doğrultusunda toplayan, futbol topu ve o topun peşinde oynanan oyundu. Robben Adası'nın hapisanesinde hayata bağlanmak için bir futbol ligi kurulması fikri ortaya atıldı. Başlangıçta ilginç gelen bu fikir zamanla kabul gördü. Sekiz takımdan oluşacak

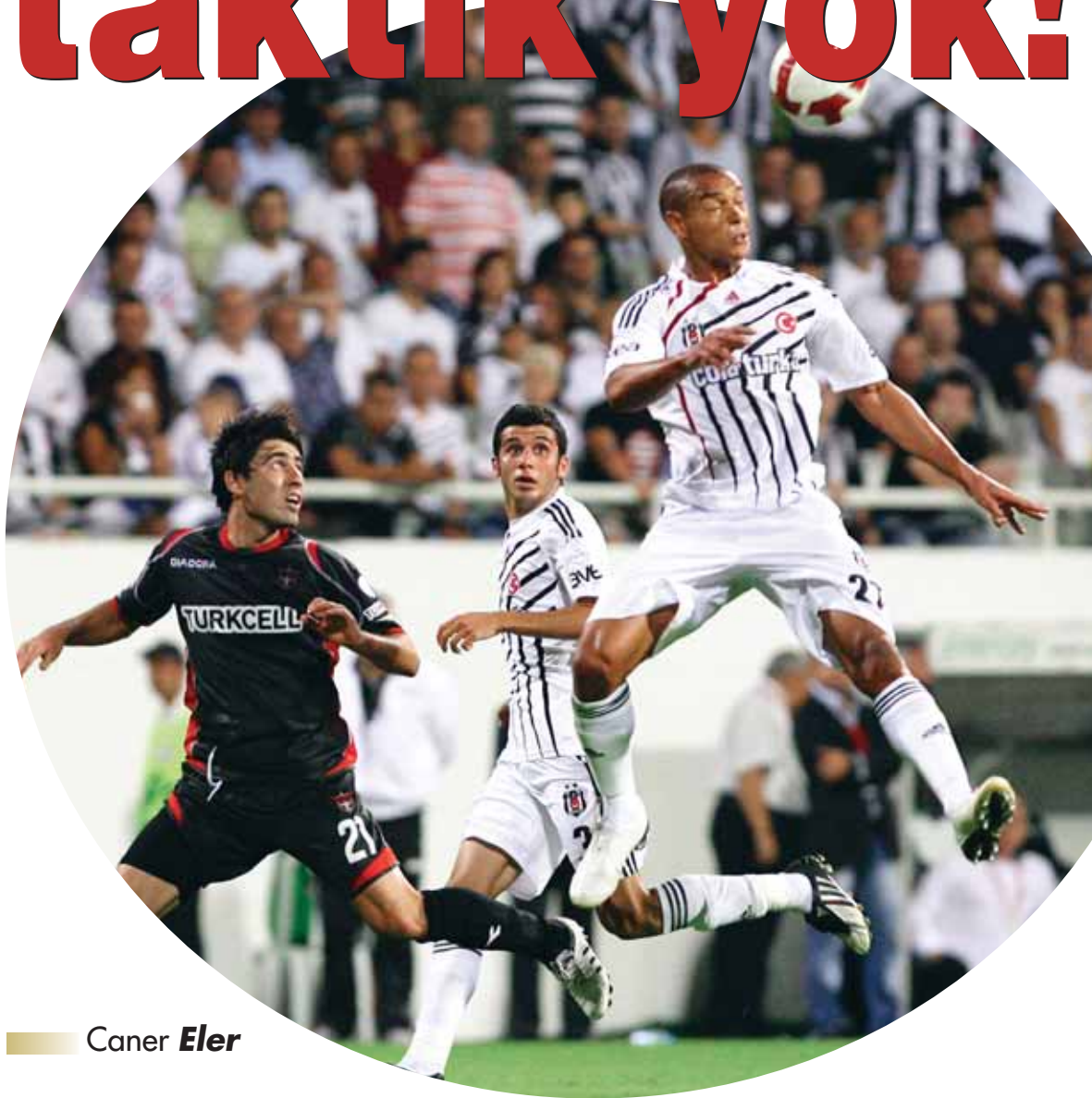
bu ligde inanılması güç bir şekilde FIFA'nın futbol oyunu için ortaya koyduğu bütün kurallar uygulanacaktı. Bunun için öncelikli olarak ligin yönetiminden sorumlu Makana Futbol Federasyonu kuruldu. Hapisane içerisinde kurulan bu federasyon, FIFA tarafından resmen tanınmıştı. Fikstürler FIFA'nın kuralları çerçevesinde yapıldı. Takımların yöneticileri birbirlerine resmi mektuplar yazarak fikstürün şekillenmesi sağlandı. Hakemler yine hakem kitapçığının öngördüğü kriterlere göre maçları yönetecekti. Ama öncelikli olarak hakem olunması gerekiyordu. Bunun için FIFA'nın kural kitapçığından yararlanılarak hakem sınavı yapıldı. Sınavı geçenler hakem oldu. Yine futbolculara cezaların verilmesi için bir disiplin komitesi oluşturuldu. Her maç sonrası kart gören futbolcuların cezaları bu komite tarafından veriliyordu. Herkes elinden gelen çabayı göstererek profesyonel bir futbol ligi oluşturulması için uğraşıyordu. Hem de dünyanın en kötü koşullarına sahip hapisanelerinden birinde;

futbol gerçekten umuttu. Futbol insanların hayata bağlanma araçlarından biri, belki de en önemlisi olmuştu bu harika Cape Town manzaralı hapisanede. Elbette kolay olmadı futbol liginin kurulması ve maçların

oynanması. İlk başlarda mahkûmlar hücrelerinde gizlice yaptıkları kartonlar, kâğıt parçaları ve paçavralarla yaptıkları topları kullanarak futbol oynuyordu. 1965'te ise hapisane yönetimi mahkûmların Cumartesi günleri bahçede futbol oynamalarına izin verdi. Bu, hayatta kalma ve onur savaşının bir ölçüde kazanılması anlamına da geliyordu. O dönemde 20 yaşında olan ve Robben Adası'ndaki hapisanede on yıl geçiren Lizo Sitoto, futbolun hayatını kurtardığı inaniyor. Robben Adası'nda bir şey düşünemediklerini söyleyen Sitoto, futbolun hapisanede mahkûmlara düşünme ve konuşma şansı verdiğini belirtiyor. Güney Afrika Cumhurbaşkanı Jacob Zuma hem futbolcu hem de hakem olarak Robben Adası'ndaki hapisanede futbol kariyerine sahip isimlerden biri. Robben Adası'nda yaşananlar futbolun insanların etnik, siyasal ve sosyal açıdan farklılıklarını ortadan kaldıran ve onları tek bir potada eriten ender paylaşım noktalarından biri olduğunu bir kere daha gösterirken, başta güvenlik sorunları olmak üzere çok sayıda tartışmanın gölgesinde FIFA 2010 Dünya Kupası'na ev sahipliği yapacak Güney Afrika. Robben Adası'nda yaşanan bu "gerçek hikâye" Afrika'nın ve de özelinde Güney Afrika'nın Dünya Kupası'na ev sahipliği yapmaya hak kazanması için en özel sebep olsa gerek. Futbolun bir oyundan daha fazlası olduğuna ve insanları hayata bağlama amacına şahitlik eden bu topraklar, Dünya Kupası düzenlemeyi sonuna kadar hak ediyor.

Türk futbolunda taktik yok!

Caner Eler

▼Yaklaşık sekiz aydır Türkiye'desin. Türk futbolu için muhtemelen daha belirgin fikirlerin oluşmuştur bu sürede. Türk futbolunu dünya futbolunda nerede konumlandırabilirsin? Biz Türkler genelde teknik olduğumuzu düşünürüz, sen nasıl görüyorsun? "Teknik kapasitemiz, taktiksel zekamız" senin bakış açından nasıl? İtalyan futbolunda taktiksel zekânın çok önemli olduğunu da düşünürsek...

▲Bir kere Türkiye artık önemli futbol ülkelerinden biri, bunu söylemek lâzım kesinlikle. İtalya ile karşılaştırdığım zaman ise Türkiye liginin fiziksel açıdan daha zor şartlar sunan bir lig olduğunu söyleyebiliriz. Ancak ülkenizde fiziksel yapı ne kadar güçlüyse, düşünsel oyun ve taktiksel içgüdü o kadar az işin

içerisine katılıyor da diyebilirim. Fakat tüm bunların arasında en vahim taraf Türk futbolunda taktik yok. Yani ekol olarak bunun eksikliği gözüküyor.

▼Genelde Türk defans oyuncularının ve defans kurgusunun temel probleminin yan toplar ve duran toplarda yerleşim problemleri, taktiksel problemler olduğu söylenir. Sen bu konudaki eksikliğinizi ne derecede görüyorsunuz?

▲Bunlar tabii ki antrenmanla aşılabilecek, antrenmanla geliştirilecek noktalar. Örneğin köşe vuruşu pozisyonunda uygulayabileceğiniz iki defans opsiyonunuz var. Birincisi, alanı savunursunuz. Bunun için hafta boyunca sürekli tekrar yaparak çalışmak durumundasınız. Çünkü bu sayede herkesin nerede olacağını bilmesi gerekir. İkincisi ise adam adama markaj şeklinde savunmanızı

kurgularsınız. Eğer adam adamayı tercih ediyorsanız, artık orada bireysel olarak güçlü olan, daha az hata yapan kazanacaktır. Ancak Türk futbolunda bunun eksikliğinin temele inilerek çözülmesi gerekiyor. Bunlar sonradan çalışarak gelişir dediğim gibi. Ancak genç Türk futbolculara bunu temelden öğreterek, bu konudaki eksikliklerin giderilmesi çok daha önemli.

▼90'ların sonundan bu yana devam eden kariyerinden önemli takımlarda oynadın. Birçok önemli teknik adamla çalıştın. Marcello Lippi'den Cesare Prandelli'ye, Luciano Spalletti'den David Moyes'e kadar. Şimdi de Mustafa Denizli ile çalışıyorsun. Bu teknik adamlar içinde futboluna ve kariyerine en çok etki eden, gelişimine en fazla katkısı olan hangisi; özellikle de teknik direktör oyuncu ilişkisi anlamında?

İtalya ile karşılaştırdığımda Türkiye ligi fiziksel açıdan daha zor şartlar sunuyor. Ancak liginizde fiziksel yapı ne kadar güçlüyse, düşünsel oyun ve taktiksel içgüdü o kadar az işin içerisine katılıyor. En vahimi ise Türk futbolunda taktik yok.

Örneğin köşe vuruşu pozisyonunda ya alanı savunursunuz ya da adam markajı yaparsınız. Bunlar sonradan çalışarak gelişebilir ancak genç Türk futbolculara bunu temelden öğreterek, bu konudaki eksikliklerin giderilmesi çok daha önemli.

Biz İtalyanların en büyük sıkıntısı muhafazakârlık. Çünkü biz hâlâ kendimizi dünyanın en iyi futbolunu oynayan ülkesi, İtalyan kulüplerini de dünyanın en iyi kulüpleri olarak görüyoruz. Gerçeği inkâr edip çarpıtarak sıkıntının temelini inemiyoruz.

İtalya'da ısınma hareketlerinden hemen sonra bir antrenör sizleri alarak takımdan ayrı savunma kurgusu üzerine yoğunlaşmanızı sağlar. Türkiye'de defansif taktik üzerinde benim takımım dışında çok durulduğunu gözlemlemiyorum.

▲Öncelikle bugüne kadar çalıştığım her teknik direktörden futboldan zevk almayı öğrendim. Hepsi bana ayrı şekillerde bu zevki nasıl yaşayabileceğimi gösterdi. Elbette her yeni teknik direktör bana birçok futbol unsuru konusunda yol gösterdi, ben de onlardan kariyerimi, futbolumu daha da ilerletebilmek anlamında sürekli yeni şeyler öğrendim. Fakat yıllar ilerledi ve artık toy bir futbolcu ya da çocuk değilim; 30-31 yaşında bir futbolcuyum. Bu büyük tecrübeyi ve futbol sahası içinde sakin kalmayı, panik anında çözüm bulma gibi yetilerimi çalıştığım teknik adamlardan aldığım yardımlarla sağladım.

▼İçlerinde senin için çok daha özel olan bir isim var mı? ▲Saha içinde bana en çok katkıyı vermiş olanlar Prandelli ve Spalletti

Hani derler ya "Savunmacı transfer edeceksen çamurdan olsun ama İtalyan olsun" diye, Ferrari'ye de ilk geldiğinde çok yakından tanımayanlar o gözle bakmıştı. Serie A menşei bakımından kariyerli bir futbolcunun geldiği ortadaydı. Bazı tereddütler de yok değildi. Lâkin o bize farklı yönleri olduğunu, özellikle de oyun alanı içerisinde katı İtalyan sertliğini uygulamadan da defans yapılabileceğini gösterdi. O sahadayken Beşiktaş'ın savunmada bambaşka oynadığı söyleniyor artık. Soyadı gibi oynadığı söyleniyor: Zarif ama tatlı sert. Şimdi taraftarın en sevdiği isimlerden biri. Sempatik tavırlarıyla röportaj sırasında bizi de etkileyen İtalyan oyuncu, tecrübesini, bakış açısını sözcüklere yansıtmaya çalıştı.

Matteo Ferrari

diyebilirim.

İtalyanların sorunu muhafazakârlık

▼İtalyan futbolu denince akla ilk olarak savunma gelir. Bu kökenden ve özellikle de Helenio Herrera ile uygulanan Katenacço'dan bu yana uzanan bir gelenek. Ancak son yıllarda, kulüpler düzeyinde İtalya, Avrupa'da çok zorlanıyor ve üst noktalara gidemiyor. 2006'da milli takım düzeyinde Dünya Kupası kazanılsa da Milan, Inter, Juventus gibi kulüplerin rakiplerinden çok kolay ve fazlaca gol yiyen Şampiyonlar Ligi performansları ortada. Eskisi gibi iyi savunmacılar çıkarmakta sorun mu yaşıyor İtalyan futbolu?

▲Açıkçası ben sorunun temelinde defans olduğunu düşünmüyorum. Biz İtalyanların en büyük sıkıntısı muhafazakârlık. Çünkü biz hâlâ kendimizi dünyanın en iyi futbolunu oynayan ülkesi, İtalyan kulüplerini de dünyanın en iyi kulüpleri olarak görüyoruz. Oysa İngiliz takımlarına bakıldığında her sene bir İngiliz takımı Şampiyonlar Ligi'nde final

oynuyor. Ben bir İtalyan olarak artık olaylara biraz objektif ve dışardan bakmak gerektiğini düşünüyorum. İtalya'da çoğu kişi hâlâ bizden iyisi olmadığını düşünüp problemleri geçiştiriyor. Daha doğrusu gerçeği inkâr edip kendisine göre çarpıtarak sıkıntının temelini inemiyor. Kısacası ben oyuncu yetişmediğini düşünmüyorum. Çok çok yetenekli İtalyan savunmacılar yine yetişmekte, sorunumuz zihniyet ve bakış açısı. ▼Kanımca bunu İtalyanların son on yılda 21 yaş altında kazandıkları Avrupa şampiyonlukları ile destekleyebiliriz. Çok iyi oyuncular çıktı bu süreçte ki sen de bunlardan birisin. Altyapı olarak önce SPAL, sonra Inter çıkışlı bir oyuncusun. Sen nasıl yetiştilin? Eskiden Baresi tarzı libero tipli oyuncular gibi mi, yoksa futbolun son dönemdeki değişimiyle çizgi defans tarzıyla mı eğitildin?

▲Ben küçük yaşlarda altyapılarda yetişirken bir ön libero gibi, yani tam ön libero gibi olmasa da biraz defansın ön tarafında oynayan bir futbolcuydum. Eski libero tarzına daha yakındım. 90'ların sonunda Inter'e gittiğim zaman ise artık

çizgi defansla oynamaya başladım ve kendimi ona göre geliştirmeye başladım. Çünkü 90'ların sonunda artık libero kavramı ortadan büyük ölçüde kalkmıştı. Ben de kendimi yeni sisteme adapte ettim ve bu şekilde geliştirdim.

▼İngiltere'de de bir sezon oynadın. Orada daha farklı bir mental yapı olduğunu biliyoruz. İngiltere, İtalya ve Türkiye'yi savunma anlayışları bakımından nasıl değerlendirirsin?

▲Öncelikle dediğiniz gibi İngiltere ve İtalya'daki futbol sistemlerinin birbirinden çok farklı olduğunu belirtmek lâzım. İtalya'da savunma oyuncularını bir hafta boyunca idmanlarda sadece savunma çalışır. Isınma hareketlerinden hemen sonra bir antrenör sizleri alarak takımdan ayrı savunma kurgusu üzerine yoğunlaşmanızı sağlar. İtalya'da defansın kurgulanması her zaman ön plandadır. Temel prensip defans oyuncusunun savunma yapması gerekliliğidir. Başka bir şey düşünmesi çok arzu edilmez. İngiltere'de ise durum biraz farklı. Orada tüm takım aynı idmanı yapar, defans için özel bir program düşünülmez. İngiltere'de çok daha hızlı bir

futbol oynanır ancak defansif anlamda taktiksel ayrıntıların İtalya'daki kadar üzerinde durulmaz. Bence bu açıdan biraz da Türkiye'ye benziyor. Çünkü Türkiye'de de defansif taktik üzerinde benim takımım dışında çok durulduğunu gözlemlemiyorum.

▼**Bu bağlamda kendini en başarılı gördüğün lig hangisi?**

▲Net bir şekilde İtalya diyebilirim. Zaten sadece sekiz aydır Türkiye'deyim ve İngiltere'de de sadece bir sezon oynadım ki bunun da büyük bölümünde sakatlıklarla boğuştum. İtalya'da çok uzun bir süre oynadığım için tabii ki cevabım İtalya. Parma'da geçirdiğim ilk sezon ve Roma'da geçirdiğim iki sezon en iyi sezonlarımı diye düşünüyorum. Roma'dayken kupayı da kaldırmıştık.

▼**Defansta diğer birçok mevkie oranla iletişim çok daha önemli. Aynı dili konuşabilmek veya ortak bir dil yaratabilmek... Everton'a gittiğinde dil sorunu yaşadığın şeklinde haberler çıkmıştı. Türkiye'ye geldiğinde de benzer sıkıntılar yaşandı mı?**

▲Burada öyle bir sıkıntı yaşamadım, çünkü takımla uzun bir sezon öncesi hazırlık dönemi geçirme şansını yakaladım. İngiltere'de ise neredeyse transferimden bir kaç gün sonra maça çıkmak zorunda kalmıştım ve evet bahsettiğiniz sıkıntılarla karşı karşıya kaldım. İngilizcem de o zamanlar şu anki kadar iletişime izin veriyordu ne yazık ki. Burada da İngilizcesi iyi olmayan ya da bilmeyen oyuncular var elbette, ancak futbolun ortak bir dili olduğu da yadsınamaz. Bazen bir bakış, bazen bir göz teması bile savunmada nasıl hareket edeceğinizi size anlatır. Bizim takımda da bu geçerli.

▼**Yine de savunmada yanında daha çok yer alan Sivok'un daha önce İtalya Ligi'nde oynaması, seninle aynı dili konuşabilmesi bir avantaj sağlıyordur.**

▲Tabii ki onunla çok iyi bir ikili oluşturduğumuzu düşünüyorum. Onun İtalya'da oynamış ve bu futbolu tanımış olması önemli. Saha içinde birbirimizle İtalyanca konuşmamız ve birbirimizi iyi anlamamız da önemli ki, ligin en başarılı savunmasını ortaya çıkardık sonuç itibarıyla.

▼**Beşiktaş taraftarı için çok özel bir oyuncusun. Son on yıllık döneme bakarsak bir Pascal Nouma, bir İlhan Mansız gibi bu taraftarın sembol isim haline getirdiği oyunculardan biri konumuna geldin. Beşiktaş taraftarı takımın kötü gittiği ve on iki puan geriyeye düştüğü dönemde bile seninle büyük bir sevgi bağı kurdu. Bu süreç senin için nasıl gelişti ve daha önce oynadığın kulüplerden birinde böyle bir bağ kurmuş muydun?**

▲Ne Inter'de ne Roma'da ne de başka kulüplerde oynarken böyle bir ortam yaşamadım. Belki örnek vermem gerekirse geçtiğimiz sezon Genoa'da taraftarla bir hayli uyum içineydik, ancak asla buradaki gibi değildi. Burada artık nasıl diyeyim, bir kan uyuşmasıydı belki de, daha ikinci ya da üçüncü maçında taraftarlar çokuyla adımı bağırıyordu. Bu beni çok mutlu etti, aynı zamanda çok da gururlandırdı. Takımda size böyle bir oyuncu gözüyle bakılıyorsa, omuzlarınıza daha da büyük bir sorumluluk yükleniyor doğal olarak. Ama bu durum benim için negatif bir unsur değil. Çünkü ben her zaman sahada en iyisini yapmaya çalışırım. Yaptığımı da düşünüyorum. Benim

için Beşiktaş taraftarı çok özel, onlara ve bu sevgiye layık olmaya çalışıyorum.

Rakibe saygı duymak gerek

▼**CSKA Moskova maçında ve Ali Sami Yen'deki 3-0'lık Galatasaray maçından sonra rakip takımı tebrik ettiğini, alkışladığını gördük. Hatta CSKA maçından sonra tek başına orta alanda durup CSKA'lı futbolcuları alkışladım. Bunun hakkında ne söylemek istersin?**

▲Bunun saygıyla alâkalı bir durum olduğunu düşünüyorum. CSKA eşleşmelerine bakıldığında bizi iki maçta da yendiler ve çok az şans verildikleri bir gruptan yollarına devam edebildiler. Ben de bu başarılarından dolayı onları alkışladım. Galatasaray maçı da bunun bir benzeri. Biz 3-0 yenmişlerdi ve çok iyi bir futbol ortaya koymuştuk. Fakat bu “Siz bizden iyisiniz” anlamına gelmez, “Siz bizden bugün daha iyiydiniz ve hak ettiniz” anlamına gelir. Kesinlikle saygıyla alâkalı bir durum.

▼**Ferrari'li Beşiktaş ve Ferrari'siz Beşiktaş kavramlarını yaratan bir performans ortaya koyuyorsun. Çünkü Ferrari'nin oynadığı maçlarda takım 0.8 civarı gol yerken, Ferrari'siz savunmanın 1.5 gole yakın bir ortalamayla oynadığını görüyoruz. Savunma takım olarak yapılır, gol de takım olarak atılır gibi bir görüşe sahip olduğuna da biliyoruz ama senin de mutlaka ortaya koyduğun bir etki var gibi. Bunu nasıl değerlendirirsin?**

▲Evet, bu tip istatistikler olduğunu biliyorum. Diyalog ve iletişimle alakalı olduğunu düşünüyorum. Defanstaki bütün arkadaşlarımla büyük uyum içindeyim. Onlara elimden geldiğince maç içerisinde moral vermeye, özgüven kazandırmaya çalışırım. Maça adapte olmalarını sağlamak için uğraşırım. “Ben senin için de savaşıyorum, arkamı kolluyorum” duygusunu onlara vermeye çalışıyorum. Ben sahadayken onların daha rahat olduğunu görüyorum. Şunu da eklemek isterim; Genoa'ya gelmeden önce Genoa'nın ligin en kötü defans hatlarından birine sahip olduğu söyleniyordu. Akabinde geçen sezon ben oynarken takımın sınıf atladığı ve ligin en kaliteli savunmalarından biri haline geldiği vurgulandı. Ben ayrıldıktan sonra şimdi Genoa savunması yine ligin en kötü defans hatlarından biri. Bu tam olarak neden bilmiyorum ama bir etkim olduğu aşikâr. Aynı zamanda ben maça fazlasıyla konsantre olduğum için yanımda oynayan oyuncuları da maça fazlasıyla entegre edip, onların da daha az hata yapmalarını sağlıyorum sanırım.

▼**İtalyan savunma oyuncularının çok sert bir yapısı var, genelde haşın savunma yaptıklarını söyleyebiliriz. Örneğin Materazzi... Sen daha farklısın ve sertlikten ya da faullerden ziyade sezgilerle ön plandasin. Bunu nasıl değerlendiriyorsun?**

▲Öncelikle Materazzi'nin çok farklı bir oyuncu olduğunu söyleyeyim. Tamamıyla fizik gücünü kullanan, sert ve başka tarza sahip bir oyuncu. Bense oyunu iyi okur, top daha gelmeden pozisyonu süzer ve ne şekilde gelişeceğini, topun nereye gideceğini sezip ona göre hareket etmeye çalışırım. Pozisyonu kafamda kurgular ve direkt topa giderim. Ancak bazıları direkt olarak pozisyona girer, artık top mu gelir, adam mı gelir belli değildir. Orada da dengesiz sertlikler olur.

▼**Savunma oyuncularının ilerleyen yaşlarla birlikte çok büyük tecrübe kazandığı ve performanslarının en iyi dönemlerini otuzlu yaşlara doğru vermeye başladığı bilinir. Sen de bu dönemdesin. Önümüzde bir Dünya Kupası var ve İtalya Milli Takımı'nda yıllardır savunma göbeğini parselleyen iki büyük yıldız Nesta ve Cannavaro artık yok. Takım bir değişim sürecinde. Sen kendini bu değişimin ve İtalya Milli Takımı'nın neresinde görüyorsun?**

▲Şu anki milli takım hocası ile bir şansım olduğunu düşünmüyorum. Tek cümle ile ifade edebilirim. Onunla hiçbir şansım yok.

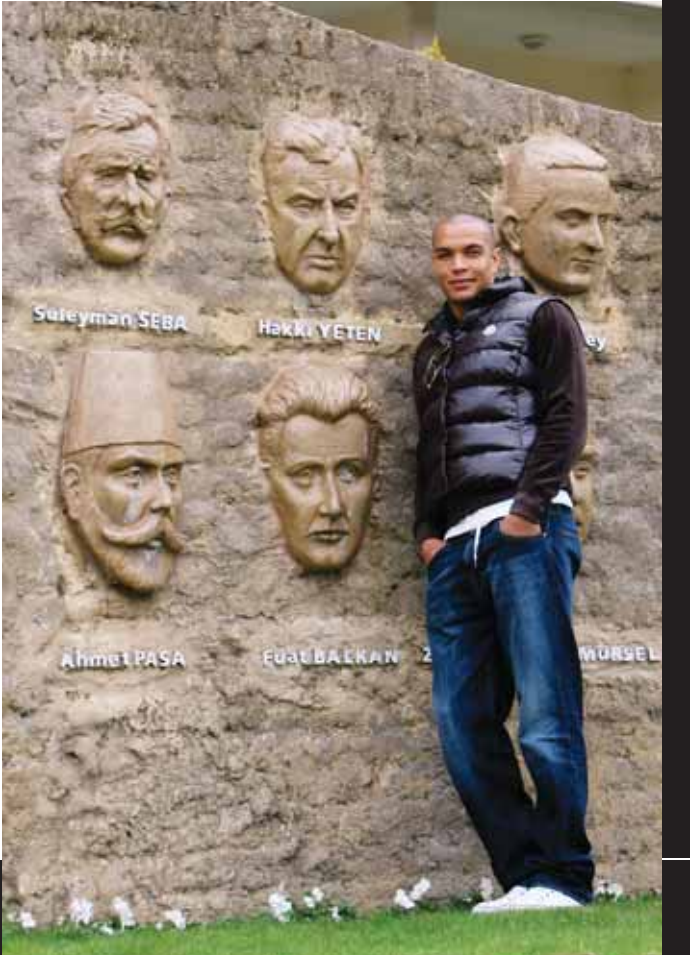
İtalya'ya dönmeyi düşünmüyorum

▼**Pekâlâ, kariyerinin devamında tekrar İtalya'ya dönüp Milan, Juventus gibi en üst seviyedeki takımlarda forma giyme planın var mı?**

▲Açıkkçası ben İtalya'daki düşünme yapısını çok sevmiyorum. O yüzden de dönmeyi düşünmüyorum. İtalya Milli Takımı'na kendi takımında 6 ay veya 1 sene forma giymemiş oyuncular çağırılabilirler. Oyuncu uzun süre kendi takımında forma giymeyip sadece iki maçta oynatılıyor ve ardından İtalya Milli Takımı'nda 90 dakika görev yapıyor. Bence bu büyük bir

Etkilendiğim şeylerin başında İstanbul geliyor. İstanbul öyle bir şehir ki, isterseniz tarihi ve doğal güzelliklerini bir turist gibi gezebilir, isterseniz de sık bir restoranda arkadaşlarınızla güzel bir yemek yiyebilirsiniz. Burada yaşamak kültürel anlamda müthiş bir beslenme kaynağı.

Dünya Kupası'nda iki takımı diğerlerinden ayırıyorum; Brezilya ve İspanya. İngiltere ve Messi'li Arjantin gibi takımlar da bu yarışın içerisinde olacaklardır ama söylemiş olduğum bu iki takım bence kupanın favorileri.

adaletsizlik. Adalet çok önemli bir unsur futbolda. Bakın, İtalya'da en iyi takım hiçbir zaman en iyi oyunculardan kurulu olanı değildir. Siz ne kadar iyi oynarsanız oynayın, ne kadar büyük bir çıkış gösterirseniz gösterin, eğer önünüzde hatırlı futbolcu varsa her zaman o sahada olacaktır. O futbolcu 6 aydır sakat bile olsa, siz o 6 ay boyunca en iyi performansınızı göstermiş bile olsanız formanın sahibi yine o olacaktır. Oysa ben rekabeti seven bir oyuncuyum. O hafta kim iyiyse onun oynaması taraftarıyım ve bir oyuncu başarılıysa, oturmuş düzeni değiştirilmesini anlayamıyorum. Örnek vermek gerekirse; ben Roma'da oynarken bir dönem çok iyi bir çıkış yakalayıp takımın devamlı oynayan oyuncularından biri haline gelmişim. O dönemki teknik direktörümüz Luciano Spalletti bir gün medyaya, “Ferrari benim için çok önemli bir futbolcu, onun antrenman disiplinine hayranım. Çok iyi oynuyor ve benim için değişilmez bir savunmacı” demişti. Ancak Şampiyonlar Ligi maçları başladığında yine diğer iki oyuncuyu tercih etti. Açıkkçası basının mı, taraftarın mı baskısından çekindi bilmiyorum. Fakat o gün anladım ki, ben ne kadar iyi oynarsam oynayayım ne yaparsam yapayım önümdeki iki oyuncu döndüklerinde formayı benden alacaklardı. (Chivu ve Mexes)

▼**Buna “Hak edenin değil de daha pahalı ve ünlü olanın tercih edilmesi” diyebilir miyiz?**

▲Roma'daki üçüncü sezonumda çok başarılı bir performans sergiliyordum. O dönem takımda bulunan Christian Chivu'dan da Philippe Mexes'ten de daha başarılıydım. O dönemler herkes, “Artık Matteo Ferrari Roma'nın as futbolcusudur” demişti. Çünkü bunu hak ediyordum. Ancak onlar Chivu ve Mexes'ti. Roma'daki son sezonumda bana 4 senelik kontrat teklif ettiler ancak reddettim. Çünkü Roma taraftarlarının bazı seçilmiş futbolcuları vardı. Lâkin ben seçilmişlerden biri değildim. Dolayısıyla o oyuncuların oynamaları yönünde baskı oluşturuyorlardı. İstatistiklere bakıldığında hem Chivu'dan hem de Mexes'ten daha başarılı olmama rağmen bu oyuncuların arkasında kaldım. Ayrıca İtalya'da bir yabancı hayranlığı da var. Inter'e bakın, neredeyse bir tane bile İtalyan futbolcu göremezsiniz.

▼**İtalyan futbolcular genellikle İtalya dışında futbol oynamayı tercih etmiyor. Yurtdışında futbol oynamanın kendi milli takımlarına seçilmeleri konusunda dezavantaj yaratabileceğini düşündüklerini biliyoruz. Senin yurtdışına çıkman milli takım kariyerine olumsuz bir etki yapar mı?**

▲Bunun doğru bir saptama olduğunu söylemem lâzım. Yurtdışında milli takımda forma giyebilecek on tane oyuncu varsa maalesef bir veya iki tanesi milli takıma çağırılıyor. Bunun nedeni biraz da “Biz en iyiyiz, öyleyse en iyisi bizim ligimizde oynayandır” mantığı. Ben zaten milli takım hayali kurarak Beşiktaş'a transfer olmadım. Çünkü geçtiğimiz yıl Genoa'da oynarken istatistiksel olarak İtalya'nın en iyi beş defans oyuncusundan biriydim. Bu şartlarda bile çağırılmıyorsam, bu teknik direktörle bir milli takım hayali kurmanın anlamsızlığını görüp Beşiktaş'a transfer oldum.

▼**“İyi değil” diye nitelendirildiğin Genoa defansındaki Domenico Criscito milli takıma seçilirken senin tercih edilmediğini de biliyoruz.**

▲Evet. İşte İtalya böyle bir yer. Kariyerimde bu hep böyle oldu. Genoa'da 20 maç beraber oynadığım Salvatore Bocchetti A milli takıma seçildiğinde bana geldi ve “Teşekkür ederim, senin sayende seçildim” dedi. Ben Genoa'dan ayrılıp Beşiktaş'a geldim ve artık Bocchetti milli takımda değil.

▼**Bunun bir başka örneğinin de Tomas Sivok olduğunu söyleyebiliriz. Senden önce sadece aday kadroda yer bulan savunmadaki ortağın, şimdi Çek Milli Takım savunmasının temel direği olmuş durumda.**

▲Sivok için çok mutlu olduğumu söylemem lâzım. O bunu benimle oynamasa da hak eden bir futbolcu. Ancak benimle birlikte oynayan bütün oyuncular kendi performanslarının en üst seviyesine çıktı. En iyi milli takımlarda yer alıyorlar. Mexes'in Fransa Milli Takımı'nda esamisi okunmuyordu. Benimle birlikte oynamaya başladı, ardından milli takıma çağırıldı. Ben takımdan ayrıldım, Mexes yine milli takım kadrosundan uzak kalmaya başladı.

▼**Bir kafa topu mücadelesinde takım arkadaşın Michael Finke'le sansız bir şekilde çarpışarak uzun bir süre forma giyemedin. Takımdan ayrı kaldığın o günleri nasıl değerlendiriyorsun?**

▲Takımdan ayrı kaldığım o süreçte çok kötü günler geçirdim. Çünkü benim gibi adalele gücüyle oynayan sporcular için geri dönüşler her zaman zordur. Formda kalmak için antrenman yapmak, maça oynamak zorundasın. Ben iki ay boyunca maça çıkamadım. Takıma dönüşüm Galatasaray maçıyla oldu ama o maçta sahaya çıktığımda kendi kendime “Ben bu değilim” dedim. Çünkü o kadar ara verince döner dönem kendinizi bulamıyorsunuz. Kayseri maçıyla bir toparlanma dönemine girdim ve her geçen gün eski formumu yakaladığımı söyleyebilirim.

▼**Son döneme baktığımızda Avrupa'nın beş büyük liginden Türkiye ve Yunanistan'a kariyerli futbolcuların transferinde bir artış olduğunu görüyoruz. Maddi gerekçeleri bir kenara bırakırsak, senin Türkiye'yi tercih etmekteki faktörler nelerdi?**

▲Dürüstçe ifade etmek gerekirse 30 yaşına gelmiş bir futbolcu için Beşiktaş'ın yapmış olduğu teklif reddedilemezdi. Zaten geçtiğimiz sezon Genoa'da oynarken kafamda değişiklik planları kurguluyordum. Kariyerimin bu döneminde yeni bir heyecan, yeni bir ülke benim için çok cazipti. Genoa'da hem takım olarak hem de bireysel olarak çok başarılı bir sezon yaşadım. Ancak ne kadar da başarılı olsanız, oynadığınız takım Genoa. Ulaşabileceğiniz nokta aşağı yukarı belli. Bu şartlardaki bir futbolcunun önünde iki seçenek belirir. Ya Real Madrid gibi çok büyük bir takıma gitme imkânının oluşur ya da farklı bir arayışa girip kendinizi yeni sulara yelken açarken bulursunuz. Siz de takdir edersiniz ki Genoa'da oynadıktan sonra Real Madrid'e transfer olmanız çok rastlanan bir olay değil. Diğer taraftan Beşiktaş'ın kendi liginin son şampiyonu ve devamlı şampiyonluk için mücadele veren bir takım olması, Şampiyonlar Ligi'nde boy gösterecek olması benim için çok önemli detaylardı. İtalya'da Genoa'yla ne kadar başarılı olursanız olun, maalesef şampiyon olamıyorsunuz. Beşiktaş'ta ise durum farklı. Hem Şampiyonlar Ligi'nde mücadele etme şansınız var hem de ligin önemli şampiyonluk adaylarından birisiniz. İtalya'daki misyonumu doldurduğumu düşündüğüm için farklı ülke, farklı kültür ve farklı insanların cazibesi ağır bastı diyebilirim.

İstanbul bambaşka bir şehir

▼**Kültür demişken, Türkiye'de kültürel olarak nelerden etkilendin? Harry Kewell'in sıkı bir baklava fanatığı olduğunu öğrenmiştik mesela.**

▲Evet, Kewell gibi benim de etkilendiğim yemekler oluyor mutlaka. Ancak etkilendiğim şeylerin başında İstanbul şehri geliyor. Bana göre İstanbul'un Milano, Paris, New York, Londra gibi

şehirlerden hiç bir eksiği yok. Hatta tam tersine içerisinde hepsinden biraz barındıran bir sentez gibi adeta. İstanbul öyle bir şehir ki, isterseniz tarihi ve doğal güzelliklerini bir turist gibi gezebilir, keyfini çıkarırsınız, isterseniz de şık bir restoranda arkadaşlarınızla güzel bir yemek yiyebilirsiniz. Astoria, Kanyon ve İstinye Park gibi yerlere gidip nefes alıp biraz eğlenebilirsiniz. İstanbul'un bu bağlamda benim için çok çekici bir şehir olduğunu söyleyebilirim. Burada yaşamak benim için kültürel anlamda müthiş bir beslenme kaynağı.

▼**Seni son dönemde Efes Pilsen'in maçlarında görüyoruz. Bildiğimiz kadarıyla Kaya Peker'le de arkadaşlığınız var. Bir İtalyan futbolcuyla bir Türk basketbolcunun bu arkadaşlığı insanlara enteresan geliyor. Basketbol sevgisi nereden kaynaklanıyor, Kaya Peker'le nasıl tanıştınız?**

▲Basketbolu çok seviyorum. Fırsat bulduğumda NBA maçlarını da takip ediyorum. Şüphesiz Euroleague de çok önemli bir basketbol organizasyonu. Bulduğum şehirde oynamakta olan bir Euroleague maçı ve benim bu maça gitme şansım varsa bu şansı değerlendiririm. Kaya Peker'le tanışmam ise biraz tesadüf eseri oldu. Bir gün arkadaşlarımla bir restoranda yemek yerken Kaya da orada bulunuyordu. Konuşma fırsatımız oldu ve akabinde arkadaşlığımız gelişti. Bugüne kadar Kaya'nın davetlisi olarak üç Efes Pilsen maçına gittim. Hepsinden de büyük keyif aldığımı söyleyebilirim.

▼**Efes Pilsen-Montepaschi Siena maçında İtalyan temsilcisi faul atarken ısıklayan taraftarlara katıldığınız söyleniyor...**

▲(Gülüyor) Hayır. Ben Efes Pilsen taraftarı değilim. Basketbolseverim.

▼**Futbola Ferrara kentinde SPAL altyapısında başladığını biliyoruz. Daha sonra Inter, Lecce, Bari, Parma, Roma, Everton ve Genoa gibi takımlarda oynadın. Sempatı duyduğun veya taraftarı olduğun bir takım var mı?**

▲Babam Inter taraftarı olduğu için çok küçükken Inter taraftarıydım. Ancak profesyonel olarak futbol oynamaya başladıktan sonra hayatımda taraftarlık diye bir kavram kalmadı. Artık hangi takımda oynuyorsam o takımın taraftarıyım. Doğduğum yer olan Ferrara ise Bologna yakınlarında bir kent ve

onlarla yaşanan rekabetten dolayı oradan çıkan kimse Bologna kulübünü sevmez. Ancak ben onu dahi aştım diyebilirim.

▼**İtalyan futbolunun son beş senesine baktığımızda ciddi bir değişim görüyoruz. Lig dengesinin değişmesi, şike skandalı ve takip eden süreçte gelen bir Dünya Kupası... İtalyan futbolunun bu son 5-6 senelik sürecini nasıl değerlendiriyorsun?**

▲En büyük değişimin maddi konularda olduğunu söyleyebilirim. Çünkü Inter, İtalya'da en fazla paraya sahip olup bunu da fazlasıyla harcayan bir takım. Massimo Moratti sağ olsun. Milan ve Juventus'un düşüş ve sorunlar yaşadığı bu dönemde Inter maddi gücünü kullanarak gücüne güç kattı. Zaten bu son 5 senenin Inter dominasyonunda geçtiğini görüyoruz. Bunun teknik direktör veya farklı bir organizasyon sonucu gerçekleştiğini de düşünmüyorum. Bunun tek gerekçesi kulüpler arasındaki maddi uçurum. Örneğin ben Roma'da oynarken takım halinde inanılmaz bir performans sergilemiştik. Ancak o harika performans bizi ancak lig ikincisi yapmaya yetti. Çünkü onlar bizden hep bir adım öndeydi. Kadrolarından, şampiyon olabilecek üç takım oluşturabiliyordunuz. Bunlar Serie A'da çok önemli avantajlar.

▼**İtalya Federasyonu ve kamusal kurumlar ülke futbolunun durumunu, statların mevcut halini, aksaklıkları düzeltmek için Euro 2016'yı düzenlemeye aday oldu. Bir diğer aday da bildiğin gibi Türkiye. Türkiye'de oynayan bir İtalyan futbolcu olarak bu adaylıkları nasıl değerlendiriyorsun?**

▲Her iki ülke halkı da futbolu çok

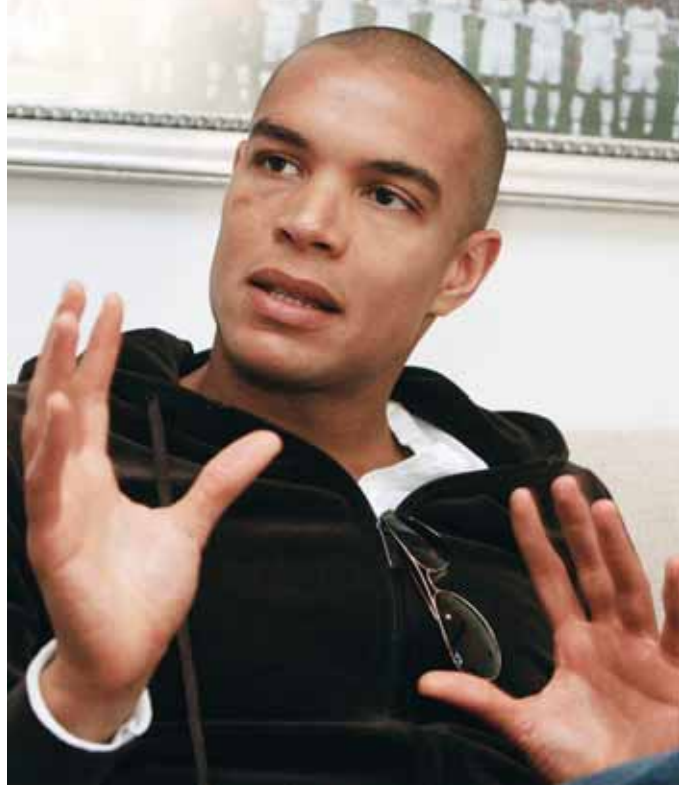
seven halklar. İtalya da kazansa, Türkiye de kazansa çok mutlu olacağımı söyleyebilirim. Adaylık sürecinin iki ülkenin de futbol ortamına katkıda bulunacağını düşünüyorum. Özellikle Türkiye'nin futbol alanındaki gelişimini göz önüne alırsak, bu denli büyük bir organizasyonun bu gelişim sürecine katkıda bulunacağı da açık. Ancak İtalya'nın da Türkiye'nin de işinin kolay olmadığını söyleyebilirim.

Böyle bir organizasyona ev sahipliği yapmak, en başta stadyumların tekrar gözden geçirilmesine ve yeni stadyumlar inşa edilmesine yol açacaktır. Türkiye için bunun gerekli olduğunu düşünüyorum. Çünkü Türkiye'deki stadyumlar oldukça eski ve elden geçmesi şart.

▼**Türkiye'de genel olarak futbol organizasyonunu nasıl yorumluyorsun?**

▲Genel anlamda iyi bir futbol organizasyonu olduğunu söyleyebilirim. Stadyumlara giden taraftarların içinde buldukları organizasyondan çok büyük keyif aldıklarına inanıyorum. Ancak her ülkede ve her organizasyonda bir takım sıkıntılar olabiliyor. Geçtiğimiz haftalarda Diyarbakır'da yaşanan olayları izledim. Kesinlikle çok üzüldüm. Ancak bu olaylar ne ilk defa oluyor ne de son defa. Ne yazık ki dünyanın her yerinde meydana gelebilen olaylar. Şüphesiz, bazı şeylerin birilerinin ölümünün ya da yaralanmasının beklenmemesi gerekiyor. Bu düşünce tarzının artık dünya futbolundan uzaklaştırılması lazım.

▼**Özellikle yoğun olarak İtalya, İspanya ve İngiltere'de son dönemde ırkçılığın kanayan yaralardan biri olduğunu biliyoruz. İspanya'da Eto'o, İtalya'da Mario Balotelli gibi siyahî futbolcuların bazı şikâyetleri oldu. İtalya'da Verona'nın kent olarak bu konuda sabıka dosyasının kabarık olduğunu biliyoruz. Lazio taraftarının kendi siyahî futbolcularıyla yaşadığı problemler de**

ortada... Türkiye'de ırkçılıkla ilgili bir sıkıntı yaşadın mı?

▲Türkiye'de kesinlikle böyle bir sıkıntı yaşamadığımı söyleyebilirim. Burada olduğum için çok şanslıyım. İtalya'da ise durum biraz farklıdır. Özellikle Verona tespitiniz çok doğru. Yıllar önce Inter formasıyla Verona taraftarının karşısına çıktığımda bir takım ırkçı tezahüratlara maruz kalmıştım. Ancak ne gariptir ki, iki hafta önce aynı stadyuma İtalya Milli Takımı formasıyla çıktığımda aynı insanlar beni alkışlıyorlardı. O zaman anladım ki bana yaptıkları o ırkçı tezahüratların sebebi, üzerimdeki Inter formasıydı. İtalya'daki her ne kadar bazı sosyal temellere dayansa da takım fanatikliği de işin içerisine giriyor. Bazı olayları takım fanatikliğiyle ilişkilendirebiliriz diye düşünüyorum. Ancak yine de çok can sıkıcı ve sizi futboldan soğutan olaylar. Siyahî olduğum için İtalya'da zaman zaman bu konuda sıkıntı çektiğim de bir gerçek. Ancak diğer birçok ülkeye göre İtalya'dakinin temelleri çok derinde değil.

▼**Yazın oynanacak Dünya Kupası'nda İtalya'nın şansını nasıl görüyorsun bir turnuva takımı olarak? Sence kupanın favorisi kim?**

▲İtalya İtalya'dır. Her zaman şampiyona takımı olmuşlardır ve eminim yine iyi şeyler yapacaklar. Ancak "Favorin İtalya mı?" sorusuna olumlu cevap vermem de mümkün değil. Dünya Kupası'nda iki takımı diğerlerinden ayırıyorum; biri Brezilya, diğeri de İspanya. Fabio Capello'nun yönetimindeki İngiltere ve Maradona'nın yönetimindeki Messi'li Arjantin gibi takımlar da bu yarışın içerisinde olacaklardır ama söylemiş olduğum bu iki takım bence kupanın favorileri. ▼**Hem felsefe hem de olay itibarıyla Zidane mı Materazzi mi?** ▲Yorum yok (Gülüyor). Bir şey söylememe gerek yok kanımca.

Kulüpler borç batağında

UEFA'nın 2008 yılının finansal raporlarını baz alarak Avrupa kulüp futbolunun genel görünümüne ilişkin hazırladığı "The European Club Footballing Landscape" isimli raporda çok çarpıcı veriler göze çarpıyor. Avrupa'nın üst liglerinde top koşturan 732 kulüpten gelen finansal tablolar ışığında hazırlanan rapora göre kulüpler ciddi bir borç batağında. Kulüplerin banka ve diğer borçlar toplamı 18.2 milyar euroya yaklaşıyor. Bu borçları karşılayacak yeterli aktif varmış gibi görünmekle birlikte, bu aktiflerin önemli bir kısmının sabit varlıklardan oluşması, toplam borçlanma karşısında takımların bonservis bedelleri üzerinden toplam tutarlarının ancak 4.4 milyar euro civarına ulaşabilmesi, doğal olarak bu borçlanmanın nedenlerinin de sorgulanmasını gerektiriyor.

Tuğrul Akşar

UEFA 2008 yılının finansal raporlarını baz alarak Avrupa kulüp futbolunun genel görünümüne ilişkin 2009 yılında "The European Club Footballing Landscape" isimli bir rapor yayımladı. UEFA Kulüp Lisanslama Kriterleri'nin benchmark olarak alındığı ve Avrupa'nın üst liglerinde top koşturan 732 kulüpten gelen finansal tablolar ışığında hazırlanan rapor beş bölüme oluşuyor. İlk bölüm tamamıyla kulüp lisanslamaya ayrılmış ve kulüplerin lisanslama karşısındaki son durumlarını inceliyor. İkinci bölüm ulusal bazda liglerin yapısını, kulüplerin genel görünümünü, stat durumlarını, kulüplerin mülkiyet durumlarını, ortalama seyirci sayılarını ve son yıllardaki seyircinin eğilimlerini irdeliyor. Üçüncü bölüm ise kulüplerin 2008 verilerine göre finansal profillerini ele alıyor. Kulüplerin gelir dağılımlarını ve bu gelirlerin kaynaklarını sorguluyor. Yine Avrupa'da kulüp futbolunun yarattığı parasal gelirlerin Avrupa'nın en üst düzey kulüpleri ile diğer büyük, orta, küçük ve daha küçük kulüpler arasındaki dağılımlarını eş düzeylerde analize tâbi tutuyor. Dördüncü bölümde de Avrupa kulüp futbolunun 2008 yılında oluşan maliyetleri ve kârlılıkları mukayeseli analiz ediliyor ve Avrupa'da kulüplerin genel maliyetleri ve operasyonel kârlılıkları masaya yatırılıyor. Son bölümde ele alınan konu ise Avrupalı kulüplerin sahip oldukları varlıkları ile borç ve yükümlülüklerinin (assets and liabilities) değerlendirilmesi. Kulüplerin kendilerini nasıl fonladıkları ve özkaynak yapıları bu bölümün ana konusunu oluşturuyor. Şimdi biz özetle raporun ele aldığı konulardan önemli olanlarına başlıklarına bir göz atalım.

1. Kulüp Lisanslama

- 2009 yılında UEFA'dan lisans alan kulüp sayısı 1300.
 - 2004-2009 arasında 53 lokal federasyon, kendilerine yapılan başvuruların %81'ini uygun bulmadı.
 - 2009 yılında UEFA Avrupa Kupası'nda mücadele etmeye hak kazanan ancak UEFA Kulüp Lisanslama sistemine uygun kriterlere sahip olamadıkları için bu kupada mücadele edemeyen kulüp sayısı 6.
- 2. Stadyumların Mülkiyetleri**
- Statların %65'i belediye veya devlete ait olup, kulüplere kiralanıyor.
 - Kulüplerin sahip oldukları toplam stat sayısı 608'e ulaşırken; mevcut statların sadece %17'sinin kulüplerin mülkiyetinde olduğu görülüyor. Yani statların %83'ü kulüplerin mülkiyetlerinin dışında yer alıyor.
- 3. Genel Finansal Sonuçlar**
- 654 kulüp tüm istenilen finansalları gönderdi.
 - Rapora konu 732 kulübün 2008'deki toplam gelirleri 11.5 milyar euroya ulaştı.
 - Bu tutar bir önceki yıla oranla %10.6'lık bir artış ifade ediyor.
 - 732 kulübün toplam maliyetleri 12.1 milyar euroya ulaşmış durumda.
 - 2007-2008 arasında pariteden dolayı kulüplerin maliyetlerindeki artış oranı %11.1.
 - 732 kulübün 2008'de toplam zararları 578 milyon euro olup 600 milyon euroya yaklaşıyor.
 - Kulüplerin 388'inin (%53'ü) geliri giderlerinden büyükken, %22'sini oluşturan 161 kulübün gelirleri ise giderlerinden küçük. Kalan 183 kulübün (%25) ise gelir ve giderleri birbirine eşit.
- 4. Rekabetçi Denge**
- En yüksek gelire sahip 10 kulübün ortalama transfer ve ücret harcamaları toplam gelirlerinin %99'una karşılık geliyor.
 - Avrupa'da yaratılan naklen yayın gelir pastasının %88'i "Beş Büyük

- Lig'e gidiyor.
 - Lokal liglerde en yüksek gelire sahip kulüplerin ücret ve maaş maliyetleri, gelirlerinin yarısına karşılık geliyor.
- 5. Ücret ve maaşlar**
- 732 Avrupalı kulübün 2008'deki kriterlere sahip olamadıkları için bu kupada mücadele edemeyen kulüp sayısı 6.
 - Paritedeki değişim oyuncu ücret ve maaşlarının kulüplere olan maliyetlerini %18.1 artırdı.
 - Gelirlerinin üzerinde maaş ve ücret harcaması yapan kulüp sayısı 57.
- 6. Genel Olarak Finansal Pozisyon**
- Rapora giren 732 kulübün toplam aktifleri 2008'de 20 milyar euroya ulaşmış durumda.
 - Söz konusu 732 kulübün toplam pasifleri ise 18.2 milyar euro civarında.
 - Rapordaki 732 kulübün bankalara olan ticari borçları toplamı 5.5 milyar euro düzeyinde. Bu borcun %54'ü 20 kulübe ait.
 - Kulüplerin sahip oldukları aktifler içinde stadyumlar ve diğer sabit varlıkların toplamı 5.2 milyar euroya ulaşılıyor. Bu tutarın %64'ü 20 büyük kulübe ait görülüyor.
 - Rapordaki 732 kulübün %35'inin özkaynak açığı bulunuyor. Yani bu kulüplerin mevcut varlıkları borçlarını karşılayamıyor.
 - Bir önceki yıla (2007'ye) göre, özkaynak açığı artan kulüp sayısında %44'lük bir artış söz konusu.
 - Kulüplerin toplam özkaynakları 1.8 milyar euroya ulaşılıyor.

7. Transfer Ücretleri

- Geçen yıla göre transfer edilen oyuncuların kulüpleriyle olan sözleşmelerinden kaynaklanan ücret artışları %35 civarında olup, bu kontratların tutarı 550 milyon euro.
 - Bu net tutarın 530 milyon euroluk kısmı 10 büyük kulübe ait.
 - 2008'de İngiliz ve İspanyol kulüplerinin transfer hareketlerinden kaynaklanan toplam maliyetleri 385 milyon euro civarında.
 - 2008'de Fransız ve Hollandalı kulüpler net 185 milyon euro transfer geliri elde etti.
- 8. Kulüplerin Mülkiyetleri**
- Raporda yer alan 732 kulüpten %42'sini oluşturan 307 kulübün dernek statüsünde örgütlendiği;

şirket şeklinde kurulmuş ve ortağı bulunan kulüp sayısının ise 278'e ulaştığı (%38) görülüyor.

- Söz konusu kulüplerin mülkiyet yapılarına bakıldığında, bu kulüplerden %54'ünün belirli grup veya ortak tarafından kontrol edildiği, %46'lık kalan kısımda ise kulüp kontrolünde çoğunluk hissesi bulunmadığı anlaşılıyor.

Gelirlerin liglere dağılımı

2008 finansal verilerine göre Avrupa'da üst liglerde yer alan 732 kulübün toplam gelirleri bir önceki yıla göre %4.5 civarında artarak yaklaşık 11.5 milyar euro civarında gerçekleşti. Bu gelirlerin ana kaynaklarına bakıldığında toplam gelir %36'sının naklen yayın gelirlerinden,

%25'inin reklam ve sponsorluk gelirlerinden, %22'sinin maç günü gelirlerinden ve %17'lik kısmının da ticari ve diğer gelirlerden oluştuğunu görüyoruz.

Avrupa'da 2008 Futbol Gelirleri Bileşimi

Gelirler	Milyar euro	Payı
Naklen yayın	4.1	%36
Reklam ve sponsorluk	2.8	%24
Maç günü	2.6	%23
Ticari ve diğer	2	%17
Toplam	11.5	%100

Avrupa liglerinde gelir akışlarının yapısına bakıldığında ise futbol pastasının önemli bir kısmının "Beş Büyük Lig"e gittiği görülüyor. Lig yapılanmalarına göre oluşan gelirlerin dağılımı aşağıdaki tablo ile dikkatlerinize sunuluyor.

Bu tablodan da görülebileceği üzere, toplam naklen yayın gelirlerinin %88.1'lik kısmı "Beş Büyük Lig"e giderken, %11.3'lük bölümü de Türkiye'nin de içinde bulunduğu büyük liglere dağılıyor. Yine sponsorluk ve reklam gelirlerinden oluşan pastanın %61.5'lik kısmını "Beş Büyük Lig" alırken, diğer büyük ligler ise bu gelir kaleminin %32.5'lik bölümünü kendi aralarında paylaşıyor. Kapı girişleri ve maç günü gelirlerinin ise %70'lik bölümü "Beş Büyük Lig"e, %27.6'lık kısmı da diğer büyük liglere gidiyor. Ticari ve diğer gelirlerin ise %35'i "Beş Büyük Lig"e giderken, diğer büyük ligler bu pastanın %51.6'lık kısmını kendi aralarında paylaşıyor. Toplamda tüm oluşan futbol gelirlerinin %68.5'lik kısmı "Beş Büyük Lig'e" giderken, %27.1'lik bölümü büyük liglere, %3.5'lik kısmı orta büyüklükteki liglere, binde sekizlik bölümü küçük liglere, kalan binde 2'lik kısmı da çok küçük liglere gidiyor.

Avrupa Futbol Gelirlerinin Lig Gruplarına Göre Dağılımı

Ligler	Naklen yayın	Sponsorluk ve reklam	Stat	Ticari ve diğer	Toplam
En Büyük Ligler	%88.1	%61.5	%70.4	%35.0	%68.5
Büyük Ligler	%11.3	%32.5	%27.6	%51.6	%27.1
Orta Büyüklükteki Ligler	%0.5	%4.7	%1.7	%10.1	%3.5
Küçük Ligler	%0.1	%1.1	%0.3	%2.6	%0.8
Çok Küçük Ligler	%0.0	%0.2	%0.1	%0.7	%0.2

Bu tablodan da görüleceği üzere, Avrupa'da futbol gelirlerinin %68.5'lik kısmı İngiltere, Almanya, Fransa, İspanya ve İtalya gibi "Beş Büyük Lig"de yaratılıyor. İçinde bizim de bulunduğumuz büyük liglerde üretilen futbol gelirleri ise toplam Avrupa futbol gelirlerinin %27.1'lik kısmını oluşturuyor.

Gelirlerinden daha fazla harcadılar

2008 yılında üst liglerde yer alan 732 kulüp, 11.5 milyar euroluk gelirlerine karşın toplam 12.1 milyar euroluk bir harcama gerçekleştirdi. Buna göre Avrupalı kulüpler gelirlerinden %105 daha fazla harcamada bulundu. Bu durumu aşağıdaki tablodan daha net olarak görebiliyoruz.

Avrupa'da 2008 Futbol Giderleri Bileşimi

Maliyet türleri	Milyar euro	Payı
Oyuncu Ücret ve maaş	7.1	%62
Net transfer maliyetleri	0.3	%3
Operasyonel giderler	4.4	%38
Diğer giderler	0.3	%3
Toplam	12.1	%105

Kulüpler 11.5 milyar euroluk gelirlerinin %62'lik kısmını oyuncu ücret ve maaşlarına harcarken, %38'lik bölüm de operasyonel işlerde kullanılmış.

Söz konusu rapora göre ülkemizde ise toplam gelirin %51'lik kısmı oyuncu ücret ve maaşları için harcanmış durumda.

2008 sonu itibariyle konsolide bilançolar

2008 itibariyle 732 kulüpten 631'inin gönderdiği finansallarından hareketle oluşturulan konsolide bilançoya göre kulüplerin toplam varlıklarının 20 milyar euroya, özkaynaklarının da 1.8 milyar euroya ulaştığı görülüyor. Toplam aktifler içinde en önemli varlık kalemini 5.2 milyar euroluk değeri ve %26'lık payı ile statlar ve diğer tesisler gibi sabit varlıklardan meydana gelen sabit değerler oluştururken, ikinci sırayı kulüplerin en önemli varlıklarından birisi konumundaki 4.4 milyar euroluk değeri ve %22'lik payı ile oyuncu bonservis bedelleri alıyor. 5.2 milyar euroluk sabit değerlerin 22 kulüpte yoğunlaştığı ise raporda ifade ediliyor. Kulüplerin

aynı zamanda 1.4 milyar euro civarında da mevduat, fon vb. nakit değerleri bulunuyor. Bilançonun borç ve yükümlülük kısmını oluşturan pasif tarafa bakıldığında ise en önemli pasifin 5.5 milyar euroluk ve %28'lik payı ile bankalara ve ticari kurumlara olan borçlar ve krediler olduğu görülüyor. Toplam banka borçlarının %69'luk kısmının 20 kulüpten geldiğini vurgulayan raporda, bu kulüplerden dokuzunun İngiltere'den, beşinin de İspanya'dan olduğu belirtiliyor. Banka borçlarını takip eden bir başka borç kalemini ise 4.2 milyar euroluk nominal değeri ve %22'lik payı ile kulübün başta oyunculara olan yükümlülüklerini ve diğer faaliyetlerinin gerçekleştirilmesi sürecinde borçlanılan kısa vadeli borçlar oluşturuyor. Pasifte yer alan bir diğer önemli borç kalemi de 2.2 milyar euro ve %11'lik payla kulüp sahibi, ortağı ve yöneticilerine olan borçlar.

Avrupalı Kulüplerin 31.12.2008 Tarihli Bilançoları

Kulüplerin varlıkları (Aktif)	Milyar euro	Payı
Nakit değerler	1.4	%7
Sabit değerler	5.2	%26
Futbolcu bonservisleri	4.4	%22
Diğer sabit varlıkları	3.7	%19
Transferlerden alacaklar	1.1	%6
Diğer uzun dönem varlıklar	3.2	%16
Diğer	1	%5
Toplam	20	%100

Borç ve yükümlülükleri (Pasif)	Milyar euro	Payı
Banka ve ticari kurumlara borçlar	5.5	%28
Grup ve ilgili taraflara olan borçlar	2.2	%11
Diğer kısa vadeli borçlar	4.3	%22
Diğer uzun vadeli borçlar	2.2	%11
Vergi ve yasal yükümlülükler	1.4	%7
Transferlerden borçlar	1.6	%8
Diğer	1	%5
Özkaynaklar toplamı	1.8	%9
Toplam	20	%100

edemiyor. Kulüplerin toplam özkaynakları ise 1.8 milyar euroya ulaşıyor.

Sonuç

UEFA'nın "The European Club Footballing Landscape" ismiyle yayınlamış olduğu rapor, kendi alanında bir ilki başarmış oluyor. Deloitte'un düzenlemiş olduğu gelir bazlı raporları tamamlayan bu rapor, gerçekten de çok kapsamlı bir çalışma olarak karşımızda duruyor. 732 futbol kulübünün yer aldığı ve bunlardan 631'inin finansal tablolarının temin edilmesiyle oluşturulan bu rapor, aynı zamanda UEFA Lisanslama Sitemi'nin de ne ölçüde çalıştığını gösteriyor. Aslında rapordan da anlaşılıyor ki, Avrupalı kulüpler ciddi bir borç batağında ve bu bataklıktan kurtulmaları da o kadar kolay görünmüyor. Kulüplerin banka ve diğer borçlar toplamı 18.2 milyar euroya yaklaşıyor. Bu borçları karşılayacak yeterli aktif varmış gibi

yer alıyoruz. 1 milyar euroya yaklaşan bir futbol pastasıyla hemen "Beş Büyük Lig" in arkasından gelen Turkcell Süper Lig'de hâlâ ortalama seyirci sayısının 10 binin altında olması bizi bu kapsamda Avrupa'da sekizinciliğe geriletiyor. Futbol gelirleri hemen hemen bizim yarımımız kadar olan Hollanda ve İskoçya'nın ortalama seyirci sayısında önümüze geçmesi, bize ülkemiz futbol yapılanmasında bazı şeylerin yolunda gitmediğini gösteriyor olması bakımından önemli. Yine ülkemizde sadece yedi kulübümüzün özkaynak olarak artıda olması (Bunun diğer anlamı Süper Lig'deki diğer 11 takımın özkaynak açığının olması), sportif rekabette geride kalmamak için mali ve iktisadi anlamda bir disiplin sağlanmasını zorunlu kılıyor.

Raporun diğer çarpıcı konuları ve bunlardan çıkarılacak derslere baktığımızda, Avrupalı kulüplerin gelirlerinin yüzde 30'a yakın bir kısmının bankalara olan kredi borçlarına

Bu tablo bize açıkça gösteriyor ki, kulüpler temel faaliyetlerini banka borçlarıyla finanse etme yoluna gitmiş. Banka borçlarının mevcut faaliyet giderlerini karşılamakta yetersiz kaldığı yerde ise kulüp sahibi, ortak ve yöneticilerden de borç alınma yolu seçilmiş.

Kaç kulüp özkaynak açığı veriyor?

Rapordaki verilere göre 224 kulübün özkaynakları negatife dönmüş durumda. Bu sayı raporda yer alan ve finansallarını gönderen kulüplerin %35'ine karşılık geliyor. Yani bu kulüplerin mevcut varlıkları borçlarını karşılamıyor. Ülkemizde de sadece yedi kulübün öz kaynakları artıda görünüyor. (Kulüp isimleri belirtilmemiştir.) Bir önceki yıla (2007'ye) göre, özkaynak açığı artan kulüp sayısında %44'lük bir artış söz konusu. Aynı zamanda 155 kulüp de faaliyetlerinden operasyonel kâr elde

görünmekle birlikte, bu aktiflerin önemli bir kısmının sabit varlıklardan oluşması, toplam borçlanma karşısında takımların bonservis bedelleri üzerinden toplam tutarlarının ancak 4.4 milyar euro civarına ulaşabilmesi, doğal olarak bu borçlanmanın nedenlerinin de sorgulanmasını gerektiriyor. Bu bağlamda olaya bakıldığında kulüplerin mevcut varlıklarını yeterince verimli kullanamadıkları ortaya çıkıyor. Yapılan harcamalar karşılığında üstelik bir de sportif performans yakalanamamışsa, durum bir süre sonra felâkete dönüşüyor. İşte bu anlamda UEFA'nın "finansal fair play" yapılanmasının önemi bir kez daha kendiliğinden gündeme geliyor. Ancak bu konuda hâlâ gidilecek çok yol var ve biz ülke olarak bu raporda Büyük Ligler kategorisinde

gittiğini görüyoruz. Bu borçlanmanın getireceği ilâve finansman maliyeti ise görünmeyen bir maliyet olarak karşımızda duruyor. Bu bağlamda gelirlerin yüzde 36'lık kısmını oluşturan naklen yayın gelirlerinin neredeyse tamamının banka borçlarına gittiğini burada tekrarlayalım. Yine Avrupa futbolunda giderek artan transfer maliyetleri kulüplerin kâra geçmelerinin de önündeki en büyük engel. Bu bağlamda "Beş Büyük Lig" net transfer borçlusu ligler olarak karşımıza çıkıyor. Turkcell Süper Lig de bu anlamda net borçlu liglerden birisi... Türk futbolu 2008 yılındaki transferler sonrası 15 milyon euro zarara dönmüş bir lig olarak raporda kendisine yer buluyor.

Kalem erbapları

Futbol, pek çoklarına göre bir sanattır. Sahada yaptığınız şeylerin bazıları, insanların hafızasına kazınanlar, bir yaratım sürecinin ürünü olmak zorundadır. Sanat eseri üretircesine futbol oynayanlar, kısa sürede diğerlerinden farklı bir şekilde hatırlanmaya başlarlar. Yaratıcı futbolcuların birçoğu, futbolu bıraktıktan sonra ya da hâlâ oynarken hayatın başka alanlarında da enteresan işlere imza atabiliyor. TamSaha'nın daha önceki sayılarında şarkıcılığa soyunan ya da film çeken futbolculara göz atmıştık. Bu kez sıra kalemi eline alanlarda. Özellikle otobiyografilerin futbol üzerine yazılmış kitaplar arasında hatırı sayılır bir oranda olduğunu düşünürsek, yazar futbolcuların sayısı hiç de az değil.

Kitap yazar futbolculardan bahsetmeden önce, futbolcu kaleminden çıkan kitapları iki başlığa ayırarak başlamakta fayda var. Birinci ve azınlıktaki grup, futbolcuların gerçekten büyük bir emek ve maharetle ortaya çıkardığı ve futbol dünyasının iç yüzüne ilişkin çok ilginç satırlar barındıran eserler. İkinci grup ise özellikle tek başına marka hâline gelmiş oyuncuların bir "merchandising" hareketinin parçası olarak piyasaya sürdüğü kitaplar. Tıpkı formalar, tişörtler gibi bunlar da birer metâ. Bu tip kitapların çoğunlukla futbolcunun kendisi tarafından değil, proje yazarları ve editörler tarafından yaratıldığını söylemek gerekiyor. Normalde, kitaplar insanların birikimi ve geride bıraktıklarından süzülerek yazılırken, futbol endüstrisi futbolcuları bir an önce,

popülerliklerini yitirmeden kitaplarını yazmaya zorluyor. Çünkü on sene önce Real Madrid'de oynamış bir oyuncunun forması nasıl satmıyorsa, artık sahalarda top koşturmayan birinin kitabı da ilgi görmeyebiliyor.

Tabii arkasında iz bırakmış olan az sayıdaki isim hariç. Futbolun tamamen serbest piyasa kuralınının dayattığı şekilde yaşandığı İngiltere, bu tip fabrikasyon kitaplarda da başı

Dağhan Irak

çekiyor. Liverpool ve Manchester United gibi kulüplerde şu an oynayıp da otobiyografi çıkarmamış futbolcu yok denecek kadar az. Bizim gibi, İngiliz eleştirmenler de bu kitaplara epeyce şüpheyle yaklaşıyor. Örneğin Andrew Culf, Manchester United'ın genç oyuncusu Wayne Rooney'nin otobiyografisi anlaşması hakkında şunları yazmıştı: "Rooney'nin kelimelerle arasının ne kadar iyi

olduğunu herkes biliyor. Özellikle bir Premier Lig hakemine sarf ettiği ve tabloidlerin başlığa çektiği f... kelimesiyle. Şimdi yıldız oyuncunun bu kelimenin yanı sıra 500 bin kelime daha bulması gerekecek. Çünkü önümüzdeki on iki yılda beş ciltlik otobiyografi çıkarmak için anlaşma imzaladı. Winston Churchill'in savaş sonrası yazdığı Nobel ödüllü otobiyografisinin bile altı cilt zor tuttuğunu düşünürsek, yalnızca dört senedir üst düzey futbol oynayan Rooney'nin işi zor." Aynı şekilde tüm zamanların en çok satan futbolcu otobiyografisi olan Beckham'ın "My Side"ı da benzer eleştirilerden kurtulamamıştı. İngiliz basını tarafından en iyimser tabirle "gelmiş geçmiş en zeki futbolcu olmadığı" iddia edilen Beckham'ın imzasını taşıyan ve Britanya Kitap Ödülü'ne lâyık görülen "My Side"ın aslen ünlü televizyon dizisi EastEnders'in

oyuncularından Tom Watt'a ait olduğu biliniyor. İngilizcede bu tip proje yazarları için icat edilmiş bir de isim var; "hayalet yazar." Kitapçılarda futbolcu otobiyografilerinin bulunduğu rafların da bu anlamda "perili ev"den farklı olmadığı söylenebilir. Aslında İngiliz "hayalet yazar"ların hayat hikâyesi de biyografi hâline getirilmeye oldukça müsait. 1999 yılında "Ben önceki hayatımda bir hayalet yazardım. Bunda utanılacak bir şey yok" sözleriyle başlayan John Roberts imzalı ünlü Independent makalesi, pek çok otobiyografinin nasıl hazırlandığıyla ilgili ipuçları veriyor. Roberts'in beraber çalıştığı futbol adamları ise efsane statüsünde. Manchester United efsanesini yaratan Matt Busby, tüm zamanların en "orijinal" oyuncularından George Best ve Busby'nin Liverpool şubesi Bill Shankly bu isimler arasında yer alıyor. George Best'in imzasıyla yayınlanan köşe yazılarını üç sene boyunca kaleme alan Roberts'ın ünlü futbolcunun yazarlığıyla ilgili tanıklığı özellikle dikkate değer. Roberts, Best'in kendisine çok yüklenen bir haftadan sonra yazısını kendi yazdığını anlatırken, "Gerçek Best, bizim ona haftalık olarak kattığımızdan çok daha eğlenceliydi" diyor. Anlaşılan o ki, zaten derinliği iyi bilinen Best'in yazılarını başka birine yazdırmasının nedeni vakit ve biraz da bu konuda kendine güven eksikliği. Aynı şekilde Roberts, Bill

Lilian Thuram

Jerome Rothen

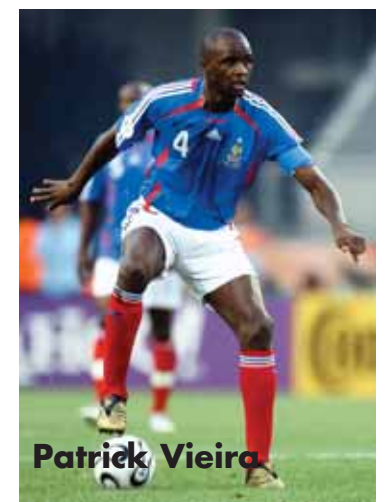
Shankly'nin de çok eğlenceli bir insan olduğundan ve kitabın herkesin beklediğinden daha az komik olmasının tamamen ünlü futbol adamının komedyenmiş gibi algılanmak istememesinden kaynaklandığından da bahsediyor. Yüzlerce futbol anısı olan Shankly'nin kitabın yazımı sırasında oldukça hasta olduğunu ve buna rağmen telefonla kendisinden yardım isteyen hiçbir teknik adamı kışkırtmadığını da belirtelim. Roberts, bu durumu Shankly'nin kendi sözleriyle açıklıyor: "Bu ülkedeki lânet olası takımların hepsini ben çalıştırıyorum." Bu örnekler şunu gösteriyor ki, hayalet yazar kullanılan futbolcuların tamamı kelimeler konusunda yetenezsiz değil. Aynı şekilde Kevin Keegan gibi belki yazarlık yeteneği fazla olmayan ama kitabın yazımı konusunda yazar kadar titiz çalışanlar da var. Ancak şunu da kabul etmek gerekiyor ki, hayalet yazar kullanmadan sporcunun kendisi tarafından yazılan kitapların yeri çoğu kez okuyucunun gözünde apayrı oluyor. Tabii hangi kitabın futbolcu, hangisinin hayalet yazar tarafından yazıldığını tespit etmek o kadar kolay değil. Kaldı ki kötü yazılıp bir editör tarafından şekle sokulan bir kitapla, futbolcunun anlattısının hayalet yazar tarafından yazıya döküldüğü bir kitap arasındaki fark da o kadar fazla değil. Mesela, Robbie Fowler'ın hayalet yazar tarafından kitaplaştırılan anılarının futbolcunun kendi mizahi kişiliğini çok iyi yansıttığı söyleniyor. Ama illa ki futbolcu tarafından yazılan kaliteli bir eser arıyorsanız o zaman Manş'ın öbür yakasına sıçramanız gerekiyor. Futbol dünyasının İngiltere'ye kıyasla daha "amatör" olduğu

Fransa, tıpkı aktör ve müzisyen futbolcularda olduğu gibi yazar futbolcular konusunda da İngiltere'ye kıyasla daha iyi bir sınav veriyor. Bunun nedenlerinden biri, Fransız oyuncuların genelde altyapı sistemlerinden daha sindire sindire gelmeleri ve büyük kulüplere açılıncaya kadar psikolojik gelişimlerini daha iyi tamamlamaları. Fransa'nın

kendine özgü koşullarında kanaat önderi özelliği kazanan futbolcuların sayısı hiç de az değil. 1998 Dünya Kupası'nı kazanan Fransa takımının daha kupa devam ederken ırkçılık karşıtı mücadelenin bayrağını açıkça taşımaya başlaması, pek çok futbolcunun, göçmenlerin ve toplumda kenara itilmiş başka kesimlerin sözcülüğüne soyunması bunun örnekleri. Durum böyle olunca Fransa'da iyi yazar futbolculara rastlamak da çok anlamsız değil. Fransa'nın sahadaki beyni Lilian Thuram, bu konuda başı çekenlerden. Zaten verdiği röportajlardan entelektüel birikimi çok net anlaşılabilen Thuram, daha yeni çıkardığı kitabıyla şimdiden kitap dünyasında da yıldızlaşmış gözüküyor. Fransız oyuncu, kendi hayatını anlatmaktansa kendisine hayatta en çok ilham verenlerin

kullanılmayan tek bir kelimenin geçmesine bile izin vermedi." Aynı şekilde Thuram'ın takım arkadaşı Patrick Vieira'nın otobiyografisi de enteresan konulara değinmesiyle öne çıkıyor. Her ne kadar Thuram'inki kadar dolu bir içeriğe sahip olmasa da özellikle Britanya ve Fransa'da ırkçılık olup olmadığına dair saptamaları ve Manchester United'a karşı olan nefretini dürüstçe ifade etmesiyle Vieira'nın kitabı da sıradan örneklerden ayrılıyor.

Bu arada şu anda Ankaragücü forması giyen ve Monaco'nun Şampiyonlar Ligi'nde oynadığı finalde büyük pay sahibi olan Jerome Rothen'in de otobiyografisinin olduğunu belirtelim. Rothen'in Zidane'dan nasıl küfür yediğiyle ilgili anısı Zizou'nun epeyce canını sıkıyordu. Türkiye'de kitap satışlarının düşüklüğünden olsa gerek, futbolcuların otobiyografi yazmasıyla ilgili bir talep çok fazla yok. Ama Pele, Diego Maradona, David Beckham gibi ünlü futbolcuların yaşam öykülerini İngilizce olarak Türkiye'de bulmak mümkün. Bu tip kitaplar, sınırlı sayıda da olsa futbolseverlere hitap ediyor. Tabii Türkiye'de otobiyografi yazan futbolcuların sayısının düşüklüğünün bir nedeni de ülkemizdeki futbolcuların

Patrick Vieira

genelde köşe yazarlığına atlıyor olması. Tabii o noktada da Türkiye'de hiç hayalet yazar kullanılmadığını söylemek hayalcilik olur. Türkiye'de yayınlanmış otobiyografiler arasında öne çıkarmamız gereken bir tane varsa, o da Jupp Derwall'in yıllar önce yayınladığı hayat öyküsü. Şu sıralar sahaflar dışındayken bir yerde bulmanın hemen hemen imkânsız olduğu "Futbol Basit Bir Oyun Değildir", Türkiye'de futbolun nereden nereye geldiği konusunda da enteresan ipuçları veriyor. Derwall'in Türkiye'deki anılarını kaleme aldığı bir kitabı daha var.

Sabrettim ve kazandım

Onur Recep Kıvrak

Futbola direkt kaleci olarak başladım ve hep öyle devam etti. Zaten küçükken atlamayı, zıplamayı çok severdim. Kaleci olmam bunun sonucu olsa gerek. Forvet olayım, orta saha olayım diye hiç heveslenmedim.

Kalecilik ve Trabzonspor denince, Şenol Güneş tartışılmaz bir isim. Onunla çalışmak gerçekten çok keyifli. Maçtan önce yaptığı konuşmalarla beni rahatlatıyor ve kendisine büyük güven duyuyorum. Her konuşmasından farklı şeyler öğreniyorum.

Türker **Tozar**

Türk futbolunun en fazla sıkıntı çektiği bölgelerden birisi kaleciler. Yabancı kalecilerin istilası altında aradan sıyrılan çok önemli isimler olsa da önemli olan devamının gelmesi. Röportajımızın konğu işte böyle bir isim. Karşıyaka'dan geldiği Trabzonspor'da Tony Sylva gibi önemli bir kaleciyi arkasında bırakarak eldivenleri eline geçirdi ve yeteneklerini sergileme fırsatını buldu. Öyle ki, Süper Lig'de arka arkaya 15 maç oynadıktan sonra A Milli Takım'ın kapıları ona ardına kadar açıldı.

▼Manisa doğumusun ancak futbola başlaman bir İzmir kulübü olan Yeşilovaspor'da oldu. Bu hikâyeyi bize biraz anlatır mısın?

▲Manisa'nın Alaşehir ilçesinde doğdum ancak ben 1 yaşındayken ailem İzmir'e yerleşti. Bu yüzden, aslında "İzmirliyim" desem yeridir. Yeşilovaspor da bizim oturduğumuz semtin, 2. Lig'de mücadele etmiş köklü bir takımıydı. 8 yaşında ilk kez seçmelerine katıldım ve başarılı olunca kulübe yazıldım.

▼Birçok kaleci aslında futbola ilk adım attığında başka mevkilerde oynar, daha sonra kalecilik özellikleri fark edilir. Sende de buna benzer bir durum oldu mu?

▲Hayır, ben direkt kaleci olarak başladım ve hep öyle devam etti. Çünkü zaten ben küçükken atlamayı, zıplamayı çok severdim. Kaleci olmam bunun sonucu olsa gerek. Forvet olayım, orta saha olayım diye hiç heveslenmedim.

▼Ailende futbola ilgilenmiş kişiler var mı?

▲Yeşilovaspor'a ağabeyimle birlikte yazılmıştık ama daha sonra zaman içerisinde futboldan koptu. Onun dışında da ailemde futbola ilgilenmiş başka kimse yok.

▼2004'te Karşıyaka'ya geldin. Bu transfer nasıl gerçekleşti?

▲Yeşilovaspor, Süper Amatör Küme'de mücadele ediyordu. Ben de 14 yaşındayken kaleyi koruyordum. Kütahya'da 3. Lig'e terfi maçları oynuyorduk. İlk turu geçtik

ancak ikinci turda penaltılarda elendik. Bu yükselme maçları sonrasında birçok teklif gelmeye başladı. Galatasaray, Gençlerbirliği ve Gaziantepspor benimle ilgilenen kulüpler arasındaydı. Ama ben tercihim Karşıyaka'dan yana kullandım. O zaman tabii yaşım küçük, hocam Metin Küçükkoğulları'nın da yönlendirmeleri etkili oldu. "Senin için en hayırlısı Karşıyaka olacak" dedi. Sonuçta İzmir'de ön planda olan iki kulüpten, Göztepe ve Karşıyaka'dan bir tanesini seçmiş oldum. Zaten amatörlükten profesyonelliğe bir geçiş yapıyordum ve "Hayır" diyecek durumda değildim.

▼Karşıyaka-Vestel Manisaspor arasında 21 Mayıs 2005 tarihinde

Sabretmek gerçekten önemli bir erdem. Eğer sabırlı olmasaydım, devre arasında ya da sezon sonunda takımdan ayrılmak için bir çaba gösterseydim, belki de şimdi bulunduğum noktaya hiç gelemezdim. Daha çıkacağım çok basamak olduğunu da biliyorum.

Broos Trabzon'u tanııyordu, oyuncularla iletişimi de verimli şekilde kuramadı. Şenol Hoca'nın futbolcularla diyalogu üst seviyede. Herkesin derdini dinler, ona göre çözümler üretir. Rekabet de gerçekleştirdiğimiz çıkışın arkasında yatan faktördü.

Yabancı kalecilere gösterilen tolerans, maalesef Türk kalecilerden daha fazla. Eğer genç bir Türk kaleciyseniz ve 3-4 maç hata yaptıysanız, hemen medya, yönetim ve taraftarlar bir baskı oluşturmaya başlıyor. Bu gerçekten çok can yakıcı.

Ufuk Ceylan, Volkan Babacan, Cenk Gönen, pilot takımımız Trabzon Karadenizspor'dan Zeki Ayvaz'ı umut vaat eden kaleciler arasında sayabilirim. Bucaspor'dan Atilla Özmen'i de şans verildiğinde patlama yapabilecek bir kaleci olarak görüyorum.

Gökhan Ünal, Milan Baros, Makukula ve Umut Bulut rakip kalecilerin karşılaşmak istemeyeceği türde santforlar. Bunları saydım ama tabii benim görevim de onları durdurmak. Benim onlardan çekindiğim kadar, onlar da benden çekinmeli.

Bir kaleci için en önemli husus, defans bloğu ile sağlanan uyum. Ne kadar iyi anlaşırınsanız, pozisyon yeme riskiniz o denli azalır. İkincisi de sürekli oyunda kalabilmek, oyunu iyi okuyabilmek. Nereden şut gelebilir, nereden orta yapılabilir, bunları takip edebilmek.

Genelde bir kaleci altı pas içine hâkimdir ama ben on sekiz içine hâkim olmaya çalışıyorum. Aldığım yan topların yüzde 60-70'i on sekiz içindedir. Ben kesinlikle "Oldum" demiyorum, her yediğim golden dersler çıkarmasını biliyorum.

Trabzonspor'dan başka bir Türk kulübünü düşünmüyorum. Bana "Trabzonlu değilsin ama Trabzonlu gibisin" diyorlar. Hedefim Trabzonspor'da kalıcı olmak ve şampiyonluk yaşamak. Ondan sonra hedefim direkt yurtdışı olacak. En çok istediğim lig, Premier Lig.

Yarısında Trabzonspor'a transfer oldun. Başka teklifler var mıydı? Neden Trabzonspor'u tercih ettin?

▲Trabzonspor'a transfer olmamdan önce takımın Süper Lig iddiası devam ediyordu. Yanılmıyorsam ya altıncıydık ya da beşinci. Çok iyi bir kadroya sahiptik ve başımızda da Engin İpekoğlu vardı. O sezon herkeste bir Süper Lig'e çıkma ümidi vardı. Ben de kendimi ilk o sezon gösterebilme olanağı bulmuştum. Yalnız kulüpteki ekonomik sıkıntılar sonucunda, bana yapılan tekliflerin gerektiği sonucuna varıldı. Başkan ile Engin Hoca oturup konuştular ve benim gitmemin daha doğru olacağını söylediler. Ben de Trabzonspor'un

yolunu tuttum. Bu bakımdan, transfer biraz da zorunluluktan oldu diyebiliriz. Ben de düşündüğüm zaman hedeflerime Trabzonspor'da oynayarak ulaşabileceğim kanısına vardım. Türkiye'de dört büyük kulüp olduğunu, bunlardan bir tanesinin de Trabzonspor olduğunu biliyordum ve uzun yıllar Trabzonspor'un kalesini korumak istiyordum. O zaman Trabzonspor'un başında Ersun Yanal vardı. Kendisini gayet iyi tanıyordum. Bununla birlikte, kulübün ateşli seyirci kitlesi de transfer kararımı etkileyen bir unsur oldu. Çünkü seyircinin coşkulu olması benim de kendimi maça hazır hissetmemi sağlıyor ve daha iyi motive oluyorum.

▼Peki, bu sözlerden, Trabzonspor'un en cazip teklifi yaptığı anlamını çıkartabilir miyiz?

▲Öyle olmalı ki Karşıyaka bana Trabzonspor'a gitmem gerektiğini söyledi. Çünkü o dönemlerde Fenerbahçe, Galatasaray, Kayserispor ve Gençlerbirliği'nin de benimle ilgili devrede olduklarını biliyordum.

▼İmza töreninde "Şenol Hoca'nın arkasından gelip ikinci bir Şenol Güneş olmak istiyorum" açıklamasını yapmıştın. Şimdi ise Şenol Güneş senin teknik direktörün oldu. Hayran olduğun bir isimle birlikte çalışma imkânına kavuşmak nasıl bir duygu?

▲Kalecilik ve Trabzonspor denince Şenol Güneş tartışılmaz bir isim. Teknik adamlık kariyerinde elde ettiği başarılar da ortada. Şenol Hoca ile birlikte çalışmak gerçekten çok

keyifli. Kendisi de eski bir kaleci olduğu için benim hangi psikoloji içerisinde olduğumu rahatlıkla anlayabiliyor. Maçtan önce yaptığı konuşmalarla beni rahatlatıyor ve kendisine büyük güven duyuyorum. Her konuşmasından farklı şeyler öğreniyorum. Bana verdiği tavsiyeleri hep aklıma yazıyorum. Ayrıca, kendisi futbolcularına sahip çıkıyor. Onlar hakkında yapılan kötü eleştirilerin daima karşısında olan bir kişi. Futbol dışında da karakter bakımından çok iyi bir insan. O benim idolüm. Temennim, daha uzun yıllar onunla birlikte çalışabilmek.

▼Daha önceden çalıştığın bir isim, Engin İpekoğlu da şimdi A Milli Takım'da. Onun hakkında neler söyleyebilirsin?

▲Her şeyden önce Engin Hoca'nın çok dürüst bir insan olduğunu söylemeliyim. Karşıyaka'da çalıştığımız dönemde bana inanılmaz yardımları oldu. O da Türkiye liglerinin gelmiş geçmiş en iyi kalecilerinden bir tanesi. Ondan çok şey öğrendim. Bana, "Her yeni maça çıkışında üzerine bir şey daha koy. Sakın kazandıklarından kaybetme" derdi. Bu sözü her zaman aklımda kalacak. Milli Takım'a çağrıldıktan sonra benimle konuştuğunda, daha da başarılı olacağıma inandığını söyledi.

▼Trabzonspor'da Sylva ve Tolga'nın arkasında üçüncü kaleci konumunda olduğun dönemde neler yaşadın, neler hissettin? Umutsuzluğa kapıldığın dönemler oldu mu?

▲Sabretmek gerçekten önemli bir erdem. Eğer ben sabırlı olmasaydım, devre arasında ya da sezon sonunda takımdan ayrılmak için bir çaba gösterseydim, belki de şimdi bulunduğum noktaya hiç gelemezdim. Daha

çıkacağım çok basamak olduğunu biliyorum. Bu nedenle aceleci olmamalıydım. Ama bahsettiğiniz dönemler benim için çok zor geçti. Oynamıyorum, kadroya giremiyorum, sadece idman yapıyorum. Bir kaleci antrenmanlarda ne kadar iyi olursa asla bir tutulamaz. O zaman hem Tolga hem Sylva hem de hocalarım bana hep destek oldu. Bu nedenle onlara teşekkür etmeliyim.

▼Şenol Güneş'in görevi gelişinden sonra takımın performansında ciddi bir yükseliş oldu. Hugo Broos döneminin eksikliği neydi?

▲Birincisi, Hugo Broos Trabzon'u tanııyordu. İkincisi ise bir futbolcu ile teknik adam arasındaki bire bir diyalog ve takımla olan doğrudan iletişim çok önemlidir. Fakat Broos ile bu iletişimi verimli şekilde kurmak mümkün olmadı.

İyi bir hoca ve iyi niyetli bir insan olmasına rağmen, eksiklikler yüzünden başarı sağlayamadı. Şenol Hoca'nın ise Trabzon'u ve Trabzonspor'u ne kadar iyi tanıdığını biliyoruz. Futbolcularla diyalogu da üst seviyede. Herkesin derdini dinler, ona göre çözümler üretir. Onun göreve gelişinden sonra takımdaki tüm oyuncuların kendilerine olan güvenlerinin arttığını söyleyebilirim. Çünkü her oyuncu ile aynı derecede ilgilenmesi, futbolcular için bulunmaz bir yaklaşımdır. Bu da ciddi bir rekabet ortamının oluşmasını sağladı. Rekabet de bizim gerçekleştirdiğimiz çıkışın arkasında yatan faktördü.

▼Sezonun geri kalanı için hedefiniz nedir? Şampiyonluk ya da Şampiyonlar Ligi'ne yükselbilme hedefi tutturulabilir mi?

▲Lig uzun bir maraton olmasına rağmen, kendimizi şampiyonluğa

biraz uzak görüyorum. En büyük hedefimiz, Ziraat Türkiye Kupası'nı kazanmak. Böylece UEFA Avrupa Ligi'ne katılma hakkını elde etmiş olacağız. Ondan sonraki amaç da ligi en iyi yerde bitirmek olacak. Bunu ilk üç olarak ifade edebiliriz. Bunu da başarabilecek bir oyuncu kadrosuna sahibiz. Amaçlarımıza ulaşırsak gelecek sezon için çok daha iyi olacak.

▼Türk kaleciliğindeki gelişimi nasıl görüyorsun? Beğendiğin, umut vaat eden kaleciler var mı?

▲Türkiye'de yabancı kalecilere gösterilen tolerans, maalesef Türk kalecilere nazaran biraz daha fazla. Eğer genç bir Türk kaleciyseniz ve 3-4 maç hata yaptıysanız, hemen medya, yönetim ve taraftarlar bir baskı oluşturmaya başlıyor. Yeteri kadar sabır gösterilmiyor. Ama bir yabancı kaleci için tam tersi yapılabiliyor. 10-15 maç, hatta tüm bir sezon kendilerine

sabredilebiliyor. Bu gerçekten çok can yakıcı. Türk yeteneklere imkân tanındığı takdirde daha çok kaleci yetişir, hatta Avrupa'ya açılır diye düşünüyorum. Kişilere verdiğin değer göstermelisiz. Şimdi Galatasaray'da olan ve benim Milli Takım'dan arkadaşım Ufuk Ceylan, Ümit Milli Takım'dan Volkan Babacan ve Cenk Gönen, pilot takımımız Trabzon Karadenizspor'dan Zeki Ayvaz'ı umut vaat eden kaleciler arasında sayabilirim. Bucaspor'dan Atilla Özmen'i de şans verildiğinde patlama yapabilecek bir kaleci olarak görüyorum.

▼Favori kalecilerin hangileri?

▲Şu anda oynayan kaleciler arasında favorim Gianluigi Buffon. Onu her zaman çok beğenmişimdir. Daha sonra Iker Casillas ve Petr Cech'i söyleyebilirim.

▼Ligimizdeki forvetleri değerlendirirsen,

seni en çok tedirgin eden golcüler hangileri?

▲Gökhan Ünal beni her zaman zorlamıştır. İdmanlarda bunu fark ettim. Hatta Trabzonspor’dan ayrılmadan önceki dönemde kendisine, “Futbol bu. Zaman olur, ayrı düşeriz. O zaman hiç iyi olmaz” demiştim. Şimdi bu gerçekleşti. Önümüzde de Fenerbahçe maçı var. Eğer bize rakip olursa, ondan korkarım doğrusu. Milan Baros ve Makukula çok iyi oyuncular. Bizdeki Umut Bulut da rakip kalecilerin karşılaşmak istemeyeceği türde bir ileri uç elemanı. Çünkü ne zaman ne yapacağı belli değil, pres yapar, atılan geri paslarda daima kalecileri rahatsız eder. Bunları saydım ama tabii benim görevim de onları durdurmak. Benim onlardan çekindiğim kadar, onlar da benden çekinmeli.

▼Gökhan Ünal’ın ayrılışıyla ilgili neler söylemek istersin? Doğru bir hareket miydi?

▲Trabzonspor’un kendisini almak için Kayserispor’a ödediği bonservis bedeli her zaman Gökhan Ünal’ın tepesindeydi. Kendisinden beklenti o kadar üst seviyedeydi ki, her maç gol atmalıydı ve kesinlikle hiçbir vuruşu kaçırmamalıydı. Yerel medyada oluşturulan baskı da inanılmaz derecedeydi. Biraz daha sabredilseydi, kendisini gösterecekti. İlk geldiği sezonda 15 gol atıp 14 asist yaptı. Bunlar, bir golcünün ilk sezon istatistiği olarak gerçekten iyi rakamlardı. Ayrılmadan önceki sezona kötü bir başlangıç yaptı. Sakatlıklar ve hastalıklar performansını olumsuz yönde etkiledi. İnşallah Fenerbahçe’de başarılı olur.

▼Kalecilikte en önemli meziyet hangisi sence?

▲Bence en önemli husus, defans bloğu ile sağlanan uyum. Çünkü ne kadar iyi anlaşırırsanız, pozisyon yeme riskiniz o denli azalır. İkincisi de sürekli oyunda kalabilmek, oyunu iyi okuyabilmek. Nereden şut gelebilir, nereden orta yapılabilir, bunları takip edebilmek önemli.

▼Eski teknik direktörlerinden birisi senin için “Çok iyi bir çizgi kalecisi, ancak yan toplarını geliştirmesi gerekiyor” diye bir yorum yaptı. Bu yoruma katılıyor musun? Sen artı ve eksilerini nasıl değerlendiriyorsun?

▲Bu yoruma saygılıyım ancak oynadığım maçlarda aldığım topları herkesin gördüğünü düşünüyorum. Genelde bir kaleci altı pas içine hâkimdir ama ben on sekiz içine hâkim olmaya

çalışıyorum. Aldığım yan topların yüzde 60-70’i on sekiz içindedir. Ben kesinlikle “Oldum” demiyorum, her yediğim golden dersler çıkarmasını biliyorum.

▼Trabzonspor taraftarları hakkında neler söylersin? 25 yıllık şampiyonluk hasreti, üzerinde bir baskı unsuru oluşturuyor mu?

▲Taraftarlara hak veriyorum, çünkü onlar da bunca yıl aradan sonra bir şampiyonluk görmek istiyor. Biz de bu hasreti dindirmek istiyoruz. Ancak 25 yıl beklenmiş, birkaç yıl daha sabredilsin istiyoruz. Çünkü bu süre zarfında şampiyonluğa ulaşacak bir kadromuz ve başımızda Şenol Güneş gibi çok iyi bir hocamız var. Bazen Trabzonspor’la şampiyon olduğumuzu hayal ediyorum ve tüylerim diken diken oluyor. İnsanların bunca yıl sonra yaşayacakları coşkuyu tahmin bile edemiyorum.

▼Trabzonspor’la sözleşmeni Haziran 2013’e kadar uzattın. Yakın gelecekteki planların arasında kulübünde devam etmek olduğu belli. Daha sonraki adımda ne yapacağını düşündün mü?

▲Trabzonspor’dan başka bir Türk kulübünü düşünmüyorum. Bana “Trabzonlu değilsin ama Trabzonlu gibisin” diyorlar. Gerçekten Trabzonspor’u çok seviyorum. Hedefim Trabzonspor’da kalıcı olmak ve kesinlikle ama kesinlikle bir şampiyonluk yaşamak. Ondan sonra hedefim direkt yurtdışı olacak. En çok istediğim lig de İngiltere Premier Ligi.

▼Guus Hiddink’in A Milli Takım Teknik Direktörü olmasını nasıl değerlendiriyorsun? Haberi ilk aldığında nasıl karşıladın?

▲Çok büyük bir teknik direktör. Sadece A Milli Takım değil, tüm Türk futbolu için bir şans. Haberi ilk duyduğumda, kariyeri başarılarla dolu bir hocanın bizi çalıştıracaklarını düşünüp çok sevindim. Bizi istediğimiz yere getireceğine inanıyorum.

▼A Milli Takım’ın Honduras maçı öncesinde aday kadroya çağrıldın. Bu davet senin için bir sürpriz oldu mu?

▲15 maçıdır Trabzonspor’un kalesini koruyordum. Gün geçtikçe de performansım arttığını düşünüyordum. Açıkçası benim için sürpriz olmadı. Çünkü bunu hak ettiğim görüşündeyim. Şu anda çok mutluyum. Oğuz Hocaya ve Engin Hocaya bana güvendikleri için ayrı ayrı teşekkür ediyorum.

▼EURO 2012 elemelerinde forma giymek ve kendini ispat etmek için önünde yeterince zamanın da imkânın da var. Volkan Demirel’le

rekabetin için neler söylersin?

▲Volkan ağabey, Türkiye’deki en iyi kalecilerden biri. Bana ve genç oyunculara yaklaşımdan da çok iyi bir insan olduğunu anlamak mümkün. Rekabet ortamının başarıyı getireceğini düşünüyorum. Ondan öğreneceğim çok şey var. Önüme kendimi göstermek için çok süre olduğunu düşünüyorum. İnşallah kendimi gösterme imkânı bulurum.

▼Biraz da kişisel sorulara gelelim, Onur nasıl bir insandır, seni tanımayanlara kendini nasıl tanıtırısın?

▲Onur, ailesiyle vakit geçirmeyi

seven, arada arkadaşlarıyla birlikte olan, neşeli, dürüst, cana yakın bir kişidir.

▼Trabzon’da boş vakitlerini nasıl geçiriyorsun?

▲Genelde evde oturuyorum. PlayStation oynamayı, kitap okumayı seviyorum. Genelde sürükleyici kitaplardan hoşlanırım. Sonuçta, kitap okumak kendini geliştirmek demektir. Bazen Karadenizspor’dan arkadaşım Zeki ile geziyoruz. Evde oturmayı sevdiğim için Trabzon’un İzmir’e göre daha sakin olan yaşantı tarzına uyum sağlamakta zorluk çekmedim.

Futbolu Yöneten Futbolcular

Futbolla ilgilenmeyen, futbolun f'sinden anlamayan birini çevirip "Edison Arantes do Nascimento" deyin. Boş bakışları devam eder. Ama yılmayın; sadece dört harften ibaret bir tür büyüğü içinde taşıyan o sihirli kelimeyi söyleyin: Pele! Büyük ihtimal, "Evet" diyecek, "Duydum" ... Futbol tarihinde, yaşarken efsane mertebesine ulaşmış, "futbol" deyince mutlaka akla gelen bir isim onunki.

Tüm zamanların futbol ilâhı

Kıvanç Koçak

Minas Gerais eyaletine bağlı Três Corações'te 23 Ekim 1940'ta doğan Pele, aslında futbol dolu bir dünyaya gözlerini açmıştı. Babası "Dondinho", Atlético Mineiro, Fluminense gibi takımlarda forma giyen orta karar bir futbolcuydu. Gözünü açar açmaz gördüğü futbol topunu sahiplenen küçük Pele, çocukluğunun geçtiği Bauru-Sao Paulo'da imkân bulduğu her yerde, özellikle sokak aralarında top peşinde koşturmaya başladı. Küçük yaşta harçlığını çıkarmak için bir yandan da garsonluk yapan Pele, top bulamadığı zamanlar kâğıttan

ya da iç içe geçirilmiş çoraplardan yapılmış toplarla veya portakal gibi top niyetine kullanılabilecek meyvelerle sevdasının peşinde sürüklendi. Yetenek avcısı gözlerin kavruk çocuğu fark etmesi fazla zaman almıdı. Eski bir milli takım oyuncusu olan Waldemar de Brito, Pele'yi daha 12 yaşındayken şehrin amatör takımı Bauru'ya aldı. Sokaklarda edindiği sıra dışı tekniğini burada daha da geliştirme fırsatı bulan Pele'nin yapacağı atılım için elinden tutan isim yine Brito'ydu. Santos'a götürdüğü çocuğu, yöneticilere "dünyadaki en iyi futbolcu" olarak takdim edip 15 yaşında profesyonel sözleşmeye imza atmasına vesile oldu. Santos formasıyla oynadığı ilk maçta dört gol birden atarak tüm dikkatleri üzerine çeken genç oyuncu, 16 yaşında takımdaki yerini sağlamlaştırdı. Bununla da kalmayıp inanılmaz bir başarıya imza attı. Sezon sonunda attığı 32 golle gol kralı Pele'ydı. Hâl böyleyken, profesyonel olduktan sadece 10 ay sonra efsanevi Brezilya Milli Takımı'nda kendine yer bulması şaşırtıcı değildi elbette. 17 yaşından gün alırken, 1957'de çıktığı ilk

milli maçta Arjantin'e karşı gol atarak "milli maçlarda gol atan en genç oyuncu" unvanını da kazandı. 1958'de İsveç'te düzenlenen Dünya Kupası'na, "kupanın en genç oyuncusu" olarak katılan Pele, dört maçta altı golle kapadığı turnuvada, kupa tarihine "gol atan en genç oyuncu", "hat-trik yapan en genç oyuncu" olarak da geçti. Brezilya, İsveç'e karşı kupayı kaldırırken, maçın bitimiyle yediği tekmeler nedeniyle tedavisini yaptırmak üzere kenara geçen genç futbolcu usul usul tarih yazıyordu.

Pele

Pele'nin Dünya Kupası macerası 1962, 1966 ve 1970'te de devam etti. 1962 ve 1970'te kupayı kazanmaya devam eden Brezilya'nın en tehlikeli silahı oydu. Bu turnuvalar boyunca rakipleri tarafından sert şekilde durdurulan, zaman zaman sakatlıklar geçiren Pele, her şeye rağmen bugün hâlâ kupa tarihinin en güzelileri olarak kayıtlarda duran gollere imza atmaya başardı.

Milli hazine

Özellikle 1962 Dünya Kupası'ndan sonra birçok kalburüstü takımdan teklif alan Pele, 1956'da kapısından girdiği Santos'tan 1974'te Amerika'nın Cosmos takımına transfer olana kadar ayrılmadı. Böylesi bir yıldız neden Avrupa'da hiç forma giymedi peki? Çünkü Brezilya tarafından resmî olarak "milli hazine" ilan edilerek yurtdışına transferi engellendi. Santos'ta forma giydiği 1956-1974

yılları arasında lig, kupa, Libertadores Kupası, Kıtalararası Kupa gibi değişik organizasyonlarda toplam 25 kupa kazanan Pele, 1969'da "Brezilya'nın yoksul çocuklarına" adayacağı, kariyerindeki 1000. golü attığında sadece Santoslular değil bütün dünya bu penaltı golünü kutluyordu. O çoktan, dünyanın en popüler sporunun en popüler figürü haline gelmişti. 1972'de futbolu bırakacağını açıklayan Pele, 1974'e kadar zaman zaman Santos forması giymeye devam etti. 1974'te, kariyerini sonlandırdığına hükümet de ikna olunca, biraz zevk, biraz da para için "Amerika'ya futbolu sokma projesi"nin bir parçası olarak oyunundan ziyade ismini kullanmak üzere Cosmos'a transfer oldu. Başka popüler isimlerle birlikte 1977'de Cosmos'u şampiyonluğa taşımaya da başardı. Ekim 1977'de Cosmos ve Santos arasında oynanan bir maçta jübilesini yaparken geride rekorlarla

"Bile"den "Pele"ye

Resmî adı Edison Arantes do Nascimento olan Pele, tüm dünyanın kendisini tanıdığı lakabını aslında sevmediğini anlatıyor: "Önceleri amcamın taktığı 'Dico' adıyla çağırılıyordum. Nitekim annem sonra da beni hep öyle çağırırdı. Santos'ta bir süre, bir Brezilyalı şarkıcıdan kaynaklı 'Gasolina' dediler fakat şükür ki, fazla uzun sürmedi. Sonra 'Pele' oldum. Başlarda bu ad beni gerçekten rahatsız ediyordu. Adımın Thomas Edison'dan gelmesinden gurur duyuyordum ve Edison olarak çağırılmak istiyordum. 'Pele'nin kulağa korkunç geldiğini düşünüyordum. Saçma sapan bir isimdi. Edson çok daha ciddi ve önemli bir isim gibi

geliyordu. Okulda bir-iki defa bana 'Pele' diyenleri yumrukladığım için ceza aldım. Bunun beni kızdırdığını fark edince, inadına herkes bana öyle seslenmeye başladı. Bir noktadan sonra, nasıl çağırıldığının önemli olmadığını anladım." Peki, "Pele" lakabının kaynağı ne: "Küçükken babamla bir Vasco de Gama antrenmanına gittik. Yaptığı her kurtarıştan sonra kaleci 'Bile'ye söylenen 'Aferin Bile', 'Çok iyi Bile' laflarından çok etkilendim. Babama, 'Büyüyünce ben de Pile olacağım' dediğimi hatırlıyorum. Sonra Bauru'ya taşındığımızda, ya isim aklımda öyle kaldığından ya da aksamın farklılığından bu isim 'Pele'ye dönüştü. Derken bir gün bir çocuk sırf bana sataşmak için 'Pele' demeye başladı."

Ne Dediler?

"Pele'deki harfler nelerdir? T-a-n-r-ı!"
Sunday Times'in bir başlığı

"Maçtan önce kendime onun da herkes gibi etten kemikten bir insan olduğunu söyleyip durdum. Fakat yanlışım!"
Tarcisio Burgnich (1970 Dünya Kupası finalinde Pele'nin markajcısı)

"Pele dünyaya bir insan olarak gelmeseydi, bir top olarak gelirdi."
Armando Nogueira (Brezilyalı gazeteci)

"1000 gol atmak zor değil. Ama Pele'nin attığı gibi bir gol atmak, gerçek bir başarıdır."
Carlos Drummond de Andrade (Brezilyalı şair)

"Pele, futbol tarihindeki en büyük futbolcu. Sadece bir Pele olacak."
Cristiano Ronaldo

dolu bir kariyer, kazanılmış onlarca kupa ve ödül, ortalıkta dolaşan farklı rakamlar olsa da) UEFA'ya göre 1363 maçta atılmış 1281 gol bıraktı. Birçok yıldız oyuncunun aksine, futbolu bıraktıktan sonra kulübe geçmeyen Pele, durumu şöyle izah ediyordu bir röportajında: "Saha kenarında durmak bana göre değil!" Kulübede oturmayı tercih etmeyen "Siyah İnci", kariyerinin sonraki bölümünde UNICEF ve Birleşmiş Milletler'in "iyi niyet elçisi" olarak çeşitli ülkeleri dolaşmaya başladı; özellikle çocuklar konusundaki her türlü girişimde yer almaya çalıştı. Kitaplar yazdı, daha yeşil sahalardayken başladığı "oyunculuk" denemeleri 1981'de çekilen kült filmlerden "Zafere Kaçış"la zirveye ulaştı, çeşitli müzik albümleri doldurdu. Şöhretini reklamlarda kullanmaktan (Viagra da dâhil) kaçınmadı. Brezilya futbolu üzerinde her zaman "Demokles'in kılıcı" misali sallanan Pele'nin, yeşil sahalarda futboluyla bıraktığı iz her zaman saygı uyandırsa da giriştiği işlerde açığa çıkan parayı seven yanı daima eleştiri konusu oldu.

Pele mi Maradona mı?

Futbol dünyasının yapmaktan asla vazgeçmediği bir kıyaslama "Pele mi Maradona mı?" mukayesesi. Aralarında her zaman mesafe olan ve her fırsatta birbirlerine taş atmaya ihmal etmeyen ikilinin birbirleri hakkında söyledikleri bu tartışmayı her zaman ateşleyen unsurlardan.

Maradona: "2000'de FIFA'nın internette yaptığı bir ankette ben dünyanın en iyisi seçilmişim. Ben, ondan daha iyi değilim. Önemli olan, insanların oylama yapması ve onun ikinci olması. Bunu benim üzerimden asla çıkaramayacaklar. Ben, 10 yıl Avrupa'da futbol oynadım, Pele ise sadece Güney Amerika'da oynadı. Tamam, o birçok Dünya Kupası kazandı. Ama Avrupa'da oynamak başka şey."

Pele: "Bana 20 yıldır aynı soruyu sorarlar: Kim daha büyük? Yapmanız gereken tek şey gerçeklere bakmak. O, sağ ayağıyla ya da kafasıyla kaç gol atmış? Güya kafasıyla attığı en önemli golde de elini kullandı... Maradona'nın kim olduğu belli. Onun açıklamaları beni pek ilgilendirmiyor."

temizleyeceğimi düşündüm. Avrupa sistemini getirmeyi arzu ediyordum. Futbolu doğru dürüst bir organizasyona kavuşturmak, biletleri önceden satmak, statlardaki koltukları numaralandırmak... Fakat işin içine girince, politikacılarla ilişkisi olan futbol dünyasındaki isimler tarafından, yöneticiler tarafından büyük engellemelerle karşılaştım." Kendini hepten ticarete verdi ama kazandığı milyonlarca dolara rağmen, -her ne kadar olan bitende ortaklarını suçlasa da- adı çeşitli yolsuzluk iddialarına karıştı. Pele'nin, "güzel oyun"un en büyük temsilcilerinden birisi olarak futbol tarihine geçtiği kesin. Parayla kurduğu ilişkiyle, herkese dağıttığı mavi boncuklarla, futbolun patronlarına karşı gösterdiği muhabbetle "ruhunu şeytana satmakla" suçlansa da, adı bugün kendisini hiç seyretememiş çocuklar için bile bir şeyler ifade ediyor muhteşem Brezilyalının. Muhtemelen top dünyanın bir yerlerinde yuvarlanmaya devam ettikçe de efsanesi sürecek. Ne de olsa o, lâkaplarından birisinin işaret ettiği gibi: "Futbolun kralı."

Pele'den İnciler

→ "Günümüzde futbol çok çok daha kolay. Maçlara çok iyi hazırlanmak mümkün. Sarı ve kırmızı kartların koruması var. Televizyon her şeyi gösteriyor; hakem bakmazken tekme atmak mümkün değil. Sarı kart gören oyuncu atılma korkusu yaşıyor. Benim zamanımda bu yoktu. Bu yüzden, şimdilerde oynasaydım 1200 değil 2400 gol atardım diyorum. Çünkü koruma çok daha fazla."

→ "Avrupa'dan birçok teklif aldım ama Santos'ta mutluydum. O günlerde teklif edilen paralar da reddedilemeyecek düzeyde değildi."

→ "Tanrı beni dünyaya insanları birleştirmem için göndermiş, onları ayırmam için değil."

→ "Attığım goller içinde 1000. golün yeri ayrıdır. İnsanlar 1000. golü neden röveşatıyla ya da '70 finalinde İtalya'ya attığım kafa golü gibi bir golle değil de penaltıdan attığımı soruyor. Bence bu Tanrı'nın kararıydı. Şöyle demiş olmalı: 'Oyun dursun ve herkes bu golü görebilsin.' Çünkü o golü röveşatıyla ya da oyun devam ederken atsaydım, bazıları konuşuyor ya da mısır yiyor olabilirdi ve golü kaçırdırlardı. Oysa penaltı sayesinde herkes gördü."

Savaş durduran adam...

● 1967'de bir dostluk maçı için Santos'la Nijerya'ya giden Pele, ülkedeki iç savaşı durdurmuştu. Taraflar, sırf Pele'yi seyredebilmek için 48 saatlik bir ateşkes imzaladı.

● Atari firmasının adına çıkardığı oyunla Pele, bir bilgisayar oyununa konu olan ilk sporcu oldu.

● Life Magazine dergisine kapak olan ilk siyahî isim oydu.

● Kariyerindeki toplam 92 hat-trick muhtemelen bir daha hiç kıramayacak bir rekor.

● Santos'ta oynadığı son iki sezonda aldığı parayı çocuklar için çalışan vakıflara bağışladı.

Futbolculara maç primi ödenmeli mi?

Futbolcuların diğer meslek dallarındaki insanlara oranla büyük paralar kazandığı bir gerçek. Peki, ceplerine giren oldukça iyi sayılabilecek sabit bir ücret varsa, futbolculara neden bir de prim ödenmeli? Bu düşünceden hareketle prim uygulamasını kaldıran Bordeaux kulübü, oyuncularına ekstra para ödemediği geçmişteki iki sezonu 12. ve 15. sıralarda bitirdi. Prim konusunda bonkör davranan Montpellier ise ligdeki ilk sezonunda lider Bordeaux'nun ardından ikinci sırada yer alıyor. Ancak prim uygulamasının her zaman olumlu sonuç verdiğini söylemek de kolay değil.

Dr. Cem Çetin

“Futbolcular çok fazla para kazanıyor” şeklindeki ifade herkesin dilindedir. Yanlış da sayılmaz. Bu konuda yayınlanan veriler bu gerçeği açık bir şekilde gözler önüne seriyor. Şubat ayı içinde Fuetbol Finance, en çok kazananlar listesindeki ilk 50 futbolcunun ücretinin 320 milyon euroyu bulduğunu açıkladı. Bu toplam geçen yıl 296 milyon euroydu. Görülen o ki, kriz ortamı bile futbolcuların cebine giren parayı etkilemiyor! Ancak mevcut durum zaman zaman ciddi eleştirileri de beraberinde getiriyor. Örneklendirirsek; Fransa Cumhurbaşkanı Nicolas Sarkozy, “Bazı futbolcuların astronomik ücretleri beni çok fazla şaşırtıyor” görüşünü ortaya atıp, daha sonra da, “Ödenen bu paraları futbolcular gerçekten hak ediyor mu?” eleştirisini getirmişti. Bu gelişmelerden ilham almışa benzeyen Fransızların futbol dergisi France Football, oldukça radikal bir adım atarak, “futbolcuların ekstrası” olarak nitelendirebileceğimiz primleri tartışmaya açtı.

Prim yok, başarı yok!

“Futbolcuların cebine giren oldukça iyi sayılabilecek sabit bir ücret var, ekstradan neden bir de prim ödeyelim? Aldıkları ücretin karşılığı olarak, iyi oynayıp maç kazanmaları gerekmiyor mu?” Futbol dünyasında böyle bir sorgulama yapan futbol yöneticisinin başına neler gelebilir? Bu satırları okurken, “Acaba bunu denemiş bir kulüp başkanı var mıdır?” şeklinde bir soru mutlaka aklınızdan geçiyordur. Evet var. Fransa Ligi'nde Bordeaux, iki sezon (2003-2005) prim uygulamasını askıya almıştı. “Prim uygulamasını sonlandırılm önerisini getirdiğimde, herkes tamam dedi” açıklamasında bulunan Bordeaux Başkanı Jean Louis Triaud, başından geçenleri “İtiraf etmeliyim ki, tamam diyenlerin hiç biri sözünde durmadı. Biz ise prim dağıtmadığımız iki sezonda ligi 12. ve 15. sırada bitirdik. Aldığımız bu kararlar sportif başarısızlık arasında bir bağ olup olmadığını bilmiyorum. Mecburen prim uygulamasını yeniden başlattık, yoksa oyuncu bulamayacaktık” şeklinde anlatıyor.

Her ne kadar Triaud prim dağıtılmasına sıcak bakmasa da bu uygulamayı doğru ve gerekli bulan kulüp başkanları mevcut. Bunlardan biri

de Montpellier'ninki. “Eğer futbolcularınız sizi çok mutlu eden galibiyetlere imza atıyorsa, siz de onların gönlünü alacaksınız” diyen Güneylilerin sempatik patronu Louis Nicollin, bakış açısını, “30 bin kişi önünde Marsilya'yı yenmeleri (*), öncesinde Olympique Lyon'u devirmeleri... Bu galibiyetlerin her biri çok değerliydi. Başarılı performansların ödüllendirilmesi gerekiyor” cümleleriyle özetliyor. Birinci Lig'deki ilk sezonunda Montpellier, lider Bordeaux'nun peşinde ikinci durumda bulunuyor. Sezon başı yapılan tahminlerde kimse Montpellier'ye ilk 10 şansı tanımıyordu. Ancak Girard'ın talebeleri mutlu son yarısında. Bu beklenmedik tablonun ortaya çıkmasında Nicollin'in bonkörlüğünün bir payı var mıdır? Bu konuda Nicollin, “Bizde maaşlar yüksek olmadığından primlerle iyi bir denge kurabiliyoruz. Kaldı ki çocukların hiç biri tüccar zihniyetli değil” diyerek, çok önemli yönetim stratejilerini kamuoyuyla paylaşmaktan çekinmiyor.

Prim zengini Lille

France Football'un araştırma sonuçlarına göre, galibiyete verilen ortalama prim miktarı 1.500 euro. Bu miktar bazı kulüplerde seri galibiyetler sayesinde katlana katlana 10 bin euroya (**) kadar çıkabiliyor. Primler sayesinde bazı futbolcular gelirlerini %30 oranında artırabiliyor. Montpellier gibi primler sayesinde sportif başarıyı yakalayan bir başka kulüp Lille. Avrupa Ligi'nin ikinci turunda temsilcimiz Fenerbahçe'yi eleyen mütevazı Fransız takımı, 28 Kasım tarihinde lig 14.'süyken, 16 Ocak'ta ikinci sıraya kadar yükseldi. Bu süreçte alınan üst üste 7 galibiyet Lille'i küme düşme potasından üst sıralara taşıırken, dağıtılan prim miktarı futbolcu başına 41 bin euro oldu. Lille'de prim dağıtım şekli sezon başında belirleniyor. Bu çerçevede kulüp yönetimi oyuncu temsilcileriyle toplanıp, aldıkları kararları yazıya döküp imzalıyor. Derbi niteliğindeki 90 dakikalarda primler, kulüp başkanının bonkörlüğüne bağlı olarak artabiliyor. Bu uygulamaya bir örnek vermek gerekirse, Lille Başkanı Seydoux, kazanılan Lens maçından sonra 2 bin 500 euroluk primi 5 bin euro yaptı. Lille'de dağıtılan ekstra para sadece Fransa Ligi için geçerli değil. Avrupa kupası maçlarının da bonusu bulunuyor. Primlerin sonuç vermediği kulüpler de var.

Fransa'da aylık gelir 47 bin 700 euro

Fransa 1. Futbol Ligi'nde top koşturan futbolcular, 2008-09 sezonunda ayda ortalama 47 bin 700 euro kazandı. Bu miktar bir sezon önce 41 bin euroydu. Ortada %14'lük bir artış var. 2006-07 sezonunda başlayan bu artışın 2009-10 sezonunda yansımayaacağı ve futbolcuların aylık gelirlerinin, %6'lık bir düşüşle 45 bin euroya gerileyeceği ifade ediliyor.

Geçen yıl kendi sahasında çok puan kaybeden Marsilya, aynı sıkıntıyı bu sezon yaşamamak için, iç saha galibiyetleri için prim miktarını, deplasman maç priminin (2 bin euro) de üzerinde bir rakam olan 2 bin 500 euroya çıkarttı. Ne var ki Ben Arfa ve arkadaşlarının performansında bir iyileşme söz konusu olmadı! Kaybedilen puan sayısı geçen yılkiyle aynı. Benzer sorun PSG için de geçerli. 3 bin euro ile galibiyet başına en yüksek primin verildiği kulüp konumundaki PSG, sahip olduğu ekonomik güce rağmen oldukça sıkıntılı günler geçiriyor. İlk 28 haftada sadece 10 defa 3 puanı bir arada gören Başkentliler, yollarına ilk 10'un dışında devam ediyor. Ligin son sırasında bulunan Grenoble'da galibiyet primi 1.800 euro olmasına karşın 28 haftada kazanılan sadece 3 maç var! Fransa Ligi'nde standart prim uygulamasının söz konusu olmadığı tek kulüp ise Olympique Lyon. Şampiyonlar Ligi'nde ikinci tura yükseldikleri için 100 bin euro alan Lloris ve arkadaşları, sezon sonunda Fransa şampiyonu oldukları takdirde de 500'er bin euro banka hesaplarına yatacak. Olympique Lyon örneğindeki gibi Inter, Milan, Real Madrid, Barcelona gibi Avrupa futbolunun önde gelen kulüplerinde de ulusal lig maçları için prim verilmiyor. Prim uygulaması, lig ya da Şampiyonlar Ligi şampiyonluğu için geçerli. Bu da 350 bin ila 750 bin euro arasında değişiyor. Eğer bir duble şampiyonluk söz konusu olursa, 100 ila 250 bin euroluk ekstra bir prim daha veriliyor. Her ne kadar futbolcular, “Primler bizim motivasyonumuzda bir değişikliğe neden olmuyor. Biz çıkıp futbolumuzu oynuyoruz” şeklinde bir ifade kullansa da doğru miktarların özellikle küçük ölçekli kulüplerde sonuç verdiği bir gerçek.

(*) Marsilya galibiyetinden sonra Başkan Nicollin'in cebinden çıkan toplam prim 108 bin euro oldu. Bu toplam, sezon başında belirlenen miktardan tam 4 misli fazla. (**) Primler rakip ve iç saha/dış saha gibi unsurların yanı sıra haftalara göre de değişebiliyor. Ayrıca prim dağıtımında takımların bulunduğu sıralama da belirleyici olabiliyor.

Hedef elit oyuncu yetiştirmek

Profesyonel futbolculuktan gelip yıllarca gerek yurtiçinde gerekse yurtdışında gerçekleştirdiği bilimsel çalışma ve gözlemlerin ışığı doğrultusunda Futbol Gelişim Merkezi Direktör Yardımcısı ve Ulusal Futbol Gelişim Akademisi Teknik Direktörü olarak genç futbolculara yol gösteriyor. Genç oyuncuların birer futbolcu olmaktan öte, iyi bir birey, iyi bir öğrenci, iyi eğitilmiş insanlar olarak yetiştirilmesini sağlamaya ve "Komple Futbolcu" kavramını literatürümüze sokmaya uğraşan yılların futbol emekçisiyle, Ulusal Futbol Gelişim Akademilerini konuştuk.

Bengü Arslan

▼Öncelikle, FGM UFGA'nın kurucusu ve futbolun gelişimine uzun yıllardır büyük katkılar sağlayan bir futbol adamı olarak, Ulusal Futbol Gelişim Akademilerinin misyon ve vizyonunu bizimle paylaşır mısınız?

▲Tüm ülke genelinde, yetenek kalitesi yüksek genç futbolcuların sistemli çalışmalar sonucunda ortaya çıkarılması ve yarının önemli bireyleri olan bu oyuncuların doğru ellerde geliştirilerek, doğru program içerisinde futbolumuzun temel unsurları olan kulüplerimiz ve Milli Takımlarımızın hizmetine sunulması. Türk futbolunun geleceği için, iyi birey, iyi vatandaş ve iyi futbolcu yetiştirmenin programlarını geliştirmek istiyoruz. Bunu yaparken kulüplerimizin genç

futbolcu gelişim ünitelerine uygulama yönünde yol gösterici ve teşvik edici olmaya çalışıyoruz.

▼Ülkemizde neden Futbol Akademilerine ihtiyaç var?

▲Genç futbolcuların sahip oldukları özel yeteneklerin korunması ve geliştirilmesi için buna uygun bir gelişim sürecinden geçirilmeleri gerekiyor. Teknik gelişim, genç futbolcunun genel olarak eğitim ve sosyal durumundan ayrı olarak düşünülemez. Kulüp-ev-okul üçgeninde geleceğe yönelik iyi bir futbolcu ve iyi bir vatandaş istiyorsak, mutlaka bu birimler arasında kuvvetli bir bağ geliştirmek zorundayız.

▼Fizyolojik eğitimin yanı sıra çok yönlü bir eğitim programının olduğunu görüyoruz...

▲FGM UFGA, teknik ve bilimsel çalışmanın birlikte yapıldığı bir sistemi bünyesinde barındırıyor.

13-15 yaş grubu çocuklar duygusal, benmerkezcil, her şeyin üstesinden gelebileceğini düşünüyor ve hata yapma yüzdeleri oldukça yüksek. Eski bir altyapı uzmanı ve Milli Takımlarda uzun

süre teknik adamlık yapmış bir kişi olarak geçmişe baktığımda, genç futbolcu ve eğitici antrenörlerin kalitesi çok düşüktü. Evet, bir potansiyel vardı ama maalesef programize edilmemişti. İşte biz baskı altında kararlarını doğru verebileceği ve kendi gibi donanımlı futbolcularla mücadele edip gelişimine katkı sağlayabileceği bir ortam yaratmak istedik. Hedeflerimize de büyük oranda ulaştık. Futbolda, takım oyununda başarının formülü elit futbolcu yetiştirilmesinden geçiyor. FGM olarak bunu gerçekleştirmeye başladık. Potansiyel olarak yetenekli futbolcunun bulunması ve onların elit seviyedeki kişiler tarafından üst seviyelere hazırlık amacıyla yetiştirilmesi gerekiyor.

▼Genç futbolcu gelişiminde izlediğiniz yollar neler? ▲Genç futbolcunun eğitiminde, bulunduğu yaş grubuna göre sistematik bir eğitim programı takip edilmesi esastır. Temel top tekniğinin, taktiğin, koordinasyonun ve fizyolojik gelişimlerin yanı sıra mutlak surette pedagojik, psikolojik, sosyolojik bilim dalları da devreye girmek durumunda. Bulduğumuzdaki genç futbolcular farklı özelliklerde davranış sergiliyor ve bunu da futbol

gelişimlerine yansıtıyor. Bu bağlamda, doğru gelişim adına teknik akademik bir sürece ihtiyaç var. Bu hususu ulusal bazda düşünmek zorundayız. Türk futbolcusunun futbol beceri potansiyel zenginliğinden dolayı, yeni bir eğitim planlamasına ve bu nedenle kulüplerin genç futbolcu gelişimlerinin kurumsal bir yapıya kavuşturulmasına ihtiyaç var.

▼Genç futbolcu gelişimi için nasıl bir kurumsal yapı oluşturuldu?

▲TFF/FGM bünyesinde Mart 2008'den bu yana ülke futbolunda altyapı gelişiminin desteklenmesi, kurumsal bir çevre ve çerçevede çalışmaların sürdürülmesinin sağlanması amacıyla, FGM UFGA Futbol Akademileri ve buna bağlı uygulama ligleri sistemi devreye sokuldu. Bu sistem başarıyla uygulanıyor.

▼FGM UFGA Eğitim Programları'nda fiziksel gelişimin ötesinde birçok faktörü de göz önünde bulundurup, genç futbolcuların sosyal ve eğitim yaşamlarında da pozitif yönde bir katkı sağlıyorsunuz. Bu sistematik yaklaşımdan bahsedebilir misiniz?

▲Genç futbolcularımızın büyüme ve gelişim evrelerinin, futbol gelişiminin yanı sıra zihinsel, duygusal, çevresel, ailesel, yaşamsal ve eğitimsel kültür odaklı sosyalleşmelerinin doğru planlama kapsamında içerisinde sürdürülmesi gerekiyor. Yani FGM/UFGA demek, asla Coca Cola Akademi Ligleri demek değildir. Akademi Ligleri bu kapsamlı programın sadece yarısıdır.

▼Futbol Akademi Programı'nda esas ulaşılmak istenen nedir?

▲FGM/UFGA programının yurda yayılmasında ulaşılmak istenen nokta, yetenekli oyuncuların birlikte

mücadele ederek gelişeceği bir ortam oluşturmak. Kumsallaşarak gelişen futbol kulüplerinde, genç oyuncuların korunarak doğru ellerde ve doğru iletişim içerisinde sosyalleşmelerini sağlamak ve Türk futbolunun geleceği için, elit genç oyuncu yaratarak komple futbolcu geliştirmek.

▼Akademi Kulüpleri ve Akademi Ligi beklentilerinizi karşılıyor mu?

▲Geçen sene 35 olan Akademi Kulüplerimizin sayısı, bu sene 42'ye çıktı. 6 farklı bölgede ligler sürüyor. Geçen sene sponsorumuz Coca Cola ile muhteşem bir Türkiye Şampiyonası yaptık. Bizim için burada önemli olan hafta sonu oynanan maçlar değil, hafta içi doğru eğitim almış genç futbolcuların donanımlı mücadelesi. Bizim asıl amacımız, var olan yetenekleri ortaya çıkarmak, onu korumak ve doğru yönlendirmek. Eskiden çocuklarımız yalnızdı, şimdi ise yalnız değil. Doğru yönlendirme ile biz kulüplerimizi organizasyon olarak da teşvik edip kulüp antrenörlerine kurslar veriyoruz, her sene başında çok ciddi

psikolojik, pedagojik formasyon eğitimi veriyoruz. Daha öncesinde oyuncuları bu anlamda geliştirmedik. Belki de en büyük problem buradaydı. Ama şu anda yaptığımız Akademi Programı kapsamında sistematik ve komple eğitimin faydalarını görmeye başladık ve geleceğe umutla bakıyoruz.

▼Çocuk koruma, özellikle üzerinde durduğunuz konulardan biri. Gerek sporcu gerekse antrenör eğitiminde özellikle nelere dikkat ediyorsunuz?

▲Çocuk Koruma Sertifikasyon Programı, özellikle en hassas olduğumuz konu. Çok ciddi profesyonelleri seminerlerimize davet ediyor ve onlardan büyük destek alıyoruz. Genç futbolcu ve antrenör gelişiminde büyük yol kat ettik. Türkiye Futbol Federasyonu'na büyük övgüler yaşıyor. Amatör ve profesyonelleri bir arada tutarak farklı bir sinerji yaratıp maksimum verim için çalışıyoruz. Gelecek yıllar için çok ciddi çalışmalarımız var. Geçen sene 1540 olan oyuncu draftımız, bu sene 3 bine yükseldi ve önümüzdeki

5 sene içerisinde hedefimiz 20 bin. İşte biz Türkiye'nin en yetenekli bu 20 bin oyuncusu içerisinde en yeteneklileri çıkarma hedefindeyiz.

▼Bir teknik adam olarak buradan gençlere ve kulüplere vermek istediğiniz mesaj nedir?

▲Kulüplerimizin Gençlik Geliştirme Programları'ndan sorumlu yönetim kurulu üyelerinin daha hassas olmalarını, doğru ve eğitimli kişilerle programlarını yürütmelerini istiyoruz. Tüm eğitimcileri sertifikasyon programına tâbi tutacağız ve bu kriterlere uymayanlara genç futbolcularımızı emanet etmeyeceğiz. Uzman kişiler genç futbolcularımıza yol gösterebilir. Gençlere mesajımıza gelince; anne babalarından asla hiçbir şey saklamasınlar, antrenörlerine güvensinler, paylaşımcı olsunlar. Karakterin eğitimi yok ama kişiliğin var. Karakterin iyi gelişimi kişiliği de etkileyecek. Sahada Fair Play'i bırakmasınlar. Şu anki birçok takımımız bunun en güzel örneklerini sergiliyor. Gençlerimizin de davranışsal olarak desteklerine ihtiyacımız var.

Sahadaki baletti

Selahattin Torkal

Zor dönemler yaşıyor bugünlerde. Hasta, hem de çok hasta. Ne konuşabiliyor ne yemek yiyebiliyor. Futbol sahalarının üzerinde uçar gibi koşan o koca adam şimdilerde yatağına çakılı. Rakip defansların durduramadığı Selahattin Torkal'ı hastalık çivilemiş yatağa. Böyle durumlarda hep futbolun vefası gelir akla. Acaba arayanı, soranı var mıdır Selahattin Torkal'ın. Formasını giydiği kulüpler sadece sıcak bir ilgi beklediği bugünlerde kapısını çalmış mıdır bilemeyiz. Ama bildiğimiz bir şey var. Bakan Faruk Özak ile Türkiye Futbol Federasyonu, Selahattin Torkal'ı maddi ve manevi açıdan yalnız bırakmıyor.

“Çok iyi bir insandır öncelikle. Futbolun üstadıydı. O dönemin içinde en iyi haffardan birisiydi. Üstün bir teknik becerisi vardı. Oyunu çok iyi okurdu. Ben Fenerbahçe'nin genç takımındaydım, o da A takımında. Üstelik dönemin efsane oyuncularından birisiydi. Oynadığımız antrenman maçlarında Basri ağabeyle birlikte bana ve diğer genç oyunculara çok destek vermiştir.”

Bu sözler, Fenerbahçe'de ve Milli Takım'da uzun yıllar antrenörlük yapmış Çetin Güler'e, nam-ı diğer Arap Çetin'e ait. Bahsettiği kişi ise futbolumuzun 1940 ve 50'li yıllarına bir efsane olarak damgasını vuran Selahattin Torkal. Aradan geçen 50 yılı aşkın bir zamandan sonra bir insanın hâlâ bu nitelikleriyle anılması herkese nasip olmaz doğrusu. “Neden Selahattin Torkal?” diyecek olursanız, Selahattin ağabey zor dönemler yaşıyor bugünlerde. Hasta, hem de çok hasta. Ne konuşabiliyor ne yemek yiyebiliyor. Futbol sahalarının üzerinde uçar gibi koşan o koca adam şimdilerde yatağına çakılı. Rakip defansların durduramadığı Selahattin Torkal'ı hastalık çivilemiş yatağa. Böyle durumlarda hep futbolun vefası gelir akla. Genel olarak da vefanın İstanbul'da bir semt ismi olduğu tekerlemesi... Acaba arayanı, soranı var mıdır Selahattin Torkal'ın. Formasını giydiği kulüpler sadece

sıcak bir ilgi beklediği bugünlerde kapısını çalmış mıdır bilemeyiz. Ama bildiğimiz bir şey var. Spordan sorumlu Devlet Bakanı Faruk Özak ile Türkiye Futbol Federasyonu, evinde sürekli bakıma muhtaç Selahattin Torkal'ı maddi ve manevi açıdan yalnız bırakmıyor. Bakan Faruk Özak'ın Selahattin Torkal'la ilişkisi öğrencilik yıllarına dayanıyor. Özak, Mimarlık Fakültesi'nde okurken, futbol oynamayı da sürdürüyor. Takımın antrenörü ise Selahattin Torkal. Bakan Özak, o günden beri Selahattin Hocasını hep aramış, sormuş. Hele de Alzheimer hastalığına yakalandığı son 12 yılda elini üzerinden eksik etmemiş. Türkiye Futbol Federasyonu da milli maçların sınırlı sayıda olduğu günlerde ay-yıldızlı formayı 9 kez üzerinde taşıyan Selahattin Ağabeyle yakından ilgilenmeyi, ne yapılırsa ödenemez bir borç bilmiş. Genel Sekreter Ahmet Güvener'in girişimleri ve Sağlık Kurulu Başkanı Prof. Dr. Ömer Taşer'in çabalarıyla Selahattin Torkal'ın hasta yatağında da olsa rahat bir ömür geçirmesi için adeta seferberlik ilân edilmiş. Eli biraz kalem tutanların borcu ise Selahattin Torkal gibi futbol abidelerini günümüz oyuncularına, futbolseverlerine taşıyabilmek olmalı. O zaman 1925 yılına dönelim ve İstanbul'un tarihi semtlerinden Fatih'te dünyaya tanışan Selahattin Torkal'ı dilimiz döndüğünce anlatmaya

çalışalım. Rumeli'nin yitirilmesinin ardından Anavutluk'un Draç kentinden Ankara'ya göç eden bir ailenin oğlu Selahattin Torkal. Kolağası olan babası Ankara'ya yerleşip adı sonradan MKE'ye dönüşecek Tophane Fabrikası'nda çalışmaya başlar. Oturdıkları ev, Cebeci Çayırı'nın yani Ankara futbolunun kalbinin hemen karşısındadır. Daha sonra Ankara Demirspor ve Galatasaray'da oynayacak kardeşi Celal'le birlikte Cebeci Çayırı'nda futbol topuyla tanışır Selahattin de... Bu tanışma kısa sürede aşka dönüşür. Evet, Selahattin futbolu çok sevmektedir ama futbol topu da onun nazik ve ustaca dokunuşlarından aynı tadı alır. Ankara Atatürk Lisesi'nde okurken, takımını Türkiye Şampiyonluğu'na taşır. Üstelik Galatasaray Lisesi, İzmir Atatürk Lisesi gibi dönemin iyi futbolcularını barındıran takımlara karşı adeta tek başına bir ordudur Selahattin. Bu başarısı gözlerden irak kalmaz. Ankara'nın futbol meraklılarından Niyazi Sel, cebine bir tavsiye mektubu koyup onu İstanbul'a, Fenerbahçe'ye yollar. 1944 yılında böyle başlar Selahattin Torkal'ın Fenerbahçe günleri. Okul naklini de Bebek'teki Boğaziçi Lisesi'ne “leyli” olarak aldırır.

O aynı zamanda komple bir sporcudur. İyi bir jimnastikçi, başarılı bir atlet. Lise talebesi olduğu yıllarda adeta rüzgârla yarışır, 100, 200 ve 400 metrelerde liselerarası Türkiye birincilikleri elde eder. 1944 ile 1952 yılları arasında Fenerbahçe'de 208 maça çıkar ve 2 İstanbul Ligi, 3 Milli Küme, 3 de Başbakanlık Kupası şampiyonluğu yaşar. Ancak 1952'de kaybedilen lig şampiyonluğunun faturası ona ve birkaç futbolcuya kesilir. Erol Keskin ve Halil Özyazıcı ile birlikte Adalet Mensucat'ta işe girip Adalet takımında oynamaya başlar Selahattin Torkal da. Bu arada lise bitmiş, Selahattin Torkal, Sultanahmet'teki İktisadi ve Ticari İlimler Akademisi'nde okumaya başlamıştır. Lâkin futbolla okul bir arada pek yürümez çünkü bir de geçim gailisi vardır. O zamanın

futbolcuları bugünkü paraları rüyalarında bile göremez çünkü. İstanbul'a geldiği ilk günlerde kendisine kucak açan ve ayakta durmasını sağlayan Müslüm Bağcılar'ın yanında gümrükçü olur. Adalet'te 7 sezon oynadıktan sonra yeniden Fenerbahçe'ye döner ve Cihat'lı, Suphi'li, Halit'li, Lefter'li takımda 1961'e kadar forma giyer. Fenerbahçe'den ayrıldığında, dile kolay tam 36 yaşındadır. Futbolu anlatmak için ise onu canlı olarak seyredenlere kulak vermek gerekir. Usta gazeteci Eyüp Karadayı, “Futbolu bale yapar gibi oynayan süper klas” diye tanımladığı Selahattin Torkal için bakın neler yazmış: “Günümüz futbolunu yarım asır öncesinde oynayan gerçek bir futbol virtüözüydü Selahattin Torkal. Ayaklarının ucuna basarak yaptığı estetik koşusuyla, çoğu zaman sahada futbol balesi yapıldığı hissini veren, Türkçeyi İstanbul lehçesi ile konuşan gerçek bir beyefendi. O zamanın topa en düzgün vurabilen futbolcusuydu. Çok kıvraktı, hareketleri ölçülüydü ve sahada adeta dantela örer gibi futbol oynardı.” 1973 yılında Tercüman gazetesinin kurduğu büyük jüri, futbol tarihimizin altın on birini seçtiğinde, Selahattin Torkal da Turgay Şeren, Faruk Barlas, Basri Dirimlili, Ali İhsan Karayığit, Hüseyin Saygun, Fikret Kırkan, Hakkı Yeten, Metin Oktay, Lefter Küçükandonyadis ve Fikret Arıcan'la birlikte efsane kadroda yer alır. Aynı yıl Milliyet gazetesinin 22 branşta 50 yılın en büyük sporcuları anketinde de büyük jürinin seçtiği futbol onbirinde yine onun adı vardır. Bu defa takım arkadaşları “Cihat Arman, Faruk Barlas, Basri Dirimlili, Ali İhsan Karayığit, Hüseyin Saygun, Mehmet Leblebi, Hakkı Yeten, Metin Oktay, Lefter Küçükandonyadis ve Şükrü Gülesin”den oluşmaktadır. İşte böyle bir ustadır Selahattin Torkal. Bugün yatağından kalkamasa da futbol için çarpan kalpler onu dönemin toprak sahalarının üzerinde bale yapar gibi süzülürken yâd edecek. Keşke hâlâ yaşarken kıymetini bilebilsek.

Nevin Hanım, eşi Selahattin Torkal'ın başucundan bir an bile ayrılmıyor, ilgisini eksik etmeyen Bakan Faruk Özak ve TFF yöneticilerine teşekkür ediyor.

Premier Lig'de neler oluyor?

Şubat ayının sonlarına doğru ekranlarımıza yansıyan bir haber, tüm futbolseverleri şaşırtacak nitelikteydi. Haber, dünyanın en zengin futbol ligi olan Premier Lig'de mücadele eden Portsmouth'un lig tarihinde kayyuma kalan ilk kulüp olduğu bilgisini veriyordu. Yakın geçmişte Şampiyonlar Ligi'nde çeyrek finali sık sık 4 takımla gören İngiliz temsilcilerinin bu defa sadece iki takımla ilk 8'e kalabilmeleri de "Premier Lig'de neler oluyor?" sorusunu akla getirdi. Yüksek yayın gelirleri, zengin kulüp sahipleri gibi avantajlara sahip Premier Lig takımlarının "yanlış yönetim" politikaları nedeniyle düşükleri durumu anlayabilmek için Portsmouth örneğine biraz daha yakından göz atmak gerekiyor.

1898 yılında kurulan Portsmouth, kuruluşundan itibaren başarılı performanslar sergileyerek ilk kez 1927-28 sezonunda o zamanki adıyla 1. Lig'e yükselir. Ligde sıkıntılı günler geçirse bile 1928-29 sezonunda Federasyon Kupası finaline yükselmeyi başarır. Bolton Wanderers'a 2-0 kaybetse de bu, takım için büyük bir gurur vesilesi olur. 1933-34 sezonunda Manchester United, Bolton Wanderers, Leicester City ve Birmingham City gibi takımları eleyerek bir kez daha Federasyon Kupası'nda finale çıkar, ancak bu kez de Manchester City'ye 2-1 yenilir. Artık ligde kendini ispatlamış bir takım olan Portsmouth, 1938-39 sezonunda nihayet bekleneni gerçekleştirir ve finalde Wolverhampton Wanderers'ı 4-1 gibi ezici bir sonuçla mağlup ederek Federasyon Kupası'nı kazanır. Bu sezondan sonra İkinci Dünya Savaşı nedeniyle futbola 1945-46 sezonuna dek ara verilir ancak Portsmouth arada geçen sürede gücünden pek de bir şey kaybetmez. 1948-49 ve 1949-50 sezonlarında arka arkaya kazanılan iki şampiyonluk, Pompey lakaplı İngiliz ekibi için en görkemli günleri simgeler. Kazanılan iki şampiyonluktan sonra başarılı oyuncu kadrosunun yaşlanmasıyla birlikte, 1954-55 sezonundan itibaren gerileme sürecine giren Portsmouth, 1959 yılında önce 2. Lig'e, iki yıl sonra da 3. Lig'e düşer. 70'li yıllarda kulüpteki ekonomik sıkıntı öyle büyük boyutlara ulaşır ki, Kasım 1976'da kulüp borçlarını ödemek ve iflâsı önlemek için gerekli 25 bin İngiliz Sterlini'ni yerel bir gazetenin öncülüğünde başlatılan yardım kampanyasıyla toplamayı başarır. Mâli durumunu düzeltmek için oyuncularını elden çıkaran Portsmouth, deneyimsiz oyuncu kadrosuyla 1978'de 4. Lig'e kadar geriler.

80'li yıllarda tekrar yükselişe geçen Portsmouth, 1986-87 sezonu sonunda 1. Lig'e kadar çıkar ancak daha ilk sezonunda küme düşmekten kurtulamaz. 1992-93 sezonunda play-off'ta Premier Lig'e yükselme fırsatını kaçıran İngiliz ekibi, bu hayal kırıklığının etkisinden midir bilinmez, tekrar bir düşüş içine girer. 90'lı yılların geride kalan kısmı Portsmouth için 2. Lig'de kümede kalma savaşları ile geçecektir. Bu sürekli başarısız tabloya 1998-99 sezonunda kulübü vuran ciddi mâli kriz de eklenince, Aralık 1998'de kulüp, 100. yılını kutladığı sene acı bir tesadüf eseri tarihinde ilk kez kayyuma kalır. Mayıs 1999'da Sırp işadamı Milan Mandarić'in kulübü satın alması üzerine, Portsmouth kapanmaktan

Türker Tozar

Gaydamak

Al Fahim

Al Faraj

Chainrai

kurtulur. 2001 yazında futbol direktörlüğüne getirilen Harry Redknapp'ın Mart 2002'de teknik direktör olarak atanması, takım için bir dönüm noktası olur. Redknapp'ın gençlerle deneyimli oyuncularını harmanlayıp oluşturduğu başarılı kadrosuyla Portsmouth, 2002-03 sezonunda 2. Lig'de şampiyon olur ve ilk kez Premier Lig'e yükselir. Beklentilerin aksine takım, ilk sezonu orta sıralarda tamamlar ancak Redknapp'ın takımın teknik heyetinde değişiklik yapmak isteyen Mandarić'le yaşadığı anlaşmazlık üzerine Kasım 2004'te takımdan ayrılmasıyla Portsmouth yeniden karışır. Bir seneye yakın sürede 3 değişik teknik adamla çalışmasına rağmen başarı elde edemeyen Portsmouth, çareyi Aralık 2005'te Redknapp'ı tekrar göreve getirmekte bulur. Ocak 2006'da Rus işadamı Alexandre Gaydamak kulübe 15 milyon sterlin vererek ortak olur. Redknapp ise sağlanan bu finansal kaynağın neredeyse tümünü yeni oyuncular almak için kullanır. Tottenham'dan transfer edilen üç oyuncu, Pedro Mendes, Sean Davies ve Noé Pamarot için 7.5 milyon, Auxerre'den alınan Zimbabweli santrfor Benjani Mwaruvari içinse 4.1 milyon

sterlin ödenir. Mwaruvari için ödenen para, o zaman için Portsmouth'un kulüp tarihinde bir oyuncu için ödediği en yüksek bonservis bedelidir. Sezon sonunda takım güçlükle Premier Lig'e tutunurken, Gaydamak da Temmuz 2006'da kulübün tamamını satın alır. Kulüp, 2006 yazında aralarında David James, Sol Campbell, Nwankwo Kanu, Andy Cole gibi deneyimli futbolcuların da bulunduğu birçok yeni oyuncuyu kadrosuna katar. Bu futbolcuların en yüksek bonservis bedeliyle transfer olanı Hajduk Spli'ten gelen ve 3.5 milyon sterline mal olan Hırvatistan Millî Takımı'nın

orta saha oyuncusu Niko Kranjcar'dır. 2006-07 sezonu Portsmouth için çok iyi geçer. Takım sezona çok iyi bir başlangıç yapıp ilk 5 maçında gol bile yemez hatta bir süre liderlik koltuğuna oturur. Manchester United ve Liverpool karşısında alınan galibiyetler, takımın prestijini yükseltir. Portsmouth sezonu 38 maçta topladığı 54 puanla 9. sırada tamamlar. Premier Lig'den önceki dönemi de hesaba katarsak, Portsmouth 50 yılı aşkın süredir sezon sonunda böyle iyi bir derece elde edememiştir. 2007-08 sezonunda ligu 8. sırada bitirerek kendi rekorunu kıran Portsmouth, Kanu'nun golüyle finalde Cardiff City'yi 1-0 yenerek FA Kupası'nı kazanır ve taraftarlarına uzun bir süredir unuttukları başarıyı getirir. Böylelikle kulüp, tarihinde ilk defa Avrupa kupalarında mücadele etmeyi de garantilemiş olur. Portsmouth'un 2007-08 sezonunda elde ettiği tarihi başarıda şüphesiz kaliteli oyunculara yapılan yatırımın etkisi büyüktür. Ancak bu başarıyı getiren oyuncuların bonservis bedelleri ve kendilerine ödenen ücretler, Portsmouth'un gelecek sezonlarda yaşayacağı mali problemlerin de temelini oluşturacaktır. Sadece 2007-08 sezonunda takıma yeni katılan

oyuncuların bonservis bedelinin 30 milyon sterlini bulması ve bu oyuncuların aldığı şişkin ücretler, Portsmouth'un yanlış yönetildiğinin bir göstergesi gibidir. Başarı hırsı, kulüp sahiplerinin gözünü bürümüş ve bütçeyi aşan harcamalar yapılmıştır. Takıma bonservis bedeli ödenmeden katılan futbolculara verilen maaşlar içinde kesenin ağzı iyice açılmıştır. Sol Campbell, Sylvain Distin ve Glen Johnson bu isimlere örnek olarak verilebilir. O sezon transfer olan bazı oyuncular ve bonservis bedelleri şöyle: Lassana Diarra: 5.5 milyon sterlin, Sulley Muntari: 7.1 milyon sterlin, Jermaine Defoe: 6 milyon sterlin, David Nugent: 6 milyon sterlin, John Utaka: 7 milyon sterlin.

Yeni oyuncu transferleri 2008 yazında da hızını kesmez. Peter Crouch 11 milyon sterlin, Younes Kaboul 5 milyon sterlin, Nadir Belhadj 4.4 milyon sterlin, Hayden Mullins 1.2 milyon sterlin ve Angelos Basinas 1.2 milyon sterlin karşılığında kadroya dâhil edilir. Nitekim 2008-09 sezonuna, Portsmouth'ta mâli dengelerin çok bozulduğuna ilişkin dedikodularla girilir. Aslında Mayıs 2008'de yayınlanan finansal tablolara bakıldığında, Portsmouth'un o bütçe yılı içerisinde oyunculara ödemesi gereken 55 milyon sterlin tutarındaki rakamın, aslında kulübün gelirlerinin yüzde 80'ine tekabül ettiği görülmektedir. Bu da kulüpteki sorunun ne ölçüde büyük olduğunun bir göstergesidir. Tüm bu gelişmelere rağmen, Eylül 2008'de kulübün sahibi Gaydamak krizde olduklarını yalanlarken, kulübü 20 milyon

sterlin civarında bir teklif gelmesi halinde elinden çıkarabileceğinin de sinyalini verir. Devre arasında Diarra'nın Real Madrid'e ve Defoe'nun da Tottenham'a yüksek bonservis bedelleriyle transfer olması, kulübün nakde ihtiyacı olduğunun bir belirtisidir. Takım, o sezona iyi bir başlangıç yapamaz ve teknik direktör Redknapp da Ekim 2008'in sonlarına doğru görevi bırakır. Portsmouth, o sezon UEFA Kupası'ndan E Grubu'nda 4 puan toplayarak elenir ve Premier Lig'i 14. sırada bitirir. Milan karşısındaki 2-2'lik beraberlik, Portsmouth'un o sezonki önemli bir başarısı olur. Mayıs 2009'da Birleşik Arap Emirlikleri'nden iş adamı Sulaiman Al-Fahim'in kulübü satın almasıyla ilgili anlaşma sağlanmasına rağmen, devir işlemleri Ağustos'un sonunu bulunca kulübün 60 milyon sterlin tutarındaki borçlarının kapatılması için Peter Crouch, Glen Johnson ve Sylvain Distin gibi oyuncuların elden çıkarılması gerekir. Bu üç oyuncunun satışından 35 milyon sterlin dolayında gelir elde edilir. Bu arada medyada, Al-Fahim'in kulübün borçlarını kapatacak bütçeye sahip olmadığı speküle edilmeye başlanır. Eylül ayında oyuncuların

alacakları zamanında ödenmeyince, sıkıntı iyice su yüzüne çıkar ve Al-Fahim sadece 1 aydan daha fazla bir süredir sahibi olduğu kulübü Suudi iş adamı Ali Al Faraj'a satar. Al Faraj'ın Ekim ayında başkanlığa gelişinden sonra, Chelsea'nin eski teknik direktörü Avram Grant önce futbol direktörlüğüne, daha sonra da teknik direktörlüğe getirilir. Ancak Al Faraj'ın Portsmouth'un maçlarını izlemeye gitmemesi, oyuncu alacaklarının Aralık, Ocak ve Şubat aylarında da zamanında ödenmemesi nedeniyle, Suudi iş adamının da kulübün sıkıntılına ilaç olabileceği konusunda ciddi şüpheler uyanmaya başlar. Bu arada kulüpteki sıkıntı öyle büyük boyutlara ulaşır ki, İngiltere Vergi Dairesi, 12.1 milyon sterlin tutarındaki vergi borcu nedeniyle kulübün iflâsını ister. Hatta kulübün resmi internet sitesi, teknik altyapıyı sağlayan firmaya ödeme yapılamaması nedeniyle 28 Ocak 2010 Perşembe günü bir süre servis dışı kalır. Kulübün borçlu olduğu kulüplere ödeme yapılabilmesi için, Premier Lig yönetimi Portsmouth'un 7 milyon sterlinlik yayın gelirlerine de temlik koyar ve alacaklı kulüplere paylaştırır. Bu arada, 4 Şubat'ta kulübün kontrolü Nepalli işadamı Balram Chainrai'ye geçer. Kulübün

önceki sahiplerine borç veren Chainrai, yaptığı anlaşma gereği, verdiği borç geri ödenmeyince kulübün yeni sahibi olur. 10 Şubat'ta kulübün vergi borçlarıyla ilgili yapılan duruşmada, Portsmouth yöneticileri, kulübü satın almak için iki ciddi teklif yapıldığını söyleyip 25 Şubat'a kadar süre almayı başarsa da bu süre zarfında kulübe alıcı çıkmayınca, Premier Lig'de yedinci sezonunu geçiren Portsmouth, 26 Şubat'ta ikinci kez kayyuma kalmış olur. Ayrıca Premier Lig talimatları gereği de takımın ligdeki 9 puanı silinir. Ligin dibine demir atan Portsmouth'un küme düşmesinin kesinleşmesi artık çok yakın. Finans uzmanları, kayyuma kalan Portsmouth için tehlikenin halen geçmediği görüşünde birleşiyor. Zira kayyum yönetiminde doğru yatırımların yapılmaması ve gerekli adımların atılmaması halinde kulübün kapanması tehlikesinin sürdüğünü belirtiyorlar. Aslında Portsmouth'un öyküsü, tüm futbol yöneticilerine ibret verici nitelikte. Paranın yanlış kullanımı ve doğru yönetim anlayışının uygulanmamasının, bir futbol kulübünü nereye götürebileceğini bizlere gösteriyor.

Rüzgârla yarışıyor

Şahin Aygüneş

Trabzon'un Sürmene ilçesinden Almanya'ya göç eden bir ailenin oğlu. Altyapı eğitiminin ağırlıklı bölümünü Karlsruhe'de aldıktan sonra Kasımpaşa'ya transfer oldu. 16 yaşında Alman Genç Milli Takımları'ndan aldığı teklifi "Vatanı için oynamak gibisi var mı?" diyerek geri çevirdi. Ümit Milli Takımımızın formasını giyiyor ve Kasımpaşa'nın ikinci yarıdaki çıkışında ciddi bir rol sahibi. Sürati ve gol vuruşlarındaki becerisiyle dikkat çekiyor. Gerçek bir dans meraklısı ve kolbastı ustası.

Mazlum **Uluç**

Spora gürleşle başladım

▼Başka spor dallarıyla da ilgilendin mi?

▲Aslında spora gürleşle başlamıştım. Bu arada Uzakdoğu sporlarıyla da ilgilendim. Ama benim için en tutkulusu futboldu ve sonuçta futbolda karar kıldım.

▼Peki, neden diğerk spor dalları değil de

futbol? Seni futbola yönelten motivasyon neydi?

▲Gürleşe başladığımda da futbol daha çok ilgimi çekiyordu. Zaten her çocuk gibi mahalle aralarında futbol oynamayı sürdürüyordum. Bu arada babam yeteneğimin farkına vararak beni Hockenheim takımının altyapısına yazdırdı. ▼Almanya’da dört farklı takımda

oynamışsın? Bu geçişler nasıl oldu? Transferlerin nasıl gelişti?

▲Başlangıçta 9 yaşındaydım ve kendim kulübe gidip yazıldım. Bir yıl sonra daha iyi bir kasaba takımı olan Schöstingen’e kendi isteğimle geçtim. Bu tercihimin nedeni, o takımda çok sayıda arkadaşımın olmasıydı. 13 yaşına geldiğimde Waldhoff Manheim’dan teklif geldi. Beni izleyip beğenmişler. 1 sezon Waldhoff Manheim’da oynadıktan sonra bu defa Karlsruhe’nin teklifiyle karşılaştım ve oraya gittim. 14 yaşından itibaren Karlsruhe’de oynadım.

▼O dönemde örnek aldığın bir idolün var mıydı?

▲Forvet oyuncusu olduğum için kendime örnek aldığım oyuncular da golcülerdi. O yıllarda Hakan Şükür müthiş bir performans gösteriyordu ve ben de onun gibi bir oyuncu olmak istiyordum. Bir de Hami Mandıralı vardı tabii. Ailem Trabzon, Sürmeneli ve babam da Trabzonspor taraftarı. Hami Mandıralı’yı çok beğenir ve benim de onun gibi bir futbolcu olmamı isterdi.

▼Türkiye’ye gelmen nasıl oldu? Almanya’da kendine bir gelecek

görmedin mi?

▲Türk futbolcuların Türkiye’de oynama şansının daha yüksek olduğunu düşündüm. Aslında Almanya’dan da transfer teklifleri vardı. Menajerimle bu konuyu görüştük ve Türkiye’ye gelirim kariyerimde daha çabuk bir sıçrama yapacağım görüşünde birleştik. Kasımpaşa’yı tercih etmemin nedeni ise İstanbul takımı olması, göz önünde bulunmak ve yeni yapılanan bir takımın içinde daha fazla şans bulma ihtimaliydi. Futbol Şube Sorumlumuz Süha Sidal ve Başkanımız Hasan Hilmi Öksüz’ün bu transferdeki istekli tutumları da tercihim Kasımpaşa yönünde kullanmamda etkili oldu. Çünkü bir oyuncu için ısrarla isteniyor olmak önemli bir faktör.

▼Almanya’da futbol oynarken Türk olmanın sıkıntısını yaşadın mı?

▲Bir döneme kadar hiçbir sorun yaşamıyorsunuz. Hatta o döneme kadar Türk oyuncularla fazlasıyla değer veriyorlar. Çünkü Türk oyuncular gerçekten de yetenekli. Ancak iş milli takım konusunda tercih yapma aşamasına geldiğinde, eğer Türkiye’yi seçtiyseniz sorunlar başlıyor. O zaman takımda yer alma şansınız azalıyor. Antrenörler tercihlerini Almanya Genç Milli Takımlarında oynayan oyunculara yana kullanıyor ve siz ikinci planda kalıyorsunuz.

▼Almanlardan milli takımlarında oynama konusunda bir teklif aldın mı?

▲Almanya U16 Milli Takımı için teklif aldım ve gidecektim. Çünkü o döneme kadar Türkiye’den beni isteyen olmamıştı. Ama Almanların çağrısından kısa bir süre sonra Türk Milli Takımı’ndan davet aldım ve tabii Türkiye’yi seçtim.

▼Tarafsız bir gözle bakılınca, Alman Milli Takımı, Dünya ve Avrupa Şampiyonaları’nda defalarca kupa kaldırmış, her büyük organizasyonda yer almış bir takım. Neden Almanları değil de Türkiye’yi seçtin?

▲İnsanın kendi vatani için oynaması hiçbir şeyle kıyaslanamaz ki... Almanya’yı tercih eden Türkleri sanırım farklı bir şekilde yönlendiren insanlar var. Ama ben bu konuyu ailemle konuştuğumda Türkiye’yi tercih etmem dışında bir alternatif gündeme gelmedi. Babam sanki Almanlar bana hiç böyle bir teklif yapmamış gibi davrandı. Onun aklındaki tek düşünce oğlunun Türkiye için oynamasıydı.

▼Orada aldığın altyapı eğitimi ile Türkiye’deki kıyaslar mısın?

▲Türkiye’deki durumu çok iyi bilmiyorum. Ama Almanya’daki

Spora gürleşle başlamıştım. Bu arada Uzakdoğu sporlarıyla da ilgilendim. Ama benim için en tutkulusu futboldu ve sonuçta futbolda karar kıldım. Babam iki eli kanda olsa maçlarıma mutlaka gelirdi. Şimdi de Almanya’dan gelip Kasımpaşa’nın maçlarını izliyorum.

Çocukluk yıllarımda Hakan Şükür müthiş bir performans gösteriyordu ve ben de onun gibi bir oyuncu olmak istiyordum. Babam Trabzonspor taraftarı, Hami Mandıralı’yı çok beğenir ve benim de onun gibi bir futbolcu olmamı isterdi.

Türkiye’de oynama şansımın daha yüksek olduğunu düşündüm. Türkiye’ye gelirim kariyerimde daha çabuk bir sıçrama yapabilirdim. Kasımpaşa’yı tercih etmemin nedeni ise göz önünde olması ve yeni yapılanan bir takımda daha fazla şans bulma ihtimaliydi.

Almanya’da bir döneme kadar Türk oyunculara fazlasıyla değer veriyorlar. Ancak iş milli takım tercihi yapma aşamasına geldiğinde, eğer Türkiye’yi seçtiyseniz sorunlar başlıyor. Antrenörler tercihlerini Almanya için oynayan oyunculara yana kullanıyor.

Almanya U16 Milli Takımı için teklif aldım ve gidecektim. Ama o sırada Türkiye’nin teklifi geldi. Babam sanki Almanlar bana hiç böyle bir teklif yapmamış gibi davrandı. Onun aklındaki tek düşünce oğlunun Türkiye için oynamasıydı.

altyapılarda çok ciddi biçimde taktik eğitimi veriliyor. Oyuncunun nerede duracağı, nereye koşacağı, topla buluştuğunda neler yapacağı, rakibine nasıl müdahale etmesi gerektiği konuları çok küçük yaştan itibaren öğretilmeye başlanıyor ve tüm bunlar tekrarlı olarak alışkanlık haline getiriliyor. Zaten son sezonlara bakarsanız çok sayıda genç gurbetçi oyuncunun Turkcell Süper Lig’e transfer edildiğini görüyorsunuz. Bu da bizim aldığımız altyapı eğitimi sayesinde biraz daha önde olmamızdan kaynaklanıyor. Almanya’da ayrıca kuvvet çalışmaları da büyük önem taşıyor. Karlsruhe’de haftada en az bir kere ağırlık çalışması yapardık.

Dersleriniz kötüyse futbol hayatınız olumsuz etkilenir

▼Futbolla birlikte eğitiminizi de sürdürebildin mi?

▲Elbette. Almanya’da sistem zaten bunun üzerine kurulmuş durumda. Eğitime çok değer veriyorlar. Yönetim kadroları içinde öğretmenler de bulunuyor. Oyunculardan karnelerini istiyorlar. Eğer karnenin kötüyse antrenmana çıkıma cezası alabiliyorsunuz. Sonra da sizin zayıf olan derslerinizde başarılı olabilmemiz için öğretmen desteği sağlıyorlar ve özel dersler veriyorlar. Eğer derslerinizde başarılı olamazsanız bu futbolunuza da olumsuz yansıyor. Ben de lise düzeyinde eğitimimi tamamladım. Üniversite dönemine geldiğimde ise Kasımpaşa’ya transfer oldum.

▼Türkiye’ye uyum sağlamakta zorluk çektin mi? Buradaki hayatın sana farklı gelen yönleri var mı?

▲Gerçekten de iki ülkenin sosyal yaşamları oldukça farklı ve uyum sağlamak kolay değil. Ancak ben bu konuda kendimi şanslı görüyorum. Buraya uyum sağlamakta hiç zorluk çekmedim. Çünkü önemli olan gittiğiniz takımın sizi olumlu algılaması ve kabullenmesi. Bu anlamda Kasımpaşa’daki takım arkadaşlarım beni hemen kabullendi. İlişkilerim son derece iyi olduğu için çok çabuk uyum sağladım. Burada bana zor gelen tek şey ise trafiğin karmaşası.

▼Kasımpaşa’ya ilk geldiğin dönemde uzunca bir süre yedek bekledin. O dönemlerde aklından neler geçti? Hiç “Niye Türkiye’ye geldim?” diye düşündün mü?

▲Elbette hiç bir futbolcu yedek kalmaktan hoşlanmaz ve oynamak ister. Bir de benimle aynı yaşta olan ve Almanya’dan gelen takım arkadaşım Barış Başdaş hemen kadroya girip oynamaya başlayınca bende “Neden oynamıyorum?” diye bir düşünce oluşmuştu. Bu noktada önünüzde iki yol var. Ya küsüp vazgeçersiniz ya da hiç pes etmeden daha fazla çalışarak kadroya girmek için sonuna kadar zorlarsınız. Ben ikinci ve doğru olan yolu seçtim. Çok çalıştım ve sonunda Yılmaz Hocam da bana güvenip forma şansını verdi. Bir de Fenerbahçe maçında oyuna girdikten 5 dakika sonra gol atınca önüm açıldı.

▼Fenerbahçe’ye attığın o golle ilgili bir hatıran var mı?

▲Şükrü Saracoğlu Stadi’nda ısınırken oyuna girmek için kenara çağırılmak bile heyecan vericiydi. Golü attığımda ne yaptığımı, nasıl sevdiğimi bile hatırlamıyorum. Sadece sonradan maçın görüntülerini izleyerek attığım gol hakkında bir fikir sahibi olabildim.

▼Azar Karadaş ve Gökhan Güleç’le rekabet içindesin ve onları geride bırakarak ilk on bir oyuncusu oldun. Yılmaz Vural senin hangi özelliklerini beğendiği için böyle bir tercih yapmış olabilir?

▲Öncelikle süratliyim. Gol bölgelerine çok çabuk girebiliyorum. Gol vuruşlarım da fena değil. Ama bu soruyu Yılmaz Hocaya sormak gerekir.

▼Özeleştiride bulunur musun? Kendinde eksik gördüğün yönler var mı?

▲Eksiklerimi görmeye ve antrenmanlarda bu eksiklerimi gidermeye çalışırım. Mesela sırtı dönük oynamayı pek bilmiyorum. Ama o bölgede oynayan bir futbolcunun sırtı dönük olarak topu tutabilmesi gerekiyor. Aslında ben yüzü kaleye dönük oynayan tipte bir oyuncuyum ama bazen sırtı dönük top aldığımızda da neler yapmanız gerektiğini bilmeniz ve topu saklayarak takımın öne çıkmasını sağlayabilmeniz gerekiyor. Bir de kafa toplarında pek iyi değilim. Tesislerde kalmanın benim için bir avantaj olduğunu düşünüyorum. Antrenmanlar bittikten sonra boş vakitlerimiz oluyor. Stat hem önümüzde. Çıkıp koşabiliyorum ya da salona girip ağırlık çalışabiliyorum. Sadece takım antrenmanıyla yetinmiyorum yani.

▼Ligimizde beğendiğin oyuncular var mı?

▲Alex çok iyi bir futbolcu. Arda Turan da öyle. Benim bölgemde oynayan oyunculardan da Makukula’yı çok beğeniyorum ama onunla benim özelliklerim çok farklı tabii. Bu arada Cenk ağabeyi de unutmamam gerek. Bence en fazla şey öğrenebileceğim oyuncu Cenk İşler. ▼Bu da önemli bir nokta. Bazı takımlarda genç

Almanya’daki altyapılarda çok ciddi taktik eğitimi veriliyor. Oyuncunun nerede duracağı, nereye koşacağı, topla buluştuğunda neler yapacağı, rakibine nasıl müdahale etmesi gerektiği konuları çok küçük yaştan itibaren öğretilmeye başlanıyor.

Almanya’da eğitime çok değer veriyorlar. Yönetim kadrolarında öğretmenler de bulunuyor. Oyunculardan karnelerini istiyorlar. Eğer karneniz kötüyse antrenmana çıkıma cezası alabiliyorsunuz. Derslerinizde başarılı olamazsanız bu futbolunuza da olumsuz yansıyor.

Yedek kaldığınızda önünüzde iki yol var. Ya küsüp vazgeçersiniz ya da hiç pes etmeden daha fazla çalışarak kadroya girmek için sonuna kadar zorlarsınız. Ben ikinci ve doğru olan yolu seçtim. Çok çalıştım ve sonunda Yılmaz Hocam da bana güvenip formayı verdi.

Süratli ve gol vuruşları iyi bir oyuncu olduğum söylenir. Ama sırtı dönük oynamayı pek bilmiyorum. Aslında o tipte bir dönük top aldığınızda da neler yapmanız gerektiğini bilmeniz gerekiyor.

Genç Milli Takımlara geldiğimizde, Türkiye’de oynayan arkadaşlarımızı kıskanırdık. Biz Almanya’da genç takımlarda oynarken, buradaki arkadaşlarımız A takımlarıyla antrenmana çıkıyorlardı. Türkiye’de genç oyunculara çok değer verildiğini düşünüyorum.

Türk futbolu benim çocukluk yıllarımda çok ötesinde bir noktada. Çok hızlı bir gelişme sağladığını düşünüyorum. Ve şunu da çok iyi biliyorum ki, Almanlar bizden korkuyor. Bizim açımızdan ise Almanya korkulacak bir takım değil, sadece güçlü bir rakip.

oyuncularla tecrübeliler arasında bir kopukluk vardır. Bazılarında ise tecrübeli oyuncular gençler için bir tür öğretmen görevi görür. Kasımpaşa'da bu açıdan durum nasıl?

▲Bizim takım bu açıdan mükemmel. Hele kendi adıma konuşmam gerekirse ağabeylerimin desteğini hep yanımda hissediyorum. Yanlış bir koşu yaptığımda Cenk ağabey mutlaka uyarır. Ya da Murat ağabey topu ayağına aldığında nereye koşmam gerektiğini söyler. Ali ağabey de öyle.

Türkiye'de genç oyuncular çok değerli

▼Türkiye'deki genç oyunculara yeterince şans verildiğini düşünüyor musun?

▲Genç Milli Takımlara geldiğimizde, Türkiye'de oynayan arkadaşlarımızı kıskanırdık. Biz Almanya'da kulüplerimizin genç takımlarında oynarken, buradaki arkadaşlarımız A takımlarıyla antrenmana çıkıyorlardı. Ben Türkiye'de genç oyunculara çok değer verildiğini düşünüyorum. Özellikle Kasımpaşa'da, Kayserispor'da, Bursaspor'da bunu gözlemek mümkün. Mesela ben U16 Milli Takımı'na geldiğimde Bursaspor'dan Eren Albayrak, Serdar Aziz ve Sercan Yıldırım A takımın oyuncusu olmuşlardı.

▼Almanya'da futbola bakışla Türkiye'de futbola bakış arasında nasıl farklar görüyorsunuz?

▲Türkiye'de futbol neredeyse tek spor dalı ve her şey anlamına geliyor. Almanya'da da futbol çok önemli bir spor ama başka branşlar da var. Dolayısıyla Türkiye'de futbol üzerindeki ilgi yoğunlaştıkça futbolcu üzerindeki baskı da artıyor.

▼Kasımpaşa'nın oynadığı futbol izleyenler açısından son derece keyifli. Peki, saha içinde siz o futbolu oynarken neler hissediyorsunuz?

▲Benim açımdan da çok keyif verici bir oyun oynuyoruz. Bu oyun tarzı benim futbol stilime de çok uygun. Ayağa paslarla oynanan futbol Yılmaz Hocanın eseri ve bence bir futbolcunun tatmin olması açısından en güzel oyun tarzı da bu. Rakibin oyununu bozmak için oynanan futbol, oyuncuya keyif vermez. Elbette topu kazanmak için çaba harcamanız gerekir ama doğru yerde ve doğru zamanda baskı yapmayı da bilmeniz gerekir. Kasımpaşa'nın bu anlamda çok dengeli bir futbol oynadığını düşünüyorum.

▼Artık Ümit Milli Takım kadrosundasın ve orası da A Milli Takım'ın kapısı sayılır. A Milli Takım için ne zaman hazır olacağını düşünüyorsun?

▲Ben kendimi hazır hissediyorum, "Gel oyna" deseler hemen oynarım. Açıkçası en büyük hedefim 2012

Avrupa Şampiyonası elemelerinde A Milli Takım kadrosuna girebilmek.

Almanlar bizden korkuyor

▼Milli Takımımız 2012 Avrupa Şampiyonası elemelerinde Almanya ile eşleşti. İki ülkenin futbolunu da yakından tanıyan bir oyuncu olarak bu eşleşmede kimi daha şanslı görüyorsunuz?

▲Türk futbolu benim çocukluk yıllarımdan çok ötesinde bir noktada. Çok hızlı bir gelişme sağlandığını düşünüyorum. Ve bunu da çok iyi biliyorum ki, Almanlar bizden korkuyor. Bizim açımızdan ise Almanya korkulacak bir takım değil, sadece güçlü bir rakip. Bir de seyirci açısından bakıldığında

Almanya'daki maç da bizim için evimizde oynayacağımız bir karşılaşma olacak. Bence Türkiye'nin Dünya Kupası finallerinde olmaması büyük bir şanssızlık.

▼Peki, sen 2002 Dünya Kupası'nda üçüncü olduğumuz dönemi hatırlıyor musun?

▲Hatırlamaz olur muyum? Sevinçten deliye dönmüştüm. Yaşım küçük olduğu için babam dışarı çıkmama izin vermemişti. Sokaktan konvoylar geçiyordu ve evin içinde camdan cama atlıyordum.

▼Bundan sonrası için kariyer planlamada neler var?

▲Kariyerimi performansım belirleyecek. Bir forvet oyuncusu için de performansın en belirleyici kriteri attığı goller. Umarım gollerimi sürdürürüm ve kariyerim de bu performans doğrultusunda gelişir.

En büyük hayalim Milli Takım'da oynamak. Tabii her futbolcu gibi ben de büyük takımlarda forma giymek istiyorum.

▼Yeniden Almanya'ya dönüp Bundesliga'da oynamak gibi bir hayalin var mı?

▲Tabii, Bundesliga'da oynamak benim için güzel olur. Alman Ligi, Avrupa'nın en kaliteli liglerinden birisi. Geriye dönüp baktığımda ciddi bir gelişme sağladığımı görüyorum. Ama gelişmenin sonu yok. Daha çok çalışarak, daha çok isteyerek bir gün Avrupa'nın iyi liglerinden birinde oynayabileceğimi düşünüyorum.

▼Yurtdışına gittiğinde lisan zorluğu da çekmezsin herhalde.

▲Almanca ve İngilizce biliyorum. Eğer bu dillerin konuşulmadığı bir ülkeye gidersem de kısa sürede o ülkenin dilini öğrenebileceğimi düşünüyorum. Kasımpaşa'da yabancı oyuncular kısa sürede Türkçeyi öğrenebildiğine göre ben de onların dillerini öğrenebilirim.

▼Almanya'dan gelen oyunculara göre Türkçen gayet iyi. Bunu neye borçlusun?

▲Annem ve babam Almanca'yı çok iyi derecede biliyor. Ama bizim evimizde sadece Türkçe konuşulur. Dolayısıyla ben de bu konuda bir sıkıntı yaşamıyorum.

▼Özel hayatında nasıl bir insansın? Nelere kızsarsın, nelerden hoşlanırsın?

▲Arkadaşlarım benim pozitif bir insan olduğumu söyler. Keyifli birisiyim ve şakalaşmaktan hoşlanırım.

▼Futbolun dışında kalan zamanlarında neler yaparsın

▲Sinemaya gitmeyi, sevdiğim insanlarla olmayı severim. Öyle ortamlarda bol bol şaka yapar, gülerim. Dans etmeyi severim ve iyi de beceririm.

▼Bir Trabzonlu olarak kolbastı oynamayı da öğrendin mi?

▲(Gülüyor) Onu öğrenmedim, zaten doğuştan biliyordum. Almanya'daki Türk düğünleri çok güzel olur ve oralarda oynarım. Babam sayesinde ben de Orhan Gençbay hayranı oldum. Volkan Konak'ı, Adnan ve Sinan Yılmaz kardeşleri dinlemekten çok hoşlanırım. Sinan Yılmaz'la karşılıklı kolbastı oynamışlığım da vardır.

Sessiz, sakin ve derinden

Modern tarihin önemli bölümünde kendi başına bir devlet olmayan ülke, günümüzde ise Avrupa'nın kendi ayakları üzerinde durabilen parçalarından biri hâline geldi. Futbol da dâhil olmak üzere pek çok spor dalında farkı her geçen gün kapatıyor ve daha fazla sahne almaya başlıyorlar. Bu yıl ilk kez Dünya Kupası'nda, üstelik de Çeklerin gitmeyi başaramadığı bir kupada mücadele edecekler. Takımın yapısı, ülkenin yapısını oldukça andırıyor. Kadrolarında çok büyük yıldızlar yok, ama oyuncularının neredeyse tamamı Avrupa'nın büyük liglerinde oynuyor. Dünya Kupası'na İtalya, Paraguay ve Yeni Zelanda'nın bulunduğu grupta başlayacak olan Slovakya, ilginin tamamen İtalya'ya yönelmesinin avantajını kullanıp gruptan birinci bile çıkabilir.

Dağhan Irak

Bazı ülkeler tarihleri boyunca hep geri planda kalmışlardır. Bu ülkeler tarihin akışında nadiren büyük roller oynar, buna karşılık büyük krizlerden ve yıkımlardan nispeten daha az etkilenir. Bu ülkeler belki ismi çok fazla anılan ülkelere değildir, ama sadelikleri ve mütevazılıkları belli bir istikrarı da çoğu zaman beraberinde getirir.

Bir zamanların imparatorluklarının kavşağında yer alan Slovakya da böyle bir yer. Modern tarihin önemli bölümünde kendi başına bir devlet olmayan ülke, günümüzde ise sessiz, sedasız Avrupa'nın kendi ayakları üzerinde durabilen parçalarından biri hâline geldi. Ancak her ne kadar Avrupa Birliği'nin yeni üyeleri arasında pek çok alanda, özellikle de ekonomide en istikrarlı ülkelerden biri olsalar da yine geri planda kalmaya devam ettiler.

Spor alanında da Slovakya, genelde eskiden aynı devleti paylaştığı Çek Cumhuriyeti'nin gölgesinde kaldı. Ancak Slovaklar futbol da dâhil olmak üzere pek çok spor dalında farkı her geçen gün kapatıyor ve daha fazla sahne almaya başlıyor. Slovakya Millî Futbol Takımı bu yıl ilk kez Dünya Kupası'nda, üstelik de Çeklerin gitmeyi başaramadığı bir kupada mücadele edecek. Kupada oynayacak takımın yapısı, ülkenin yapısını oldukça andırıyor. Kadrolarında çok büyük yıldızlar yok, ama oyuncularının neredeyse tamamı Avrupa'nın büyük liglerinde oynuyor. Marek Hamsik, Stanislav Šestak ve Miroslav Stoch gibi oyuncular kendi liglerinin en iyi oyuncuları arasında sayılıyor. Kadroda ligimizden de üç başarılı oyuncu var; Beşiktaşlı Filip Holosko

ile Ankaragücü'den Robert Vittek ve Marek Šapara. Dünya Kupası'na İtalya, Paraguay ve Yeni Zelanda'nın bulunduğu grupta başlayacak olarak Slovakya, ilginin tamamen İtalya'ya yönelmesinin avantajını kullanıp gruptan birinci bile çıkabilir. Dilerseniz, spotlar sürprizlerin adayı bu ilginç takımı fark etmeden biz Slovakya'nın futbol tarihine bir göz atalım.

Slovakya, 19. yüzyılın son çeyreğinde futbolla art arda tanışan ülkeler arasında trene son atlayanlardan biri. Bu dönemde Avusturya-Macaristan İmparatorluğu'nun parçası olan Slovakya'nın futbolla aynı imparatorluğun parçası olan Çek Cumhuriyeti, Hırvatistan, Macaristan gibi ülkelere daha geç tanıştığını söylemek mümkün. Zaten Slovakya'da oynanan ilk futbol maçı da Prešov şehrinde iki Macar takımının arasında. 25 Mayıs 1898'de oynanan bu maç şehirdeki beden eğitimi öğretmenlerinden Frantisek Pethe'yi o kadar etkiliyor ki, aynı gün atlet arkadaşlarıyla bir futbol kulübü kuruyor. Günümüzde de var olan Tatran Presov kulübüyle beraber Slovakya futbolunun tarihi o gün başlıyor. Bundan sonraki dönemde ülkede başka kulüpler de kuruluyor, ama Avrupa'nın en sancılı dönemlerinden biri başlarken futbol fazla gelişmiyor. Ülkede futbolun hızlı gelişmesinin nedenlerinden biri de aynı günlerde doğan Slovak ulusal hareketinin karakteri. Futbol, hatırlanacağı gibi, Avrupa'daki imparatorluk topraklarında yayılan milliyetçilikle beraber etnik rekabetlerin bir unsuru hâline gelmiş ve pek çok ülkede futbol bu rekabetlerin parçası olarak popülerite

kazanmıştı. Türkiye'de de İzmir ve İstanbul'da futbolu geniş kitlelere yayan, bu kendini kanıtlama isteği vardı. O dönemde doğan kulüplerin birçoğu şu an Türkiye ve Yunanistan Ligleri'nde mücadele ediyor. Slovakya'da ise ulusal bir hareketin, etrafındaki diğer gruplarla işbirliği yapmadan başarılı olamayacağı görüşü hâkimdi. Bu nedenle Çekler ve Macarlar gibi diğer etnik yapılarla zıtlasmaktansa işbirliği yapma yoluna gidildi. Bunun sonucu olarak da Slovaklar, Avusturya-Macaristan'ın parlamenter monarşisinde temsiliyet kazandı ve federe bir devlet olma yolunda adımlar attı. Ancak Birinci Dünya Savaşı bu planı yarıda kesti. Yine de bir arada yaşama kültürü, her ne kadar futbolu ilk yıllarda besleyen o keskin rekabetleri getirmese de Slovakya'yı tarihi boyunca savaşların birincil öznesi olmanın korudu ve ülke kendi yağında kavrulmaya devam etti. Savaş sonunda imparatorluk tarihe karışırken Slovakya'nın federal devletin bir parçası olma fikri bu kez hayat buldu ve ilk Çekoslovakya devleti kuruldu. Yirmi yıl süren bu devletin varlığı sırasında Slovak sporunda önemli bir gelişme yaşandı ve ülke tarihine damga vuracak ÇsŠK (Slovan) Bratislava kulübü 1919'da kuruldu. Bu yıllarda Slovak takımları Çekoslovakya Şampiyonası'na katılmaya başladı, hatta 1927'de kupayı Bratislava kazandı. Ülkede futbol palazlanmaya başlamıştı. Ancak iki savaş arasının bunalımından Çekoslovakya da etkileniyordu ve tam kuzeyinde esmeye başlayan Nazi rüzgârları Slovakları da etkiliyordu. Bu dönemde Slovakya'da ekonomik

olarak daha üstün durumdaki Çeklerden ayrılma fikri hâkim olmaya başladı. Ayrıca ülkede yine Nazi etkisiyle Yahudi düşmanlığı da başlamış, ülkede her alandaki sükûnetin sona ermesine neden olmuştu. Spor kulüplerinde de bu düşmanlık görülmeye başlanmış ve pek çok takımın dağılmasına sebebiyet vermişti. 1939'da Jozef Tiso liderliğinde Slovakya, kukla bir Nazi devletine dönüştürüldü. Çek kısmı da hemen hemen aynı gün Almanlar tarafından işgal edilmişti. Bu dönemde ironik bir biçimde aslında uzaktan kumandalı olan bu devlete millî bir görünüm verilmeye çalışıldı. Slovakya'da ilk ulusal lig de hemen bu devletin kuruluşundan sonra oynandı. Aslen 1907'de kurulan ve FIFA'ya da üye olan, fakat daha sonra Çek tarafıyla birleşen Slovakya Futbol Federasyonu da bu dönemde yeniden kurduruldu. Yine bu dönemde Bratislava'ya yeni stadyum yapıldı. Almanya'da Nazi yönetimi nasil futbolun kitleler üzerindeki etkisini fark etmiş ve işçi kulübü Schalke'yi propaganda takımı hâline getirmişse, Slovakya'daki kuklaları da futbolun önemini keşfetmiş ve Bratislava'ya yatırıma başlamıştı. Ünlü WM dizilişi de ülkeye bu yıllarda Bratislava'yla geldi. Ancak futbol devletin itmesiyle gelişme de ülke uçuruma doğru ilerliyordu. Tiso yönetimi, ülkedeki Yahudileri Almanya'daki toplama kamplarına göndermeye başlamış, Slovakya

denizin bittiği yere gelmişti. Ülkede Nazi olmayan tüm güçler 1944'te meşhur Slovak Ayaklanması'nı gerçekleştirdi. Almanya tarafından bastırılan bu ayaklanmayı Kızıl Ordu'nun müdahalesi takip etti ve Slovakya Nazilerden kurtarıldı. Yeniden Çekoslovakya kuruldu. Slovak futbol takımları da yeniden birleşen Çekoslovakya Ligi'nde oynamaya başladı. Ligde ilk birkaç yıl, Stalinist geleneğin uzantısı olarak devlet katında oluşturulan Çek takımları Sparta ve Slavia Prag'in üstünlüğüyle geçti. Ligin yeniden yapılandırıldığı ve birçoğunun da adının değiştirildiği 1949 yılı, Slovak futbolu için de dönüm noktası oldu. Yeni ismiyle NV Bratislava diğer kulüplerin değişim geçirdiği bu dönemde savaş yıllarından kalma bütünlüğünü korudu ve üç yıl üst üste Çekoslovakya şampiyonu oldu. Daha sonraki yıllarda da şampiyonluk mücadelesinde yer alan Bratislava, 1955'te bir şampiyonluk daha kazandı. Yine de bu yıllar, futbolda ağırlığın daha ziyade Çek tarafında olduğu yıllardı. Özellikle ordu kulübü Dukla Prag'in ortaya çıkışıyla beraber ülke futbolunda rekabet azalmıştı. 1958-59'da Slovak başkentinin diğer takımı CH (Inter) Bratislava'nın şampiyonluğundan sonra Slovakya uzun yıllar bir daha şampiyonluk göremedi, ta ki Prag Baharı'na kadar. Slovakya, Çekoslovakya'nın

kuruluşunda daha demokratik olan taraf olarak göze çarpıyordu. Ülkenin ilk seçimlerinde Stalin etkisindeki Komünist Parti, Çek tarafından lider çıkarken, Slovaklar Demokrat Parti'yi tercih etmişler, toplamda kazanan ise yine Komünist Parti olmuştu. Bundan sonraki bölüme de ülkenin Çek Genel Sekreterleri Stalinizme bağlı bir yönetim izlerken, Jozef Stalin'in ölümü sonrası ilk reform denemesi bir Slovak'tan, Aleksandr Dubček'ten geldi. Tüm dünyanın daha fazla özgürlük istediği 1968 yılında, Dubček'in "güleryüzlü sosyalizm" anlayışı hem halka daha yakın olmayı vaat ediyor hem de ülkenin ekonomik koşullarına daha uygun bir sosyalizm arıyordu. Dubček'in reformları ve onu takip eden Prag Baharı, Sovyet tanklarının ülkeye girişiyse noktalandı. Bu belki de Çekoslovakya için sonun başlangıcı gibi Çekoslovakya da reformla ayakta kalabileceği bir sistemi Stalinizmin katılığına kurban etmişti. Dubček'in devrilmesinden sonra ülkede sosyalizme olan güven azalırken, geçilen federal sistem de yıllar sonra gerçekleşecek ayrılığın temellerini atmıştı. Bu arada Dubček'in yerine genel sekreterliğe getirilen isim de yine bir Slovak, Gustav Husak'tı. Federalleşme sonrası Slovak futbolu çok önemli bir yükselişe geçti. Bunda Prag Baharı'nın faturasının büyük oranda Çeklere kesilmesinin

ve Slovakya'nın gelişimine bu yıllarda daha fazla önem verilmesinin payı büyüktü. Slovakya, bu dönemde hemen her alanda Çek tarafını yakalamaya başladı. Futbolda bunun yansımaları ise Sparta Trnava oldu. 1968-76 arasında Çekoslovakya şampiyonluğu hep Slovakya'da kalırken, bu şampiyonlukların beşi Trnava'ya aitti. Bu ekibe ancak bir dönem Fenerbahçe'yi de çalıştıran ve Slovakya'nın yetiştirdiği en önemli futbol adamı kabul edilen Jozef Venglos'un Slovan Bratislava'sı rakip olabiliyordu. Bratislava 1969'da Barcelona'ya yenerek Kupa Galipleri Kupası'nı aldığı gibi bile Slovakya'nın en iyi takımı değildi. Bu da Slovak futbolunun o dönemde ne kadar iyi durumda olduğunun kanıtıydı. 1976'da Avrupa şampiyonu olmayı başaran Çekoslovakya Millî Takımı'nın ezici çoğunluğu da Slovaklardan oluşuyordu. Jan Svehlik, Dusan Galis, Jan Pivarnik gibi yıldızlar şampiyonluğa büyük katkı yaptı. Sporun diğer alanlarında da yine Slovak tarafının yıldızı parlıyordu. Çekoslovak Millî Olimpiyat Komitesi'nin başkanlığına bu yıllarda Vladimir Cernusak getirildi ve bu görevi alan ilk Slovak oldu. 1980'lerde Sparta Prag'in müthiş bir jenerasyon yakalaması ve Chovanec, Skuhravy, Hasek, Bilek gibi yıldızların çıkmasıyla futbolda denge yeniden Çek tarafına doğru kaydı. Tabii bunda yine ekonomik dengelerin de değişmesinin rolü vardı. Lâkin bu değişiklik, Çekoslovak futbolunun en iyi dönemlerine denk gelmemiştir. Bu yıllarda millî takım büyük turnuvalardan uzun süre uzak kaldı. 1990 Dünya Kupası, Çekoslovakya'nın yıllar sonra katıldığı ilk ama aynı zamanda son Dünya Kupası'ydı. Bu kupada kadroda as oyuncu olabilecek Lubomir Moravcik dışında Slovak yoktu, ancak çeyrek final oynayan takımın teknik direktörü yine Jozef Venglos'tu. Slovakya, her ne kadar Venglos gibi bir büyük değere sahip olsa da iki ülkenin ayrılmasının ardından futbolda güçlü kalan taraf Çek Cumhuriyeti oldu. Zira 1980'lerde Slovak futbolunda

Bratislava ve Trnava gücünü koruyamazken, diğer tarafta Sparta Prag sürekli güçlenmişti. 1990'larda iki ülke hem serbest piyasaya hem de endüstri futboluna adım atarken, Çekler ellerindeki yıldızları büyük liglere satarak maddi güç kaybindan büyük ölçüde korundu. Slovaklardan ise bu dönemde bir ara Beşiktaş'ta da oynayan Miroslav Karhan dışında uluslararası oyuncu çıkmadı ve Slovak kulüpleri de Avrupa'da söz sahibi olabilecek duruma gelemedi. Günümüzdeki Slovakya ise özellikle Bundesliga'ya gönderdiği oyuncularla futbolunu ilerletmeyi başardı. Güney Afrika'ya gidecek millî takımın yaş ortalaması çok düşük değil. Bu da belki Slovakların bu noktaya gelebilmesi için ne kadar uğraştıklarının ve ne kadar uzun süre beklediklerinin kanıtı. Yine de takıma eklenen genç oyuncuların, Hamsik, Stoch, Weiss gibi büyük liglerde oynayan oyuncuların varlığı ve yaşlı oyuncu sayısının fazlalığına rağmen asların gençlerden oluşması, Slovakya'nın önümüzdeki yıllarda da çıkışını sürdürebileceğinin göstergesi. Şu anki kadroda hâlâ yerel ligde oynayan tek bir oyuncu var (Kamil Kopunek), onun da transfer yapmasına kesin gözüyle bakılıyor. Bunun anlamı artık Avrupa'nın büyük kulüplerinin Slovakya Ligi'ni takibe almış olması. Bu kısa vadede ligdeki takımların maddi durumunu düzeltebilir ve doğru altyapı yatırımlarıyla ülke kulüpleri Avrupa'da da başarılı olabilir. Daha önce bir kez Kösece'yle Şampiyonlar Ligi'nde boy gösteren Slovakya'nın büyüklere futbolcu sağlayan bir ülke olmanın ötesine gitmesi endüstri futbolu içerisinde kolay değil ama bu yolla millî takımı şimdiye kadar olduğundan daha başarılı bir noktaya taşımalara da olası. Güney Afrika'daki avantajları kimsenin favori görmediği bir takım olmaları. Gruplarının da sürpriz müsait olması, Slovakya'nın Çeklerin geçmişteki başarılarını tekrar etmesini sağlayabilir.

Futbol disiplini hukukunda delil ve savunma hakkı

Daha önce 3 gün olarak talimatta yer alan savunma süresi, bir önceki sene yeniden düzenlenerek savunma talebinin ilgilisine tebliğ edildiği saatten itibaren “48 saate” kadar düşürülmüştür. Buna göre tatil günleri de savunma süresini uzatmaz. Bu düzenlemenin amacı futbol müsabakalarında meydana gelen disiplin ihlallerinin, ihlali gerçekleştiren kişi ya da kuruluşların önlerindeki ilk müsabakadan önce disiplin yargılamalarının sonlandırılarak, olası hak kayıplarının önüne geçmektir.

Futbol Disiplin Talimatı çerçevesinde yürütülen soruşturmanın en önemli özelliği, soruşturmanın kısa bir süre içinde sonuçlandırılması zorunluluğudur. Bu zorunluluk sporun doğasından kaynaklanmaktadır. Futbol müsabakaları çok kısa zaman aralıkları ile tekrarlanarak gerçekleşmektedir. Disiplin ihlalleri ile ilgili verilecek kararlar da bu yoğun karşılaşma maratonunda sporcu ve kulüplerin haklarına zarar vermeyecek hızda olmak mecburiyetindedir. Disiplin Talimatımıza göre savunma alınmadan ceza verilmemektedir. Savunmayı, AFDK ve PFDK'nın görevine giren işlerde soruşturma mercileri veya görevli Disiplin Kurulu, diğer işlerde görevli İl Disiplin Kurulu ister. Daha önce 3 gün olarak talimatımızda yer alan savunma süresi bir önceki sene yeniden düzenlenerek savunma talebinin ilgisine tebliğ edildiği saatten itibaren “48 saate” kadar düşürülmüştür. Buna göre tatil günleri de savunma süresini uzatmaz. Bu düzenlemenin amacı futbol müsabakalarında meydana gelen disiplin ihlallerinin, ihlali gerçekleştiren kişi ya da kuruluşların önlerindeki ilk müsabakadan önce disiplin yargılamalarının sonlandırılarak, olası hak kayıplarının önüne geçmektir. Savunma süresinin uzatılması ile ilgili talimatta bir hüküm yer almadığından, bu hususta Disiplin Kurulu'nun vereceği karar geçerli olacaktır. Hiç kuşku yok ki, böyle bir talebin kurul tarafından kabul

edilmesi, futbol disiplini yargılamasının doğal hızını kesebilecek derecede önemli bir durumun varlığı halinde olmalıdır. UEFA ve FIFA Disiplin Talimatlarında savunma süreleri özel olarak belirtilmemiştir. Uygulamada Disiplin Kurulları savunmanın ne kadar sürede verilmesi gerektiğini ülke Federasyonlarına yahut kulüplere yollamış oldukları isnadı içeren yazılarda belirtmektedir. Burada savunma sürelerinin talimatta belirlenmemesinin temel sebebi, FIFA ve UEFA tarafından düzenlenen müsabaka organizasyonlarının çeşitliliği ve düzenli bir periyotta gerçekleşmemesidir. Bu organizasyonlar esnasında gerçekleştirilen disiplin yargılamalarında savunma süreleri yargılamada taraf olan kişilerin bir sonraki müsabakasının tarihine göre çok kısa tutulabilmektedir. Talimatımızda da belirtildiği üzere yazılı savunma, görevli Disiplin Kurulu'na verilir. Kural olarak, sözlü savunma kabul edilmez ve Disiplin Kurulu dosya üzerinden karar verir. Disiplin Kurulu, gerek görürse sözlü savunmayı tespit etmek için bir üyesini görevlendirebilir. Taraflardan birinin talebi üzerinde, sözlü ifadeler için

bütün tarafların davet edileceği bir toplantı düzenlenebilir. Sözlü ifadeler her zaman kapalı oturumda alınır. Kurul karşısında kulüpler, başkan veya başkanın görevlendireceği yetkililer tarafından savunulabilir. Disiplin ihlali nedeniyle hakem tarafından müsabakadan çıkarılan futbolcularla diğer kişiler ve yarım kalan müsabakalarda her iki kulüp, ayrıca tebligat yapılmaksızın savunma vermek zorundadır. Bu kişiler, müsabakanın sona ermesinden itibaren 48 saat içerisinde savunma vermedikleri takdirde, savunmadan vazgeçmiş sayılır. Savunma hakkı, gizli kalması gereken hususların korunması ya da kovuşturmanın selameti gibi olağanüstü koşullar söz konusu olduğunda kısıtlanabilir. Disiplin Talimatımıza göre, müsabaka görevlilerinin raporları, tarafların ve tanıkların beyanları, maddi deliller, uzman görüşleri, ses ya da video kayıtları kabul edilebilir delillerdir. Disiplin Kurulu'nun, delillerle ilgili olarak mutlak takdir hakkı vardır. Ancak, insan onurunu zedeleyen deliller reddedilir. Disiplin Kurulu üyeleri delillerin takdirinde vicdani kanaatlerine göre karar verir. Bu madde FIFA Disiplin Talimatında da benzer şekilde yer almaktadır.

UEFA Disiplin Talimatında deliller ise müsabaka görevlilerinin raporları, disiplin mercii kayıtları, tanık beyanları, taraf beyanları, yerinde inceleme, diğer kayıt ve dokümanlar, uzman görüşleri, TV ve video kayıtları, kişisel itiraflar şeklinde sayılmıştır. Talimatımıza göre müsabaka görevlilerinin raporlarında bulunan hususlar aksi ispat edilmediği sürece doğru kabul edilir. Müsabaka görevlilerinin vermiş olduğu raporlar arasında çelişki bulunduğu ve somut olayda hangi raporun maddi gerçekliği yansıttığı tespit edilemediği takdirde, oyun alanındaki fiiller bakımından hakem raporu, oyun alanı dışındaki fiiller bakımından ise temsilci raporu esas alınır. TV görüntüleri kural olarak takdiri delillerdir. Ancak FIFA'nın 11.01.2005 tarihli ve 948 no'lu sirküleri ile “Müsabaka hakemi veya müsabaka ile ilgili diğer görevliler müsabakada meydana gelen herhangi bir disiplin ihlaliyi görmemeleri nedeniyle rapor etmemişlerse, müsabaka görevlilerinin tespit edemedikleri veya objektif imkânsızlık nedeniyle görülemeyen disiplin ihlalleri, başta TV görüntü kayıtları veya diğer kanıtlarla sabit olmuş ise, müsabaka görevlilerinin resmi raporlarında yer almasa bile disiplin ihlalleri prensip olarak cezalandırılır” şeklinde bir bilgilendirme yaparak resmi yayıncı kuruluşa ait TV görüntülerinden yararlanılarak ciddi nitelikli ihlallerin cezalandırılabilmesine imkân vermiştir.

Disiplin ihlali nedeniyle hakem tarafından müsabakadan çıkarılan futbolcularla diğer kişiler ve yarım kalan müsabakalarda her iki kulüp, ayrıca tebligat yapılmaksızın savunma vermek zorundadır. Bu kişiler, müsabakanın sona ermesinden itibaren 48 saat içerisinde savunma vermedikleri takdirde, savunmadan vazgeçmiş sayılır.

Futbol ve konsantrasyon

Hepimizin bildiği gibi evde, okulda, iş hayatında ve sahada duyduğumuz klasik cümleler vardır; “Konsantre ol”, “Kendini maça ver” gibi... Fakat kimse bize bunun nasıl olacağını söylemez veya söyleyemez. Konsantrasyon dikkatin belli bir noktaya toplanması veya bulunduğumuz zaman dilimine kendimizi zihinsel olarak kilitlemektir. İyi konsantre olabilmek düzenli bir çalışmadan ve fazla tekrardan geçmektedir. Bunun yanında konsantrasyonumuzu etkileyen faktörlerin bilinmesi de çok önemlidir.

Hepimizin bildiği gibi konsantrasyon, başarıya giden yolda anahtar rol oynamaktadır. Başarıya ulaşan veya üstün performans gösteren sporculara başarıda ne gibi faktörlerin etkili olduğu sorulduğunda, verilen cevapların başında müsabakaya iyi konsantre olmaları gelmektedir. Aynı şekilde beklenen performans gösterilemediği zaman bunun altında yatan en önemli faktörlerden biri de yeterince konsantre olamamaktır. Peki o zaman konsantrasyon nedir? Konsantrasyonumuzu etkileyen faktörler nelerdir? Nasıl daha iyi şekilde konsantre olabiliriz?

Hepimizin bildiği gibi evde, okulda, iş hayatında ve sahada duyduğumuz klasik cümleler vardır; “Konsantre ol”, “Kendini maça ver” gibi... Fakat kimse bize bunun nasıl olacağını söylemez veya söyleyemez. Konsantrasyon dikkatin belli bir noktaya toplanması veya bulunduğumuz zaman dilimine kendimizi zihinsel olarak kilitlemektir. İyi konsantre olabilmek düzenli bir çalışmadan ve fazla tekrardan geçmektedir. Bunun yanında konsantrasyonumuzu etkileyen faktörlerin bilinmesi de çok önemlidir. Çünkü sporcular konsantrasyonunu etkileyen faktörleri teşhis edemezlerse çözüm bulmakta zorlanır ve bu kısır döngü haline dönüşür. Bunun sonucunda sporcular bu gibi durumları kabullenerek bir davranış haline getirir. Bu da onların karakterine, daha sonra da kaderine dönüşür. Sporcularla yaptığım çalışmalarda, konsantrasyonlarını olumsuz yönde etkileyen birçok önemli etken ortaya çıkmıştır. Bu etkenler spor psikolojisi terminolojisinde “iç etkenler” ve “dış etkenler” olarak ikiye ayrılır.

İç etkenler: Korku, baskı (özellikle taraftar, yönetici, medya, anne-babanın yaptığı baskılar), üzüntü, kızgınlık, yapılan hataları düşünmek, gelecekte hata yapmaktan korkmak, aşırı derecede analitik olmak,

olumsuz düşünceler, düşük motivasyon olarak sıralanabilir. Bu etkenler kişinin kendi kendine yarattığı engellerdir.

Dış etkenler: Olumsuz hava koşulları, seyirci, medya ve rakibin üstün performansı. Bu etkenler tamamen kişinin dışında gelişen çevresel etkenlerdir. Kişi bu gibi etkenleri kontrol edemez. Gerek yurtdışında, gerekse yurtdışında sporcularla yaptığım çalışmalarda konsantrasyonlarını daha çok “iç faktörlerin” etkilediğini gördüm. Bunun temelinde kişinin düşünce, davranış ve duygusal yapısı önemli derecede rol oynamaktadır. Birçok sporcu müsabaka öncesinde rakibinin sıralamadaki yerine, daha önce onunla yaptığı ve kaybettiği müsabakalara veya içindeki olumsuz hislere kapılarak, maça sonucu kabullenerek çıkmaktadır. Bu gibi durumlarda sporcu olumsuz düşüncelerle özgüvenini azaltmakta, bu da sporunun daha fazla strese girmesine sebep olmaktadır. Bu gibi faktörler sporunun konsantrasyon kalitesini olumsuz yönde etkiler ve müsabaka sırasında birbirini takip eden hatalar yapmasına sebep olur. Bazen sporcular maça çok iyi konsantre olmalarına rağmen müsabaka içinde konsantrasyonları çok çabuk dağılabilmekte ve tekrar toparlamakta güçlük çekmektedirler. Bunun en büyük sebepleri dikkatin bir önceki hataya verilmesi ve bu hata üstünde gereksiz yere düşünülmesidir. Bunun yanında sporcular kendilerine hata toleransı vermemektedir. Futbol gibi hem fiziksel hem de mental olarak zor bir spor dalında, sporunun kendisine sıfır veya bir-iki hata toleransı vermesi gerçekçi değildir. Sporcular elbette daha az hata yaparlarsa kazanma şansları artacaktır. Fakat önemli olan “kazanmak için daha az hata yapmamaya odaklanmak” yerine, performansını artırıp

kazanmasına yardımcı olacak “taktik, teknik ve mental faktörlere” odaklanmalıdır. Şunu aklımızda tutmakta fayda vardır; “Hata yapmamaya odaklanmak bizim daha fazla hata yapmamıza sebep olur.” Konsantrasyonun temelini “dikkat” oluşturmaktadır ve biz bunu ne kadar iyi bir şekilde algılasak konsantrasyon kalitemiz o kadar artar. Dikkat, hedefe yönelik bilinçli bir algıdır. İki unsur dikkatin kalitesini belirler. **Dikkatin daraltılması:** Dikkati yalnızca bir noktaya toplama yeteneğidir. Örnek; frikik atışında topu atmak istediğiniz noktaya odaklanmak.

Dikkatin genişletilmesi: Dikkatin birden daha çok unsura yöneltilmesidir. Örnek; oyuncunun hücum ederken rakip oyuncuların ve kendi takım arkadaşlarının konumuna göre topu en uygun arkadaşına atmak için seçenekleri gözden geçirmesi. Burada sporunun seçenek unsurları birden fazladır. Mesela sporcu rakibinin pozisyonuna göre topu onun soluna veya sağına, hangi vuruş şekli ve şiddetiyle vuracağı seçeneklerini dikkate alır. Eğer sporcu bu seçeneklerin farkına varırsa isabetli orta veya vuruş şansını artırır. Bu gibi durumlarda sporcular dikkatini etkili şekilde genişletirlerse seçenekleri daha çok artacaktır. Fakat bundan sonraki basamak dikkatin etkili şekilde daraltılması, yani en etkili seçimin yapılmasıdır. Birçok futbol müsabakasında bazı oyuncular inanılmaz basit hatalar yapmaktadır. Bunun en önemli sebeplerinden bir tanesi dikkatin genişletilmesi ve daraltılmasındaki mekanizmanın iyi işletilemesidir. Ülkemiz futbolunun en büyük sorunlarından biri, yan top ve duran toptan yenilen gollerdir. Bu gollerin

yenmesinin en büyük sebebi geniş dikkatten dar dikkate geçişte yaşanan problemdir. Mesela savunma yapan oyuncuların dikkatlerini topa, rakibine ve alacakları pozisyona vermeleri gerekmektedir. Ama birçok oyuncu dikkatini gerektiğinden daha çok topa odakladığı için rakiplerini kaçırmış ve bu yüzden iyi pozisyon alma şansları ortadan kalkar.

İyi konsantre olmanın ve bunu korumanın yöntemleri

İyi konsantre olmak ve bunun devamlılığını sağlamanın sporunun performansının artmasına katkısı kuşkusuz çok büyüktür. Sporcular bazen bir maça çok iyi konsantre olabilir. Fakat maça içinde gelişen olaylar, mesela rakibin gol atması veya yapılan kritik hata veya hatalar konsantrasyonlarını olumsuz etkileyebilir. Eğer sporcular konsantrasyonlarını tekrar kazanamazlarsa, bu sonuca olumsuz yönde etki eder. İyi konsantre olmak, bunun devamlılığını sağlamak ve dağılan konsantrasyonu hızlı bir şekilde geri toparlamak için bir takım stratejiler kullanılabilir. Örneğin;

- Tetikleyici kelimeler veya fiziksel dürtüler kullanmak.
- Derin nefes tekniğini kullanmak.
- Zihinde canlandırma yapmak.

Tetikleyici kelimeler kullanın: Kullanılacak kelimelerin kısa, olumlu ve yapılan spor türüne uygun kelimeler olması önemlidir. Örneğin; “Sakin ol, topa bak, adamını tut, yüzde yüz mücadele et” gibi. **Tetikleyici fiziksel dürtüler kullanın:** Dikkatinizin dağıldığı an veya stresli olduğunuz zaman fiziksel dürtülerle

dağılması gibi durumlarda derin nefes alma yöntemi hem fiziksel hem de zihinsel olarak bir rahatlık sağlar. Bu da daha iyi konsantre olmayı kolaylaştırır. Bu tekniği etkili bir şekilde kullanabilmek için belirli kriterlerin uygun bir şekilde yapılması gerekmektedir.

- Burundan 3-4 saniye yavaşça nefes alınması.
- Öncelikle diaframın, daha sonra ciğerlerin hava ile doldurulması.
- Nefesin 2 saniye tutulması.
- Nefesin çok yavaş bir şekilde ağızdan verilmesi.

Zihinde canlandırma: Sporunun maça içinde yapmak istediği şeyleri beş duyu organını (görme, koklama, işitme, hissetme ve tatma) kullanarak kafasında prova etmesidir. Etkili

zihinde canlandırma için gereken unsurlar şunlardır:

- Rahatlamış bir şekilde olmak.
- Olumlu şekilde hayal etmek.
- Beş duyu organını kullanmak.
- Yapmak istediğiniz şeyi kafanızda canlandırmak.
- Zamanı ayarlamak.
- Tüm bunların ışığında, iyi bir konsantrasyon sağlamak ve bu konsantrasyonu korumak için özetle yapılması gerekenler şunlardır:
- Maçı sahada oynamadan önce

dikkatinizi toplayabilir ve kendinizi kontrol edebilirsiniz. Örneğin alkışlamak, elle bacağı hafifçe vurmak v.s. **Derin nefes alın:** Beynimiz saniyede 750 milyon uyarıyı analiz eder ve bunların yarısını vücuda göndererek bizi yönlendirir. Bu kadar etkili şekilde çalışan beynimiz, aldığımız oksijenin yüzde 25'ini kullanır. Evet, yanlış duymadınız; bunları 1200-1600 gram ağırlığındaki beynimiz yapmaktadır. Müsabaka sırasında veya öncesinde aşırı derecede gergin olmak ve strese girmek bu işleyişi bozar. Çünkü vücudumuzdaki kaslar (600'den fazla) aşırı derecede sertleşerek esnekliğini kaybeder. Beynimizin oksijene duyduğu ihtiyaç artar. Eğer yeterli oksijen beyne ulaşmazsa bu da vücudumuzla beynimiz arasında koordinasyon bozulmasına sebep olur. Bunların sonucunda kişi kendini kontrol etmekte zorlanır. Bu yüzden gerginlik, kızgınlık ve dikkatin

zihninizde oynayın.

- Bulduğunuz ana konsantre olun (şimdi ve burada felsefesi). Maça içinde geçmiş ve geleceği düşünmek daha fazla hata yapmanıza yol açar.
- Sadece bireysel olarak kendinize odaklanın.
- Kendinize hata yapma toleransı verin.
- Zevk alarak oynayın.
- Hatalarınıza değil, güçlü yönlerinize ve yapmak istediğiniz şeylere yoğunlaşın.
- Sahada iyi veya kötü oynarken kendinize motive edici sözler söyleyin.
- Maçtan önce belirli durumlara göre stratejiler geliştirerek zihinsel oyun planınızı oluşturun.
- Zihinsel ve fiziksel olarak yüzde 100'e ulaşmaya çalışın.
- Oyunun dağıldığı anlarda stres oranı yüksekse derin nefes alıp verin.
- Her zaman olumlu olun ve bunu koruyun.

Özhan Canaydın

Futbol ağabeyefendisini yitirdi

İki ezeli rakip, dünyanın en büyük derbilerinden biri kabul edilen bir randevuda karşı karşıyaydı. Birisi iyi, diğeri kötü günündeydi. İyi gününde olan takım, rakibine tam 6 gol atarak tarihi bir hezimet yaşatmıştı o gün. Ama akılda en fazla kalan gollerin nasıl veya kimin atıldığından çok, hezimete uğrayan takımın başkanının herkese örnek olması gereken davranışydı. Takımı 6 gol yiyen başkan, büyük bir olgunlukla rakip takımın başkanını elini sıkarak kutluyordu. Kendi kulübünün bazı kesimlerinden tepkiler olsa bile bu ülke o başkanın kıymetini bildi ve "Fair Play Ödülü" bu centilmen adama verildi.

Özhan Canaydın, işte o gün, Kadıköy'de Aziz Yıldırım'ın elini sıkarken verdiği fotoğrafla kazandı hafızalara. Gerçek bir beyefendi, gerçek bir sportmen olarak. İşte o yüzden taraflı tarafsız bütün sporseverlerin "Özhan Ağabeyi" olmayı başardı. Aslında Özhan Canaydın'ı o örnek davranışı sergilemeye götürün düşünce olgunluğu, hayatı boyunca biriktirdiklerinde saklı.

1943 yılında Bursa'da dünyaya gelen, Galatasaray Lisesi'nde devam eden eğitim hayatı boyunca sporla ve özellikle basketbolla uğraşan Canaydın, sportmenliği Galatasaray'ın yıldız takımından başlayıp A takımında süren kariyeri boyunca sindire sindire öğrenmişti. Galatasaraylılık onun ruhuna

işlenmiş bir nakış gibiydi. 1957'de 155 sicil numarasıyla Galatasaray Spor Kulübü'ne üye yazıldığında henüz 14 yaşındaydı ve kulübün en küçük üyesiydi. 1964'te basketbolu bırakıp aile mesleği olan tekstil işine giren Canaydın, Galatasaray camiasından hiç kopmadı. Ali Tanrıyar, Alp Yalman ve Faruk Süren'in başkanlık dönemlerinde yönetim kurullarında yer aldı. Mart 2002 seçimlerinde ise adaylığını koyup kazandığında, Galatasaray'ın 33. başkanı olmuştu. Üst üste üç dönem başkanlık yaptığı süreçte, bir başkanın kulübünü nasıl sevebileceğinin, rakiplerine nasıl saygı duyabileceğinin canlı örneğiydi. Onu aramızdan ayıran amansız hastalığa 2.5 yıl önce yakalandı Özhan Ağabey. Hastalığı sırasında da o beyefendi duruşu asla bozulmadı. 22 Mart günü

geldi acı haber. Özhan Ağabey, yaşatılmaya çalışıldığı Bursa Acıbadem Hastanesi'nde son nefesini vermişti. "Benim için şaşaalı cenaze töreni düzenlemeyin" vasiyeti bile onun nasıl bir insan olduğu hakkında fikir vermeye yeter herhalde. Ve 24 Mart günü ebedi istirahatgâhına uğurlandı Özhan Ağabey. Aynı günün sabahında çok sevdiği Galatasaray'ın, çocukları gibi sevdiği oyuncularını Florya'da saygı duruşunda buldu. Bursa'da ise gözleri yaşartan bir cenaze töreni vardı. Önce ortağı olduğu Biesseci firmasının bahçesinde düzenlenen törende fabrikada üretim durduruldu ve Canaydın'ın vasiyeti üzerine işçilerden helallik istendi, dualar okundu. Bursa Organize Sanayi Bölgesi Camii'nde kılınan cenaze namazına ise TFF Başkanı Mahmut Özgener, Başkanvekili Lutfi Arıboğan, Milli Takımlardan Sorumlu Yönetim Kurulu Üyesi Levent Kızıl, spor, iş ve siyaset dünyasının önde gelen isimleri katıldı. TFF Başkanı Özgener, cenaze töreni öncesinde yaptığı açıklamada, Özhan Canaydın'ın, hayatının her aşamasında yaptıklarıyla her zaman örnek olacağını ve hiçbir zaman unutulmayacağını söyledi. Türkiye'nin büyük bir spor adamını kaybettiğini belirten Özgener, "Böyle iyi bir insanı tanıdığım, kendisiyle birlikte çalıştığım ve onun izinde yürüme şansını bulduğum için kendimi çok şanslı hissediyorum. Bir spor adamını, iyi bir aile babasını, her

şeyden öte centilmen bir beyefendiyi kaybettik. Son derece üzgünüz. Nur içinde yatsın" dedi. Canaydın'ın cenazesi, namazın ardından Hamitler Mezarlığı'nda toprağa verildi. O günün akşamında oynanan Fenerbahçe-Manisaspor maçındaki manzara, Özhan Canaydın'ın hem "ağabey", hem de "beyefendi" kimliğinin en müthiş ipuçlarını verecek güzellikteydi. Galatasaray'ın ezeli rakibi Fenerbahçe'nin taraftarları, başlama düdüğünden önce yapılan saygı duruşu boyunca Özhan Başkanı ayakta alkışlayarak uğurlarken, onun ölümlerine bile Türk sporuna nasıl bir değer kattığını gösteriyordu. Ve ezeli rakibin tribünlerinde açılan bir pankart, tüm Türkiye'nin duygularını özetliyordu: "Mekânın cennet olsun..."

Mücadele etmekte kararlıyız

TFF Başkanı Mahmut Özgener, son dönemde yaşanan tartışmalı konular hakkında açıklamalarda bulunarak, "Gerçekleri menfaatine göre yorumlayarak, kendine ve kulübüne menfaat sağlamaya çalışan herkesle mücadele etme konusunda kararlıyız. Gerilimden beslenmeye çalışan her kişi ve kurum konusunda tüm yetkilerimizi kullanarak önlemlerimizi alacağız" dedi.

doğru ve sağlıklı bir geleceği olabileceğine kesinlikle inanmıyoruz. Spor sahalarının her türlü suça açık alanlar haline gelmesini engellemek hepimizin görevi olmalı. Her hafta sonu sporcularımızın, teknik adamlarımızın, yöneticilerimizin ve statları dolduran futbolseverlerin hayatlarından endişe eder duruma geldik. Futbol alanlarını, ölçsüz şiddet uygulayabilecekleri yerler olarak gören dengesiz ve kötü niyetli kişilerin kontrol altına alınmasını bekliyoruz. Bu konuda hazırlıkları süren yasanın acilen çıkarılmasını, burada kamuoyu önünde bir kez daha özenle talep ediyoruz" dedi.

Skor yöneticiliği yapılıyor

Belirli bir vizyon ve hedef çerçevesinde Türk futbolunu uluslararası alanda büyük bir güç ve endüstri haline getirebilmek için büyük bir çaba ile çalıştıklarını kaydeden Özgener, "Futbol medyamızı eleştirirken kullanılan klişe cümlelerden biri 'Spor değil, skor yazarlığı' yapıldığıdır. Son dönemde üzülen görüyoruz ki, bazı yöneticilerimiz Türk futbolunun geleceğini, büyük projeleri, futbolumuzun değişen ve gelişen vizyonunu bir kenara bırakıp 'skor yöneticiliği' yapıyor. Bu kısır çekişmeler ve hiçbir yere varmayan tartışmalar içinde herkesi bir kez daha futbolumuzun geleceğine odaklanmaya davet ediyoruz" şeklinde konuştu. Her konuda kararlarını uluslararası normlara göre, yasaların ve talimatnamelerin kendilerine bağlı kalarak, tamamıyla objektif şekilde aldıklarını hatırlatan Özgener, "Ancak yapılan subjektif yorumlar, bilgi eksiklikleriyle birleşince, eleştiriler maalesef yapıcı olmaktan uzaklaşıyor ve gerilimi artıran, gündemi körükleyen bir hâl alabiliyor. İçinde

bulduğumuz dönemi değerlendirdiğimizde, Türk futbolunda son derece olumlu gelişmeler yaşandığına şahit oluyoruz. Bugün liglerimizin yayın hakları rekor fiyatlarla şekillenirken, ülkemiz dünyanın en büyük sportif organizasyonlarından birinin en güçlü adaylarından biri haline gelmişken, futbol ekonomimiz bariz bir şekilde yükselişini sürdürmekteyken, hassasiyetimizin en yüksek olması gereken dönemde ortaya konan bazı tavırlar, bu güzel gelişmelerin önünde bir tehdit olarak ortaya çıkıyor. Üzülerek görüyoruz ki, futbol ailemizi temsil eden insanların belirli konularda bilgi sahibi olmadan her aklına geleni söylemesi, ortaya ölçsüz tepkiler çıkarıyor. Önemli konulardaki yorumlar çözüme değil, kaos ve şiddet ortamına hizmet ediyor" dedi.

Provokatör grup vardı

TFF'nin aldığı kararların nedenlerinin yeterince incelenmediğini savunan Özgener, bu konudaki en çarpıcı örneğin, İBB-Diyarbakırspor karşılaşması sonrasında yaşandığını anlatarak, şunları söyledi: "Maçın tatil edilmesiyle başlayan süreç konusunda herkes bir şeyler söyledi. Ancak TFF'nin aldığı kararların nedenleri yeterince ve ayrıntılarıyla incelenmedi. Bu konudaki kararların hangi uluslararası normlara, hangi yasa ve talimatnamelere bağlı kalınarak alındığı, devletin hangi kurumlarıyla işbirliği içinde hareket edildiği irdelenmedi. Çok önemli bazı gerçeklere gözler kapatılarak, Türk futboluna siyasetin karıştığı yönünde yakışsız iddialarda bulunuldu. TFF ve yetkili tüm kurumları, bu maçın ardından hakem ve gözlemci raporlarını en küçük ayrıntısına kadar inceledi. Olay

anında stat içi ve çevresinde güvenliği sağlayan kurumların konuyla ilgili raporlarını değerlendirdi. İstanbul'un güvenliğini sağlayan en yüksek makamının raporlarında olayların ortaya çıkışında, provokatör bir grubun başrolü oynadığı görüldü. Futbol dışı bazı etkenlerin maçın ve iki takımın kaderiyle oynadığı açıkça belirlendi. Maçın sonucuyla ilgili TFF Yönetim Kurulu'nun aldığı karar da tüm bu raporlar ve bilgiler ışığında alındı." Ortada devlet kurumlarının çok net raporları ve verilen bilgiler varken, bunlar yokmuş gibi davranıp olaya siyasetin müdahale ettiğinin söylenmesinin üzücü olduğunu belirten Özgener, kararları verirken olayları tüm yönüyle ele almaya, her doğrulanmış bilgiyi kullanmaya büyük önem verdiklerini ve dikkat ettiklerini, aynı dikkati milyonların algısına ve bu algılardan doğan tepkilere etki eden kişi, kurum ve medyadan da beklemediklerini ifade etti.

Hakemler can simidi oldu

Hakemlerin, istediği saha sonuçlarını elde edemeyen kulüpler için can simidi görevi görmeye başladığını söyleyen Başkan Özgener, "Dünyanın tüm hakemlerinin çeşitli hatalar yapabileceği örneklerle görülüyor. Türk hakemliğinin daha da ileri gitmesi için birçok çalışma yapıyor, çözümler üretiyoruz. 'Hakemlerimiz müthiş bir performans gösteriyor' iddiasında olmadık, 'Hata yapılmıyor' görüşünü de asla dile getirmedik. Ama futbolun sadece hakem hatalarından ibaret olmadığını, böylesi büyük bir endüstrinin gelişimi içerisinde diğer tüm eksiklerin gelişimi için verilmesi gereken çabalara paralel ele alınması gerektiğini dile getirdik. Tüm bu gerçekler ve konuya olan yaklaşımımız ortadayken, hakemlerimizin saha sonuçları istediği gibi gelişmeyen herkesin ağzında bir kurtuluş unsuru ve başarısızlığın kaçış gerekçesi olmaya başladığını gözlemliyoruz. Bazı yöneticilerimiz ise işi tüm sorumluluklarını, temsil ettiği kulüplerimizin tüm değerlerini bir kenara bırakarak hakemlerimizi yakışsız söylemlerle tehdit etmeye kadar götürüyor. İnternet sitelerinin ve basın açıklamalarının araç olarak kullanıldığına, hakemlerimizin, kurullarımızda görev yapan üyelerimizin isimleri

verilerek açık bir şekilde hedef gösterildiğine tanık oluyoruz. Ligin sonu yaklaştıkça gerilimi arttırarak bundan kulübü adına menfaat sağlayacağını düşünen isimlerin, üstlendikleri görevler itibarıyla en sakin olması gereken kişiler olduğunu düşündüğümüzde, yaşananları büyük bir şaşkınlık ve üzüntüyle izliyoruz" şeklinde konuştu.

Yanlış örnekler veriliyor

Özgener, Ankaragücü maçı sonrasında Galatasaray'a verilen cezaların, daha önceki maçlarda yaşanan olaylarla yanlış bir şekilde karşılaştırıldığını da belirterek, "Fenerbahçe-Everton maçıyla ilgili disiplin dosyasında, İstanbul Emniyet Müdürlüğü tarafından tutulmuş 13 ayrı tutanak, müsabakanın polis olan resmi güvenlik amiri tarafından yazılmış rapor ve müsabaka güvenlik formlarında, müsabakadan 2 gün önce yapılan güvenlik toplantısında alınan karar doğrultusunda Fenerbahçe Kulübüne stadyum dışında güvenlik bariyeri oluşturulması gerektiği Valilik yazısıyla bildirilmesine rağmen bu yükümlülüğün yerine getirilmediği, stadyum kapılarının Fenerbahçe Başkanı ile stat müdürünün talebi ve talimatıyla emniyet güçlerinin itiraz ve karşı koymasına rağmen biletsiz seyirci ve malzeme girişine imkân verecek şekilde açıldığı, müsabaka boyunca açık bırakıldığı, bu nedenle içeriye giren taraftarların Emniyet güçlerince üst aramalarının yapılmadığı açık ve net bir şekilde ifade edilmiştir. Hatta raporlarda Emniyet Müdürlüğü tarafından kulüp yönetiminin sorumluluk konusunda uyarıldığı açıkça bellidir. Bu şekilde gerçekleşen üst aramasız seyirci alımı nedeniyle de stat içinde bir seyircinin ateşli silahla yaralanması olayı gerçekleşmiştir. Bu belgeler ışığında PFDK tarafından

Fenerbahçe'ye ev sahibi konumunda olduğu müsabakada gerekli güvenlik önlemlerini almaması nedeniyle meydana gelen ağır güvenlik zafiyetinden dolayı 1 maç seyircisiz oynama cezası verilmiştir. Somut olayda verilen cezaya temel teşkil eden disiplin ihlali, stadyumda yaralanan taraftarla ilgili değildir" bilgisini verdi. Özgener, ayrıca 21 Kasım 2004'teki Beşiktaş-Çaykur Rizespor müsabakasında bir taraftarın bıçakla öldürülmesi olayının da G.Saray-Ankaragücü müsabakasında yaşanan olaylarla bağdaştırılmaya çalışıldığını dikkat çekerek, şöyle dedi: "Ancak her iki olayın oluş şekli ve ortaya çıkardıkları neticeler nitelendirilmesi açısından incelendiğinde, bu benzerlik kurma çabasının ne kadar yanlış olduğu anlaşılacaktır. Müsabakanın temsilci raporunda, kapalı tribünde Beşiktaş taraftarları arasında çıkan bir olayda bir kişinin bıçaklanarak hayatını kaybettiği belirtilmiştir. Dosya içerisindeki rapor ve belgelere göre, PFDK gerçekleştirmiş olduğu disiplin yargılaması neticesinde, Beşiktaş Kulübü'nün 3 maç seyircisiz oynama cezası ile cezalandırılmasına karar vermiştir. PFDK kararında, olayın meydana gelmesinde tribünde güvenliğin ve düzenin ev sahibi kulüp

tarafından gerektiği gibi sağlanamamasının önemli rol oynadığı ve oyunun meydana geldiği tribünde daha önce de benzeri olayların yaşandığı noktalarını vurgulamıştır." Özgener, ayrıca şu hatırlatmada bulundu: "17 Mart 2007'de Bursa Atatürk Stadı'nda oynanan BursaSpor-Fenerbahçe müsabakasında Fenerbahçe taraftarları arasında çıkan kavgada bir taraftarın bıçakla yaralanması olayında ve 2007 yılındaki Fenerbahçe-AZ Alkmar müsabakasında, Fenerbahçe taraftarları arasında tribünlerde çıkan bıçaklı kavgada 6 taraftarın yaralanması olayında olduğu gibi, bu olaylar taraftarlar arasında münferit olaylar olarak nitelendirilmesi ışığında Fenerbahçe Spor Kulübü seyircisiz oynama cezası almamıştır." Yapılan açıklamalara sert tepki gösteren Özgener, "Açıklamalarında çifte standarttan bahsedenlerin, gerçekleri çarpıtmaya hakları yoktur. Yaptıkları açıklamanın başında futbolda adalet isteyenlerin, aynı açıklamanın sonunda kişileri 'düşman' ilân ederek milyonlarca taraftara hedef göstermek gibi büyük bir düşüncesizlik yapma hakkı yoktur. Adaletin yolu insanları düşman ilân etmekten mi geçiyor? Futbol sahalarında gerilim artınca adalet daha iyi mi dağıtılıyor?" diye sordu.

Canaydın üzüntüsü

Mahmut Özgener, Galatasaray'ın eski başkanı Özhan Canaydın'ın vefatı nedeniyle toplantıyı yapmaktan vazgeçtiğini, ancak toplantının içeriğinin, Canaydın'ın Türk futboluna kazandırdığı ve gündeme gelmesini sağladığı son derece önemli değerler olan, Fair Play, dostluk ve sportmenlik ilkeleriyle önemli bir uyum göstermesi nedeniyle toplantıyı yapmayı kararlaştırdıklarını söyledi. Canaydın'ın vefatı nedeniyle Galatasaray Kulübü'ne ve ailesine başsağlığı dileyen Özgener, "Türk sporu, bugün önemli bir spor adamını kaybetmiş olmanın derin üzüntüsünü yaşıyor. Futbol Federasyonu olarak Galatasaray Kulübü ve Kulüpler Birliği'nin eski başkanı, değerli spor adamı Özhan Canaydın'a rahmet dilerken, acılı ailesi ve Galatasaray Kulübü'ne başsağlığı dileklerini iletme istiyorum. Ben de şahsen Türk futboluna çok büyük hizmetleri geçmiş çok değerli ağabeyim Özhan Canaydın'ı kaybetmenin büyük üzüntüsü içerisindeyim" diye konuştu.

TFF Yönetimi Cumhurbaşkanının huzurunda

Cumhurbaşkanı Abdullah Gül, Spordan Sorumlu Devlet Bakanı Faruk Nafiz Özak'la birlikte TFF Başkanı Mahmut Özgener ve yönetimini makamında kabul etti. Cumhurbaşkanlığı Köşkü'nde gerçekleşen görüşmeye Başkan Özgener'in yanı sıra Başkanvekilleri Lutfi Arıboğan ve Servet Yardımcı, Yönetim Kurulu üyesi Zafer Yıldırım, Genel Sekreter Ahmet Güvener ile EURO 2016 proje ekibinden Orhan Gorbun ve Süheyl Önen de katıldı. Özgener görüşmede UEFA'ya teslim edilen adaylık dosyası hakkında bilgiler verdi. Cumhurbaşkanlığı Gül'e adaylık sürecinde verdiği destekten dolayı özel teşekkür eden Başkan Mhamut Özgener, "Sayın Cumhurbaşkanımız bu adaylık projesinin en başından bu yana bize çok destek oldu ve adaylığımızın en önemli temsilcisi olarak yanımızda yer almaya devam ediyor" derken, Milli Takım futbolcularının imzasını taşıyan ve ilk defa Honduras maçında giyilen yeni formayı da Cumhurbaşkanlığı'na takdim etti. TFF Yönetimi ve Spordan Sorumlu Devlet Bakanı

Faruk Nafiz Özak, ayrıca Başbakan Yardımcısı Hayati Yazıcı ile Baş Müzakereci ve Devlet Bakanı Egemen Bağış'ı da makamlarında ziyaret ederek 28 Mayıs'a kadar yapılması planlanan tanıtım etkinlikleri hakkında bilgilendirme gerçekleştirdi. Bakan Egemen Bağış, TFF'nin EURO 2016 adaylığının, Türkiye'nin AB müzakere sürecine yeni bir boyut kazandırdığını ve heyecan kattığını söyledi. Adaylık kararını ilk duydukları andan itibaren konuya destek vermeyi görev bildiklerini belirten Bağış, gittikleri her ülkede de bu konuda girişimlerde bulduklarını ifade etti ve "Bu talebimize olumsuz cevap veren olmadı. Ümit ediyorum ki bu konuda Türkiye'ye yakışan bir organizasyon yapmayı üstleneceğiz. Sayın federasyon yetkililerini, çalışmalarında destek kutluyorum. Sayın Bakanımıza da çok teşekkür ediyorum" dedi. Egemen Bağış'ın, bir federasyon

üyüsü gibi çalıştığına dikkat çeken Faruk Nafiz Özak da 28 Mayıs'a kadar çok hızlı çalışacaklarını söyledi. Özak, Başbakan Recep Tayyip Erdoğan'ın verdiği 920 milyon euroluk destek mektubunun başka bir örneği olmadığını ifade ederek, İtalya'nın 150 milyon euroluk destek sağlayacağını, Fransa'nın ise böyle bir destek vermediğini ifade etti. Başbakan Erdoğan'ın konuyla çok ilgilendiğini, statlar, ulaşım ve konaklamayla ilgili sorular sorduğunu belirten Bakan Özak, "Sayın Başbakanımız, 9 Nisan'da Türkiye'ye gelecek UEFA Denetim Kurulu ile bir toplantı yapacak. 22 Mayıs'ta da İspanya Başbakanı Zapatero'yu davet ettik. Birlikte Avrupa Şampiyonlar Ligi finalini izlemeye gideceğiz. O da elinden geldiğince adaylığımıza destek oluyor" dedi. TFF Başkanı Mahmut Özgener de bu spor organizasyonu emsalsiz bir şekilde yapacaklarına inandıklarını belirtti ve "Başbakanımız düşündüğümüz gibi çok önemli bir destek sağlıyor. Çok yoğun çalışmaya tüm gücümüzle devam

edeceğiz. Ancak ne kadar yoğun çalışırsak çalışalım, Sayın Bakanımız Egemen Bağış'ın hızına yetişmemiz mümkün değil. Biz, bu turnuvası en iyi şekilde yaparız" dedi. Öte yandan UEFA 1. Asbaşkanı ve TFF Onursal Başkanı Şenes Erzik de Cumhurbaşkanlığı Abdullah Gül'ü ziyaret ederek, EURO 2016 adaylık süreci ile 2010 Dünya Kupası çalışmaları hakkında bilgi verdi. Erzik ayrıca İcra Kurulu üyeliğinde bulunduğu UEFA ve FIFA'nın çalışmaları hakkında Cumhurbaşkanlığı Gül'e son gelişmeleri aktardı. Gül ve Erzik, adaylık kapsamında UEFA yetkililerinin Nisan ayında yapacağı teknik değerlendirme ziyaretinin ardından yeniden bir araya gelme hususunu da görüştü. Erzik, Cumhurbaşkanlığı Abdullah Gül'den önce Spordan Sorumlu Devlet Bakanı Faruk Nafiz Özak'ı da makamında ziyaret ederek taslak aşamasında olan Kulüpler Yasası ile başkanlığını yürüttüğü UEFA Kulüp Lisans Komitesi tarafından hazırlıkları yürütülen "finansal fair play" konularında görüş alışverişinde bulundu.

Türk-Amerikan Dernekleri Federasyonu'ndan ziyaret

Türk-Amerikan Dernekleri Federasyonu Başkanı Kaya Boztepe ve beraberindeki heyet, TFF Başkanı Mahmut Özgener'i ziyaret etti. Başkanvekilleri Lutfi Arıboğan ile Milli Takımlardan Sorumlu Yönetim Kurulu üyesi Levent Kızıl'ın da katıldığı ziyaret İstinye'deki merkez binada gerçekleşti. A Milli Takım'ın Mayıs ayında kamp için ABD'ye gideceğini hatırlatan Başkan Mahmut Özgener, burada oynanacak maçlar sayesinde ABD'deki vatandaşlarımızın milli forma özlemini gidermeyi hedeflediklerini söyledi. Kampın ABD'de olmasından mutluluk duyduklarını söyleyen Kaya Boztepe de ABD'de yaşayan Türklerin Milli Takımımıza kusursuz bir ev sahipliği yapacağını, Çek Cumhuriyeti ile ABD maçlarında tribünleri dolduracağını söyledi. Boztepe ayrıca, TFF Başkanı Mahmut Özgener ve Milli Takım heyetini, 22 Mayıs'taki Türk Yürüyüşüne de davet etti.

Esin Özgener anıldı

TFF Başkanı Mahmut Özgener'in babası, Altay Kulübü eski başkanlarından Esin Özgener, ikinci ölüm yıldönümünde kabri başında anıldı. Işıkkent Mezarlığı'ndaki törende konuşan Başkan Özgener, törene katılan herkese teşekkür ederek, "Vefa benim için çok önemli. Babam çok vefalıydı. Vefayı babamdan öğrendim. Babam bize çok şey öğretti. Vefayı, kavga etmek yerine uzlaşmacı olmayı, yardım etmeyi, iyilik yapmayı, iş hayatını, kayıttan ailenin önemini, hep birlikte olmayı öğretti bize. Gurur duyduğumuz babamın bize gösterdiği yolda yürümeye devam edeceğiz" dedi. Esin Özgener'in torunu Mert Baykal da dedesinden çok şey öğrendiğini belirterek, "Dedem son sayfası olmayan bir kitap gibiydi" diye konuştu. Törene Özgener ailesi, TFF Başkanvekilleri Lutfi Arıboğan, Genç Milli Takım Antrenörü Tahir Karapınar, Kaleci Antrenörü Altay Dağdelen, yakınları, arkadaşları, Altay Yüksek Divan Kurulu Başkanı Erdoğan Tözge, Altay eski başkanları, İzmir'i Sevenler Platformu Başkanı Sancar Maruflu da katıldı. Kuran-ı Kerim okunan törende, katılanlara lokma dağıtıldı.

TamSaha'ya yine birincilik ödülü

TamSaha dergisi, TSYD-ÜLKER Spor Yazarları Armağanı Yarışması'nda bir kez daha birincilik ödülü kazandı. Son iki yılda iki dalda birincilik ödülleri sahibi olan TamSaha dergisi, bu yıl da İnceleme-Araştırma Dalı'nda birinciliği elde etti. Prof. Dr. Deniz Gökçe'nin başkanlığında Atilla Örsel, Ayhan Bermek, Engin Özerhun, Prof. Dr. Erdal Poyrazoğlu, Prof. Dr. Fethi Heper, Hakan Artış, Hasan Arat, Prof. Dr. Melda Cinman Şimşek, Prof. Dr. Suat Gezgün, Şenes Erzik ve Yusuf Namoglu'dan oluşan jüri, Mürşid Memioğlu'nun "787 golün röntgen filmi" dosyasını birinciliğe layık gördü.

RO2016 YITURKIYE.COM

Ümitlerin ısınma turu

2011 Avrupa Şampiyonası elemelerinde İsviçre, Estonya, Gürcistan, Ermenistan ve İrlanda Cumhuriyeti'nin yer aldığı grupta ikinci sırada yer alan Ümit Milli Takımımız, yeni Teknik Direktörü Raşit Çetiner yönetiminde Mart ayı içinde en iyi maçını oynadı. İlk maçında Slovakya'ya 1-0 yenilen Ümitlerimiz, ikinci maçında İstanbul Büyükşehir Belediyespor'u aynı skorla mağlup etti. 2 Mart'ta Ali Sami Yen Stadı'nda oynanan Slovakya karşılaşmasında Volkan Babacan-Serkan Kurtuluş (Rıdvan Şimşek dk. 46), Hüseyin Tok (Barış Başdaş dk. 63), Serdar Kesimal (Aykut Demir dk. 46), İsmail Köybaşı (Musa Nizam dk. 87)-Murat Ceylan, Mustafa Pektemek (Gökhan Töre dk. 46), Musa Çağırın (Furkan Özçal dk. 46), Güray Vural (Şahin Aygüneş dk. 46), Tevfik Köse (Ahmet Arı dk. 46), Ömer Şişmanoğlu (Erhan Şentürk dk. 68) kadrosuyla mücadele eden Ümit Milli Takımımız, 67. dakikada Sylvestr'den yediği gole karşılık veremeyince sahadan 1-0 yenik ayrıldı. 3 Mart'taki İstanbul Büyükşehir Belediyespor maçı ise Atatürk Olimpiyat Stadı'nda oynandı. Türkiye Futbol Federasyonu Başkanı Mahmut Özgener, TFF Futbol Genel Direktörü Ersun Yanal ve Büyükşehir Belediyespor Başkanı Göksele Gümüşdağ'ın da izlediği maçta ümitlerimiz Cenk Gönen (Gökhan Değirmenci dk. 46)-Serkan Kurtuluş (Rıdvan Şimşek dk. 69), Barış Başdaş (Emre Özkan dk. 46), Musa Nizam, Ferhat Bıkmaz (Hasan Ali Kaldırım dk. 46)-Aydın Yılmaz (D. Turgut Şahin dk. 15), Ergün Berisha (Musa Çağırın dk. 57), Rahman Oğuz Kobya, Ferhat Kiraz-Mustafa Pektemek, Burak Çalık (Aydın Karabulut dk. 30) (Erhan Şentürk dk. 75) kadrosuyla mücadele etti. İstanbul Büyükşehir Belediyespor'un yedek ağırlıklı bir kadroyla oynadığı maç, 81. dakikada Erhat Kiraz'ın attığı golle 1-0 Ümit Milli Takımımızın galibiyetiyle sona erdi.

Bravo kızlar

Bayan Milli Takımlar Sorumlusu Hamdi Aslan yönetimindeki U19 Bayan Milli Takımımız, Rusya'daki Uluslararası Kuban Spring Turnuvası'nda üçüncü olmayı başardı. İlk maçında Güney Rusya Karması'nı Melisa Dilber Ertürk, Başak Ersoy, Fatma Kara, Fatma Serdar, Eylül Elgalp (2) ve Didem Karagenc'in gollerıyla 7-1 yenen kızlarımız, ikinci maçında Çin'e 1-0 yenildi. Ural Karması'na Eylül Elgalp (3), Gizem Gönültaş ve Fatma Kara'nın gollerıyla 5-0 yenen kızlarımız çeyrek finale yükseldi. Geçen yılın ikincisi ABD ile oynanan çeyrek final maçının normal süresi 2-2 sonuçlanırken, gollerimizi Başak Ersoy ve Melisa Dilber Ertürk kaydetti. U19 Takımımız penaltılarda rakibine 5-4 üstünlük sağlayarak yarı finalist oldu. Yarı finalde Çin'e 3-0 yenilerek final şansını kaybeden kızlarımız, Estonya'yı Fatma Kara ve Melisa Dilber Ertürk'ün gollerleriyle 2-0 yenmeyi başararak üçüncülüğü elde etti. Turnuvada Rusya'yı 2-0 yenen Çin şampiyonluğu kazandı. Turnuva boyunca 5 gol kaydeden Eylül Elgalp ise gol kraliçesi unvanını aldı.

U17'ler Polonya ile berabere kaldı

Teknik Direktör Abdullah Ercan yönetimindeki U17 Milli Takımımız, Polonya ile oynadığı iki özel maçtan da beraberlikle ayrıldı. Poznan'daki Groclin Dyskobolia Stadı'nda oynanan ilk maç 2-2 sona ererken, gençlerimizin iki golünü de Artun Akçakin attı. 1-1 biten ikinci maçta golümüzü ise Taşkın Çaliş kaydetti.

U18 ikide iki

Teknik Direktör Kemal Özdeş yönetimindeki U18 Milli Takımımız, Ukrayna ile Gaziantep'te oynadığı iki maçta da kazandı. Kamil Ocak Stadı'nda 16 Mart günü oynanan ilk karşılaşmadan Recep Berk Elitez, Ufuk Özbek ve Ömer Ali Şahiner'in gollerıyla 3-0 galip ayrılan U18'ler, 18 Mart'ta aynı statta oynanan ikinci maçta da Recep Berk Elitez'in golüyle 1-0 kazandı. Teknik Direktör Kemal Özdeş, maçların ardından yaptığı değerlendirmede, "Bu grup birbirini iyi tanıyor. Çok yetenekli oyuncuların kurulu bir ekip. Türk futbolunun geleceği şekilleniyor. Yeni bir yapılanma var. U21, U19, U18 ve U17'de aynı mantaliteyi oturtmak istiyoruz. Fair Play ruhuyla beraber, kazanma arzusu yüksek bir takım oluşturmak istiyoruz" dedi.

U19'dan bir galibiyet, 1 beraberlik

U19 Milli Takımımız, bu ay düzenlenecek Elit Tur'a hazırlık niteliğindeki Uluslararası Üçlü Turnuva'da Sırbistan'ı yenerken, Rusya ile berabere kaldı. Teknik Direktörlüğünü Kemal Özdeş'in, Antrenörlüğünü ise Tahir Karapınar'ın yaptığı U19 Takımımız, Bodrum'un Yahşi Stadı'ndaki ilk maçta Sırbistan'ı Alper Potuk, Soner Aydoğdu ve Emre Çolak'ın gollerıyla 3-2 yendi. Gençlerimiz, Rusya maçını ise son dakikada yediği golle 2-2 berabere bitirdi. U19 Takımımızın bu maçtaki gollerini Muhammet Demir ve Serdar Güller attı.

UEFA'dan Erol Ersoy'a görev

UEFA, FIFA eski hakemlerimizden Erol Ersoy'u, 18-23 Mayıs 2010 tarihleri arasında Hollanda'da oynanacak 2009-2010 U19 Avrupa Şampiyonası Elit Tur 6. Grup maçlarına gözlemci olarak atadı. Ersoy'un görev alacağı U19 Avrupa Şampiyonası Elit Tur 6. Grup'ta Hollanda, Almanya, Slovakya ve Polonya mücadele edecek.

MHK Üyesi Seyfi Gözaydın anjiyo oldu

MHK üyesi Seyfi Gözaydın, geçtiğimiz ay içinde Ankara Dışkapı Yıldırım Bayazıt Eğitim ve Araştırma Hastanesi'nde anjiyo oldu. Sağlık durumu iyi olan Gözaydın'ı MHK

Başkanı Oğuz Sarvan ve kurul üyeleri ziyaret etti. Seyfi Gözaydın'a geçmiş olsun dilekelerimizi iletiyoruz

Sağlık Eğitim Programı Kursu 31 Mayıs'ta başlıyor

TFF Sağlık Kurulu tarafından, kulüplerin sağlık ekiplerinde görev alacaklara yönelik verilecek eğitim kurslarının 3. Basamağı, 31 Mayıs-2 Haziran tarihleri arasında İstanbul'da yapılacak. "Sağlık Ekiplerinin Yapılanmaları ve İşleyişleri Talimatı" gereğince kulüplerde çalışan ve çalışacak sağlık ekibi üyelerinin katılması gereken eğitim programının 3. basamağı, daha önceki kurslarda olduğu gibi Doping Mücadele Kurulu ile ortaklaşa gerçekleştirilecek.

Hasan Odabaş'ın baba acısı

Bayan Milli Takımlar Malzeme Sorumlusu Hasan Odabaş'ın babası İbrahim Odabaş vefat etti. İbrahim Odabaş'ın naaşı Samsun'un Çarşamba ilçesine bağlı Durakbaşı köyünde kılınan cenaze namazının ardından defnedildi. Merhum İbrahim Odabaş'a Allah'tan rahmet, ailesine başsağlığı dileriz.

Futbolcu temsilcisine çekidüzen

"Futbolcu Temsilci Talimatı" yeni içeriğiyle yürürlüğe girdi. Talimata göre futbolcu temsilcisi olmak isteyen kişilerde en az lise veya dengi okul mezuniyeti aranıyor. Her yıl Mart ve Eylül aylarında FIFA tarafından yapılacak denklik sınavına girmesi gereken futbolcu temsilcileri, yaptıkları sözleşmeye tarafların isimlerini, sözleşme detaylarını, temsilcinin ücretini yazmakla yükümlü olacak. Bu talimatın Türk futbolundaki çok önemli bir yarıyı kapattığını belirten TFF Yönetim Kurulu üyesi Yunus Egemenoğlu, "FIFA'nın da

yeni talimatı çok beğenerek üye ülkelere emsal göstermeye karar vermesi bize gurur verdi. Talimatla birlikte kulüplerimiz sadece lisanslı futbolcu temsilcileriyle çalışacak, temsilcilerimiz her yıl adli sicil kaydı gönderecek ve tüm temsilcilere çağa ayak uydurmak için düzenli eğitimler vereceğiz" dedi. Futbolcu temsilcileri ile futbolcu veya kulüp arasındaki sözleşmesel ihtilafların çözümünde ilk olarak TFF Uyuşmazlık Çözüm Kurulu, sonra da Tahkim Kurulu nihai kararı verecek.

Öte yandan Lisanslı Futbolcu Temsilcisi Belirleme Sınavı, 15 Nisan'da yapılacak. Sınava girmek isteyen adayların, başvuru evraklarını 12 Nisan'a kadar TFF Profesyonel İşler Departmanı'na eksiksiz olarak elden veya posta yoluyla ulaştırması gerekiyor. Eksik belge, fotokopi veya faksla yapılan başvurular incelenmeye alınmayacak ve bu başvurularla ilgili işlem yapılmayacak. Adaylar sınava, FIFA'nın resmi dilleri olan İngilizce, Almanca, Fransızca, İspanyolca ve Türkçe dil kategorisinden girebilecek.

Üst klasman hakemlerine eğitim

Turkcell Süper Lig ve Bank Asya 1. Lig'de görev alan üst klasman hakem ve yardımcı hakemler için Ankara'da eğitim çalışması düzenlendi. MHK ve FGM tarafından düzenlenen eğitim çalışmasının ilk gününde MHK Başkanı Oğuz Sarvan, geçmiş haftalardaki kritik hakem kararları üzerine açıklamalar yaparak, çeşitli gözlemlerde bulundu. İki bölüm halinde gerçekleşen sunumun ardından hakemler, Yenimahalle Hasan Doğan Stadı'nda antrenman yaptı. Akşam toplu olarak Gaziantep-Trabzonspor maçını izlenmesinin arkasından ilk günün programı tamamlandı. İkinci gün ise UEFA

Hakem Komitesi üyesi Jaap Uilenberg, hakemleri 4 gruba ayırarak işbirliği konusunda görsel bir eğitim verdi. Hakemlerin grup sözcüleri bu konulara ilişkin yorumlarını paylaştı ve Uilenberg'in genel değerlendirmesi ile Turkcell Süper Lig'deki maçların analizinin yapılmasının arkasından kamp ve eğitim çalışması sonlandı. Jaap Uilenberg, MHK üyesi Zihni Aksoy, Hakem İşleri Müdürü Sürhat Müniroğlu ve FGM Gözlemci, Temsilci Hakem Eğitim Yönetmeni Burçin Keskin ile beraber 10 üst klasman gözlemcisi, Gençlerbirliği-Fenerbahçe müsabakasını izledi.

Gelecek beklenen hakemler kamptan geçti

MHK tarafından düzenlenen 3. Gelecek Beklenen Klasman Hakem Kampı, Silivri Klassis Otel'de yapıldı. İki gün süren kampın ilk gününe, TFF Futbol Genel Direktörü Ersun Yanal da konuk konuşmacı olarak katılarak "Antrenör-Hakem İlişkileri" başlıklı bir seminer verdi. 3. Gelecek Beklenen Klasman Hakem Kampı'nda Oğuz Sarvan, "MHK'nın Hakemden Beklentileri", Ünsal Çimen "Klasman Hakem Kamplarının Amacı", Zihni Aksoy "Zamanın Kullanılması Açısından Bir ÜKH'den İstenilenler", Sürhat Müniroğlu "Geleceğe Hakem Hazırlama Projesi" ile "Video Test ve Analizler", Cüneyt Çakır "ÜKH ile KH Arasındaki Düşünce Farkı", Serdar Terekli "Psikososyal Testler", Ömer Ateş "Zihinde Canlandırma" konulu dersleri verirken, Ali Kızılet de hakemlere fiziksel testler uyguladı. 3. Gelecek Beklenen Klasman Hakem Kampı'na şu hakemler katıldı: Bülent Birincioglu (Trabzon), İlkay Aydın (Samsun), Nevzat Adal (Mardin), Mustafa Burak Er (Elazığ), Mutlu Dalbudak (Malatya),

Ali Karadutlu (K.Maraş), Ekrem Gerginci (Ş.Urfa), Çetin Topuz (Kayseri), Serkan Tokat (Nevşehir), Mehmet Güven (Mersin), Hasan Kılıçoğlu (Hatay), Ozan Soykan (İzmir), Bora Polat Mersin (Aydın), Halil İbrahim Süslü (Uşak), Erdoğan Özkaya (İstanbul), Yaşar Kemal Uğurlu (Ankara).

TFF C Lisans kursu Sakarya'da açıldı

TFF C Lisans Antrenörlük Kursu Türkiye'de ilk olarak Sakarya'da 23 kursiyerle yapıldı. Kursun açılışına TFF ile Sakarya'da görevli spor yetkilileri katıldı. TFF antrenör eğitmenleri eşliğinde düzenlenen kursun ardından "TFF C Lisansı" almaya hak kazanan antrenörler, her yaş grubundaki amatör futbol faaliyetlerinde ve bayan futbolu takımlarında teknik sorumlu olarak görev yapabilecek.

Kayseri'de erken Dünya Kupası

FGM HiF etkinlikleri kapsamında düzenlenen Uluslararası Futbol Ligi, Kayserili yetkililer ve Kayserisporlu futbolcular Aziza Makukula ile Abdullah Durak'ın katılımıyla yapıldı. Gana ile Kenya arasında oynanan açılış maçı öncesinde düzenlenen törende katılımcı ülkeler ve Kayseri Büyükşehir Belediyesi Mehteran Takımı gösteri yaptı. 32 farklı ülkeden çocuğun eğitim aldığı Kayseri Mustafa Germirli Anadolu İmam Hatip Lisesi'nde öğrenim gören çocuklara yönelik olarak yapılan Kayseri Uluslararası Futbol Ligi'nde 18 farklı ülkeden 217 öğrenci ülkelerinin milli formaları ve HiF lisansı ile mücadele ediyor. Organizasyon, TFF'nin Euro 2016 adaylık sürecinde okul futbolu alanında yapılan ilk uluslararası organizasyon olması nedeniyle büyük önem taşıyor. 34 haftalık çift devreli lig usulüne göre oynanacak Kayseri Uluslararası Futbol Ligi'ne, Madagaskar, Kenya, Nijerya, Moğolistan, Kongo, Pakistan, Kosova, Kazakistan, Kırgızistan, Afganistan, Arnavutluk, Endonezya, Azerbaycan, Sırbistan, Karadağ, Gana, Gürcistan, Tacikistan ve K.K.T.C. katılıyor.

Kadınlar futbolu çok sevdi

"8 Mart Dünya Kadınlar Günü" nedeniyle özel bir maç düzenleyen TFF, bayan futbolcular, kadın gazeteci ve işkadınlarını futbol sahasında buluşturdu. Türkiye'nin önde gelen gazeteci kadınları, işkadınları, sanatçılar ve İstanbul bölgesi bayan futbolcuları, 8 Mart günü Tarabya Metin Oktay Spor Kompleksi'nde buluşarak keyifli bir futbol maçında ter döktü. TFF Bayan Futbolu Elçisi Burcu Emseroy'un sunduğu etkinlikte TFF Herkes İçin Futbol Proje Müdürü Zeynepgül Ene ve TFF Futbol Genel Direktörü Ersun Yanal birer konuşma yaptı. 8 Mart Dünya Kadınlar Günü nedeniyle bayan futbolu konusuna dikkat çekmeyi amaçlayan Ersun Yanal, sadece İngiltere'de 1 milyon kadının lisanslı olarak futbol oynadığını, Türkiye'de ise toplam lisanslı futbolcu sayısının henüz gelişmekte olduğuna dikkat çekti. Yanal, her yaştan, her cinsiyetten ve her coğrafyadan insanın, hem amatörcü hem de profesyonelce futbol oynamasını ve bunu da bilinçli yapmasını arzuladıklarını dile getirdi. Maç, Elazığ'daki depremde yaşamını yitirenler için 1 dakikalık saygı duruşuyla başladı. Gazeteci Hilal Gülyurt'un hakem olarak görev yaptığı maça özel formayla çıkan oyuncuların teknik direktörlüklerini Nurper Özbar ve Özgür

Gözüaçık yaptı. Karşılaşmayı, Özgür Gözüaçık'ın Mavi takımı 6-3 kazandı. Maçta ter döken oyuncuların madalyalarını Ersun Yanal ve Zeynepgül Ene verdi. Etkinliğe Number One Yayın Grubu, medya sponsoru olarak destek verdi. Karşılaşmasında top koşuturan isimler şunlar:

Elif Aktuğ (Milliyet), Hilal Ergenekon (FOX), Nilay Örnek (Habertürk), Gülnaz Can (TV 24), Önay Seylan (Show TV), Esin Taboğlu (Avukat-İşkadını), Aşk Böcücü Ebru (Number One TV), Sevim Gözay (Akşam), Fulden Uras (Sanatçı), Özlem Dalga (Bloomberg), Kübra Subaşı (Show TV), Nurcan Çelik (Zeytinburnuspor), Özlem Üstün (Marmara Üniv.), Gülbahar Doğan (Zeytinburnuspor), Serenay Aktay (Zeytinburnuspor), Sultan Demirci (Zeytinburnuspor), Sibel Cebe (Zeytinburnuspor), Eda Duran (Zeytinburnuspor), Duygu Erdoğan (Marmara Üniv.), Su Bayram (Marmara Üniv.), Elif Ataol (Marmara Üniv.), Bürke Köksalan (Marmara Üniv.), Perihan Yılmaz (Kartalspor), Şeyda Köstelioğlu (Kartalspor), Semra Bulut (Kartalspor), Müge Canel (Kartalspor), Ümmühan Şenel (Kartalspor), Büşra Bayhan (Kartalspor).

"Haydi Kızlar Futbola" projesine 4 bin katılım

TFF Futbol Geliştirme Merkezi, kız öğrencilere özel bir kampanya başlattı. "Haydi Kızlar Futbola" sloganıyla gerçekleşen projede 25 ildeki 250 okuldan toplam 4 bin kız öğrencinin katılımı hedefleniyor. TFF Futbol Geliştirme Merkezi, 13-14 yaşlarındaki 7. ve 8. sınıf öğrencilerinin katılımına açık olan eğitimlerde futbol malzemesi desteği de veriyor. Projenin 15 Şubat'ta başlayan ilk etabında her ilden 5 okulda yaklaşık 2 bin kız öğrenci 6 hafta sürecek antrenman programına katılıyor. Diğer 5 okul öğrencileri de 12 Nisan-21 Mayıs arasındaki 6 haftalık dönemden programa dâhil olacak. Proje, Adana, Aksaray, Ankara, Antalya, Aydın, Balıkesir, Bursa, Denizli, Diyarbakır, Eskişehir, Gaziantep, Hatay, Isparta, İstanbul, İzmir, Kahramanmaraş, Kayseri, Malatya, Manisa, Sakarya, Samsun, Sivas, Trabzon, Yalova ve Van illerini kapsıyor.

Japonya Yılı için futbol turnuvası düzenlendi

Türkiye Futbol Federasyonu, 2010 Türkiye'de Japonya Yılı dolayısıyla U16 Futbol Turnuvası düzenledi. Dorak Turizm'in sponsorluğundaki turnuvaya Japonya'nın Shizuoka Senbatsu takımının yanı sıra Turkcell Süper Lig temsilcilerinden Beşiktaş, Kasımpaşa ve İstanbul Büyükşehir Belediyespor'un U16 takımları katıldı.

Ağız ve diş sağlığı

Dişlerin düzenli fırçalanması, oluşan tartar ve plakların bir diş hekimi tarafından temizlenmesi gereklidir. Dişlerin temizlenmesinde fırçanın kıllarının yaptığı işlev önemlidir. O nedenle macunlardan çok şey beklemek yanlış olacaktır. Bunun yanı sıra kullandığımız macunların markalarını ve tiplerini değiştirmek de yararlı olacaktır. Sürekli aynı macun kullanıldığında, ağızda bir grup mikroorganizmanın patojen hale gelmesine neden olduğu ve ağız içinde yaraların ortaya çıktığı görülmektedir.

Ağız ve diş sağlığı ne yazık ki ülkemizde hâlâ gereken önemde anlaşılamamakta, bu nedenle ortaya çıkan sağlık problemleri ve de işgücü kayıpları yeterince bilinmemektedir. Özellikle diş çürükleri, tam çıkamamış, gömülü kalmış dişler ve diş eti problemleri genel vücut sağlığımızı çoğu zaman sinsiye tehdit etmektedir. Dişetinin iltihabi durumlarının, sporcularda çok ciddi biçimde performansı etkilemekte olduğu, yapılmış bilimsel çalışmalarda ortaya konmuştur. Bunun yanı sıra çürük dişlerin ve ağızdaki iltihabi odakların oluşturduğu ağız kokusunun, sosyal ilişkilerimizde yarattığı olumsuzlukları her gün yaşayarak görmekteyiz. Ağız ve dişlerin bakımına dönük eğitime çocuk yaşlarda başlanılmalı ve alışkanlık kazandırılmalıdır. Bunun yanı sıra hiçbir problem yaşanmıyor olmasa da senede bir kez diş hekimine kontrole gitmenin önemi bilinmelidir. Sıklıkla karşılaştığımız diş ve ağız problemleri ve bu konuda neler yapmamız gerektiğiyle ilgili basit,

pratik uygulamalardan bahsederek devam edelim.

1- Diş çürükleri

İnsanoğlunun gıdaları pişirip yumuşatarak yemeye başladığı günden beri ve en şiddetli ağrıya neden olan bir problem olarak günümüzde de devam etmektedir. Ağız içine bakıldığında kolaylıkla görülebildiği gibi, bazen de dişler arası bölgede gelişebilmekte ve bir anda karşımıza çıkabilmektedir. En önemli belirtisi duyduğumuz ağrıdır. Çürüğün dişin sinirine yakınlığına göre ağrının biçimi farklı olur. Eğer sadece sıcak, soğuk, tatlı, ekşi gibi etkenlerle bir ağrı oluyorsa bu durumun tedavisi daha kolay olabilmektedir ve kısa zamanda bir diş hekimine gidildiğinde, diş kaybı olmadan tedavisi mümkün olacaktır. Herhangi bir müsabaka öncesi veya anında, böyle bir diş ağrısıyla karşılaşan sporcunun yapacağı şey, ılık bir suyla ağızını çalkalamak, bolca gargara yapmak olmalıdır. Yapılan gargara, ağrıyı çoğu zaman ortadan kaldıracak ve en azından

Diş hastalıklarının sporcularda çok ciddi biçimde performansı etkilemekte olduğu, yapılmış bilimsel çalışmalarda ortaya konmuştur. Sadece sıcak, soğuk, tatlı, ekşi gibi etkenlerle bir ağrı oluyorsa, sporcunun yapacağı şey, ılık bir suyla ağızını çalkalamak, bolca gargara yapmak olmalıdır. Diş siniri iltihaplanmaya başladığında, ortaya çıkan ağrı zonklama tarzında hissedilir. Bu durumda soğuk uygulandığında ağrının azaldığı görülür. Sıcak uygulaması yapıldığı takdirde tam tersine ağrı artacak ve dişte sanki yerinden yükselmiş, uzamış hissi oluşacaktır.

müsabakayı rahat bir biçimde tamamlamasını sağlayacaktır. Ancak sonradan hekime gidilmesi ihmal edilmemelidir. Yoksa çürük sinsiye ilerleyecek, dişin sinirinin iltihaplanmasına neden olabilecektir. Bu durumlarda daha ileri ve zorlu sinir tedavileri gerekecek, belki de diş

kaybedilecektir.

Dişin siniri iltihaplanmaya başladığında, ortaya çıkan ağrı oldukça şiddetli olabilecek, tıpkı nabız atar gibi zonklama tarzında hissedilecektir. Bu durumda soğuk uygulandığında ağrının azaldığı görülür. Sıcak uygulaması yapıldığı takdirde tam tersine ağrı artacaktır ve dişte sanki yerinden yükselmiş, uzamış hissi oluşacaktır.

2- Diş eti problemleri

Diş kayıplarının %65'inin diş eti problemlerinden olduğu çoğumuz tarafından pek bilinmez. Ağız hijyeninin iyi olmadığı durumlarda, dişlerin diş etleri hizasında oluşan taşlar (tartarlar) ve mikrop tabakaları (dental plak) diş çevreleyen periodontiyum dediğimiz bölgenin iltihaplanmasına, dişi çevreleyen kemiğin erimesine neden olarak sallanmasına ve kaybına yol açmaktadır. Bu nedenle dişlerin düzenli olarak fırçalanması ve oluşan tartar ve plakların bir diş hekimi tarafından temizlenmesi gereklidir. Dişlerin

temizlenmesinde fırçanın kıllarının yaptığı işlev önemlidir. O nedenle macunlardan çok şey beklemek yanlış olacaktır. Dişlerin fırçalanmasıyla ilgili birçok teknik anlatılmakla beraber, en doğru yöntem aynanın karşısında dişlerinizin bütün yüzeylerinin temizlendiğini görerak yapılan hareketler bütünüdür. Prensip olarak aynı yönde yapılan hareketler, belirli bölgelerde aşınmalara neden olabileceğinden bu hususa dikkat edilmeli ve fırçalama süresi 3 dakikadan fazla olmamalıdır. Günde en az iki defa olmak üzere, yemeklerden sonra fırçalama yapılmalıdır. Bunun yanı sıra kullandığımız macunların markalarını ve tiplerini değiştirmek yararlı olacaktır. Sürekli aynı macun kullanıldığında, ağızda bir grup mikroorganizmanın patojen hale gelmesine neden olduğu ve ağız içinde yaraların ortaya çıktığı görülmektedir.

3- Gömülü Dişler

Popülasyonun %65'inde 20 yaş dişleri sorunludur. Özellikle 15 yaş ve üzeri genç bireylerde karşılaşılan önemli bir sorun, 20 yaş dişlerinin çıkma zorlukları ile yarı veya tam gömülü olduğu durumlarıdır. Futbolcularda ağız taramaları yapılarak 20 yaş dişlerinin durumu belirlenmeli ve sezon öncesi sorun varsa muhakkak giderilmelidir. Birçok oyuncumuzda, turnuva dönemlerinde bu tür problemlerden ötürü performans kaybına uğrandığı durumlar tespit edilmektedir.